

ಸಹಕಾರ ಸಾಹಿತ್ಯ : ೧ * * * * *

ನೆದರ್ಲಾಂಡಿನಲ್ಲಿಯ

ಸಹಕಾರದ ನಸು-ನೋಟ

ಲೇಖಕರು :-

ಬಿ. ವಿ. ಪಾಟೀಲ, ಎಂ. ಎ. ಜಿ. ವಿ. ಸಿ. ಆ್ಯಂಡ್ ಎ.,
ಎಫ್. ಆರ್. ಇ. ಎಫ್. (London) ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ರಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್, ಸಹಕಾರಿ
ಸಂಘಗಳು ಮುಂಬಯಿ ರಾಜ್ಯ.

೧೯೫೩ ಬೆಲೆ: ೧-೦೨-೦

ಶ. ಕೆ. ಸಾ. ರ. ಪುಸ್ತಕ : ೦ * * * * *

ನೆದರ್ಲಾಂಡಿನಲ್ಲಿಯ

ಸಹಕಾರದ ನಸು-ನೋಟ

ಲೇಖಕರು :-

ಬಿ. ಏ. ಪಾಟೀಲ, ಎಂ. ಎ. ಜಿ. ಡಿ. ಸಿ. ಕ್ರೈಂಜ್ ಎ.,
ಎಫ್. ಆರ್. ಡಿ. ಎಸ್. (London) ಡಿಪ್ಯೂಟಿ ರಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್, ಸಹಕಾರಿ
ಸಂಘಗಳ ಮುಖಯಿ ರಾಜ್ಯ.

ಅನುವಾದಕರು :-

ಈಶ್ವರ ಭು. ಸಹಕಾರ್

೧೯೫೩ ಬೆಲೆ: ೧-೦೨-೦

ಅ ಜಿ ಜಿ ಪ್ರಕಾಶನ, ಬೆಂಗಳೂರು.

* ಬ್ರಹ್ಮಕೂಟದ ಮಹಾಶಿಲೆ :-

* ಬಿ. ಕೆ. ಜಿ. ಎ. ಲಿ. ಮೈ. ಪ್ರಾ. ಮಹಾಶಿಲೆ - ಬೆಂಗಳೂರು.

ಮುದ್ರಕರು ಮತ್ತು ಪ್ರಕಾಶಕರು :-

ಬಿ. ಜಿ. ಜಿ. ಸಿ. ಲಿ. ಮೈ. ಪ್ರಾ. ಮಹಾಶಿಲೆ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಕೃಷ್ಣ ಪಾಠಿನ
ವೇಗಿಲ ಯೋಗಿನಳಿಗೆ
ತಿದೊಂಬು
ಬಲಿಪುತ್ರ.

ರಂದು ಇಲ್ಲಿ ನಾನು ರೇಪಿಸಿದ ಚಿತ್ರವು ನಿರ್ದೋಷವೂ ಕಲಾಪೂರ್ಣವೂ ಆಗಿವೆಯೆಂದು ವೇಳೆಲಾಲೆ ಅದರೂ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಮೂಡಿದ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ರಕ್ತವಿವೃದ್ಧವೂ ಸರಿಯಾಗಿ ರೇಪಿಸಲು ಯತ್ನಿಸಿರುವೆ. ಸನ್ನಿವೃತ್ತ ಅನಭಿಯು ಅತ್ಯಲ್ಪವಾಗಿವೆರೂ, ಭಾವವು ತೊಂದರೆಯು ಮುಂಚೆ ನಿಂತರೂ ' ಫೆಲೋಲೆಪ್ ' ಅಭೀನವು ಅಲ್ಲಿ ನನಗೆ ನೀಡಿದ ನೆಲವನ್ನೂ, ನನ್ನ ಸಲುವಾಗಿ ಪಟ್ಟ ಪರಿಶ್ರಮವನ್ನೂ ಎಂದೂ ಮರೆಯಲಾರೆ. ಒಂದು ಸುಷ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನೇರ್ಪಡಿಸಿ, ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯ ನೆರವು ನೀಡಿ ನನ್ನ ಸಹಕಾರವು ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಎಲ್ಲ ವಸ್ತು ವಿಷಯ ಬೆವುಜೆಗಳನ್ನು ಒಪಗಿಸಿ, ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಉಪಕಾರವು ಹೊರೆಯನ್ನೇ ಹೊರಿಸಿರುವರು. ಅದುವರಿಂದ ಅವರಿಗೂ ಮತ್ತು ನನ್ನ ಅಭ್ಯಾಸವು ಪ್ರವಾಸವು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುವಂತೆ ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯ ವ್ಯಕ್ತತೆ ಪಡಿಸಿ, ಪ್ರಮು ಪಟ್ಟ ಅವರ ಅಸಿಸ್ತಾಂಟರು ಅಂದರೆ ಸಹಾಯಕರಿಗೂ ನಾನು ಒಂದೆರಡು ಉಪಯೋಗಿಸಿವೆ. ಅಲ್ಲದೆ ನನ್ನನ್ನು ಅದೇರದಲ್ಲಿ ಸ್ನೇಹ ನೋಡು ವಾರಿಂದ ಸ್ವಾಗತಿಸಿ, ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯಿಂದ ಸಹಾಯಕರಾಗಿ ನಿಂತ ಅಲ್ಲದೆ ನನ್ನ ಸ್ವಾಗತಿಸಿ, ಎಲ್ಲ ತರವಿಗೂ ನಾನು ಕೃತಜ್ಞನು.

ಒಂದು ನನ್ನ ನೆರವಿಗೂ ಪ್ರವಾಸವು ಕತೆಯಾಯಿತು. ಇನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯ ಸಹಾಯಕವೆಂದು ಉಪದೇಶವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಭಾರತೀಯರಿಗೆ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ತೋರಿಸಬೇಕೆಂಬ ನಿಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶದ ರಹಸ್ಯ ನೇನು ಎಂದು ಯಾರಾದರೂ ಕೇಳಬಹುದು. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ನಾನು ಕೊಡುವ ಉತ್ತರವಿಷ್ಟೇ ' ದಯವಿಟ್ಟು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಓದಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಸಿದ ಚಿತ್ರವನ್ನು ನನ್ನ ಭಾರತವು ಒಕ್ಕಲಿಗರ ಚಿತ್ರಕ್ಕೆ ಸರಿಹಚ್ಚಿ ನೋಡಿ! ಆಗ ಇವರ ಪ್ರಕಟನೆಯ ಅಪೂರ್ವತೆಯ ಉಪಯುಕ್ತತೆಯ ಕಲ್ಪನೆ ಯಾದೀತು.'

ನಮ್ಮ ಭಾರತದ ಅರ್ಧರಚನೆಯಲ್ಲಿ, ಅರ್ಧರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಒಕ್ಕಲು ತನವು ಭಾರತದ ಬೆನ್ನಿಲುಬಾಗಿವೆ. ನಮ್ಮ ಭಾರತವು ಒಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ನೂರಕ್ಕೆ ಎನ್ನತ್ತಕ್ಕೂ ಮೀರಿ ಜನತೆ, ಉದರನಿರ್ವಾಹಕ್ಕಾಗಿ ಒಕ್ಕಲು ಸಂಸಾರವನ್ನೇ ಆಶ್ರಯಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇಂದಿನ ಈ ಒಕ್ಕಲುತನದ ಖಾಳಿಗವು ಕೇಳ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವುದಲ್ಲದೆ, ಎಷ್ಟೋಸಲ ಹಾನಿಕಾರಕವೂ

ನಮ್ಮ ಮಾತು

ನೆವರ್ಲೆಂಡು ಗ್ರೇಟೆ ಬ್ರಿಟನ್ ಮತ್ತು ಆಯರ್ಲೆಂಡ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯ ಸಹ ಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಅಭ್ಯಾಸನಾಡುವವಕ್ಕೆ ಸಂಯುಕ್ತ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು (ಯುನಾಯಟೆಡ್ ನೇಶನ್ಸ್)ಕೂಡಿ ನನಗೆ ಎಕಾನಾಮಿಕ್ ಡೆವ್ಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಫೆಲೋಶಿಪ್ (ಆರ್ಥಿಕ ವಿಕಾಸ ವೇತನ)ನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ನನ್ನನ್ನು ಯುರೋಪ ಖಂಡಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿದವು. ಅಭ್ಯಾಸವೆ ಆವಧಿಯು ಬರಿ ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳವಿದ್ದಿತು. ಈ ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ನೆವರ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಎರಡು ತಿಂಗಳು ಕಳೆದೆ. ನೆವರ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಸ್ತಗತಿಯಿಂದ ಪ್ರಗತಿಪಡೆದ ಒಕ್ಕಲುತನದ ಸಹಕಾರವನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಅಭ್ಯಾಸನಾಡಿ ರಭಸದಿಂದ ವೇಶವಲ್ಲೆಲ್ಲ ಸಂಚರಿಸಿ, ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರಕಾರವೆ ಆನೇಕ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಭೆಟ್ಟಿಕೊಟ್ಟು, ಅವುಗಳ ಘಟನೆ, ರೂಪವೇಷೆ, ಕಾರ್ಯಪದ್ಧತಿ ಈ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಅಭ್ಯಸಿಸಿದೆ. ಹೊಲ, ತೋಟ ಕಾರಪಾನೆಗಳನ್ನೂ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದೆ. ಒಕ್ಕಲಿಗರು, ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ಪ್ರಮುಖ ಸಹಕಾರಿಗಳು, ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳ ಆಮಲದಾರರು, ಮತ್ತು ಸರಕಾರವೆ ಉಚ್ಚ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಈ ಮೊದಲಾದವರನ್ನೆಲ್ಲ ಸಂವರ್ತಿಸಿ, ಅವರ ಸಂಗಡ ವಿಚಾರವಿನಿಮಯ, ಚರ್ಚೆ, ಊಹಾಪೋಷಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದೆ. ಅನೇಕ ಸಂಘಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟ ಭೆಟ್ಟಿ, ಸಂಘಗಳ ಸಭಾಸದರೊಡನೆ ಮತ್ತು ಆಮಲದಾರರೊಡನೆ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಚರ್ಚೆ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳೊಡನೆ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ವಾದವಿವಾದ, ವಿಚಾರವಿನಿಮಯ, ಮತ್ತು ಲಭ್ಯವಾದ ವರದಿ, ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಅಭ್ಯಾಸ, ಇವೆಲ್ಲವುಗಳ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ, ಸಹಕಾರಾಂ ದೋಲನವೆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸ್ಪಷ್ಟ ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡೆ. ಸಹಕಾರವೆ ಆಡಳಿತಯೆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ಆಂತರ್ಯಷ್ಟಿಯನ್ನು ಪಡೆದೆ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರಕಾರವೆ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಸಂಸ್ಥೆಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯವು ದೊರೆಯದ ಮೂಲಕ, ಅಂಕಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸವಿಸ್ತಾರ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಪೂರ್ವಿಸುವದು ನನಗೆ ದುಸ್ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು! ಈ ಒಂದು ಕೊರತೆಯಿಂದ ನನ್ನ ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಂದೆಡೆಯಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಅಂಕಿಸಂಖ್ಯೆಗಳು ದೊರೆಯಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಆದುದು

ವರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ನಾನು ರೇಖಿಸಿದ ಚಿತ್ರವು ನಿರ್ದೋಷವೂ ಕಲಾಪೂರ್ಣವೂ ಆಗಿವೆಯೆಂದು ಹೇಳಲಾರೆ. ಅದರೂ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಮೂಡಿದ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕೃಷಿವಿದ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿ ರೇಖಿಸಲು ಯತ್ನಿಸಿರುವೆ. ಸನಗದ್ದ ಆವಧಿಯು ಅತ್ಯಲ್ಪವಾಗಿದ್ದರೂ, ಭಾಷೆಯ ತೊಂದರೆಯು ಮುಂದೆ ನಿಂತರೂ ' ಫೆಲೋಶಿಪ್ ' ಅಭ್ಯಾಸರೂ ಅಲ್ಲಿ ನನಗೆ ನೀಡಿದ ನೆರವನ್ನೂ, ನನ್ನ ಸಲುವಾಗಿ ಪಟ್ಟ ಪರಿಶ್ರಮವನ್ನೂ ಎಂದೂ ಮರೆಯಲಾರೆ. ಒಂದು ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನೇರ್ಪಡಿಸಿ, ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯ ನೆರವು ನೀಡಿ ನನ್ನ ಸಹಕಾರವ ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಎಲ್ಲ ವಸ್ತು ವಿಷಯ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ, ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಉಪಕಾರದ ಹೊರೆಯನ್ನೇ ಹೊರಿಸಿರುವರು. ಅದರಿಂದ ಅವರಿಗೂ ಮತ್ತು ನನ್ನ ಅಭ್ಯಾಸದ ಪ್ರವಾಸವು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುವಂತೆ ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನೂ ಪಟ್ಟಿ ಅವರ ಅನಿಸ್ಪಂಟಿರು ಅಂದರೆ ಸಹಾಯಕರಿಗೂ ನಾನು ಬಂದಾ ಉಣಿಯಾಗಿರುವೆ. ಅಲ್ಲದೆ ನನ್ನನ್ನು ಅದೇಶದಲ್ಲಿ ಸ್ನೇಹ ಸಾಹಾಚಾರ್ಯರಿಂದ ಸ್ವಾಗತಿಸಿ, ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯಿಂದ ಸಹಾಯಕರಾಗಿ ನಿಂತ ಅಲ್ಲವೆಂದು ಸಭ್ಯಗೃಹಸ್ಥರಿಗೂ, ಇನ್ನಿತರಿಗೂ ನಾನು ಕೃತಜ್ಞನು.

ಒಂದು ನನ್ನ ನೆವಲಂಡ ಪ್ರವಾಸದ ಕತೆಯಾಯಿತು. ಇನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯ ಸಹಜಾವಾಂಮು ಉಸವೆ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಭಾರತೀಯರಿಗೆ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ತೋರಿಸಬೇಕೆಂಬ ನಿಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶದ ರಹಸ್ಯವೇನು ಎಂದು ಯಾರಾದರೂ ಕೇಳಬಹುದು. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ನಾನು ಕೊಡುವ ಉತ್ತರವಿಷ್ಟೇ. ' ವಯವಿಟ್ಟು ಈ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಓದಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಸಿದ ಚಿತ್ರವನ್ನು ನಮ್ಮ ಭಾರತದ ಒಕ್ಕಲಿಗರ ಚಿತ್ರಕ್ಕೆ ಸರಿಹಚ್ಚಿ ನೋಡಿ! ಆಗ ಇವರ ಪ್ರಕಟಣೆಯ ಅವಶ್ಯಕತೆಯ ಉಪಯುಕ್ತತೆಯ ಕಲ್ಪನೆ ಯಾದೀತು.'

ನಮ್ಮ ಭಾರತದ ಅರ್ಥರಜನೆಯಲ್ಲಿ, ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಒಕ್ಕಲು ತನವು ಭಾರತದ ಬೆನ್ನೆಲುಬಾಗಿವೆ. ನಮ್ಮ ಭಾರತದ ಒಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ನೂರಕ್ಕೆ ಎಪ್ಪತ್ತಕ್ಕೂ ಮೀರಿ ಜನತೆ, ಉಪರನಿರ್ವಾಹಕ್ಕಾಗಿ ಒಕ್ಕಲುನವನ್ನೇ ಆಶ್ರಯಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇಂದಿನ ಈ ಒಕ್ಕಲುತನದ ಛಾಳಿಗಳನ್ನು ಕೀಳ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವುದಲ್ಲದೆ, ಎಷ್ಟೋಸಲ ಹಾನಿಕಾರಕವೂ

ಆಗಿದೆ. ಒಕ್ಕಲಿಗನು ಅನೇಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸುಲಿಯಲ್ಪಡುತ್ತಿರುವನು. ಅವನ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಮಾರ್ಗವು ಕಟ್ಟಾಗಿವೆ. ಉತ್ಪನ್ನದ ಉಗಮವು ಬತ್ತಿದೆ! ಅವನು ಧಾರಣಮಾಡಿದ ಭೂಮಿಗೋ; ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ತುಂಡುಗಳು! ಅವನೋ ಅಶಿಕ್ಷಿತನು ಮೇಲಾಗಿ ಅಜ್ಞಾನಿ! ಅವನ ಧಾರಣಶಕ್ತಿಯೂ ಕುಂದುತ್ತಲಿದೆ! ಅವನ ಒಕ್ಕಲುತನದ ಪದ್ಧತಿಗೋ ಹಳೆಯದು! ಅವನ ಆರ್ಥಿಕ ದುರವಸ್ಥೆಯ ಮೂಲಕ, ಇಂದಿನ ಮಾಂತ್ರಿಕ ಶಾಸ್ತ್ರವಿಜ್ಞಾನದ ಕಡೆಗೂ ಅವನ ಲಕ್ಷ್ಯವು ವೇಧಿಸದು, ತನ್ನ ಹೊಲದ ಹುಟ್ಟುವಳಿಯನ್ನು ಅರ ಅಗ್ಗ ಬೆಲೆಗೆ ಮಾರಿ, ತನಗೆ ಬೇಕಾದ ಒಕ್ಕಲುತನದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ತೀರ ತುಟ್ಟಿಯ ಬೆಲೆಗೆ ಕೊಳ್ಳುವನು ಅಲ್ಲದೆ ನಿರರ್ಥಕವಾದ ಕೃಷಿ-ಪದ್ಧತಿ ಮೂಲಕ ಒಕ್ಕಲುತನಕ್ಕೆ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಒದಗುವ ಹಾನಿಗಳನ್ನು ಕುಂಟು ಕೊಡುವ ವಿಮೆಯಂತಹ ಪರಿಹಾರಮಾರ್ಗವನ್ನು ಅವನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ನಲ್ಲಿ ಸಹ ಕಂಡರಿಯನು! ಅಮೇರಿಕೆಯಂತಹ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಒಕ್ಕಲುತನದ ಹುಟ್ಟುವಳಿಯ ಬೆಲೆಗೆ ಸ್ಥಿರತೆಯನ್ನೊದಗಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಕೊಡಲ್ಪಡುವ ಭರವಸೆಯ ಬೆಲೆ (ಗ್ಯಾರಂಟೀ ಪ್ರಾಯಿಸ)ಯ ಪದ್ಧತಿಯು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಂತಹ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಜೋಡ್ಡುಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಅವುಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಒಕ್ಕಲುತನದ ಹುಟ್ಟುವಳಿಯ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರತೆಯನ್ನು ಕಾಯುವ ವ್ಯಷ್ಟಿಯನ್ನು ಉಟ್ಟುಕೊಂಡು ಒಕ್ಕಲುತನದ ಹುಟ್ಟುವಳಿಯ ಮಾರಾಟದ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ, ಒದಗಿಸಲ್ಪಡುವ ಸಹಾಯ ಧನ ಪದ್ಧತಿಯೂ ನಮ್ಮ ಭಾರತದಲ್ಲಿಲ್ಲ. ನೇದರ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರಮಾರ್ಗವಾಗಿ ನಿಂತಿರುವ ಪ್ರಗತಿಪರ ಸಹಕಾರ ತತ್ವಗಳೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಅಷ್ಟು ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಒಕ್ಕಲಿಗನು ಇನ್ನೂ ತಡವರಿಸುತ್ತಲೇ ಇರುವನು. ಅವನು ತನ್ನ ಬಾಂಧವರೊಡನೆ ಕೂಡಿ, ಸಹಕಾರ ತತ್ವಗಳ ಮೇಲೆ ಸಂಘಟಿತನಾಗದಿದ್ದರೆ ಇಂತಹ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸುವುದು ಸರಮುದುಸ್ಸರವು! ಅವನು ಸಹಕಾರ ತತ್ವಗಳಿಗನುಸರಿಸಿ ನಡೆದುದಾದರೆ ಅವನ ಪತ್ತು ಬೆಲೆಯುವದು. ತನ್ನ ಹುಟ್ಟುವಳಿಯನ್ನು ತಾನೇ ಯೋಗ್ಯ ಬೆಲೆಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲು ಸಮರ್ಥನಾಗುವನು. ತನಗೆ ಅವಶ್ಯವಿರುವ ಒಕ್ಕಲುತನದ ಸಾಧನ ಸಾಮಗ್ರಿ ಸಲಕರಣೆಗಳನ್ನು ತಾನೇ ಪೂರೈಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸ್ಥಿತಿಗೇರುವನು. ತನ್ನ

ಹುಟ್ಟುವಳಿಯು ಮತ್ತು ಜೀವದ ವಿವೇಚನೆಯನ್ನು ಇಳಿಸಿ, ಭವಿಷ್ಯಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒದಗಬಹುದಾದ ಹಾನಿಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲನು. ಇದರಿಂದ ಅವನ ಆರ್ಥಿಕ ವಿಸತ್ತು ಅಳಿಯುವದು. ಸಹಕಾರದ ಮೂಲಭೂತ ತತ್ವಗಳಾದ ಮಿತನ್ವಯ ಸ್ವಾವಲಂಬನೆ ಮತ್ತು ಪರಸ್ಪರ ಸಹಾಯಗಳ ಅಭ್ಯಾಸವಾಗಿ ಅವನು ತನ್ನ ಕಾಲಮೇಲೆ ತಾನೇ ನಿಲ್ಲಬಲ್ಲನು. ಅಲ್ಲದೆ ಸಮಾಜದ ಮತ್ತು ನೈತಿಕ ಬಲವನ್ನೂ ಪಡೆಯುವನು.

ಸಹಕಾರದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವು ನಮ್ಮ ಗುರಿಯೆಂದು ನಾವು ಭಾವಿಸತೊಡಗಿದಂದಿನಿಂದ ಈ ಸಹಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಮಹತ್ವವು ಬಂದಿದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಭೃತನೆಯಲ್ಲಿ, ರಾಜಕೀಯ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ ಸಮಾನತೆ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯವು ಸಿಗಬೇಕೆಂದು ಘೋಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಇದರ ಸಾದನಿಗೆ ಸಹಕಾರವೂ ಒಂದು ಮಾರ್ಗ ! ಕೆಲವೊಂದು ಆರ್ಥಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷತಃ ಒಕ್ಕಲುತನಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮವಿಕಾಸಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರದ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಯೋಜನಾ ಸಮಿತಿಯು ನಿರ್ಣಯಿಸಿದೆ. ನಮ್ಮ ಮುಂಬಯಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಂತೂ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಮಾನತೆಗಳಿಗಾಗಿ, ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವು ದೊರೆತಂದಿನಿಂದ, ಸರಕಾರವು ಸಹಕಾರವನ್ನು ಒಂದು ಸಾಧನೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದೆ. !

೧೯೫೨ ನೆಯ ಜೂನ್ ೩೦ ಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಮುಂಬಯಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಿಗೆ ೧೬೯೩೨ ಸಂಘಗಳಿವೆ. ಇವುಗಳ ಸಭಾಸದರ ಒಟ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆ ೨೫೨೫೨೧ ಇದೆ. ಮಡಿಯುವ ಬಂಡವಾಳವೋ ೯೨೬೧೪೯೧೪ ರೂಪಾಯಿಯಿದೆ. ಈ ಮೊದಲೇ ದೇಶದಂತೆ ಈ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ನೂರಕ್ಕೆ ಅರವತ್ತೈದಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಇನ್ನೂ ಒಕ್ಕಲುತನದ ಸಂಘಗಳಿವೆ. ಇವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ನಾವು ಕೈಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಅತಿ ಮಹತ್ವದ ಚಟುವಟಿಕೆಯೆಂದರೆ ಒಕ್ಕಲುತನದ ಸುಧಾರಣೆಯೇ ಸರಿ! ಮತ್ತು ಸರಕಾರದ ಲಕ್ಷ್ಯವನ್ನು ವೇಧಿಸುವ ಪ್ರಧಾನವಿಷಯವೆಂದರೆ ಇದೇ ಒಂದು!

ಒಕ್ಕಲುತನದ ಮತ್ತು ಔದ್ಯೋಗಿಕ ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರವೆಂದರೆ ಸಹಕಾರವೇ ಸರಿ! ಸಾಲ ಪೂರೈಕೆ, ಉತ್ತಮ ಬೇಸಾಯ,

ದನಗಳ ತಳಿಗಳ ಸುಧಾರಣೆ, ಹೈನದ ಸುಧಾರಣೆ, ಹೊಲದ ಹುಟ್ಟುವಳಿ ಯನ್ನು ಯೋಗ್ಯವರದಿಂದ ಮಾರುವ ಏರ್ಪಾಡು, ಮನೆತನಕ್ಕೂ ಒಕ್ಕ ಲುತನಕ್ಕೂ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಸಾಧನ ನಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುವ, ತರಿ ಸಿಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಗೃಹೋದ್ಯೋಗ—ಗ್ರಾಮೋದ್ಯೋಗಗಳ ಸುಧಾರಣೆ ಈ ಮೊದಲಾದವೆಲ್ಲವೂ ಒಕ್ಕಲುತನದ ಸುಧಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಸಮಾವೇಶ ವಾಗುವವು. ಸಹಕಾರದಿಂದ ಒಕ್ಕಲುತನದ ಸುಧಾರಣೆಯಿಂದಲೇ ಇವೆಲ್ಲವು ಗಳ ಸುಧಾರಣೆ!

ನಾನು ನೆದರ್ಲಂಡಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಕಂಡ, ಮನಗಂಡ ಸಹ ಕಾರವೆಂದರೆ ಒಕ್ಕಲುತನದ ಪತ್ತಿನ ಮತ್ತು ಜಿನ್ ಪತ್ತಿನ ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಒಕ್ಕಲುತನದ ಸಹಕಾರವು! ಈ ಸಹಕಾರವು ಅಲ್ಲಿ ಭದ್ರ ವಾದ ತಳಹದಿಯ ಮೇಲೆ ಕಟ್ಟಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ! ಕಟ್ಟಲ್ಪಡುತ್ತಲಿವೆ. ಇದು ಒಕ್ಕ ಲಿಗರಿಗೆ ಸುಖಶಾಂತಿ ಸಮೃದ್ಧಿಗಳನ್ನು ಒಪಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ಈ ಎಲ್ಲ ಅಂಶಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿದರೆ, ನನ್ನ ಈ ಕನ್ನಡ ಪ್ರಕಟ ಣೆಯು ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ರೈತ ಬಾಂಧವರಿಗೆ ಉಪಯುಕ್ತವೂ ಮಾರ್ಗದರ್ಶ ಕವೂ ಆದೀತೆಂದು ನನ್ನ ಎಣಿಕೆ, ಭಾವನೆ! ಈ ಭಾವನೆಗೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ರೂಢಿ ಕೊಡಲು; ಯತ್ನಿಸಿದ ದಿಳಿಗಾಂವ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಪ್ರೀನಿಂಗ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್‌ರಾದ ಶ್ರೀ. ಈಶ್ವರ ಸಣಕಲ್ಲರವರು ಸಹಕಾರ ತತ್ವಗಳ, ಆದರ್ಶಗಳ ಪ್ರಚಾರ ಕಾರ್ಯವ ಒಂದು ಮಹತ್ವದ ಹೊಣೆ ಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿದರೆಂದು ಹೇಳಲು ನನಗೆ ಅಭಿಮಾನವೂ ಅನಂದವೂ ಎನಿಸುತ್ತದೆ.

ಈ ಮೊದಲು ಮುಂಬಯಿ ಶಾಖ್ಯದ ಒಕ್ಕಲುತನದ ಚಿತ್ರ ಅರಣ್ಯ ಖಾತೆಗಳ ಲೋಕಸ್ರಿಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿ ಅನುಭವ ಪಡೆದ, ಮತ್ತು ಈಗ ಸಹಕಾರದ ಮತ್ತು ಸ್ಥಾನಿಕ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಲೋಕ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿರುವ ಮಾನ್ಯಮಂತ್ರಿ ಶ್ರೀ. ಎಂ. ಪಿ. ಪಾಟೀಲರವರು ನನ್ನ ಈ ಕಿರಿ ಹೊತ್ತಿಗೆಗೆ ತಮ್ಮ ಅನುಭವಪೂರ್ಣ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ದಯಪಾಲಿಸಿಮೆವಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ನನ್ನ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕ ವಾದ ಕೃತಜ್ಞತೆಯ ಅಭಿವಂದನೆಗಳು.

ಅದರಂತೆಯೇ ನಮ್ಮ ಮುಂಬಯಿ ರಾಜ್ಯದ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳ
ಮಾನ್ಯ ರಜಿಸ್ಟ್ರಾರ ಸಾಹೇಬರಾದ ಶ್ರೀ. ಪಿ. ಜೆ. ಚಿನ್ನಮುಳಗುಂದ
ಅಯ್. ಸೀ. ಎಫ್. ಅವರು ಇವಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಆಮೂಲ್ಯವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾ
ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ನನ್ನನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿದುದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೂ ನಾನು
ತುಂಬಾ ಋಣಿಯು.

ಇದನ್ನು ಸಕಾಲಕ್ಕೆ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾಗಿ ಅಚ್ಚುಹಾಕಿ, ಪ್ರಕಟಿಸುವ ಹೊಣೆ
ಹೊತ್ತು ನಿಂತ ಬೆಳಗಾವಿಯ ನಿರಭಾರತ ಮುದ್ರಣಾಲಯದ ಒಡೆಯ
ರಾದ ಶ್ರೀ. ಎ. ಪಿ. ಚೌಗುಲೆಯವರಿಗೂ ನಾನು ಕೃತಜ್ಞನು.

ಇದೇ ಮೇರೆಗೆ ಇದರ ಪ್ರಕಟಣೆಯ ಯಶಸ್ಸಿಗಾಗಿ ಯತ್ನಿಸಿದ ಸಹ
ಕರಿಸಿದ ಇನ್ನಿತರರಿಗೂ ನಾನು ಕೃತಜ್ಞನೆಂದು ಬೇರೆ ಹೇಳಬೇಕೇ ?

ಬೆಳಗಾವಿ ಬಿ. ಎ. ಪಾಟೀಲ, ಎಂ. ಎ; ಜಿ. ಡಿ. ಸಿ. ಎ.

೧೪-೨-೫೯ ||| ಚೆನ್ನೈ ರಜಿಸ್ಟ್ರಾರ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳು, ಬೆಳಗಾವಿ.

ಅಭಿಪ್ರಾಯವು

ನೆದರ್ಲಂಡಿನಲ್ಲಿಯ ಸಹಕಾರಾಂದೋಲನದ ಬಗೆಗೆ ಶ್ರೀ. ಬಿ.ಎ. ಪಾಟೀಲರವರು ಬರೆದ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ನಾನು ಅತ್ಯಾಸಕ್ತಿಯಿಂದಲೂ ಅತೀನ ಆನಂದದಿಂದಲೂ ಓದಿದೆನು. ಶ್ರೀ ಪಾಟೀಲರವರು ನೆದರ್ಲಂಡಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಭೆಟ್ಟಿಯ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವರಲ್ಲದೆ ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕ ಜೀವನದ ಬಹುಭಾಗವನ್ನು ತನ್ನ ತಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಅಲಂಕಿಸಿದ ನೆದರ್ಲಂಡಿನಲ್ಲಿಯ ಸಹಕಾರಾಂದೋಲನದ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳ ಅಪಲೋಕನೆಯನ್ನು ಮನೋವೇಧಕನಾಗಿ ಮಾಡಿರುವರು.

ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರವು ಈ ಮೊದಲೇ ಆಳವಾಗಿ ಬೇರು ಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಸಹಕಾರವು ಜೀವನದ ನವ ತತ್ವಜ್ಞಾನವಾಗಿ ಅರಳುವಂತಾಗಬೇಕಾದರೆ, ಸಹಕಾರದ ರೀತಿನೀತಿಗಳ ವೃದ್ಧಿಸಿದ್ಧಿಗಳ ಜ್ಞಾನದ ಪ್ರೇರಣೆಯೂ ಪ್ರಚಾರವೂ ಸ್ವ-ಪರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇದೀಗ ಅತೀನ ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದೆ! ಶ್ರೀ ಪಾಟೀಲರವರ ಈ ಪುಸ್ತಕವೆಂದರೆ ಸಹಕಾರ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಕಾಣಿಕೆಯು! ಅಲ್ಲದೆ ಸಹಕಾರದ ಮಹೋದ್ದೇಶವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವಲ್ಲಿ ಒಂದು ಉಪಯುಕ್ತ ಸಾಧನೆಯೆಂದು ಬೇರೆ ಹೇಳಬೇಕೆ?

ಎಂ. ಪಿ. ಪಾಟೀಲ
 ಸಹಕಾರದ ಮತ್ತು ಸ್ಥಾನಿಕ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ
 ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಮುಂಬಯಿ.

ಮುಂಬಯಿ
 ೧೭-೧೨-೫೨

“ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯ ನೆದರ್ಲಂಡಿನಲ್ಲಿಯ ಸಹಕಾರವೆಂಬ ತಮ್ಮ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ನಾನು ಬಹಳೇ ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದ ಓದಿದೆ. ನೆದರ್ಲಂಡಿನಲ್ಲಿಯ ಸಹಕಾರಾಂದೋಲನದ ಮತ್ತು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿಯ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮನುಷ್ಯನ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆತ್ತುವಲ್ಲಿ ಈ ಸಹಕಾರಾಂದೋಲನವು ಸಾಧಿಸಿದ ಪರಿಣಾಮದ ಸ್ಪಷ್ಟ ಚಿತ್ರವನ್ನಿಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತೇನೆ. ಸಹಕಾರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ದುಡಿಯುವ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಕನ್ನಡಿಗನಿಗೂ ಅದರಂತೆಯೇ ಅದರ ಹೊರಗಿರುವ ಎಲ್ಲ ಕನ್ನಡ ಜನತೆಗೂ ಈ ಪುಸ್ತಕವು ಬೋಧಪ್ರದವೂ ಮನೋರಂಜಕವೂ ಆಗುವದೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ.”

ಸಿ. ಜಿ. ಚಿನ್ನಮುಳಗುಂದ .
 ಆರ್. ಸಿ. ಎಸ್.
 ರಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್, ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳು,
 ಮುಂಬಯಿ ರಾಜ್ಯ.

ಶುಣಿ
 ೯-೧೨-೧೯೫೨

**OPINIONS
MINISTER, GOVERNMENT OF
BOMBAY.**

I read with pleasure and sustained interest in Shri B. A. Patil's book on Co-operative Movement in Netherlands. Shri Patil has made good use of his visit to Netherlands and has presented to the Co-operative World in this country a very instructive and interesting survey of the various facts of the Co-operative Movement in Netherlands, a country wherein Co-operation has enveloped in its fold major portion of the economic life of the country.

Co-operation has already taken firm roots in this country. Dissemination of knowledge about co-operative methods and achievements in this country and abroad are now of permanent importance in seeing co-operation blossom out into a new philosophy of life. Shri Patil's book is a valuable contribution to co-operative literature and serves a useful purpose in furthering the cause of co-operation.

Bombay,

17-12-52.

M. P. PATIL.

Minister for Local Self-Government
and Co-operation.

Co-operative Department,
Poona, December 9, 1952.

“ I read your Book with great interest. It gives a clear picture of the Co-operative Movement in Netherlands and the results it has achieved in raising the level of the common man on the country side. I have no doubt that the book would be found very interesting and informative by every Kannada reader working in the Co-operative Movement and outside.

Yours sincerely,

P. J. Chinmulgund

Registrar. Co-op. Societies.

Bombay State,

೧ ಇಂದಿನ ನೆದರ್ಲಾಂಡ್

ಸಮುದ್ರದ ಉಪಟಳದಿಂದ, ರಾಶಿ ರಾಶಿಯಾಗಿ ಕೂಡಬಿದ್ದಿರುವ ಉಸುಜಿನ ಪರ್ವತ ಶ್ರೇಣಿಗಳಿಂದ ಕೆಲಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಂರಕ್ಷಿತವಾದ ರಾಯಿನ್ ನದಿಯ ಜವುಗು ಮುಮ್ಮೂಲಿಯ (ಡೆಲ್ಟಾ) ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಬೀಳುವ ಮಣ್ಣಿನಿಂದ ಇಂದಿನ ನೆದರ್ಲಾಂಡ್ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಕೂಡ ಬೀಳುವ ಈ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ, ನದಿಗಳಿಂದ ಪೂರೈಸಲ್ಪಡುವ ರೇವೆಯ ಕೆಲವಂಶವಿದ್ದರೆ, ಜವಳು ಭೂಮಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಳೆತು ಹೋಗುವ ಕಸ ಕಡ್ಡಿ, ಎಲೆ, ತೋಪ್ಪಲುಗಳ ಕೆಲವಂಶವೂ ಇದೆ. ಇಂದಿಗೆ ಇದು ಕವಿಗಳ ಸುಂದರ ನಂದನವಾಗಿದೆ. ಈ ನೆದರ್ಲಾಂಡ್ ಸಮುದ್ರದ ಪಾತಳಿಗಿಂತ ತೀರ ಕೆಳಗಿದ್ದುದರಿಂದ, ರಭಸದಿಂದ ಆಸ್ಪಳಿಸುವ ಉತ್ತರ ಸಮುದ್ರದ ಪ್ರಚಂಡ ತೆರೆಗಳಿಂದ, ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಮುಳುಗಿ ಹೋಗುವ ಸಂಭವ ವಿದ್ದಿತು. ಹತ್ತನೇ ಶತಮಾನದಿಂದ ನಿಸರ್ಗವ ದಾಳಿಯನ್ನು ತಡೆದು, ನೆದರ್ಲಾಂಡ್ ಮಾನವ-ವಸತಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಸ್ಥಳವಾಗುವ ಪಾಗೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆಣೆಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ, ಭದ್ರವಾದ ಇತರ ಉಪಾಯಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಂಡು ಅದರ ಸುರಕ್ಷಿತತೆಯ ಸಲುವಾಗಿ ಎಣಿಕೆ ಹಾಕುತ್ತಲೇ ಇರುವರು. ಅಧುನಿಕ ಸುಧಾರಿಸಿದ ಯಾಂತ್ರಿಕ ಸಂಶೋ ಧನೆ, ವಿಕಾಸ, ಪ್ರಗತಿಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಡಚ್ಚಜನರ ಆವ್ಯಾಹತವಾದ ಪರಿಶ್ರಮವೂ; ಅಖಂಡವಾದ ಪ್ರಯತ್ನವೂ ಮೇಳಗೂಡಿ ಸಮುದ್ರದ ದಾಳಿ ಯನ್ನೂ ಉಪಟಳವನ್ನೂ ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಸಮರ್ಥವಾಗಿವೆ. ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಆಧುನಿಕ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಕಟ್ಟಲ್ಪಟ್ಟ ಕಾಲುವೆಗಳ ಮುಖಾಂತರ ನೀರು ಹರಿದು ಹೋಗುವ ಉತ್ತಮ ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಸಮುದ್ರದ ಳಿಂದ ಕಳೆದು ಹೋದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ತಿರುಗಿ ಸಂಪಾದಿಸುವ ಂದ, ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಿ ಆಹಾರ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಶತ್ರುವಾದ

ಸಮುದ್ರದ ನೀರೊಡನೆ ವಂಶಪರಂಪರೆಯಾಗಿ ಸಾಗಿಸಿದ ಹೋರಾಟವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಮುಂದುವರಿಸಿ ಭೂಮಿಯ ಸುರಕ್ಷಿತತೆಯನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಇನ್ನೂ ಸಾಗುತ್ತಲೇ ಇವೆ. ಸಾಗುವಳಿಗಾಗಿ ಕಳೆದುಹೋದ ಅಥವಾ ಕರಗಿ ಹೋದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಮರಳಿ ಸಂಪಾದಿಸುವುದೆಂದರೆ ಅಥವಾ ನಿರ್ಮಿಸುವುದೆಂದರೆ ಝಯಿಡರ ಝಿಪಾವುಲರ ಭೂಮಿಯನ್ನು ತಿರುಗಿ ನಿರ್ಮಿಸುವ ಯೋಜನೆಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಟ್ಟಂತೆ. ಈ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಎರಡು ಯೋಜನೆಗಳು ಮುಗಿದು ಹೋಗಿವೆ. ಈ ಮೇರೆಗೆ ಆಣೆಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ, ಮಳಲ ರಾಶಿಯ ಪರ್ವತಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ, ನೀರು ಒಳಸೇರದ ಹಾಗೆ ಭೂಮಿಯ ಸಂಪು ಸಂದುಗಳನ್ನು ಕೀಲಿಸಿ, ಮತ್ತು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿಯ ನೀರು ಹರಿದು ಹೋಗಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಸರೋವರಗಳಾಗುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ ಭೂಮಿಯ ಬಹು ದೊಡ್ಡ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಿರುವರು. ಭೂಮಿಯನ್ನು ಮರಳಿ ನಿರ್ಮಿಸುವ ಅಥವಾ ಸಂಪಾದಿಸುವ ಕ್ರಮವು ಇನ್ನೂ ಪ್ರಚಂಡ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವಾಗಿದೆ. ಸವ್ಯದ ಈ ಯೋಜನೆಗಳು ಪೂರ್ತಿಯಾದರೆ, ಈಗಿರುವ ಭೂಮಿಗೆ ಮತ್ತೆ ೩,೮೦,೦೦೦ ಎಕರೆಗಳ ಜಮೀನು ಬೇಗನೇ ಜಮೆಯಾಗುವದು. ಈ ದೇಶದ ನೀರು ಹರಿದು ಹೋಗುವ ಪದ್ಧತಿಯು ಅಭ್ಯಸನೀಯವೂ ಪ್ರಶಂಸನೀಯವೂ ಆಗಿದೆ.

ಮೇರೆ ಮರ್ಯಾದೆಗಳು

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯೋದ್ಧಿಯಾ ಲ್ಯಾಟಿನ್ ಮತ್ತು ಜರ್ಮನಿ ಮತ್ತು ಗ್ರೇಟ ಬ್ರಿಟನ್ ದೇಶಗಳ ನಡುವೆ ಈ ನೆರವು ಇರುವದು. ಈ ದೇಶದ ತುಂಬೆಲ್ಲ ನದಿಗಳು ಕಾಲುವೆಗಳು ಹರಿದಿರುವವಲ್ಲದೆ, ಯುರೋಪವುಂಡದ ಮಧ್ಯಭಾಗದ ವರೆಗೂ ಹಾಯ್ದು ಹೋಗಿರುವ ಉಗಿಬಂಡಿಯ ಮತ್ತು ಜಲ ಪರ್ಯಟಣದ ಸಾರಿಗೆಯ ರಸ್ತೆಗಳೊಡನೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿರುವವು. ಈ ದೇಶವು ೧೨,೬೦೦ ಚೌರಸ ಮೈಲುಗಳಿಗೂ ಇದರಲ್ಲಿ ನೂರಕ್ಕೆ ಹದಿನೂರಕ್ಕೂ ಭಾಗವು ಹಳ್ಳಿ, ಪಟ್ಟಣ, ರಸ್ತೆ, ಕಾಲುವೆ, ಕಾರಖಾನೆ, ವಿಮಾನನಿಲ್ದಾಣ, ಭವ್ಯವಾದ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ

ಕಟ್ಟಡ ಈ ನೋಡಲಾದವುಗಳಿಂದ ಆಕ್ರಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಎಂಟರಷ್ಟು ಭಾಗವು ಪಡ ಅಥವಾ ಬೀಳುಬಿದ್ದ ಜಮೀನುಗಳಿಂದ ಆವೃತವಾಗಿದೆ. ಏಳರಷ್ಟು ಭಾಗವು ಅರಣ್ಯಗಳಿಂದ ತುಂಬಿದೆ. ಉಳಿದ ಎಪ್ಪತ್ತೆರಡರಷ್ಟು ಭಾಗವು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಮೂರರಷ್ಟು ಬಾಗಾಯತ ಬೆಳೆಗಳ ಸಲುವಾಗಿ, ೬೯ ರಷ್ಟು ಭಾಗವು ಜೇರಿ ಬೇರಿ ಬೆಳೆಗಳ ಸಲುವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಬಾಗಾಯತ ಬೆಳೆಗಳ ಸಲುವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಭೂಮಿಯ ಕ್ಷೇತ್ರವು ಒಟ್ಟು ೧,೧೬೪೨೭ ಎಕರೆಗಳುಳ್ಳದ್ದಿದೆ.

ಜನಸಂಖ್ಯೆ

ಈ ದೇಶದ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯು ಒಂದು ಕೋಟಿಗಿಂತ ತುಸು ಹೆಚ್ಚಿಗಿದೆ. ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ಲಕ್ಷ ಕುಟುಂಬಗಳಿವೆ. ಜನದಟ್ಟಣೆಯು ಪ್ರತಿ ಚೌರಸ ಮೈಲಿಗೆ ೮೧೫ ರಂತೆ ಬೀಳುವದು. ಗ್ರೇಟ ಬ್ರಿಟನ್, ಫ್ರಾನ್ಸ್ ಮತ್ತು ಯುನಾಯಿಟೆಡ್ ಸ್ಟೇಟ್ಸ್ ಆಫ್ ಅಮೇರಿಕಾ ದೇಶಗಳ ಜನದಟ್ಟಣೆಯ ಪ್ರಮಾಣವು ಪ್ರತಿ ಚೌರಸ ಮೈಲಿಗೆ ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ೫೩೩, ೧೧೪, ಮತ್ತು ೪೯ ರಂತೆ ಬೀಳುವದು. ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಣಗಳಾದ ಅಮಸ್ತ್ ಡರ್ನ್, ರಾಟರಡ್ಯಾಮ ಮತ್ತು ದೇಗಗಳಲ್ಲಿಯ ೨,೩೫೦೦೦, ೬,೬೫೦೦೦ ಮತ್ತು ೫೬೦೦೦೦ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ಹಿಡಿದು ಉತ್ತರ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಹಾಲಂಡ ಪ್ರಾಂತಗಳ ಜನದಟ್ಟಣೆಯ ಬಗೆಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ಇಲ್ಲಿಯಷ್ಟು ಜನದಟ್ಟಣೆಯು ಈ ದೇಶದ ಇನ್ನಾವ ಭಾಗದಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ನೂರಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕತ್ತಕ್ಕಿಂತ ಮಿಕ್ಕಿ ಈ ಪ್ರಾಂತಗಳ ಜನದಟ್ಟಣೆಯಿದೆ. ಇಡೀ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿಯೇ ಈ ನದಲಂಡ ದೇಶವು ಜನದಟ್ಟಣೆಯಿಂದ ತುಂಬಿ ತುಳುಕುತ್ತಿದೆ. ತೀರ ಸಣ್ಣ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಈ ದೇಶವು ಸುಮಾರು ಒಂದು ಕೋಟಿ ಜನರಿಗೆ ಆಹಾರವನ್ನೂ ದಗಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿಯ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನೂ ಭೂಮಿಯ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನೂ ವಿಚಾರಿಸಿದರೆ, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನಿಗೆ ೦. ೫೯ ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಬೀಳುವದು. ಇಲ್ಲಿಯ ಮಟ್ಟಿನ ಪ್ರಮಾಣವು ಪಶ್ಚಿಮ ಯುರೋಪ ಓಂಡ ದಲ್ಲಿಯ ಪ್ರತಿಸಾವಿರಕ್ಕೆ ೨೮.೬ ಇದ್ದು, ಮರಣದ ಪ್ರಮಾಣವು ಪ್ರತಿ ಸಾವಿ

ರಕ್ಕೆ ೯.೪ ಇರುವುದು. ಶಿಶು ಮರಣ ಪ್ರಮಾಣವು ತೀರ ಕಡಿಮೆಯ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿರುವುದು.

ಹವೆ ಮತ್ತು ಭೂಗುಣ

ಮಳೆಯ ಪ್ರಮಾಣವು ಅನುಕೂಲವಾಗಿದ್ದು ದೇಶದ ತುಂಬೆಲ್ಲ ಸರಿ ಸಮಾನವಾಗಿ ಬೀಳುವುದು. ಜಿವ್ವ ಮಳೆಯ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ದೇಶದ ತುಂಬೆಲ್ಲ ಸರಿಯಾಗಿ ಹಂಚಿವರೆ, ಮಳೆಯ ಸರಾಸರಿಯು ಪ್ರತಿ ವರುಷಕ್ಕೆ ೨೫ ಇಂಚು ಬೀಳುವುದು. ಸಮುದ್ರದ ಮಣ್ಣು, ನದಿಗಳಿಂದ ಹರಿಮಬಂದ ಮಣ್ಣು, ಮಳಲ ಮಣ್ಣು, ಸೌದೆಯ ಮಣ್ಣು, ಹೆಂಟಿಯ ಮಣ್ಣು, ಈ ಮೊದಲಾದವುಗಳೇ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವ, ಮುಖ್ಯ ವಾದ ಮಣ್ಣಿನ ಪ್ರಕಾರಗಳು. ಹೆಂಟಿಯ ಮಣ್ಣಿನ - ಭೂಮಿಗಳ ಬಹು ಭಾಗವನ್ನು ಹುಲ್ಲುಗಾವಲುಗಳಿಗಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವರು.

ಒಕ್ಕಲುತನ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣ.

ಕೆಳಗಿನ ಪತ್ರಿಕೆಯು ಒಕ್ಕಲುತನದ ಸಂಚಯವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿ ಕೊಡುವುದು.

(ನೂರಕ್ಕೆ ಪ್ರಮಾಣ)

(೧) ಒಟ್ಟು ಜಮೀನು ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಾಗುವಳಿಯಾದ ಕ್ಷೇತ್ರವು	೭೨. ೯
(೨) ಸಾಗುವಳಿಯಾದ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹುಲ್ಲುಗಾವಲು ಪ್ರದೇಶವು	೪೯. ೯
(೩) ಸಾಗುವಳಿಗೆ ತಕ್ಕ ಜಮೀನಿನ ಪ್ರಮಾಣವು	೪೬. ೪
(೪) ಸಾಗುವಳಿಯಾದ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ತೋಟವ ಜಮೀನಿನ ಪ್ರಮಾಣವು	೩. ೭
(೫) ಪಶುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಅಥವಾ ಪ್ರಮಾಣ	೨೬. ೮೧೦೦೦
(೬) ಪ್ರತಿ ಹತ್ತು ' ಹೆ ' ಗಳಿಗೆ (೨೪. ೭೧ ಎಕರೆಗಳಿಗೆ)	
ಪಶುಗಳ ಪ್ರಮಾಣವು	೧೧. ೨
(೭) ಒಟ್ಟು ಪಶುಗಳಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರವ ದನಕರುಗಳ ಹಿಂಡಿನ ಪ್ರಮಾಣವು	೭೧
(೮) ಒಟ್ಟು ಪಶುಗಳಲ್ಲಿ ಕುಸುರಿಗಳ ಹಿಂಡಿನ ಪ್ರಮಾಣವು	೧೪
(೯) ,, ,, ಹಂದಿಗಳ ಹಿಂಡಿನ ಪ್ರಮಾಣ	೯
(೧೦) ,, ,, ಕೋಳಿಗಳ ಹಿಂಡಿನ ಪ್ರಮಾಣ	೪
(೧೧) ,, ,, ಕುರಿಗಳ ಹಿಂಡಿನ ಪ್ರಮಾಣವು	೨

ಕೆಳಗಿನ ಪತ್ರಿಕೆಯು ಯಾರು ಯಾರು ಎಷ್ಟು ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸಿರುವುದನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.
 'ಹೆ' ಅಂದರೆ ಹೆಕ್ಟೇರೇಜ

ಒಕ್ಕಲಿಗರು
 ತೋಟಿಗರು
 ಒಕ್ಕಲುತನದ ದುಡಿಮೆಗಾರರು
 ಬಿನ್ ಶೇತ್ರಿ ಜನರು

ಹೇಕ್ಟೇರೇಜ
 ೧೯೬೨೦೫೩
 ೬೪೯೪೪
 ೧೫೫೭೫
 ೧೧೩೯೬೨

ಎಕರೆಗಳು
 ೪೮೫೦೭೧೧
 ೧೧೬೪೭೭
 ೮೩೮೪೮೫
 ೨೮೧೬೦೦

ಕೆಳಗಿನ ಪತ್ರಿಕೆಯು ಜಮೀನಿನ ತುಂಡುಗಳ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.

ತುಂಡುಗಳು
 ೧೦೩೪೭೧
 ೫೫೯೪೧
 ೪೬೧೪೪
 ೨೩೫೨೨
 ೧೬೧೫
 ೧೩೨
 ೨೨೦೮೨೫

ಒಟ್ಟು
 ಎಕರೆಗಳು
 ೬೫೨೨೭೭
 ೯೯೩೯೧೩
 ೧೫೯೧೨೦೩
 ೧೬೫೬೪೬೭
 ೨೪೫೧೦೮
 ೧೦೨೮೧೧

೨೧೨೧೨೬೮

೧ ರಿಂದ ೫ ಹೆ (೨. ೫ ರಿಂದ ೧೨.೫ ಎಕರೆಗಳು)
 ೫ ರಿಂದ ೧೦ ಹೆ (೧೨. ೫ ರಿಂದ ೨೫ ಎಕರೆಗಳು)
 ೧೦ ರಿಂದ ೨೦ ಹೆ (೨೫ ರಿಂದ ೫೦ ಎಕರೆಗಳು)
 ೨೦ ರಿಂದ ೫೦ ಹೆ (೫೦ ರಿಂದ ೧೨೪ ಎಕರೆಗಳು)
 ೫೦ ರಿಂದ ೧೦೦ ಹೆ (೧೨೪ ರಿಂದ ೨೪೭ ಎಕರೆಗಳು)
 ೧೦೦ ಹೆ ಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ (೨೪೭ ಎಕರೆಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ)

ಒಟ್ಟು

ಕೆಳಗಿನ ಪತ್ರಿಕೆಯು ಒಕ್ಕಲು ಕುಳುಗಳು ಧಾರಣಮಾಡಿದ ಜಮೀನಿನ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.

	<u>೧೯೩೦</u>	<u>೧೯೪೦</u>
(೧) ಗ್ರ್ಯಾಂನಿಂಜೆನ್	೪೨. ೬	೪೯. ೦
(೨) ಫ್ರಿಸ್‌ಲ್ಯಾಂಡ	೬೮. ೮	೭೧. ೭
(೩) ಡ್ರೆಂಫೆ	೪೭. ೬	೫೩. ೧
(೪) ಓವ್ವೆಂಜೊಸೆಲ್	೩೧. ೭	೩೪. ೫
(೫) ಗೋಲ್ಡನ್‌ಲ್ಯಾಂಡ	೩೯. ೪	೪೪. ೦
(೬) ಯುಟ್ಲೆಚ್ಚೆ	೪೯. ೭	೫೩. ೫
(೭) ಉ. ಹಾಲಂಡ	೫೫. ೬	೬೨. ೪
(೮) ದ. ಹಾಲಂಡ	೫೮. ೩	೬೪. ೬
(೯) ರ್ಯೂಲಂಡ	೬೧. ೨	೬೮. ೪
(೧೦) ಉ. ಬ್ರಾಬಂಟ್	೪೦. ೬	೪೪. ೦
(೧೧) ಲಿನ್ಸ್‌ಬರ್ಗ್	೪೮. ೩	೫೨. ೮

ಒಂದು ಕೋಟಿಗಿಂತಲೂ ಮಿಕ್ಕ ಜನತೆಯನ್ನು ದೇಶವು ಸಂರಕ್ಷಿಸಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಡಚ್ಚ ಒಕ್ಕಲಿಗರು ತಮ್ಮ ಕೃತ್ಯಕ್ಷೇತ್ರತೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ವೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವ್ಯಾಹತವಾಗಿ ದುಡಿಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಆಧಿಕ ತತ್ಪರತೆಯ ಮತ್ತು ಪರಿಶ್ರಮವ ಒಕ್ಕಲುತನವೆಂದರೆ ಡಚ್ಚರ ಒಕ್ಕಲುತನವೇ ಸರಿ. ಇಲ್ಲಿಯ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಒಕ್ಕಲುತನದ ಬೆಳೆಗಳ ಹುಟ್ಟುವಳಿಯ ಸರಾಸರಿಯು ಜಗತ್ತಿನ ಮತ್ತು ಯುರೋಪ ಖಂಡದ ಹುಟ್ಟುವಳಿಯ ಸರಾಸರಿಗಿಂತ ಎಷ್ಟೋಪಾಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಸಾಗುವಳಿಯ ಪರಿಪೂರ್ಣ ತಂತ್ರ, ಸುಸೀಕತೆಯ ಸಾಧನಗಳ ನಿರ್ವೇಶ ಪೂರ್ಣ ಉಪಯೋಗ, ಬೀಜಗಳ ಆಯ್ಕೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ದಕ್ಷತೆ, ಒಕ್ಕಲುತನದ ಪರಿಪಕ್ವಜ್ಞಾನ, ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರಕಾರದ ಬೆಳೆಗಳ ಆಯ್ಕೆ ಈ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ಮೇಲೆಯೇ ಇಲ್ಲಿಯ ಹುಟ್ಟುವಳಿಯ ಹೆಚ್ಚಳವು ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ. ದೇಶದ ಒಟ್ಟು ನಿಯಾತದಲ್ಲಿ ಒಕ್ಕಲುತನದ ಹುಟ್ಟುವಳಿಯ ನಿಯಾತವು ನೂರಕ್ಕೆ ೩೦ ಕ್ಕಿಂತ ತುಸು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬೆಳೆವುದು. ಭೂಮಿಯ ಧಾರಣೆಯ ಪ್ರಮಾಣವು

ಚಿಕ್ಕದಾಗಿ, ಜನವಟ್ಟಣಿಯು ಅತಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಸಮುದ್ರದ ನೀರು ಒಳನುಗ್ಗದಂತೆ ಅನ್ಯಾಹತ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡಲೇ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಡಚ್ಚ ಒಕ್ಕಲಿಗರು ದೇಶದ ಜನತೆಯ ಹೊಟ್ಟೆಯ ಭಾರವನ್ನು ಹೊರುವದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಆದರ ಉತ್ಕರ್ಷಕ್ಕೂ ಬಹುನುಟ್ಟಿಗೆ ಕಾರಣರಾಗಿರುವರು. ಒಕ್ಕಲುತನವ ಸಾಧನ ಮತ್ತು ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಆಯಾತಕ್ಕಿಂತ ಒಕ್ಕಲುತನದ ಹುಟ್ಟುವಳಿಯ ನಿಯಾತನೇ ಬಹುನುಟ್ಟಿಗೆ ದೊಡ್ಡದಿವೆ. ಇದು ಕೆಳಗಿನ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ.

- (೧) ಸರಕಾರವರ ಪ್ರಯತ್ನ
- (೨) ಒಕ್ಕಲಿಗರ ಕರ್ತೃತ್ವಶಕ್ತಿ
- (೩) ವರ್ಗಜೀವನದ ಮತ್ತು ಶಾಸನಬದ್ಧವಾದ ಸಂಘಟಿತ ಜೀವನದ ವಿಕಾಸ ಮತ್ತು ಸಹಕಾರ ತತ್ವಗಳ ಒಳಕೆ.
- (೪) ಒಕ್ಕಲಿಗನ ನಿರಂತರವಾದ ಮತ್ತು ಕಠಿಣವಾದ ದುಡಿಮೆ.

ಒಕ್ಕಲುತನ, ಮೀನ ಹಿಡಿಯುವ ವ್ಯವಸಾಯ ಮತ್ತು ಆಹಾರಗಳ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕೆಳಗಿನ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವವು.

- (ಅ) ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ವಿಕಸನವಾಗುವ ಪೂರೈಕೆ.
- (ಬ) ಜಮೀನುಗಳ ಗೇಣಿ ಮತ್ತು ಸುಧಾರಣೆ.
- (ಕ) ಪೇಟೆಯ ಮತ್ತು ವ್ಯವಹಾರದ ಪರಿಷ್ಕರಣೆಯ ಸಂಘಟನೆ.
- (ಡ) ಪರವೇಶಗಳೊಡನೆ ಸಂಬಂಧ.

ನಿರಕ್ಷರತೆಯ ಪ್ರಮಾಣವು ನೂರಕ್ಕೆ ೦.೨ ರಂತೆ ಇದೆ. ಅದರಿಂದ ಹದಿನೈದು ವರುಷಗಳ ಬಾಲಕರಿಗೆಲ್ಲ “ ಸಕ್ರಿ ” ಶಿಕ್ಷಣವೆ ನಿಯಮವು ಅನ್ವಯಿಸುವದು. ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ವರ್ಷ ರಾಗಲಾರದ ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷಗಳಿಗಿಂತ ಹೊಡ್ಡ ಕುಳುಗಲಿಗೆ ವೃತ್ತಿ ಶಿಕ್ಷಣದ ಶಾಲೆಗಳೂ ಇರುವವು. ಇಂಥ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಭಾವೀ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಈ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ, ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ವನ್ನಲ್ಲದೆ ಹೈನವ ವ್ಯವಸಾಯ, ಒಕ್ಕಲುತನ, ತೋಟವ ವ್ಯವಸಾಯ

ಈ ಮೊದಲಾದ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನೂ ಕೊಡುವರು. ಹಾಲಂಡಿನಲ್ಲಿ ಆರು ಯುನಿವರ್ಸಿಟಿಗಳಿದ್ದು ನಾಲ್ಕು ಯುನಿವರ್ಸಿಟಿ ಕಾಲೇಜುಗಳಿವೆ. ವಾಗಿನಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿಯ ಒಕ್ಕಲುತನ ಕಾಲೇಜು ಪ್ರಶಂಸನೀಯವಾಗಿದೆ. ಕೆಳಗಿನ ಪತ್ರಿಕೆಯು ದೇಶದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ತೋಟದ ವ್ಯವಸಾಯ ಮತ್ತು ಒಕ್ಕಲುತನದ ಉದ್ಯೋಗಗಳ ಬಗೆಗೆ ಸಿಗುವ ಸೌಕರ್ಯದ ಪರಿಚಯವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿ ಕೊಡುವದು.

ಒಕ್ಕಲುತನ ತೋಟದ ವ್ಯವಸಾಯ

	ಶಿಕ್ಷಣದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು	ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು	ಶಿಕ್ಷಣದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು	ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು
ಕಾಲೇಜುಗಳು	೬	೩೯೧	೨	೯೭
ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳು (ಚಳಿಗಾಲದಲ್ಲಿ)	೩೯	೨೭೦೧	೮	೭೯೧
ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳು	೧೮೦	೧೪೩೧೧	೪೯	೨೪೯೦
ವ್ಯವಹಾರ ಶಾಲೆಗಳು	೩	೪೨	೬೪	೧೩೩೯
ಸಹಾಯಧನದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಅಲ್ಪಾವಧಿಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ರಮಗಳು	೧೩೨೪	೧೮೯೯೯	೭೧೬	೧೨೯೫೦

ಸರಕಾರದವರು ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಹರಡಿದ ಸಂಶೋಧನ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಲಾಭವನ್ನೂ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮತ್ತು ವೃತ್ತಿಶಿಕ್ಷಣದ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನೂ ಇಲ್ಲಿಯ ಒಕ್ಕಲಿಗರು ತುಂಬಾ ಪಡೆಯುವರು. ಇವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಹಿತ ಹೊಣೆಗಳ ಕಲ್ಪನೆಯು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿರುವದು. ತಮ್ಮ ಒಕ್ಕಲುತನದ ಸುಧಾರಣೆಗಾಗಿ ಸರಕಾರದವರು ಹಾಕುವ ಯಾವದೇ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅವರು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ, ಅದರ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸಂಶೋಧನೆಯ ಮುಖಾಂತರ ಗಟ್ಟಿಗೊಂಡ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ತರುವರು.

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಒಕ್ಕಲಿಗರ ಹಿತಸಂವರ್ಧನೆಗಾಗಿ ಒಕ್ಕಲಿಗರ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗಿದೆ, ಅಲ್ಲದೆ ಬಹುತರ ಎಲ್ಲ ಹಳ್ಳಿ

ಗಳ್ಳೆಯೂ ಒಕ್ಕಲುತನದ ಕೂಲಿಕಾರರ ಅಥವಾ ದುಡಿಮೆಗಾರರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೂ ಇವೆ. ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಪ್ರಾಂತಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಸಮಾವೇಶವಾಗಿವೆ. ಪ್ರಾಂತಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಸಮಾವೇಶವಾಗಿವೆ. ಧಾರ್ಮಿಕ ತತ್ವಗಳ ತಳಹದಿಯ ಮೇಲೆ ಒಕ್ಕಲಿಗರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗಿವೆ. ಅಲ್ಲದೆ ರೋಮನ್ ಕ್ಯಾಥೋಲಿಕ್ ಮತ್ತು ಬಿನ್ ರೋಮನ್ ಕ್ಯಾಥೋಲಿಕ್ ಜನರ ಸಲುವಾಗಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೂ ಉಂಟು. ದೇಶದಲ್ಲೆಲ್ಲ ಕೆಳಗಿನ ಮೂರು ಸರ್ವಸಾಮಾನ್ಯ ಸರ್ವಮಾನ್ಯ, ಒಕ್ಕಲುತನದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವವು.

೧. ದಿ ರಾಯಲ್ ನೆವರ್ಲಂಡ್ಸ್ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಕಮಿಟಿ (ಕೆ. ಎನ್. ಎಲ್. ಸಿ.)
೨. ದಿ ರೋಮನ್ ಕ್ಯಾಥೋಲಿಕ್ ನೆವರ್ಲಂಡ್ಸ್ ಫಾರ್ಮರ್ಸ್ ಆಂಡ್ ಗ್ರೋವರ್ಸ್ ಯುನಿಯನ್ (ಕೆ. ಎನ್. ಬಿ. ಟಿ. ಬಿ.)
೩. ದಿ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಫಾರ್ಮರ್ಸ್ ಆಂಡ್ ಗ್ರೋವರ್ಸ್ ಯುನಿಯನ್ (ಸಿ. ಬಿ. ಟಿ. ಬಿ.)

ಒಕ್ಕಲುತನದ ದುಡಿಮೆಗಾರರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು

- ೧ ದಿ ನೆವರ್ಲಂಡ್ಸ್ ಯುನಿಯನ್ ಆಫ್ ವರ್ಕರ್ಸ್ ಇನ್ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಆಂಡ್ ಪಾರ್ಟಿಕಲ್ಚರಲ್ ಆಂಡ್ ದೇವರಿ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿ
- ೨ ದಿ ನೆವರ್ಲಂಡ್ಸ್ ರೋಮನ್ ಕ್ಯಾಥೋಲಿಕ್ ಯುನಿಯನ್ ಆಫ್ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ವರ್ಕರ್ಸ್ (ಎಸ್. ಬಿ. ಡಿಯುಸ್ ಡೆಡಿಟ್)
- ೩ ದಿ ನೆವರ್ಲಂಡ್ಸ್ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಯುನಿಯನ್ ಆಫ್ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ವರ್ಕರ್ಸ್.

ಒಕ್ಕಲಿಗರ ಸಾಮಾನ್ಯ ಹಿತವನ್ನು ಲಕ್ಷಿಸುವ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರಕಾರದ ಹುಟ್ಟುವಳಿಗಾರರ ವಿವಿಧ ಹಿತವನ್ನು ಅನುಲಕ್ಷಿಸುವ ಅನೇಕ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೂ ಉಂಟು.

ಗೋ—ಸಂಗೋಪನೆ

ಹಾಲು ಹೈನದ ಸಲುವಾಗಿಯೇ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಗೋವುಗಳ ಸಂಗೋಪನೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವರು. ಗೋ-ಮಾಂಸಕ್ಕಾಗಿ ಅವುಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವುದು ಎರಡನೆಯ ಮಹತ್ವದ ವಿಚಾರವು. ದೇಶದಲ್ಲಿಯ ಗೋ-ಸಂಪತ್ತಿನ ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಕೆಳಗಿನ ಪತ್ರಿಕೆಯು ಮಾಡಿಕೊಡುವುದು.

ಗೋವುಗಳ ಪ್ರಕಾರಗಳು	ಸಂಖ್ಯೆ
೧ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ದನಕರುಗಳು	೯, ೬೩, ೬೬೬
೨ ಕುಯಲಾದ ಮತ್ತು ಹಿಂಡುವ ಆಕಳುಗಳು	೧೩, ೨೫, ೮೩೫
೩ ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲಾದ ಹೋರಿಗಳು	೨೪, ೭೫೬
೪ ಕೊಚ್ಚಿದ ದನಗಳು	೫೨, ೮೫೪

ದನಗಳ ತಳಿಗಳು

ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ದನಗಳ ಮೂರು ಪ್ರಕಾರಗಳಿರುವವು.

[೧] ದಿ. ಬ್ಲಾಕಿ ಆಂಡ್ ವ್ಹಾಯಿಟ್. ಡಚ್ ಪ್ರೀಮಿಯನ್ ಕ್ಯಾಟಲ್ (೭೦ ./.) [ಕರಿ ಬಿಳಿ ಬಣ್ಣದ ದನಗಳು.]

[೨] ದಿ ರೆಡ್ ಆಂಡ್ ವ್ಹಾಯಿಟ್ ಮ್ಯಾಜ ರಾಯಿನ್ ಯಿರ್ಮ್ಸ್ ಕ್ಯಾಟಲ್ [೨೫ ./.] [ಕೆಂಪು ಬಿಳಿ ಬಣ್ಣದ ದನಕರುಗಳು.]

[೩] ದಿ ಗ್ರಾನಿಂಜೆನ್ ಬ್ಲಾಕ್ಸ್ ವ್ಹಾಯಿಟ್ ಡೆಡ್ ಕ್ಯಾಟಲ್ [೫ ./.] [ಕಪ್ಪು ಬಿಳಿ ತಲೆಯ ದನಕರುಗಳು.]

ಹೈನದ ವ್ಯವಸಾಯಃ— ಹಾಲಿನ ವಾರ್ಷಿಕ ಹುಟ್ಟುವಳಿಯು ಐವತ್ತು ಲಕ್ಷ ಮಿಟರಿಕ್ ಟನ್ನುಗಳಷ್ಟು ಆಗುವುದು. ಇದರಲ್ಲಿ ನೂರಕ್ಕೆ ೮೫ ರಷ್ಟು ನಿರ್ದೋಷವಾಗಿ ೫೫ ರಷ್ಟು ದೇಶದ ಜನತೆಗಾಗಿ ಬಳಸಲ್ಪಡುವುದು.

ಕುರಿಗಳ ಸಂಗೋಪನೆಃ— ಕುರಿ, ಕುರಿಕುರಿಗಳು ಕೂಡಿ ಒಟ್ಟಿಗೆ ೪, ೫೨, ೩೭೮ ಇದ್ದು ಇವುಗಳ ಸವಿಸ್ತಾರ ಪರಿಚಯವು ಕೆಳಗಿನಂತಿದೆ.

ಕುರಿಗಳ ಪ್ರಕಾರಗಳು

ಸಂಖ್ಯೆ

ಹೆಣ್ಣು ಕುರಿಗಳು	೧,೧೩,೪೯೭
ಗಂಡು ಕುರಿ ಅಥವಾ ಟೆಗರುಗಳು	೮೮,೭೪೮
ತಳೆಯ ಸಲುವಾಗಿ ಮೀಸಲಾದ ಹೆಣ್ಣು ಕುರಿಗಳು ಟೆಗರುಗಳು	೨,೭೩,೯೪೭
" ಉಳಿದ " ಕುರಿಗಳು	೯,೭೪೮
	೧೩,೯೪೮

ಇಲ್ಲಿಯ ಎಲ್ಲ ಕುರಿಗಳ ಉಣ್ಣೆಯ ವಾರ್ಷಿಕ ಆದಾಯವು ೧೦೦೦ ಮಿಟರಿಕ್ ಟನ್ನುಗಳಷ್ಟು ಆಗುವುದು. ಇವರಲ್ಲಿ ಸೂರಾಸ್ತ್ರಿ ಎಷ್ಟತ್ತರಷ್ಟು ಉಣ್ಣೆಯು ನೇಯ್ಗೆಯ ತಳಯ (ಟ್ರೋಪಿಯಲ್ ಬ್ರೀಡ್) ಕುರಿಗಳಿಂದ ಹೊರಡುತ್ತದೆ.

ಹಂದಿ ಮತ್ತು ಕೋಳಿ ಸಾಕುವುದು:— ಬೆಟ್ಟಿಗೆ ೮,೫೫,೮೭೩ ಹಂದಿಗಳನ್ನು ಅವುಗಳ ಮಾತಿಯು ಕೆಳಗಿನಂತಿರುವುದು.

ಪ್ರಕಾರಗಳು

ಸಂಖ್ಯೆ

[೧] ಒಂದುವರೆ ತಿಂಗಳಿಗಿಂತ ಚಿಕ್ಕ ಹಂದಿಗಳು	೩,೬೧,೩೬೪
[೨] ಒಂದುವರೆ ತಿಂಗಳಿಗಿಂತ ಹೊಚ್ಚು ವಿಪ್ರ ಮತ್ತು ಆರವತ್ತು ಕಿಲೊ ಗ್ರಾ.ನು ಸಣ್ಣು [K G] ಭಾರವಿರುವ ಹಂದಿಗಳು ೩,೮೫,೭೫೬	
[೩] ೬೦-೯೫ ಕಿ. ಗ್ರಾ. ದಷ್ಟು ಭಾರವಿರುವ ಹಂದಿಗಳು	೫೮,೮೮೨
[೪] ೯೫-೧೫೦ " " " " " "	೭,೩೫೩
[೫] ೧೫೦ ಕಿ. ಗ್ರಾ. ಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಭಾರವಿರುವ ಹಂದಿಗಳು	೫೫೧
[೬] ಕೋಚ್ಚುಗಳಿಗೆ ಬೆಟ್ಟು ಹೆಣ್ಣು ಹಂದಿಗಳು	೩,೦೫೯
[೭] ತಳೆಗಾರಿಗೆ ಬೆಟ್ಟು ಹೆಣ್ಣು ಹಂದಿಗಳು	೧,೩೬,೬೭೦
[೮] ಸೇವೆಗಾಗಿ ಕಾಯುತ್ತಿಟ್ಟ ಗಂಡು ಹಂದಿಗಳು	೩,೧೦೯

ನೇವಲಗಂದಿನ ಹಂದಿಗಳ ತರಗಲ್ಲಿ ಎರಡು ಪ್ರಕಾರಗಳು.

- [೧] ಸುಧಾರಿಸಿದ ನೇವಲಗಂಧ ಲ್ಯಾಂಡರ್ನಿ
- [ಫಾರ್ ಫಿಲ್ಡ್ ಶಾಯರ್ ಬೇಕನ್ ಮ್ಯಾನ್ಯೂ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ] ಮತ್ತು

[೨] ನೆದರ್ಲೆಂಡ್ಸ್ ಲಾರ್ಜ್ ವ್ಹಾಯಿಟ್ [ಹೆಚ್ಚಿನ ನೆಣಕಾತಿ ಇರುವ ಹಂದಿಗಳು.]

ಕೋಳಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು ೮೫೦೦೦೦ ಇದೆ. ತತ್ತಿಗಳ ಹುಟ್ಟುವಳಿಯು ೧೦೮೮ ೧೩೦೦೦೦ ಇಷ್ಟು ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ೨೫೨,೧೫೫೦೦೦ ತತ್ತಿಗಳು ನಿರರ್ಥ ತನಾಗಿ ೮೨೦ ೭೫೦೦೦ ತತ್ತಿಗಳು ವೇಶದ ಜನರ ಸಲುವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿ ಸಲ್ಲ ಪುತ್ತವೆ.

ಮೀನು ಹಿಡಿಯುವುದೂ ದೇಶದ ಮಹತ್ವದ ಉದ್ಯೋಗಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ.

ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳು

ಇಲ್ಲಿಯ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳೇ ಒಕ್ಕಲುತನದ ಹುಟ್ಟುವಳಿಯ ಮತ್ತು ಮಾರಾಟದ ಹೊಣೆಯನ್ನು ಹೊತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರಕಾರದ ಅನೇಕ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳಿವೆ.

ಡಚ್ಚ ಒಕ್ಕಲಿಗರು ಪರಿಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧರು. ಚಳಿಗಾಲದಲ್ಲಿ ಕೂಡ, ಮುಂಜಾನೆಯಿಂದ ಸಂಜೆಯವರೆಗೆ ಅವಿಶ್ರಾಂತವಾಗಿ ಡಚ್ಚ ಒಕ್ಕಲಿಗನು ತನ್ನ ಕುಟುಂಬ ಸಹಿತವಾಗಿ ಹೊಲಗಳಲ್ಲಿ ದುಡಿಯುತ್ತಾನೆ. ಅವನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೂ ಸರಿಯಾಗಿರುವುದು.

ಉದ್ಯೋಗಗಳು

ಸಹಕಾರಿ ಮೂಲನ್ನು ತಯಾರಿಸಲು ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಕಚ್ಚಾ ಮಾಲಿನ ಬಹು ಭಾಗವು ಪರದೇಶಗಳಿಂದ ಆಯಾತವಾಗುತ್ತಿದ್ದರೂ, ದಿನ ದಿನಕ್ಕೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿ, ಉದ್ಯೋಗಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವ ಧೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಹೊಸ ಹೊಸ ಉದ್ಯೋಗಗಳು ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಲೇ ಇವೆ. ಅನೇಕ ಉದ್ಯೋಗಗಳು ಜನ್ಮವತ್ತಿ ಪ್ರಗತಿ ಪಥದಲ್ಲಿರುವವು. ಕಚ್ಚಾ ಮಾಲಿನಿಂದ ಸಹಕಾರಿ ಮೂಲನ್ನು ತಯಾರಿಸುವವೇ ಡಚ್ಚರ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ಯೋಗವಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಪರದೇಶಗಳಿಗೆ ಕಳಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಕಚ್ಚಾ ಮಾಲಿನಿಂದ ಸಹಕಾರಿ ಮೂಲನ್ನು ತಯಾರಿಸುವವರು. ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಎಣ್ಣೆ ಕಲ್ಲಿದ್ದಲಿಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ತಮ್ಮ ಉದ್ಯೋಗ

ಗಗಳ ಚಾಲನೆಗೆ ಶಕ್ತಿ ಪೂರೈಕೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವರು. ನೆದರ್ಲೆಂಡ್‌ನಲ್ಲಿ ದೊರೆಯಬಹುದಾದ ಖನಿಜ ಪದಾರ್ಥಗಳೆಂದರೆ ಎಣ್ಣೆ ಮತ್ತು ಕಲ್ಲಿದ್ದಲಿ. ಎಣ್ಣೆ ನೂರಕ್ಕೆ ೨೫ ರಂತೆ, ಕಲ್ಲಿದ್ದಲಿ ನೂರಕ್ಕೆ ೭೫ ರಂತೆ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಉಪ್ಪು ಹೇರಳವಾಗಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ನೇಯ್ಕಾರಿಕೆಯ ಉದ್ಯೋಗ, ನಾನಾ ಪ್ರಕಾರದ ಬಣ್ಣಗಳು ಗೋಡೆಗಳಿಗೆ ಚಿತ್ರಗಳಿಗೆ ಹಚ್ಚುವ ರಂಗುಗಳು, ಚರ್ಮಕಾರದ ಉದ್ಯೋಗ, ವಿದ್ಯುತ್ತಿನ ಯಾಂತ್ರಿಕ ಉಪಕರಣಗಳು, ಬಾಸುಲಿಯ ಸಾಮಾನುಗಳ ಜೋಡಣೆಗಳು, ಕಾಗದ, ಕಾಡ, ಈ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವ ಉದ್ಯೋಗಗಳು ಇಲ್ಲಿಯ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ಯೋಗಗಳು. ತೋಟದ ವ್ಯವಸಾಯ, ಆಹಾರವನ್ನು ತಯಾರಿಸುವ ಉದ್ಯೋಗ, ಮತ್ತು ಉನ್ನತ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಹೈನದ ವ್ಯವಸಾಯ ಈ ಮೊದಲಾದವುಗಳಿಂದ ಆದಾಯವ ಮಟ್ಟವು ಮೇಲಕ್ಕೇರುತ್ತಿದೆ. ಕಡಲ ತಡಿಯ ನಾಡಾಗಿರುವದರಿಂದ, ಡಚ್ಚರು ಜಲಪಯಃಪಯಣದಿಂದ, ಹಡಗುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವದರಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವರು. ಗ್ರೇಟ ಬ್ರಿಟನ್ ಮತ್ತು ಯುನಾಯಿಟೆಡ್ ಸ್ಟೇಟ್ಸ್ ಆಫ್ ಅಮೇರಿಕಾ ದೇಶಗಳ ನಂತರ, ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ನೆದರ್ಲೆಂಡ್, ಹಡಗುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿಯೇ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆದಿದೆ. ೧೯೪೮ ರಲ್ಲಿ ಪರದೇಶದ ನಾಣ್ಯಗಳಲ್ಲಿ, ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ಹಡಗುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಮತ್ತು ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡುವ ವ್ಯವಸಾಯವೊಂದರಿಂದಲೇ ಸುಮಾರು ಇಪ್ಪತ್ತು ಕೋಟಿ ಗಿಲ್ಡರಗಳಷ್ಟು ಉತ್ಪನ್ನವು ಬಂದಿತು. ಹಡಗು ಕಟ್ಟುವ ವ್ಯವಸಾಯವು ದೇಶದ ಅತಿ ಮಹತ್ವದ ಉದ್ಯೋಗಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ. ಈ ಪ್ರಮುಖ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮುನ್ನೂರು ಸಣ್ಣ ದೊಡ್ಡ ಉದ್ಯೋಗಗಳು ನಡೆದಿದ್ದು, ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೪೫೦೦೦ ಜನರು ದುಡಿಯುತ್ತಿರುವರು. ಕೆಳಗಿನ ಪತ್ರಿಕೆಯು ದೇಶದ ಮಹತ್ವದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಉದ್ಯೋಗಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ ಜನರ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ತೋರಿಸುವದು.

ಉದ್ಯೋಗಗಳು

ತೊಡಗಿದ ಜನರು

(೧) ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಿತಸಂಬಂಧವ ಉದ್ಯೋಗಗಳು	೨೦,೦೦೦
(೨) ಲೋಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಧಾತು ಲೋಕ ಉದ್ಯೋಗಗಳು	೨,೫೦೦೦೦
(೩) ಹೆಚ್ಚು ಕಟ್ಟಡಗಳು	೪೫೦೦೦
(೪) ರಸಾಯನಿಕ ಉದ್ಯೋಗಗಳು	೪೫೦೦೦
(೫) ಕುಂಬಾರಿಕೆಯ ಉದ್ಯೋಗಗಳು	೪೫೦೦೦
(೬) ನೇಯ್ವಾರಿಕೆಯ ಉದ್ಯೋಗ	೧೨೦೦೦೦
(೭) ಕಾಗವ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಫೈಟ್ (Graphite) ತಯಾರಿಸುವ ಉದ್ಯೋಗ	೫೦೦೦೦
(೮) ಅರಿವೆಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವ ಉದ್ಯೋಗ	೬೦೦೦೦
(೯) ಹದಗೊಳಿಸಿದ ತೊಗಲ ಉದ್ಯೋಗ	೩೦೦೦೦
(೧೦) ಉಣ್ಣೆ ನೇಯ್ವಾರಿಕೆಯ ಉದ್ಯೋಗ	೩೮೦೦೦
(೧೧) ಅದಾರ ಸತ್ಪ್ರಸನ್ನ ತಯಾರಿಸುವ ಉದ್ಯೋಗ	೧೨೦೦೦೦

ವಿದ್ಯುತ್ತಿನ ಯಾಂತ್ರಿಕ ಉಪಕರಣಗಳ ಉದ್ಯೋಗವು ಕ್ರಮೇಣವಾಗಿ ವ್ಯಾಪಿಸಿ ಹೋಗಿರುತ್ತದೆ. ಫಿಲಿಪ್ ಕಂಪನಿಯು ಜಾಸಲಿ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುತ್ತಿನ ಯಾಂತ್ರಿಕ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು, ಜೋಡಣೆಗಳನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿ ಕೆಳಿಸುವುದು.

ನಿರ್ಯಾತ

೧೯೪೯ ರಲ್ಲಿ ಆದ ಈ ದೇಶದ ನಿರ್ಯಾತವು ಕೆಳಗಿನ ಅಂಕಗಳಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗುವುದು.

	ಗಿಲ್ಲರುಗಳು *
[೧] ಹಾಲು ಹೈನದಿಂದ ತಯಾರಾದ ಸಾಮಾನು	೫೫೫೦೦,೦೦೦೦
[೨] ನೇಯ್ವಾರಿಕೆಯ ಸಾಮಾನುಗಳು	೩೩೦೦೦೦,೦೦೦
[೩] ಯಾಂತ್ರಿಕ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುತ್ತಿನ ಉಪಕರಣಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಮಾನುಗಳು	೩೮೫೦೦೦,೦೦೦
[೪] ಉಕ್ಕು ಮತ್ತು ಉಕ್ಕಿನ ಸಾಮಾನುಗಳು	೧೪೫೦೦೦,೦೦೦

* ಒಂದು ನೂರು ಗಿಲ್ಲರುಗಳು ಅಂದರೆ ನಮ್ಮ ಹಿಂದೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ೧೨೫ ರೂಪಾಯಿ

[೫] ಸಾರಿಗೆಯ ಸಾಧನೆಯ ಸಾಮಾನುಗಳು	೧೪೫೦೦೦,೦೦೦
[೬] ತಾಜಾ ಮತ್ತು ಕಾಯಿಟ್ಟ ಕಾಯಿಪಲ್ಟೆಗಳು	೧೪೨೦೦೦,೦೦೦
[೭] ತವರು ಮತ್ತು ತವರಿನ ಸಾಮಾನುಗಳು	೧೩೫೦೦೦,೦೦೦
[೮] ಅಲುಗಡ್ಡಿಗಳು	೧೦೪೦೦೦,೦೦೦
[೯] ಸಕ್ಕರೆ	೯೨೦೦೦,೦೦೦
[೧೦] ಮುರಬ್ಬಾ	೮೯೦೦೦,೦೦೦
[೧೧] ಬನಿಜ ಪದಾರ್ಥಗಳು	೮೬೦೦೦,೦೦೦
[೧೨] ಹೂ ಬುರುಡೆಗಳು	೮೩೦೦೦,೦೦೦
[೧೩] ರಸಾಯನಿಕ ಮತ್ತು ತರ ನಾಮಾನುಗಳು	೭೪೦೦೦,೦೦೦
[೧೪] ಕಾಯಿಟ್ಟ ಮಾಂಸ	೭೩೦೦೦,೦೦೦
[೧೫] ಕಾಗದ ಮತ್ತು ಹತ್ತಿ	೬೫೦೦೦,೦೦೦
[೧೬] ತತ್ತಿಗಳು	೬೫೦೦೦,೦೦೦
[೧೭] ಹಿಟ್ಟಿನ ಅಲುಗಡ್ಡಿ ಮತ್ತು ಅಕ್ಕಿಗಳ ಪದಾರ್ಥಗಳು	೬೪೦೦೦,೦೦೦
[೧೮] ಮೆಳಲು	೫೦೦೦,೦೦೦
[೧೯] ಇತರ ವಸ್ತುಗಳು	೧೨೦೦,೦೦೦,೦೦೦

ಒಟ್ಟು ೩೯೭೪,೦೦೦,೦೦೦

ಆಯಾತ

೧೯೪೯ ರಲ್ಲಿ ಆಯಾತ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಬೆಲೆಯು ಒಟ್ಟಿಗೆ ೫೨೯-೭೦೦೦೦೦೦ ಗಿಲ್ಲರಗಲಾವರೆ, ನಿಯಾತ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಬೆಲೆಯು ಒಟ್ಟಿಗೆ ೩೭೯೪೦೦೦೦೦೦ ಗಿಲ್ಲರಗಲಾಯಿತು. ಈ ಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೆ ವ್ಯವಹಾರದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಅಷ್ಟು ಅನುಕೂಲವಾಗಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ, ಆಯಾತಗಳ ಮೇಲೆ ಭೂಗಂವಿಗಳನ್ನು ಹೇರಿ, ನಿಯಾತಗಳ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿ, ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಅಡಚಣೆ ಆವರಣಗಳನ್ನು ಬದಿಗೊತ್ತಿ ಆಯಾತವನ್ನು ತೆಗೆ, ಆಯಾತ ನಿಯಾತಗಳ ನಡುವಿನ ಕೊಳವೆಗಳ ಮೇಲೆ ಭಯಂಕರ ವಿಸ್ತೃ ಅಂತರವನ್ನು ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳಲು, ದೇಶವು ಹೆಣಗಾಡುತ್ತಿದೆ.

ಅಡಳಿತೆಯ ವೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ದೇಶವನ್ನು ಹನ್ನೊಂದು ಪ್ರಾಂತಗಳನ್ನಾಗಿ ವಿಭಾಗಿಸಿರುವರು. ಮುಖ್ಯ ಪಟ್ಟಣವು ಅಮಸ್ತರ್ಡಮ್. ಆವರೆ ಹೇಗೆ ಪಟ್ಟಣವೆಂದರೆ ಸರಕಾರದ ಮತ್ತು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಮುಖ್ಯಸ್ಥಾನವು. ರಾಟರ್‌ಡಮ್ ಮತ್ತು ಅಮಸ್ತರ್ಡಮ್ ಇವರಿಡು ಸಮುದ್ರದ ದೊಡ್ಡ ಬಂದರಗಳು. ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ತತ್ವಗಳ ತಳಹದಿಯ ಮೇಲೆ ರಚಿತವಾದ ಘಟನಾತ್ಮಕವಾದ ಅರಸುತನವು ದೇಶದ ಅಡಳಿತೆಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವದು. ಸರಕಾರವೆಂದರೆ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಬಹುಮತದಿಂದ ರಚಿತವಾದದ್ದು. ಅರಸನೂ (ಅರಸಿಯೂ) ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟೂ ಕೂಡಿಯೇ ಅಮಲಿನಲ್ಲಿ ತರಬೇಕಾದ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ನಡೆಯಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವರು. ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮನೆಗಳು ಇರುವವು. ಮಹಾರಾಣಿಯಾದ ಜ್ಯುಲಿಯಾನಾ ಅವಳೇ ದೇಶದ ಸದ್ಯದ ಘಟನಾತ್ಮಕ ಅಧಿದೇವತೆಯು.

ಸೇನಾಬಲ ಸಹಾಯ

ಯುರೋಪಖಂಡದಲ್ಲಿ ಸೇನೆಯ ಸಹಾಯವನ್ನು ಪಡೆದ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನೆದರ್‌ಲೆಂಡೂ ಒಂದು. ಸೇನೆಯ ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯ ಸೌಕರ್ಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ದೊರೆತಿವೆ, ಮತ್ತು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಈ ದೇಶವು ತನ್ನ ಕಾಲುಗಳ ಮೇಲೆ ತಾನು ನಿಲ್ಲಲಿಕ್ಕೆ ಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಸಾರಿಗೆಯ (ವಾಹನಗಳ) ವ್ಯವಸ್ಥೆ

ರೇಲ್ವೆ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗಗಳು ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ವಿಕಾಸ ಹೊಂದಿವೆ, ಕಾಲುವೆಗಳ ಮತ್ತು ನೀರ ಹರಿಗಳ ಪದ್ಧತಿಯೂ ಉತ್ತಮವಾಗಿದೆ. ಬಹು ತರವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಹಳ್ಳಿಗಳು ಉತ್ತಮವಾದ ಉಗಿಬಂಡಿಯ ದಾರಿಗಳ, ಮಾರ್ಗಗಳ ಮತ್ತು ಕಾಲುವೆಗಳ ಸಂಗಡ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಬೆಳೆಯಿಸಿವೆ. ಇಲ್ಲಿ ಸಾರಿಗೆಯ ಅಥವಾ ವಾಹನಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಉನ್ನತವಾದ ಉತ್ತಮವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಕಾಸಗೊಂಡಿರುವದೇ ದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ.

೧೮೬೦ ಚೌರಸ ಮೈಲುಗಳ ವರೆಗೆ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿರುವ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ೭೬೭೦ ಮೈಲುಗಳ ವರೆಗೆ ಹಾದಿಗಳೂ, ೭೦೮೦ ಮೈಲುಗಳ ವರೆಗೆ ಉಗಿ

ಬಂಡಿ ಮಾರ್ಗಗಳೂ, ಮತ್ತು ಸಾವಿರಾರು ಸ್ನೇತುವೆಗಳೂ ಹೆಣೆದುಕೊಂಡಿವೆ. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿಯೇ ಅತಿ ಹಳೆಯದಾದ ಆಕಾಶಯಾನವ (ಏಕರ ಲಾಯಿನ್) ತವರು ಮನೆಯಿಂದರೆ ನೆವರ್ಲಂಡು. ಕ್ರಿ. ಎಲ್. ಎಂ. ಎಂಬುದು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿಯೇ ಒಂದು ಉತ್ತಮವಾದ ಆಕಾಶಯಾನವು.

ಆಮಸ್ಪರ್ಡನ್ ಮತ್ತು ರಾಟರ್ಡ್ಯಾಮ್ ಬಂದರಗಳಿಂದ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿಯ ಎಲ್ಲ ಸಮುದ್ರಗಳ ಮೇಲೆ ಸಂಚರಿಸುವ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ನೌಕಾಬಲವಿರುವುದು.

ನೆವರ್ಲಂಡು, ಚಿಕ್ಕದಾಗಿ ಕಂಡರೂ, ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ದೇಶವು. ಒಕ್ಕಲುತನವೂ, ಒಕ್ಕಲುತನದ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿವೆ. ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಮತ್ತು ಮಾರಾಟದ ಕೀಲಿಗಳೆರಡೂ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಒಕ್ಕಲಿಗರ ಕೈಯಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿದಿವೆ. ಇಲ್ಲಿಯ ಜನರು ಒಳ್ಳೆಯವರೂ ಸಹಾಯಕರೂ ಮತ್ತು ಅತಿಫಲಪ್ರಾಪ್ತರಾದಲ್ಲಿ ಹೆಸರಾದವರೂ ಇರುವರು.

ಶ್ರೀಮಂತ ಮತ್ತು ಬಡವರ ಉತ್ಪನ್ನದ ನಡುವಿನ ನಿರಾಶಾಮಯ ಅಂತರವನ್ನು ತೊಡೆದು ಹಾಕಲಿಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರವವರು ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

೨ ನೆದರ್ಲಾಂಡಿನಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರವು

ಸುಮಾರು ಎಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ನೊಡಲು, ಇಂದಿನ ನಮ್ಮ ಭಾರತದ ಒಕ್ಕಲಿಗನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೂ, ಅಂದಿನ ಡಚ್ಚ ಒಕ್ಕಲಿಗನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೂ ಏನೂ ಅಂತರವಿರಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನು ಧಾರಣಮಾಡಿದ ಜಮೀನುಗಳು ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ತುಂಡುಗಳಾಗಿದ್ದವು. ಹೊಲಗಳ ಹುಟ್ಟುವಳಿಯೂ ತೀರ ಕಡಿಮೆಯೇ ಪ್ರಮಾಣವಲ್ಲದ್ದಿತು. ಭೂಮಿಯ ಫತ್ತಿತ್ತೆಯೂ ನಿಕ್ಕಷ್ಟವಾಗಿದ್ದಿತು. ಕುಳಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಹೊಯ್ದಾಡುತ್ತಿದ್ದಿತು. ರೈತನು ಅಳವಾದ ಸಾಲದ ಮಡುವಿನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ಜಿಟ್ಟಿದ್ದನು. ಅವನ ಒಕ್ಕಲುತನದ ಪದ್ಧತಿಯೋ ತೀರ ಬಾದರಾಯಣಕಾಲದ್ದು. ಬಹಳ ಹಳೆಯದು ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ, ಅವನು ನಡುವಿನ ದಲಾಲರ ಸುಲಿಗೆಗೀಡಾಗಿ ನರಳುತ್ತಿದ್ದನು. ತನ್ನ ಶತ್ರು ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿದ್ದ ಎಜ್ಜಿಗಳ ಮುಖಾಂತರ ತನ್ನ ಹುಟ್ಟುವಳಿಯನ್ನು ಮಾರಿ ಜೀವನಾನಾಶಕವಾದ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದ್ದಿತು. ಅವನಲ್ಲಿ ಸಂಘಟನೆಯ ಭಾವನೆಯಾಗಲೀ ಶಕ್ತಿಯಾಗಲೀ ಉಳಿದಿರಲಿಲ್ಲ. ಉದ್ಯೋಗಗಳೂ ಕುಂಠಿತವಾಗಿದ್ದವು. ಒಬ್ಬನೇ ಒಬ್ಬನಾಗಿ, ತನ್ನನ್ನು ಸುತ್ತಿ ಮುತ್ತಿದ ವ್ಯಾಪಾರಿ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯ ಎಜ್ಜಿಗಳ ದಾಳಿಯನ್ನು ಎದುರಿಸಿ ಅವುಗಳ ಸುಲಿಗೆಯನ್ನು ತಡೆಯಲಾರವ, ತೊಡೆಯಲಾರವ ಸ್ಥಿತಿಗಿಳಿದಿದ್ದನು. ಅವನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿಯೂ ಆರ್ಥಿಕ ಅನಾಸುಕೋಲತೆಯು ಅವನ ಬೆನ್ನು ಹತ್ತಿದ್ದಿತು. ತನ್ನ ಹುಟ್ಟುವಳಿಯನ್ನು ಎಷ್ಟೋ ಸಲ ತೀರ ಕಡಿಮೆಯ ದರಕ್ಕೆ ಮಾರುವ ಪ್ರಸಂಗ ಬರುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆಯಂತೂ, ಅವನ ಹುಟ್ಟುವಳಿಗೆ ತಗಲಿದ ಮೂಲ ಹಣಕ್ಕಿಂತಲೂ ತೀರ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಯು ಅವನ ಕೈಸೇರುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಏರಿಕೆಯ ಧಾರಣೆಯು ಬರುವ ವರೆಗೆ ತನ್ನ ಹುಟ್ಟುವಳಿಯನ್ನು ಕಾಯ್ದಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೂ ಅವನಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ. ಆಮದರಿಂದ ವಲಾಲರು ಹೇಳಿದ ಬೆಲೆಗಿಂತಲೂ ತನ್ನ ಹುಟ್ಟುವಳಿಯನ್ನು ಅವನು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಮಾರಬೇಕಾಗುತ್ತಿ

ದ್ದಿತು. ತನ್ನ ನಿಯಂತ್ರಣ ಶಕ್ತಿಯ ಅಜೆಗಿರುವ ಕಾರಣಗಳಿಂದಂಟಾವ ಅರ್ಥಿಕ ದುರವಸ್ಥೆಯ ಮೂಲಕ, ಈ ಸಂಕಟಗಳಿಂದ ಪಾರಾಗುವ ಹಾದಿಯನ್ನು ಹುಡುಕಲು ಯೋಚಿಸತೊಡಗಿದನು. ಅರ್ಥಿಕ ದುರವಸ್ಥೆಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ವಿಷಮತೆಗೂ ಪರಿಹಾರವು ಅವನಿಗೆ ಸಹಕಾರದಲ್ಲಿ ಗೋಚರಿಸಿತು. ಎಷ್ಟತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಗಿಂತಲೂ ತುಸು ಮೊದಲೇ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಸಹಕಾರ ಚಳವಳಿಯ ಮುಖಾಂತರ ಅವನಿಗೆ ನೆರವೂ ವಿಶ್ರಾಂತಿಯೂ ಶಾಂತಿಯೂ ದೊರೆತವು. ದನಗಳ ಬೇನೆ, ಅಗ್ನಿ ಭಯ, ಹಿಮಪಾತಗಳ ಹಾನಿಯ ಭರತಿಗಾಗಿ, ಅಥವಾ ಅವುಗಳ ನಿವಾರಣೆಗಾಗಿ ಪರಸ್ಪರ ವಿಮೆ ಇಳಿಸುವ, ಸಾಲ ತರುವ, ಕೊಳ್ಳುವ, ಮಾಲನ್ನು ತಯಾರಿಸುವ, ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ಯೋಗ್ಯದರದಿಂದ ಮಾರುವ ಸಂಘಟಿತ ಪ್ರಯತ್ನಗಳ ಮೂಲಕ ಒಕ್ಕಲಿಗನ ಅರ್ಥಿಕ ದುರವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸಿ, ಅವನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯೊಂದರಿಂದಲೇ ಸಹಕಾರೋದಯವಾಯಿತು. ಅರ್ಥಿಕ ವಿಷಮತೆಗೀಡಾಗಿ, ದಲಾಲರ ಸುಲಿಗೆಗೆ ಪಕ್ಕಾಗಿ, ನಿರಸ್ಪರ್ಧೆಯಾಗಿ, ನಿರ್ಬಲನಾಗಿ, ಸಮಾಜದ ಅರ್ಥಿಕ ಹಿತಸಂಬಂಧಗಳಲ್ಲಿ, ಶಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ಅಘಾತ ಪ್ರತ್ಯಾಘಾತಗಳನ್ನು ತಡೆಯಲಾರದೆ ಅವನು (ಒಕ್ಕಲಿಗನು) ಯೋಚಿಸಿಯೇ ಯೋಚಿಸಿದನು. ಕೊನೆಗೊಮ್ಮೆ ತನ್ನ ಅರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದರೆ, ತನ್ನ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಮೇಲಕ್ಕೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಮಿತವ್ಯಯ, ಸ್ವಾವಲಂಬನೆ ಪರಸ್ಪರ ಸಹಾಯಗಳ ತತ್ವಗಳ ಅಧಾರದ ಮೇಲೆ ಸಂಘಟಿತವಾಗುವಲ್ಲಿಯೇ ಅವನಿಗೆ ಬೆಳಕು ಕಂಡಿತು. ಸಹಕಾರದ ದರ್ಶನವಾಯಿತು.

ಒಕ್ಕಲಿಗರ ಸ್ವಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಸಾಧನವೆಂದು ಇಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ಚಳವಳಿಯು ಆರಂಭವಾಯಿತು. ಅದು ಅರ್ಥಿಕ ಅವಶ್ಯಕತೆಯೆಂದೂ ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಂದಿತು. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಕ್ಕಲಿಗರಲ್ಲಿ ಆರಂಭವಾದ ಈ ಚಳವಳಿಯು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಒಕ್ಕಲಿಗರ ಚಳವಳಿಯಾಗಿಯೇ ಉಳಿಯಿತು. ಅದರ ಗ್ರೇಟ್ ಟ್ರಿಟನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಈ ಚಳವಳಿಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಇದಕ್ಕೆ ವಿಪರೀತವಾಗಿದ್ದಿತು. ಒಕ್ಕಲಿಗರ ಉತ್ಪಾದಕರ ಚಳವಳಿಯೆಂದು ಇಲ್ಲಿ ಆರಂಭವಾಗಿ ನಿಕಾಸಗೊಂಡಿತು. ಒಕ್ಕಲಿತನದ ಸಹಕಾರದಲ್ಲಿ ಈ ಚಳವಳಿಯು ಬೇರು

ಬೆಟ್ಟು ರಭಸಗತಿಯಿಂದ ಕೊನೆಯ ತೊಡಗಿತು. ದಿಕ್ಕು ದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶಾಲವಾಗಿ ಸಂಪನ್ನವಾಗಿ ಹರಡತೊಡಗಿತು. ತೀರ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಆರಂಭವಾದ ಈ ಚಳವಳಿಯು ಒಕ್ಕಲುತನದ ಮತ್ತು ಒಕ್ಕಲುತನದ ಉದ್ಯೋಗಗಳ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಶಾಖೆಯನ್ನು ಆವರಿಸಿ ತೀವ್ರಗತಿಯಿಂದ ಪಸರಿಸತೊಡಗಿತು. ಇಂದಿಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿಯಾದ ಸರ್ವಶಕ್ತವಾದ ಚಳವಳಿಯಾಗಿ ತಲೆಯೆತ್ತಿದೆ. ದೇಶದ ಒಂದು ಕೋಟಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಐದಾಂಶ ಭಾಗವಾದ ಒಕ್ಕಲಿಗರ ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯ ಆಡಚಣೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ಐದು ಸಾವಿರ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳಿವೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಸಂಘಗಳ ಸವಸ್ಯರ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಆರು ಲಕ್ಷಕ್ಕೇರಿದೆ.

ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಕೈಕೊಳ್ಳಬಹುದಾದ ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು, ಡಬ್ಬ ಒಕ್ಕಲಿಗನು ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ, ಅವುಗಳ ಮುಖಾಂತರ ನಿರ್ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವನು. ತನ್ನ ಬೆಣ್ಣೆಗಿಣ್ಣೆಗಳನ್ನು ತಾನೇ ತಯಾರಿಸುವನು. ತನ್ನ ಹಂದಿ ದನಕರುಗಳನ್ನು ಪ್ರಸಂಗಬಿದ್ದರೆ ತಾನೇ ಕೊಲ್ಲುವನು, ತಾನೇ ಮಾರುವನು. ತನ್ನ ಎಲ್ಲ ತತ್ತಿಗಳನ್ನು ತಾನೇ ಕೆಲೆ ಹಾಕಿ ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ತಾನೇ ಮಾರುವನು. ತನ್ನ ಕಾಯಿಪಯ್ಯೆ, ಪೂ, ಹಣ್ಣು-ಹಂವಲಗಳನ್ನು ಸಹ ತಾನೇ ವಿಕ್ರಯಿಸುವನು. ಕಚ್ಚಾಮಾಲಿನಿಂದ ಪಕ್ಕಾಮಾಲನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ, ಪರದೇಶಗಳಿಗೆ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ತಾನೇ ಕಳಿಸುವನು. ತನಗೆ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಪದಾರ್ಥಗಳು ದೂರದೂರದ ಪೇಟೆಗಳಿಂದ ತಾನೇ ತರಿಸುವನು ತಾನೇ ಕೊಳ್ಳುವನು. ಬ್ಯಾಂಕಿನ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ತಾನೇ ಮಾಡುವನು. ತನ್ನ ಪತ್ತನ್ನು ತಾನೇ ಪ್ರಸ್ಥಾಪಿಸುವನು. ಅನುಪು ಅಪತ್ತು ಸಂಕಟಗಳ ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ತನ್ನ ಮನೆಯ, ತನ್ನ ದನಕರುಗಳ ವಿಮೆಯನ್ನು ತಾನೇ ಇಳಿಸುವನು. ತನ್ನ ವಸಗಳ ಸೀಳಿಗೆಯನ್ನು ತಾನೇ ಸುಧಾರಿಸಲು ಯತ್ನಿಸುವನು. ಶೋಕದರದಿಂದ ತನ್ನ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಕೊಂಡು ಚಿಲ್ಲರೆ ದರದಿಂದ ತನಗೆ ತಾನೇ ಮಾರಿಕೊಳ್ಳುವನು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿಯೂ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳಿವೆ. ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಕೆಲವೊಂದು ಪ್ರಕಾರದ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಮಾಡಲಾರದ, ನಿರ್ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲಾರದ ಈ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಸಂಘಗಳು, ಗುಂಪುಗೊಂಡು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ

ಳಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿರುವವು. ಸಂಘಗಳೂ ಕೂಡ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಅಥವಾ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರುವ ಕೇಂದ್ರ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಸಮಾವೇಶವಾಗಿ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವವು. ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಸಂಯೋಜಿಸಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಸ್ಪರ್ಧಾಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಪೈಪೋಟಿಗೆ ಎದೆಗೊಟ್ಟು ತಡೆಯಲಿಕ್ಕೂ ತಮ್ಮ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಹಿತ ಮಿತವಾಗಿ ಸರಿಯಾಗಿ, ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಡೆಯಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲಿಕ್ಕೂ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ. ಸಂಯುಕ್ತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಸಂರಕ್ಷಿಸಲ್ಪಡುವ, ಸುರಕ್ಷಿತತೆಯ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುವ, ಉತ್ಪನ್ನದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಿಂದ ಅಂತರಿಸಿದ, ಒಂಟಿಜಾಗಾಗಿ, ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ನಿಂತು ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಮಾಡುವ ಒಂದೂ ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿಲ್ಲ. ನೆದರ್ಲೆಂಡಿನ ಸಹಕಾರದ ವ್ರಮುಖ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳಿವು.

(೧) ಸ್ವಯಂಪ್ರೇರಿತ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಸ್ವಸಂತೋಷದ ಸದಸ್ಯತ್ವ.

ಇಲ್ಲಿಯ ಸಹಕಾರಾಂದೋಲನವು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸ್ವಯಂಪ್ರೇರಿತವಾದದ್ದು. ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಲ್ಲಿ ಹರಿದು ಬಂದದ್ದು. ಅದು ಸರಕಾರದಿಂದ ಪಡೆಯುವ ಸಹಾಯ ಸವಲತ್ತುಗಳೋ ಆತ್ಯಲ್ಪ. ಅಲ್ಲದೆ ಸರಕಾರದ ಯಾವವೇ ಬಗೆಯ ನಿಯಮ-ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೂ ಒಳಪಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಒಕ್ಕಲಿಗನಿಗೆ ತನ್ನ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದಾಗ, ಅಥವಾ ಕೆಲವೊಂದು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದೆನಿಸಿದಾಗ ನಾನಾ ಪ್ರಕಾರದ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳು ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಬರುವವು. ಮತ್ತು ಒಂದರಿಂದಿನ್ನೊಂದು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವವು. ಸಹಕಾರ ಚಳವಳಿಯ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತರೀತಿಯಿಂದ ಸಾಧಿಸುವದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮೊದಲೇ ಯಾವವೇ ಬಗೆಯ ಯೋಜನೆಯ ರೂಪರೇಖೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರಕಾರದ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳ ಸಂಘಟನೆಗೆ ಅಡಚಣೆ ಅಥವಾ ಅನಶ್ಯಕತೆಯೊಂದೇ ಮುಖ್ಯವಾದ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಸ್ವಯಂಪ್ರೇರಿತ ಸದಸ್ಯತ್ವವು ಸಹಕಾರದ ಮೂಲ ಭೂತ ತತ್ವವಾಗಿದೆ. ವೈಯಕ್ತಿಕ ಒಕ್ಕಲಿಗರೂ

ಬಳಕೆಗಾರರೂ ಸ್ಥಾನಿಕ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಲೇಬೇಕೆಂಬ ನಿರ್ಭಂಧ
 ವಿಲ್ಲ. ಆದರಂತೆಯೇ ಸ್ಥಾನಿಕ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸಂಯುಕ್ತ
 ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಸಮಾವೇಶವಾಗಲೇಬೇಕೆಂಬ ನಿಯಮವೂ ಇಲ್ಲ. ಕೆಲ
 ವೊಂದು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿಯ ಸ್ಥಾನಿಕ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳ ಸದಸ್ಯರಾಗದೇ
 ಧಾರ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ಇತರ ತತ್ವಗಳ ತಳಹದಿಯ ಮೇಲೆ ರಚಿತವಾದ ಸಹ-
 ಕಾರಿ ಸಂಘಗಳ ಸಭಾಸದರಾಗುವ ಕೆಲವೊಂದು ಜನರೂ ಇರುವರು.
 ಒಂದು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಪತ್ತಿನ ಸಂಘಗಳಿವೆ, ಒಂದು ರೋಮನ್
 ಕ್ಯಾಥೋಲಿಕ್ ಜನರ ಸಲುವಾಗಿ; ಇನ್ನೊಂದು ಜೆನ್ ರೋಮನ್
 ಕ್ಯಾಥೋಲಿಕ್ ಜನರ ಸಲುವಾಗಿ ವೊದಲನೆಯ ಸಂಘವು ಐಂದೋವ್ವ
 ನಿ ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ರೋಮನ್ ಕ್ಯಾಥೋಲಿಕ್ ಜನರಿಂದ ನಡೆಯಿಸ
 ಲ್ಪಡುತ್ತಿರುವ ಕೇಂದ್ರ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಸದಸ್ಯತ್ವವನ್ನು ವಹಿಸಿದ್ದರೆ, ಎರಡನೆ
 ಯದು ಯುಟ್ರಿಟಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿಯ ಕೇಂದ್ರ ಸಾಲ ಪೂರೈಸುವ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸಭಾ-
 ಸದತ್ವವನ್ನು ವಹಿಸಿರುವರು. ಸಂಯುಕ್ತ (ಫೆಡರಲ್) ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸಭಾ-
 ಸದತ್ವವನ್ನು ವಹಿಸದೇ ಇರುವ ಕೆಲವೊಂದು ಸಂಘಗಳೂ ಉಂಟು.
 ಸ್ಥಾನಿಕ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಸಂಘಟಿತವಾದ ಯಾವದೇ ಕೇಂದ್ರ
 ಸಂಸ್ಥೆಯು, ತನ್ನ ಸಭಾಸದತ್ವವನ್ನು ವಹಿಸುವ ಯಾವದೇ ಸ್ಥಾನಿಕ
 ಸಂಸ್ಥೆಯ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ವರ್ಚಸ್ಸನ್ನು ಹೇರಲಾರದು.

ಸರಕಾರದ ಕಾಯದೆಯಿಂದ ಮುಕ್ತತೆ.

ಸಹಕಾರದ ಚಳವಳಿಯ ಪ್ರಗತಿಗಾಗಿ ಸರಕಾರವು ಯಾವದೇ
 ಬಗೆಯ ಅಗ್ರತೆ-ಫರ್ವೀಣತೆಗಳನ್ನು ಎಂದೂ ವಹಿಸಿರುವದಿಲ್ಲ. ಈ ಚಳವ
 ಳಿಯ ವಿಶಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ಥಾನಿಕ ಅಥವಾ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಯಾವದೇ ಬಗೆಯ ಅಧಿ-
 ಕಾರಗಳು ತಮ್ಮ ವರ್ಚಸ್ಸನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿಯ
 ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ದೊರೆತಿರುವ ನಿಶೇಷ ಸವಲತ್ತು, ಹಕ್ಕು ಬಾಧ್ಯತೆ
 ವೊದಲಾವವುಗಳು ಅಲ್ಲಿಯ ಸಂಘಗಳಿಗಿಲ್ಲ. ಸಹಕಾರ ಚಳವಳಿಯ ಪಕ್ಷ-
 ವನ್ನು ವಹಿಸಿ ಯಾವದೇ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷ ಪಂಗಡಗಳು ತಮ್ಮ ಮತ
 ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ಮಾಡಲಿಚ್ಛಿಸುವದಿಲ್ಲ. ಗ್ರೇಟ ಬ್ರಿಟನ್ನಿನಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಇಲ್ಲಿ
 ರಾಜಕೀಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಯಾವದೇ ಬಗೆಯ ಸಹಕಾರಿಗಳ ಪಕ್ಷ ಪಂಗಡ
 ಗಳಿರುವದಿಲ್ಲ.

ವಿಶಿಷ್ಟ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಸಂಘಟಿತನಾದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು.

ಸರ್ವಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳು ವಿಶಿಷ್ಟ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಪೂರೈಸಲಿಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲನಾದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುವವು. ಅನೇಕ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿಯ ಒಕ್ಕಲಿಗರ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರಕಾರದ ಆವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುವ ಉದ್ದೇಶವುಳ್ಳ ಸುಮಾರು ಐದಾರು ಸಂಘಗಳು ಒಂದೇ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿರುವವು. ಒಂದು ಸಂಘವು ಹಾಲು ಹೈನದ ಏರ್ಪಾಟನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ, ಇನ್ನೊಂದು ಒಕ್ಕಲಿಗರಿಗೆ ಆವಶ್ಯಕವಾದ ಅಹಾರ ಧಾನ್ಯ, ಮೇವು, ಸುಪೀಕತೆಯ ಸಾಧನೆ, ಯಾಂತ್ರಿಕ ಉಪಕರಣ ವೊದಲಾದವುಗಳ ಸೂಕ್ತ ಕೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡುವದು. ಮಗುವೊಂದು ಸಂಘವು ಒಕ್ಕಲಿಗರಿಗೆ ಸಾಲದ ಪೂರೈಕೆಯ ಅನುಕೂಲತೆಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುವದು. ನಾಲ್ಕನೆಯ ಸಂಘವು ಹಣ್ಣು-ಹಂಪಲ, ಕಾಯಿಪಲ್ಕೆ, ಬಣ್ಣ ಬಣ್ಣದ ಹೂವು ವೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಮಾರುತ್ತದೆ. ಐದನೆಯದು ತಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಕಲೆಹಾಕುತ್ತದೆ. ಆರನೆಯದು ದನಗಳ ಸಂಗೋ ಪನೆಯ ಕಡೆಗೆ ತನ್ನ ಗುರಿಯನ್ನು ಟ್ಟಿರುವದು. ಹಾಲು ಹೈನದ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನೂ, ಒಕ್ಕಲಿಗನ ಆವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುವ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನೂ ಮೇಳಗೂ ಡಿಸಿಕೊಂಡು ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಕೃಷಿತ್ತಾಗಿ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ.

ಬಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಒಂದು ಮತ.

ಬಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಯಾವದೇ ಬಗೆಯ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳ ಸವಸ್ಯನಾಗಿರಬಹುದು, ಎಷ್ಟೇ ಶೇಕರು (ಪಾಲು)ಗಳನ್ನು ಧಾರಣಮಾಡಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಮತದಾನದ ಪ್ರಸಂಗವಲ್ಲಿ, ಅವನಿಗೆ ಒಂದೇ ಒಂದು ಮತವಿರುವದು. ಆದರೆ ಕೆಲವೊಂದು ಹೈನದ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ, ಮತದಾನದ ಹಕ್ಕುಗೋವುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿಸಿರುವದು. ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ, ತಮಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಅಕಳುಗಳುಳ್ಳ ಸಭಾಸದರ ಹಕ್ಕು ಬಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಸುಲಿಯುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಸಂಘದ ಹಿತದ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ,

ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಗೋವುಗಳ ಬಲದಿಂದ, ತಮ್ಮ ಮತಗಳ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವವರು ತೀರ ವಿರಳ. ಓರ್ವ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಒಂದೇ ಮತವೆಂಬುದು ಇಲ್ಲಿಯ ಸಹಕಾರದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕ ತತ್ವವು.

ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ಆಡಳಿತ.

ವಾರ್ಷಿಕ ಸರ್ವಸಾಧಾರಣ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಅಥವಾ ಚುನಾಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಸಮಿತಿಯು ಸಂಘದ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಬಹುತರವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ವರ್ಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಪಂಚಕಮೀಟಿಯವರ ಅಥವಾ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ಸಮಿತಿಯವರ ಅಧ್ಯಯನವಾಗುವುದು.

ಉಚಿತ ಸೇವೆ.

ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ಸಮಿತಿಯ ಸಭಾಸದರು, ತೀರ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಸಂಘಾವನೆಯ ಹೊರ್ತಾಗಿ ತಮ್ಮ ಸೇವೆಯನ್ನು ಪುಕ್ಕಟೆಯಾಗಿ ಸಲ್ಲಿಸುವರು.

ಲಾಭವನ್ನು ಕಲೆ ಹಾಕುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿ

ಒಕ್ಕಲುತನದ ಪತ್ತಿನ ಬ್ಯಾಂಕು, ಹೈನದ ಸಂಘ, ಕಾಯಿಪಲ್ಯೆ ಹಣ್ಣು ಹಂಪಲಗಳ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿಯ ಲಾಭವು ಹಂಚಲ್ಪಡುವದಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಪ್ರಕಾರದ ಶೀಕ್ಷಿ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ, ಕೆಲವೊಂದು ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಲಾಭವನ್ನು ಹಂಚುವ ಪರಿಪಾಠವಿದೆ.

ಹೊಣೆ ಅಥವಾ ಜವಾಬ್ದಾರಿ

ಇಲ್ಲಿ ಮೂರು ಪ್ರಕಾರದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳಿರುವವು. (೧) ಅನಿಯಮಿತ ಜವಾಬ್ದಾರಿ (೨) ನಿಯಮಿತ ಜವಾಬ್ದಾರಿ (೩) ಕಾಯ್ದೆ ಟಿ ನಿಯಮಿತ ಜವಾಬ್ದಾರಿ (ಅಂದರೆ Limited with reserve liability) ಒಕ್ಕಲುತನದ ಪತ್ತಿನ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಆಗತ್ಯವಾಗಿ ಅನಿಯಮಿತ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯವಿರುವವು. ಇನ್ನುಳಿದ ಒಕ್ಕಲುತನದ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳೂ ಅನಿಯಮಿತ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯವೇ ಇರುವವು. ಆದರೆ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ, ಜವಾಬ್ದಾರಿಯ ನಿಯಮಿತ ಅಥವಾ ಪರಿಮಿತವಿರುವುದು.

ಆಯ್ಕೆ ಅಥವಾ ಚುನಾವಣೆ

ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಆಯ್ಕೆಯಾಗುವುದು. ಆದರೆ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಅಥವಾ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಆಯ್ಕೆಯಾಗುವುದು.

ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣವೇ ಸಹಕಾರದ ಕೈ

ಸಮಾಜದ ತಳದಲ್ಲಿ ಸಂಘಗಳ ತಳಹದಿಯಿರುವುದು. ಅಂತೆಯೇ ಕೆಳಗಣಿಯಿಂದ ಸಂಘಗಳು ರಚಿತವಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ಸಾಗಿಸುತ್ತವೆ. ಮೇಲಿನ ಸಂಘಗಳು ಅವಶ್ಯಕತೆಗನುಸಾರವಾಗಿ ನಂತರ ಆಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತವೆ. ಕೆಳಗಿನ ಸಂಘಗಳು ಒಕ್ಕಲಿಗರೊಡನೆಯೂ ಮತ್ತು ಇವು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಸದಸ್ಯನೊಡನೆಯೂ ನಿಕಟಸಂಬಂಧವನ್ನು ಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವವು. ಅಲ್ಲದೆ ಸ್ವರಾಜ್ಯಭಾರವನ್ನು ತಾವೇ ವಹಿಸಿರುವವು ಅಂದರೆ ತಮ್ಮ ಅಡಳಿತಿಯನ್ನು ತಾವೇ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವವು. ಸೆಕ್ರೇಟರಿ, ಮ್ಯಾನೇಜರ ಮತ್ತು ಇತರ ನೋಡರ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಸಂಬಳ ಸಿಗುವುದು. ಈ ನೋಡರವಾರರು ತಾಂತ್ರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣಪಡೆದು ಸುಶಿಕ್ಷಿತರೂ ಸಮರ್ಥರೂ ಆಗಿರುವರು. ಸಭಾಸದರೂ ಸುಶಿಕ್ಷಿತರಾಗಿ ಸಂಘದ ಅಡಳಿತೆಯಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿಯುಳ್ಳವರಾಗಿರುವರು. ಇಲ್ಲಿ ಆರ್ಥಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ದುರ್ಬಲವಾದ ಒಂದೂ ಸಂಸ್ಥೆಯಿಲ್ಲ. ಯಾವದೇ ಒಂದು ಸಂಘವು ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರವಂಚದಲ್ಲಿ ಅನ್ಯವಸ್ಥಿತ ರೀತಿಯಿಂದ ನಡೆದಿದ್ದಾದರೆ, ಅಥವಾ ಅಸಮಾಧಾನಕರವಾದ ಅಡಳಿತೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿದಿದ್ದಾದರೆ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ತಿದ್ದಲಿಕ್ಕೆ ಬೇಗನೇ ಉಚಿತ ಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುವವು. ಅಂಥ ಸಂಘದ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಬಂದು ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ರದ್ದು ಪಡಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಾಗುವುದು. ಅಥವಾ ಅದನ್ನು ನೆರೆಹೊರೆಯ ಸಂಘದೊಡನೆ ಸಂಯೋಜಿಸಲಾಗುವುದು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಆದರ ಅಡಳಿತೆಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಹಕಾರದ ಶಾಸನ ನಿಯಂತ್ರಣಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿರದಿದ್ದರೂ ಇಲ್ಲಿಯ ಸಂಘಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ನಿಯಂತ್ರಣಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿರುವವು. ಸ್ಥಾನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಸಂಯುಕ್ತ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸಭಾಸದನಾಗಿಯೇ ಇರಬೇಕೆಂಬ ನಿರ್ಬಂಧವಿರದಿದ್ದರೂ ಒಮ್ಮೆ ಒಂದು ಸ್ಥಾನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಸಂಯುಕ್ತ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸಭಾಸದತ್ವವನ್ನು

ವಹಿಸಿತೆಂದರೆ, ಅದು ಸಂಯುಕ್ತ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸಲಹೆ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ತಪ್ಪದೇ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ (ಅಮಲಿನಲ್ಲಿ) ತರಲು ಬದ್ಧನಾಗುವವಲ್ಲದೆ, ಅದರ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ನಿಯಂತ್ರಣಗಳಿಗೆ ಪಾತ್ರನಾಗುವದು. ಆಯಾ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ತಮಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಂಘಗಳ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಮಾಡುವವು.

ಸಹಕಾರದ ಲೆಕ್ಕ ಪರಿಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ

ಆಯಾ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಲೆಕ್ಕ ಪರಿಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ತಜ್ಞರಾದ ನೋಕರ ವರ್ಗದವರಿಂದ ವಾಡಿಕೆಯಾಗಿ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಖಾತೆಯ ಅಥವಾ ಸಹಕಾರದ ಲೆಕ್ಕ ಪರಿಶೋಧಕರು (ಅಂದರೆ ಆಡಿಟರ್‌ರು) ಮಾಡುವ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯ ಸದ್ಗತಿಯು ಇಲ್ಲ.

ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳ ಕಾಯದೆಯನ್ವಯ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಂಘವನ್ನು ನೋಂದಿಸಲೇಬೇಕೆಂಬ ನಿಯಮವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಕೆಲವೊಂದು ಸಂಘಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯ ಕಾಯದೆಯನ್ವಯ (ಜನರಲ್ ಆಕ್ಟ್) ನೋಂದಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿವೆ. ವಿಮೆಯ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳು ವಿಶಿಷ್ಟ ಕಾಯದೆಯನ್ವಯ ನೋಂದಿಸಲ್ಪಡುವವು. ಆದರೆ ಸಂಘಗಳು ಮಾತ್ರ ಸಹಕಾರಿ ತತ್ವಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಚಾಚೂ ತಪ್ಪದೆ ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಡೆಯಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವವು.

ಸಹಕಾರಿ ಚಳವಳಿಯಲ್ಲಿ ಧರ್ಮವೂ ಒಂದು ಪ್ರಧಾನಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸುವದು. ಒಟ್ಟು ಜನಂಖ್ಯೆಯ ಕ್ಷ ದಷ್ಟಿರುವ, ದೇಶದ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬಹುಸಂಖ್ಯಾಕರಾದ ರೋಮನ್ ಕ್ಯಾಥೋಲಿಕ್‌ರು ತಮ್ಮ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂಘಟನೆಗಳಿಂದ, ಸಂಘಗಳಿಂದ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಪಂಗಡವಾಗಿ ಮೆರೆಯುತ್ತಿರುವರು ಅವರು ತಮ್ಮ ಒಕ್ಕಲಿಗರ ಸಲುವಾಗಿ ಕೂಲಿಗಾರರ ದುಡಿಮೆಗಾರರ ಸಲುವಾಗಿ ಗಿರಾಕಿಗಳ ಸಲುವಾಗಿ ವಿಶಿಷ್ಟ ಪ್ರಕಾರದ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿರುವರು. ಧರ್ಮದ ಪ್ರಬಲ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಅಲ್ಲಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳು ಯುಟ್ರಿಚಿಟಿನಲ್ಲಿಯ ಕೇಂದ್ರ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ತೀರ ಸಮೀಪವಾಗಿದ್ದರೂ ಅವರ ಸಭಾಸದತ್ವವನ್ನು ವಹಿಸದೆ ಐಂದೋವ್ವೆನ್ನಿನಲ್ಲಿಯ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಸದಸ್ಯತ್ವವನ್ನು ವಹಿಸಿರುವವು.

ಸಮಾಜ ಭಾವನೆ ಮತ್ತು ಸಾಂಘಿಕ ಕಲ್ಪನೆಗಳ ವಿಕಾಸ

ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಸಂಘಗಳ ಸಭಾಸದರು ಅವುಗಳ ಆಡಳಿತೆಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಆಸಕ್ತಿಗಳನ್ನು ವಹಿಸುವರು. ಆದರೆ ಅದೇ ಮೇಲಿನ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ, ದಿನದಿನದ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳೊಡನೆ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದೂ, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವುದೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಆಯಾ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ತಜ್ಞರೂ ಪ್ರವೀಣರೂ ಆದವರ ಮತ್ತು ಮ್ಯಾನೇಜರರ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಆಡಳಿತಗಳಿಗೆ ಒಳಪಡುವವು.

ತರುಣ ಪೀಳಿಗೆಯು ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಮನಸ್ಸು ಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾಕೆಂದರೆ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳು ಪೂರೈಸಬಹುದಾದ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಅವರು ಬಾಸೆಗೀ ವ್ಯವಹಾರದ ಮುಖಾಂತರ ಪಡೆಯುತ್ತಿರುವರು. ಅವರು ಕಾಲಾಂತರದಲ್ಲಿ ಯಾವ ತಡೆತೊಂದರೆಗಳಿಲ್ಲದೆ ಸಹಕಾರದಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸು ಹಾಕಬಹುದೆಂದು ಆಶಿಸೋಣವೇ ?

ತರುಣ ಪೀಳಿಗೆಯು ಸಹಕಾರ ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸುಹಾಕಿ, ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳೊಡನೆ ಶೈಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿ ವರ್ತಿಸುವುದಾಗಿ ಮತ್ತು ಸಹಕಾರ ಚಳವಳಿಯು ಒಂದು ಜೀವಂತ ಚಳವಳಿಯಾಗುವುದಾಗಿ ಅನೇಕ ಬಗೆಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಕೈಕೊಳ್ಳಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಮತ್ತು ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಚಾರ ಕಾರ್ಯವೂ ನಡೆದಿದೆ.

ಈ ಮೇರೆಗೆ ಸಹಕಾರವು ಬಡ ಒಕ್ಕಲಿಗರಲ್ಲಿ ಜನ್ಮವೆತ್ತಿತು. ದೇಶದ ಉತ್ತರ ಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಗ್ರಾನಿಂಜೆನ್ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿಯೆ ವಿನ್‌ಸಮ್ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ೧೮೭೪-೭೫ರಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಪರ ಸಹಾಯಕ ಆಗ್ನಿ ವಿಮೆ ಸಂಘವು ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟರೂ, ಈ ಸಹಕಾರ ಚಳವಳಿಯು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಹದಿನೆಂಟನೆ ಮತ್ತು ಹತ್ತೊಂಬತ್ತನೇ ಶತಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ಆರಂಭವಾಯಿತು. ಒಕ್ಕಲಿಗರು ತೀರ ಕೀಳಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದರು ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ನಡುವೆ ನಿಂತು ದಲಾಲರಿಂದ ಅವರ ಸುಲಿಗೆಯು ಅನ್ಯಾಹತವಾಗಿ ನಡೆದಿತ್ತು. ೧೮೮೦ ರಲ್ಲಿ ಒಕ್ಕಲಿತನಕ್ಕೊದಗಿದ ಗಂಡಾಂತರವು ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಮತ್ತೂ ಕೆಣಕಿತು ಕೆರಳಿ-

ಸಿತು. ಒಕ್ಕಲಿಗರೂ ಮತ್ತು ಜಿಳಿಯುವವರೂ ಈ ಸುಲಿಗೆಗಾರರಿಂದ ಮುಕ್ತ-
 ರಾಗುವ ಹಾದಿಯನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತಿದ್ದರು. ವೊವವೊದಲು ಅವರು ಒಕ್ಕ-
 ಲಿಗರ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಂಸ್ಥೆ (ಯುನಿಯನ್)ಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೂಡಹತ್ತಿ-
 ದರು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಇಂಥ ಯುನಿಯನ್ ಅಥವಾ
 ಸಂಯುಕ್ತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಕೂಡಲೇ ಜನ್ಮವತ್ತಿದವಲ್ಲದೆ, ಅವುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯೂ
 ಜಿಳಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ಒಕ್ಕಲಿಗರ ಯುನಿಯನ್ಗಳು ಮುಖಂಡರು ಐಕ್ಯ
 ಮತ್ತು ಸಹಕಾರಗಳಲ್ಲಿಯೇ ತಮ್ಮ ಮುಕ್ತಿಯಿದೆಯೆಂದು ಕೂಡಲೇ ಕಂಡು-
 ಕೊಂಡರು. ಸಾಮಾಜಿಕ, ಸಾಂಘಿಕ, ಸಂಘಟಿತ ಭಾವನೆಗಳು ವಿಕಾಸ
 ಗೊಂಡವು. ಪ್ರತ್ಯೇಕತೆಯ ಮತ್ತು ನೈಯಕ್ತಿಕತೆಯ ಭಾವನೆಗಳು ಉಗಿ-
 ಯಂತೆ ಕರಗಿ ಹಾರಿ ಹೋದವು. ಒಕ್ಕಲಿಗನ ಆರ್ಥಿಕ ಪುನರುಜ್ಜೀವನ-
 ಕ್ಕಾಗಿ ಯಾವನಾದರೊಂದು ಶಾಶ್ವತವಾದ ನಿತ್ಯವಾದ ಉಪಾಯವಿದ್ದರೆ
 ಅದು ಸ್ವಾವಲಂಬನೆ ಮತ್ತು ಪರಸ್ಪರ ಸಹಾಯವೇ ಸರಿ ಎಂಬುದನ್ನು
 ಅವರು ಮನಗಂಡರು. ಇದೇ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸ್ವಾಂಧೀನಿಯಾ ಮತ್ತು
 ಜರ್ಮನಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಕ್ಕಲಿಗರ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವ ಉದ್ದೇ-
 ಶದಿಂದ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳು ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಬಂದು ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿ-
 ಯಾದವು. ಗ್ರೇಟಿಬ್ರಿಟನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಗಾರರ ಸಂಘಗಳನ್ನು ನಡೆಯಿಸುವಲ್ಲಿ
 ರಾಜಡೇಲ ಮುಖಂಡರು ಕೈಕೊಂಡ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿರುವ-
 ದನ್ನು ಈ ದೇಶದ ಜನರು ಅರಿತಿದ್ದರು. ಅದರಂತೆಯೇ ಈ ದೇಶದ
 ಒಕ್ಕಲಿಗರು ಒಂದಾಗಿ, ಬಟ್ಟುಗೂಡಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಉದ್ದೇಶಗಳ ಸಲುವಾಗಿ
 ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು. ವೊಟ್ಟಮೊದಲಿನೇ ಸಂಘವೆಂದರೆ
 ೧೮೮೭ ರಲ್ಲಿ ಸುಸ್ತೀಕತೆಯ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವ ಸಲುವಾಗಿ ಸ್ಥಾಪಿ-
 ನಾದ ಸಂಘವೇಸರಿ. ೧೮೮೬, ೧೮೮೭ ಮತ್ತು ೧೮೯೬ ರಲ್ಲಿ ಅನುಕ್ರಮ
 ವಾಗಿ ಹೈನದ ಸಂಘ, ಕಾಯಿಪಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಲಿಲಾವು ಮಾಡುವ ಸಂಸ್ಥೆ,
 ಮತ್ತು ಪತ್ತಿನ ಸಂಘಗಳು ಸ್ಥಾಪಿತವಾದವು. ೧೮೮೬ರಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘ-
 ಗಳ ಸಲುವಾಗಿ ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಕಾಯಿದೆಯು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿತು.
 ಅದೇ ಮುಂದೆ ೧೯೨೫ರಲ್ಲಿ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಹೊಂದಿತು. ಆದರೆ ಈ ಸಹಕಾರಿ
 ಕಾಯಿದೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘವು ನೋಂದಿಸಿ-
 ಲ್ಲಡಲೇಬೇಕೆಂಬ ನಿಬಂಧನೆಯೇ ನೂ ಇಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಇಚ್ಛೆಯಂತೆ

ಆಡಳಿತೆಯನ್ನು ನಡೆಯಿಸಿಕೊಂಡು ಜೋಗಲು ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘ-
ಗಳಿಗೆ ಕಾಯದೆಯು ಸಾತಂತ್ರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಇವುಗಳ ಮೇಲೆ
ಇರುವ ಸರಕಾರದ ನಿಯಂತ್ರಣವೆಂದರೆ ಅತ್ಯಲ್ಪ. ಆದರೆ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘ-
ಗಳು ವರ್ಷಕೊಮ್ಮೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕಡೆಗೆ ಅಂಕಿಸಂಖ್ಯೆ-
ಗಳಿಂದೊಡಗೂಡಿದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಕಳಿಸಬೇಕಾಗುವುದು ಮಾತ್ರ.

ಈ ಸಂಘಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾರಂಭದಿಂದಲೇ ಯಶಸ್ವಿಯಾದ ಆಡಳಿತ,
ಮುಖಂಡರಿಂದ ನಡೆಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಸಹಕಾರ ಚಳವಳಿಯ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ-
ಯಾದ ಪ್ರಚಾರ, ಶಿಕ್ಷಣದ ಪ್ರಸಾರ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಭಾವನೆಯ ವೈಶಾಲ್ಯ
ಎಲ್ಲವೂ ಕೂಡಿ ಸಹಕಾರ ಚಳವಳಿಯ ತೀವ್ರ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಕಾರಣವಾದವು.
೧೯೦೦-೨೦ರಲ್ಲಿ ಸಂಘಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಬೆಳೆದು ಚಳವಳಿಯ ಅನಾಭವ್ಯ ಪ್ರಗತಿ
ಯಾಯಿತು. ಒಕ್ಕಲಿಗರ ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯ ಆಡಚಣೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುವ ಎಲ್ಲ
ಪ್ರಕಾರದ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳು ತಲೆಯೆತ್ತಿದವು. ೧೯೨೦ ರಿಂದ ೧೯೩೦ ರ
ವರೆಗೆ, ಸಂಯುಕ್ತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸಂಘಟಿಸಿ, ಕೆಟ್ಟ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಗೊತ್ತಿಗೆ
ಹಚ್ಚಿ, ಇದ್ದ ಸಂಘಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು, ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು
ವಿಸ್ತೃತಗೊಳಿಸಿ, ಸಹಕಾರ ಚಳವಳಿಯನ್ನು ಭದ್ರಪಡಿಸುವ ಯೋಜನೆಗಳು
ಕೈಕೊಳ್ಳಲ್ಪಟ್ಟವು. ೧೯೨೫ ರಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ಕಾಯದೆಯು ಸ್ವಯಂ ನೋಂದಿಸ-
ಲ್ಪಟ್ಟ ಸಂಘಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ೩೦೪೦ ಇದ್ದಿತು. ಕಳೆದ ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ವರ್ಷಗಳ-
ಲ್ಲಿಯ ಸಹಕಾರ ಚಳವಳಿಯ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಕೆಳಗಿನ ಪತ್ರಿಕೆಯು ಪ್ರವರ್ತಿ-
ಸುತ್ತದೆ.

ವರ್ಷ	ಸಂಘಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ
೧೯೨೫	೩೦೪೦
೧೯೩೦	೩೧೩೧
೧೯೩೫	೩೨೩೩
೧೯೪೦	೩೩೩೧
೧೯೪೯	೩೯೩೫

ಅಲ್ಲದೆ ಸಹಕಾರ ಕಾಯದೆಯ ಕೆಳಗೆ ನೋಂದಿಸಲ್ಪಡದಿರುವ ಸಂಘ-
ಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯೂ ಬಹು ದೊಡ್ಡದಿದ್ದು, ಅವೆಲ್ಲ, ಸಹಕಾರ ತತ್ವಗಳಿಗನುಸ-
ರಿಸಿ ತಮ್ಮ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಸಾಗಿಸುತ್ತವೆ. ೧೯೪೯ ಜನವರಿ ೧ ನೆಯ

ತಾರೀಖಿನ ವರೆಗೆ ಸಹಕಾರ ಕಾಯಿದೆಯನ್ವಯ ನೋಂದಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಸಂಘ-
ಗಳು ಯಾವ ಯಾವ ಪ್ರಕಾರದವು, ಅವುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಎಷ್ಟು ಎಂಬುದನ್ನು
ಕೆಳಗಿನ ಪತ್ರಿಕೆಯು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುವದು.

ಒಕ್ಕಲಿಗರ ಸಂಘಗಳು

ಸಂಘಗಳ ಪ್ರಕಾರ	ಸಂಖ್ಯೆ
ಹೈನದ ಸಂಘಗಳು	೪೨೬
ಒಕ್ಕುವ ಸಂಘಗಳು	೨೦೪
ಹುಲ್ಲನ್ನು ಕೃತ್ರಿಮ ರೀತಿಯಿಂದ ಒಣಗಿಸುವ ಸಂಘಗಳು	೩೯
ಇತರ ಸಂಘಗಳು	೪೮
ಖರೀದಿ ಮಾಡುವ ಸಂಘಗಳು	೯೯೨
ಕಾಯಿವಲೈ ಹಣ್ಣು ಹಂಪಲಗಳನ್ನು ಮಾರುವ ಸಂಘಗಳು	೭೦
ಕೋಳಿಮರಿಗಳ ಮತ್ತು ತತ್ತಿಗಳ ಸಂಘಗಳು	೨೪
ಬೀಜವು ಆಲುಗಡ್ಡೆಗಳನ್ನು ಕಾಯಿಡುವ ಸಂಘಗಳು	೭೫
ಇತರ ಸಂಘಗಳು	೯೪
ಪತ್ತಿನ ಸಂಘಗಳು	೮೦೪
ನಿಮೆಯ ಸಂಘಗಳು	೪೧
ಇತರ ಸಂಘಗಳು	೧೮೦
ಒಟ್ಟು ಒಕ್ಕಲಿಗರ ಸಂಘಗಳು	<u>೨೯೯೭</u>

ಔದ್ಯೋಗಿಕ ಮತ್ತು ತಿಲ್ಲಗಾರರ ಸಂಘಗಳು

ಉತ್ಪಾದಕರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು	೧೭
ಇತರ ಸಂಘಗಳು	೮
	<u> </u>
ಒಟ್ಟು	೨೫
ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳು	೨೭೩

ಬಳಕೆಗಾರರ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳು

ಬಳಕೆಗಾರರ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳು	೪೩೪
ವಸತಿಯ ಸಂಘಗಳು	೧೦೦
ಇತರ ಸಂಘಗಳು	೪೧
	<u> </u>
ಒಟ್ಟು	೫೭೫

ಪ್ರಕಾರಗಳು

ಪತ್ತಿನ ಸಂಘಗಳು (ಶೀತ್ಲಿಪತ್ತಿನ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಳಿದು)	ಸಂಖ್ಯೆ ೮೫
ವಿಮೆಯ ಸಂಘಗಳು (ಶೀತ್ಲಿ ವಿಮೆಯ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಳಿದು)	೨೯
ಮತ್ತಿತರ ಸಂಘಗಳು	೩೧
	<hr/>
	೧೦೫

ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳ ಕಾಯದೆಯನ್ವಯ ನೊಂದಿಸಲ್ಪಟ್ಟ
ಎಲ್ಲ ಪ್ರಕಾರದ ಸಂಘಗಳ ಒಟ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆ ೩೯೭೫

ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳ ಕಾಯದೆ, ಸ್ವೀಶಲ್ ಮತ್ತು ಜ ನ ರ ಲ್ ಅ
ಅಂದರೆ ವಿಶಿಷ್ಟ ಮತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯ ಕಾಯದೆಗಳನ್ವಯ ನೊಂದಿಸಲ್ಪಟ್ಟ
ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕೆಳಗಿನ ವಿವರಣೆಯಿಂದ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳ
ಬಹುದು.

ಬಕ್ಕಲುತನದ ಪತ್ತಿನ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು

ಪ್ರಕಾರ	ಸಂಖ್ಯೆ
ಕೇಂದ್ರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು	೨
ಹೈನದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು	೨
ಶೀತ್ಲಿ ಪತ್ತಿನ ಸಂಘಗಳು	೧೩೨೦
ಖರೀದಿ ವಿಕ್ರಿ ಸಂಘಗಳು	೧೧೬೧
ಖರೀದಿ ವಿಕ್ರಿ ಸಂಘಗಳ ಕೇಂದ್ರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು	೫
ಜೀಜ ವ ಅಲುಗಡ್ಡೆಗಳ ಉಗ್ರಣವನ್ನು ತಡೆಯಿಸುವ ಸಂಘಗಳು	೧೨೩
ಸಹಕಾರಿ ಹೈನದ ಸಂಘಗಳು	೪೫೦
ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು (ಮಧ್ಯವರ್ತಿ ಸಂಸ್ಥೆ)	೭+೧
ಸಹಕಾರಿ ಹೈನದ ಕಾರಖಾನೆಗಳ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು	೮
ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೈನದ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಂಸ್ಥೆ (ಯುನಿಯನ್)	೧
ಸಹಕಾರಿ ಅಗಸೇನಾರಿನ ಕಾರಖಾನೆ	೧
ಹುಲ್ಲು ಒಣಗಿಸುವ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳು (ಮಧ್ಯವರ್ತಿ ಸಂಸ್ಥೆ)	೫೨+೧
ಕಾಯಿಪಲ್ಟೆಗಳ ಸಂಘಗಳು	೧೬೨
ಕಾಯಿಪಲ್ಟೆ, ಹೂವು, ಹಣ್ಣುಹಂಪಲಗಳನ್ನು ಮಾರುವ ಸಂಘಗಳ ಕೇಂದ್ರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು	೧

ತತ್ತಿ ಮಾರುವ ಸಂಘಗಳು (ಮಧ್ಯವರ್ತಿ ಸಂಸ್ಥೆ)	೪೪+೧
ತತ್ತಿಗಳನ್ನು ಕಲೆಹಾಕುವ ಕೇಂದ್ರಗಳು (ಸ್ವೇಚ್ಛೆಗಳು)	೮೦೦
ಬೀಜ ಮತ್ತು ಬೀಜದ ಅಲುಗಡ್ಡಿಗಳನ್ನು ಮಾರುವ (ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್) ಸಂಸ್ಥೆಗಳು (ಮಧ್ಯವರ್ತಿ ಸಂಸ್ಥೆ)	೩೮+೧
ಯಂತ್ರ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳ ಸಂಘಗಳು ಮಧ್ಯವರ್ತಿ ಸಂಸ್ಥೆ	೩೩+೧
ಯಂತ್ರ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳನ್ನು ನಡೆಯಿಸುವ ಖರೀದಿ ವಿಕೃತ ಮಾಡುವ ಒಕ್ಕಲುತನದ ಸಂಘಗಳು	೩೬೪

ಪ್ರಕಾರ	ಸಂಖ್ಯೆ
ಕೃತ್ರಿಮ ರೀತಿಯಿಂದ ಬಿತ್ತುವ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡುವ ಸಂಘಗಳು	೧೪೩
ಗ್ರಾಹಕ ಸಂಘಗಳು	೩೦೮
ಗ್ರಾಹಕರ ಸಹಕಾರಿ ಕೇಂದ್ರ ಸಂಸ್ಥೆ	೧
ವಿಮೆಯ ಕಂಪನಿಗಳು (ಮಧ್ಯವರ್ತಿ ಸಂಸ್ಥೆ)	೨೪೧ + ೧
ಮ್ಯೂಚ್ಚಲ್ ರಿ-ಇನ್ಯೂಅರನ್ಸ್ ಕಂಪನಿಗಳು (ಪರಸ್ಪರ ವಿಮೆ ಇಳಿಸುವ ಕಂಪನಿಗಳು)	೧೩೬
ಅಣೆಕಲ್ಲು ವಿಮೆ ಇಳಿಸುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು	೧೩
ಆಂತ್ಯಕ್ರಿಯೆಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು	೧೦೧೫
ಗೃಹ ರಚನಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು	೧೧೦೦
ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಚಿಲ್ಲರೆ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳು	೫೧
ಸಹಕಾರಿ ಒಕ್ಕುವ ಸಂಘಗಳು	೨೭೩
ಸಹಕಾರಿ ಕಟಕರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು (ಮಧ್ಯವರ್ತಿ ಸಂಸ್ಥೆ)	೧೦+೨
ಸಹಕಾರಿ ರಟ್ಟು ತಯಾರಿಸುವ ಕಾರಖಾನೆಗಳು	೧೯
ಬೀಟೆ ಗಡ್ಡಿಯಿಂದ ಸಕ್ಕರೆ ತಯಾರಿಸುವ ಸಹಕಾರಿ ಕಾರಖಾನೆಗಳು (ಮಧ್ಯವರ್ತಿ ಸಂಸ್ಥೆ)	೬ + ೧
ಸಹಕಾರಿ ಅಲುಗಡ್ಡಿ ಹಿಟ್ಟಿನ ಕಾರಖಾನೆಗಳು ಮಧ್ಯವರ್ತಿ ಸಂಸ್ಥೆ	೧೫+೧
ಕೃತ್ರಿಮ ಸುಸೀಕತೆಯ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವ ಸಹಕಾರಿ ಕಾರಖಾನೆಗಳು	೧

ಒಕ್ಕಲಿಗನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಅವರಿಸಿ ಸುತ ಮತ್ತು ಸರ್ವಮಾನ್ಯವಾದ ಉದ್ದೇಶವುಳ್ಳ, ಸರ್ವಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಮನೆ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯುಳ್ಳ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರಕಾರದ ಅನೇಕ ಸಂಘಗಳು ಒಂದರಲ್ಲಿ

ಇನ್ನೊಂದು ಹೇಗೆ ಹೆಣೆದುಕೊಂಡಿವೆ ಎಂಬುವನ್ನು ಮೇಲಿನ ಸಂಘಗಳಿಂದ ಆ ಸಂಘಗಳ ಅಂಕಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳಿಂದ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಒಕ್ಕಲಿಗನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಡಚಣೆಯೂ ಮೇಲೆ ವಿವರಿಸಿದ ಒಂದಿಷ್ಟೊಂದು ಬಗೆಯ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳಿಂದ ಪೂರೈಸಲ್ಪಡುವದು. ಅಕನ್ಯಾತ್ಮಾಗಿ ಘಟಿಸಿದ ಅಪ-
ತ್ತಿಗಾಗಿ ವಿಮೆ ಇಳಿಸುವ, ಹಿಮುಳಾತ ರ್ಪುಂಯಾವಾತಗಳ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ವಿಮೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡುವ, ಮತ್ತು ದನಕರುಗಳ ವಿಮೆ ಇಳಿಸುವ ಅನೇಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಉಂಟು. ದನಗಳಿಗೆ ಅಂಟಿಕೊಳ್ಳುವ ಕ್ಷಯವೀಗ ಪ್ರತಿ-
ಬಂಧಕ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಇವೆ. ಖರೀದಿ ನಿಕ್ರಿಯ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘ-
ಗಳು ಉಂಟು. ಒಕ್ಕಲಿಗರ ಪತ್ತಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುವ ಬಲಿಷ್ಠ ವಾದ ಪತ್ತಿನ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೂ ಉಂಟು. ದನಕರು ಕುಪುರಿಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವ ಸಂಗೋಪನೆಗೈಯುವ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳೂ ಇವೆ. ಒಟ್ಟಾರೆ ಸಹಕಾರ ಚಳವಳಿಯ ಮುಖಾಂತರ ಕೈಕೊಳ್ಳಲಾರದ ಒಂದೂ ಚಟುವಟಿಕೆಯಿಲ್ಲ. ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಪೂರೈಸಲ್ಪಡಲಾರದ ಒಂದೂ ಅಡಚಣೆ ಯಿಲ್ಲ. ಅಡಚಣೆ ಬಂದಾಗ, ಅವಶ್ಯಕತೆ ತಲೆಯೆತ್ತಿದಾಗ, ಅದರ ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಒಕ್ಕಲಿಗರು ಸಂಘಟಿತರಾಗುವರು. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರಕಾರದ ಪತ್ತಿ-
ಪ್ಪತ್ತ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳ ಸಸ್ಯನಾಗುವದು ಅಲ್ಲಿಯ ಒಕ್ಕಲಿಗನಿಗೆ ರೂಢಿಯೇ ಆಗಿ ಬಿಟ್ಟಿದೆ.

ಈ ಮೇಲೆಗೆ ಒಕ್ಕಲಿಗರಿಗೆ ಸಹಕಾರವು ಸುಖವನ್ನು ಸಮೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿತು. ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿಯ ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯಸ್ಥಿಯಿಂದ ಬಲಿಷ್ಠವಾದ ತತ್ವಗಳಿಂದ, ಸತ್ವಗಳಿಂದ, ಯರ್ಬಲನಾದ ಒಕ್ಕಲಿಗನು ಸ್ವಬೆಲೆಯನ್ನು ಸುಲಿಗೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸಲು, ಎದುರಿಸಿ ಎದೆ ಯೆತ್ತಿ ತಲೆಯೆತ್ತಿ ನಿಲ್ಲಲು. ಬಲವನ್ನೂ ಹಕ್ಕನ್ನೂ ಪಡೆಯುವನು. ಸಹಕಾರ ಪದ್ಧತಿಯ ಸ್ವೀಕಾರದಿಂದ ಒಕ್ಕಲಿಗನು ಉತ್ಪಾದಕನಾಗುವನು, ಹಂಚುವನಾಗುವನು. ಮಾಲನ್ನು, ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಮಾರುವನಾಗುವನು. ಅನು ತನ್ನ ಕಾರಖಾನೆವಾರನು ತಾನೇ ಮಾರಾಟಗಾರನು ತಾನೇ ತನ್ನ ಬ್ಯಾಂಕ-
ರನು ತಾನೇ ತನ್ನ ವಿಮೆ ಇಳಿಸುವನು ತಾನೇ. ಸಹಕಾರವು ಒಪವ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವದಲ್ಲದೆ, ಅಪನ ನೈತಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನವ ಮುಟ್ಟುವನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕಿತ್ತಿದೆ. ಒಕ್ಕಲಿಗನ ಪರ್ಗ

ಜೀವನವೂ, ಭಾವನೆಯೂ ವಿಕಸನಗೊಂಡಿವೆ. ಅವನು ಸ್ವಾವಲಂಬಿಯೂ ಮಿತವ್ಯಯಿಯೂ, ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸಿಯೂ ಆಗಿರುವನು. ಸಮಾಜದ ಸಂಘದ ಗುಂಪಿನ ಹಿತಾಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಮುಂದೆ ತನ್ನ ಹಿತವನ್ನೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನೂ ಅಲ್ಲಗಳೆಯಲು ಕಲಿತಿರುವನು.

ನೆದರ್ಲಂಡಿನಲ್ಲಿಯ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರಕಾರದ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳ ಆಡಳಿತೆಯ ವಿವರಗಳನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ದೊರೆತ ಹಸ್ತಪತ್ರಿಕೆ ಪುಸ್ತಕ, ವರದಿಗಳ ಮೇಲಿಂದ, ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳ ಆಡಳಿತೆಯ ವಿಷಯವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ನಿರೀಕ್ಷಣೆಯು, ಪರಿಷ್ಕರಣೆಯು, ಅಲ್ಲಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೊಡನೆ ಮತ್ತಿತರ ಸಭ್ಯಗ್ರಹಸ್ಥನೊಡನೆ ನಾನು ಸ್ವತಃ ಮಾಡಿದ ಚರ್ಚೆಯ ಮತ್ತು ವಿಚಾರ ವಿನಿಮಯವ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿಸಿವೆಯೆಂದು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುವೆನು.

೩ ನೆದರ್ಲಂಡಿನಲ್ಲಿ ಒಕ್ಕಲುತನದ ವತ್ತು

ನೆದರ್ಲಂಡಿನಲ್ಲಿ ಅತಿ ಭದ್ರವಾಗಿರುವ ಒಕ್ಕಲುತನದ ಪತ್ತು ಒಕ್ಕ-
ಲಿಗರ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರಕಾರದ ಸ್ಥಾನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ವಿಕಾಸಕ್ಕೂ
ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೂ ಹೊಣೆಯಾಗಿದೆ. ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ಥಾನಿಕ ಬ್ಯಾಂಕು
ಒಕ್ಕಲಿಗರ ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯ ಆರ್ಥಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ
ಕೇಂದ್ರಸ್ಥಳವಾಗಿದೆ.

ಸುಮಾರು ಅರವತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ನೆದರ್ಲಂಡಿನಲ್ಲಿಯೂ
ಒಕ್ಕಲಿಗರು ತಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಸಾಲವನ್ನು ನಾಡುಕಾರರಿಂದ ಪಡೆಯುತ್ತಿ-
ದ್ದರು ಈ ಸಾಹುಕಾರರೊಳಗೆ ಅವರಿಗೆ ಸಾಲ ಪೂರೈಸುವ ನೆವದಿಂದ ಹೊಲೆ
ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಆಕರಿಸಿ ಅವರನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸುಲಿಯುತ್ತಿದ್ದರು. ೧೮೮೦
ರ ಒಕ್ಕಲುತನದ ಗಂಡಾಂತರವು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಮತ್ತೂ ಹದಗೆಡಿಸಿತು.
ಒಕ್ಕಲಿಗರೊಳಗೆ ವೇನವಾಗಿ ಹೇಳ ತೀರದ ಸಂಕಟಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸ
ಬೇಕಾಯಿತು. ಜರ್ಮನಿಯಲ್ಲಿ ಒಕ್ಕಲಿಗರ ಸಂಕಟಗಳ ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ
ರೈಫಿಸನ್ಸಿನಿಂದ ಹೊರಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಪತ್ತಿನ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಯಶಸ್ಸನ್ನು ಮನ-
ಗಂಡ ಮುಖಂಡರು ನೆದರ್ಲಂಡಿನಲ್ಲಿಯೂ ಒಕ್ಕಲಿಗರ ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯ
ಆರ್ಥಿಕ ದುರವಸ್ಥೆಗೆ ಸವಕಾರವೊಂದೇ ಒಂದು ಪರಿಹಾರವೆಂದೂ, ಮುಕ್ತ-
ಮಾರ್ಗವೆಂದೂ, ಅದನ್ನುಳಿದರೆ, ಇನ್ನಾವ ದಾರಿಯೇ ಇಲ್ಲವೆಂದೂ ಕಂಡು-
ಕೊಂಡರು.

ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ತತ್ವಗಳ ತಳಹದಿಯ ಮೇಲೆ ರಚಿತವಾದ ನೆದ-
ರ್ಲಂಡಿನ ಒಕ್ಕಲಿಗರ ಯುನಿಯನ್ನು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಬಂದಿತು.
ಶಿಕ್ಷಕರೂ ಪಾದ್ರಿಗಳೂ ದೇಶವನ್ನೆಲ್ಲ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ, ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗದಲ್ಲೆಲ್ಲ
ಸುತ್ತಾಡಿ ಪತ್ತಿನ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆಗೂ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೂ ಪ್ರೋತ್ಸಾ-
ಹನಿತ್ತರು. ಶೈಲವಾಚಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಅವರು ಸಂಪಾದಿಸಿದ ಯಶಸ್ಸಿನಿಂದ
ಪತ್ತಿನ ಚಳವಳಿಯ ತೀವ್ರ ಪ್ರಸಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹನ ದೊರೆಯಿತು.

ಅರಂಭದ ಸ್ಥಾನಿಕ ಒಕ್ಕಲುತನದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳೆಂದು ಅನೇಕ ಸಹಕಾರಿ ಪಕ್ಷಿನ ಸಂಘಗಳು ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಬಂದವು. ಅಲ್ಲದೆ ಆವೃಗಳ ಪ್ರಗತಿಯು ರ್ಭಾನಪೂರ್ಣವಾಗಿದ್ದಿತು. ಗಾಂಧಿ ನೇ ಇಸ್ವಿಯ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಬರಿ ಅರವತ್ತು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿದ್ದವು. ೧೯೨೯ರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಯೋಗ್ಯ ಪಳ್ಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಒಂದೊಂದು ಸ್ಥಾನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸ್ಥಾಪಿತವಾದವು.

ಅರಂಭದಲ್ಲಿ ಒಕ್ಕಲುತನದ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ತಂದಿತು. ಯಾಕೆಂದರೆ ಸರ್ಕಾರವ ಸಹಾಯವಿರಲಿಲ್ಲ. ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಆಡಳಿತಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ವಿಶ್ವಾಸವಿರಲಿಲ್ಲ. ಸಭಾ ಸಮಿತಿ ಉಳಿತಾಯದಿಂದ ರೂಡಹಾಕಿಬ ಹಣವು ಜೇಡಿಹೆಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಪೂರೈ ಸುವಷ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ. ಒಗ್ಗಾಗಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಹಣದ ಸಹಾಯವೊದ ಗಿಸುವ, ಸಾಧಕಾರರ ಬ್ಯಾಂಕಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುವ, ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಆಡಳಿ ತಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಲಹೆ ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡುವ ಒಂದು ಬೊಡ್ಡ ಕೇಂದ್ರ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆಯು ಕಲೆಯೆತ್ತಿತು.

ಅದಾಗಿ ಒಂದು ಕೇಂದ್ರ ಬ್ಯಾಂಕನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಕ್ರಮವು ಕೈಕೊಳ್ಳಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಆದರೆ ಮೂಲ ಒಕ್ಕಲಿಗರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸಭಾಸದರ ದ್ವಯ ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನ ಪ್ರಾಯದ ಮೂಲಕ, ಒಂದರ ಬದಲಾಗಿ, ಐಂದೊವನ್ನ ವಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮತ್ತಾ ಯುಪ್ಪಿಚಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಹೀಗೆ ಎರಡು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ೧೯೨೯ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟವು. ಯುಪ್ಪಿಚಟ್ಟಿನಲ್ಲಿಯ ಕೇಂದ್ರ ಬ್ಯಾಂಕು- ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳ ಕಾಯಿದೆಯನ್ವಯ ಸಂಘವೆಲ್ಲವು ಸ್ಥಾನಿಕ ಪಕ್ಷಿನ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳನ್ನು ಸಭಾಸದನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸಮಾವೇಶ ಮಾಡಿ, ಕೊಳ್ಳಲು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿತು. ಆದರೆ ಐಂದೊವನ್ನಿನಲ್ಲಿಯ ಬ್ಯಾಂಕು ಇಂಥ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳನ್ನು ಸಮಾವೇಶ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವದಿಲ್ಲವೆ, ಫ್ರೀ ಅಸೋಸಿಯೇ ಷನ್ನಿನ ಕಾಯಿದೆಯ ಕೆಳಗೆ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವ ಇತರ ಪಕ್ಷಿನ ಬ್ಯಾಂಕು ಗಳನ್ನೂ ಸಭಾಸದರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿತು. ಈ ಎರಡೂ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಕೇಂದ್ರ ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿದ್ದು, ಆವೃಗಳ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳು ಅವುಗಳ ಶ್ರೇಯ (ವಾಲು) ಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳ ಬೇಕಾಗುವವು.

ಸಾಲದ (ಪತ್ತಿನ) ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು.

ಸ್ಥಾನಿಕ ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಸ್ವಯಂಪ್ರೇರಿತವೂ ಸ್ವತಂತ್ರವೂ ಆಗಿದ್ದು ೧೮೫೫ರ ಫ್ರೀ ಅಸೋಸಿಯೇಶನ್ ಆಕ್ಟಿಂಗ್ ನಿಯಮ ಅಥವಾ ೧೮೭೬ ರ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳ ಕಾಯದೆಯನ್ವಯ (೧೯೨೫ರ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಾದ ಕಾಯದೆಯನ್ವಯ) ನೋಂದಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತವೆ. ರೋಮನ್ ಕ್ಯಾಥೋಲಿಕ್ ಕರು ಬಹುಸಂಖ್ಯಾಕರಾಗಿರುವ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗದಲ್ಲಿಯ ಬಹುತರ ಎಲ್ಲ ಸಾಲದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ೧೮೫೫ರ ಕಾಯದೆಯನ್ವಯ ನೋಂದಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತವೆ. ಸರಕಾರದ ನಿಯಂತ್ರಣದಿಂದ ಆವು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿರುವವು. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿಯ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳು ಸರಕಾರದಿಂದ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನೂ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನೂ ಪಡೆಯುವಹಾಗೆ ಇಲ್ಲಿಯ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳು ಯಾವದೇ ಬಗೆಯ ಸವಲತ್ತು ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವದಿಲ್ಲ.

ಸ್ಥಾನಿಕ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ತಮ್ಮ ನಿಯಮಿತ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ, ಅನಿಯಮಿತ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯಿಂದ, ಅಡಚಣೆ, ಸಾಲತೀರಿಸುವ ಶಕ್ತಿಗಳ ಮೇಲೆ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಕೊಡಲ್ಪಡುವ ಸಾಲದ ವ್ಯವಹಾರದಿಂದ, ಉಚಿತ ಆಡಳಿತಿಯಿಂದ, ಬಂದ ಲಾಭವನ್ನೆಲ್ಲ ಕಾಯ್ದಿಟ್ಟು ನಿಧಿಗೆ ಕೂಡಿಸಿ ಸಂಘದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಭದ್ರಗೊಳಿಸುವ ಏರ್ಪಾಡಿನಿಂದ, ಮಿತವ್ಯಯ ಸ್ವಾವಲಂಬನೆಯ ಚಟಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದರಿಂದ, ಬಲವಾದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಭಾವನೆ ಸಮರ್ಪದ ಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ವಿಕಸಿತಗೊಳಿಸುವದರಿಂದ, ಅರ್ಥಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಜ್ರಸಮವಾಗಿವೆ. ಆಡಳಿತಿಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸುನ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಪ್ರತೀಕವಾಗಿವೆ. ನಮ್ಮ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುವ 'ಶೇಅರು'ಗಳ ಪದ್ಧತಿಯು ಇಲ್ಲೆಲ್ಲ. ಅವರೆ ಸಭಾಸದರು ತಮ್ಮ ಉಳಿತಾಯದ ಹಣವನ್ನೆಲ್ಲ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಠೇವಣಿಗೊಡುವರು. ಸಭಾಸದರಾಗುವ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನು ಹೀಗೆ ಉಳಿತಾಯದ ಹಣವನ್ನು ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಡಲೇಜೇಕೆಂಬ ನಿರ್ಬಂಧವಾಗಲೀ ನಿಷ್ಕರತಿಯಾಗಲೀ ಇಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಈ ಸ್ಥಾನಿಕ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ತಮ್ಮ ಅನಿಯಮಿತ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯ ಬಲದಿಂದ ಸಾಲವನ್ನೆತ್ತುವವು. ನಿಧಿಗಳನ್ನು ಕಲೆಹಾಕುವವು. ಇಲ್ಲಿಯ ಸದಸ್ಯರು ಅನಿಯಮಿತ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯ ಅರ್ಥವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವರು. ಮತ್ತದನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲಕ್ಕೆ ಪರಸ್ಪರರಲ್ಲಿ ನಿಕಟಸಂಬಂಧವನ್ನು ಪರಿಚಯವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವರು.

ಸ್ವಾನಿಕ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಪ್ರಗತಿ ವಿಕಾಸಕ್ಕಾಗಿ, ಅವುಗಳ ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಅಡ-
 ಳಿತಗಾಗಿ ಅವರು ಮನಃಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ದೇವಗುಪರಲ್ಲದೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಆಸಕ್ತಿ-
 ಯನ್ನೂ ವಹಿಸುವರು. ವರ್ಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಜರುಗುವ (ನಾರ್ಷಿಕ) ಸರ್ವ ಸಾಧಾ-
 ರಣ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಆರಿಸಲ್ಪಡುವ ಐವರಿಂದ ಏಳು ಜನರ ವರೆಗೆ ರಚಿತವಾದ
 ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ಸಮಿತಿಯು ಇವುಗಳ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳನ್ನು ಅಡಳಿತೆ-
 ಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವದು, ಸರ್ವ ಸಾಧಾರಣ ಸಭೆಯೇ ಇಲ್ಲಿ ಅಗ್ರಾಧಿ-
 ಕಾರಿ! ಸುತಿಸ್ಥಿತರೂ, ಸಮರ್ಥರೂ ಆದ 'ಕ್ಯಾಶಿಯರ್' ಅವರೇ ಖಜಾನ-
 ದಾರರು ದಿನದಿನದ ಕಡಿದ ಎಲ್ಲ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವರು.
 ಅಲ್ಲದೆ ಇವರು ನಾಡಿಕೆಯಾಗಿ ವರ್ಷಸ್ಸುಳ್ಳವರೂ ಇರುವರು.

ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೧೦೦೦ ಸ್ವಾನಿಕ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿವೆ. ಒಂದೊಂದು
 ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಸ್ವಾನಿಕ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿದ್ದು, ಒಂದು
 ರೋಮಾನುಕ್ಯಾಥೋಲಿಕ್ ಜನರಿಗೂ ಇನ್ನುಳಿದವು ಚಿನ್ ರೋಮನ್
 ಕ್ಯಾಥೋಲಿಕ್ ಜನರಿಗೂ ಸಂಬಂಧಿಸಿರುವವು.

ಐಂದೊವ್ವೆನ್ನಿನಲ್ಲಿರುವ ಕೇಂದ್ರ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ರೋಮನ್ ಕ್ಯಾಥೋ-
 ಲಿಕ್ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಸಮಾವೇಶವಾಗಿದ್ದರೆ, ಉಳಿದ ಚಿನ್ ರೋಮನ್.
 ಕ್ಯಾಥೋಲಿಕ್ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಯುಟ್ರಿಚೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿರುವ ಕೇಂದ್ರ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ
 ಸಮಾವೇಶವಾಗಿರುವವು. ಸುಮಾರು ಒಂಬತ್ತು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳನ್ನು ಬೆಟ್ಟರೆ,
 ದೇಶದಲ್ಲಿಯೂ ಎಲ್ಲ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಒಂದಿಲ್ಲೊಂದು ಕೇಂದ್ರ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಸಮಾ-
 ವೇಶವಾಗಿರುವವು. ಯುಟ್ರಿಚೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿರುವ ಕೇಂದ್ರ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ
 ಸಮಾವೇಶವಾಗಿರುವ, ದೇಶದ ಪಕ್ಷಿಗಳು ಉತ್ತರ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಭಾಗವಲ್ಲಿ-
 ರುವ ಸ್ವಾನಿಕ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಬಹುತರವಾಗಿ ಚಿನ್ ಕ್ಯಾಥೋಲಿಕ್ ಜನರ-
 ವಿದುವವು. ಆದರಂತೆಯೇ ಐಂದೊವ್ವೆನ್ನಿನಲ್ಲಿಯೂ ಕೇಂದ್ರ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ
 ಸದಸ್ಯರಾಗಿರುವ ಎಲ್ಲ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು, ದೇಶದ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗದಲ್ಲಿಯೂ
 ಕ್ಯಾಥೋಲಿಕ್ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಾಗಿವೆ. ಐಂದೊವ್ವೆನ್ನಿನಲ್ಲಿಯೂ ಕೇಂದ್ರ
 ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಸಮಾವೇಶವಾದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಫೋರಣವನ್ನ-
 ನುಸರಿಸಿ ಒಕ್ಕಲಿಗರಿಗೋ ಸಾಲಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಯುಟ್ರಿಚೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿಯೂ
 ಕೇಂದ್ರ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಸಮಾವೇಶವಾದ ಒಕ್ಕಲಿಗರಾದ ಸಾಲದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು
 ವ್ಯವಯ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಂತೆ ಕಾರ್ಯಸಾಗಿಸಿ, ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿಗೆ
 ಔದ್ಯೋಗಿಕ ವ್ಯವಹಾರಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತಿತರ ದುಡಿಯುವ ಜನರಿಗೆ ಸಾಲವನ್ನು
 ಪೂರೈಸುತ್ತವೆ.

ಸಾಲ ಪೂರೈಕೆ

ಸಾಲದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು, ಒಕ್ಕಲಿಗರಿಗೆ ಒಬ್ಬರ ಅಥವಾ ಇಬ್ಬರ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಜಾಮೀನಿನ ಮೇಲೆ, ಸಣ್ಣ, ಮಧ್ಯಮಿಕ ಅದರಂತೆಯೇ ದೊಡ್ಡ ಮುದ್ದತಿನ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುವವು. ಸಾಲಕೊಡುವ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಜಾಮೀನುದಾರರ ಸಾಲ ತೀರಿಸುವ ಕಕ್ಷಿಯನ್ನು ಕಾಳಜಿಪೂರ್ವಕ ಪರೀಕ್ಷಿಸುವವು. ಮತ್ತು ಸ್ವಾವರ ಅಸ್ತಿಯನ್ನು ದೆವ್ವಿನ ಭದ್ರತೆಗಾಗಿ ಅಡವಾಗಿ ಅಥವಾ ಒತ್ತಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವವು. ದೊಡ್ಡ ಮುದ್ದತಿನ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಕೊಡುವದಾದರೆ. ವಾರ್ಷಿಕ ಕಂತುಗಳಿಂದ ಇಷ್ಟತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಪರಮಾವಧಿಯ ವರೆಗೆ ಹೊಲ, ತೋಟ, ಮೊದಲಾದವುಗಳ ಬುಡಿಯ ಸಲುವಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತವೆ. ಈ ಸಾಲಗಳ ಹೆಚ್ಚಿನ ಭದ್ರತೆಯ ಸಲುವಾಗಿ ಮತ್ತೆ ಕೆಲವೊಂದು ಅಸ್ತಿಯನ್ನು ಒತ್ತಿ ಬರೆಯಿಕೊಳ್ಳುವವು. ಕೇಂದ್ರ ಸಾಲ ಪೂರೈಸುವ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಸಾಲವಸೂಲಿಯ ಬಗೆಗೆ ಅತಿ ದಕ್ಷ ಮತ್ತು ನಿಯಮಿತ ಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುವವು. ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಮುಗುತ್ತು ಮೀರಿದ ಬಾಕಿಗಳು ತೀರ ವಿರಳ. ಸ್ಥಾನಿಕ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಸಾಲಬಾಕಿಯ ವಸೂಲಿಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯೆಂದರೆ ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಮೇರೆಗೆ, ವಾರ್ಷಿಕ ಕಂತುಗಳಿಂದ ಇಷ್ಟತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಪರಮಾವಧಿಯ ವರೆಗೆ ನೂರಕ್ಕನರ್ವಕ್ಕೆ ಐದಕ್ಕಿಂತ ಮಿಗದ ಬಡ್ಡಿಯಿಂದ ಪತ್ತಿನ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳು ಒಕ್ಕಲಿಗರ ಎಲ್ಲಬಗೆಯ ಸಾಲದ ಅಡವಣಿಗೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಲಕೊಡುವ ಎರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿವೆ.

ಐಂದೋವೈನ್ನಿನಲ್ಲಿಯ ಒಕ್ಕಲಿಗರ ಜಮೀನ ಒತ್ತೀ ಬ್ಯಾಂಕು-ಇಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳಿಗಿಂತ ಮಿಕ್ಕ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳ ಪರಮಾವಧಿಯವರೆಗೆ ದೀರ್ಘ ಅವಧಿಯ ಸಾಲಗಳನ್ನು, ಒತ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಪೂರೈಸುವದು ಈ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಕೆಲವುಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿ, ಅವಶ್ಯವಿರುವ ನಿಧಿಯನ್ನು ಕಲೆಹಾಕುವದು. ಈ ಜಮೀನ ಒತ್ತಿಯ ಬ್ಯಾಂಕು ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳ ಕಾಯಿದೆಯನ್ವಯ ನೋಂದಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿಲ್ಲ ಅದೂ ಒಕ್ಕಲಿಗರ ಎಲ್ಲಸಾಲದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳೂ ಮತ್ತೆ ಕೇಂದ್ರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳೂ ಅವರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವವು. ಕೇಂದ್ರ ಬ್ಯಾಂಕು ತನ್ನ ದೀರ್ಘ ಅವಧಿಯ ಸಾಲದ ವಿಭಾಗವೆಂಬ ವ್ಯವಹಾರಿಕವಾಗಿ ಈ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ.

ಇಷ್ಟತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯ ದೀರ್ಘ ಮುದ್ದತಿನ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಒಕ್ಕಲಿಗರ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಪೂರೈಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಯುಟ್ರಿಜೆ-ಟೈನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಜಮೀನು ಬಂಡವಾಳ ಬ್ಯಾಂಕು ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗಿದೆ. ೪೪೦ ಸ್ಥಾನಿಕ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಅದರ ಸಭಾಸದತ್ವವನ್ನು ವಹಿಸಿದ್ದು, ಕೇಂದ್ರ ಬ್ಯಾಂಕು ಅದರ ಆಡಳಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ದೀರ್ಘಮುದ್ದತಿನ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುವ ಇನ್ನಿತರ ಖಾಸಗಿ ಒಕ್ಕಲುತನದ ಒತ್ತೆಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೂ ಉಂಟು. ಈ ಮೇರೆಗೆ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಇಷ್ಟತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಅಧಿಯ ವರೆಗೆ ಒಕ್ಕಲುತನದ ಆವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸಾಲ ಪೂರೈಸುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಇಷ್ಟತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅವಧಿಯ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಸಹಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲದ ಒಕ್ಕಲುತನದ ಒತ್ತೆಯ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಪೂರೈಸುವವು. ಕೆಲಕೆಲ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೂ ಇಂಥ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಸದಸ್ಯತ್ವವನ್ನು ವಹಿಸಿರುವವು.

ಒಕ್ಕಲುತನದ ಸಾಲ

ಒಕ್ಕಲುತನದ ಸಾಲದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು, ಖರೀದಿ ವಿಕ್ರಿ ಸಂಘ, ತತ್ತಿ ಕಾಯಿಪಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಲಿಲಾವು ಮಾಡುವ ಸಂಘ, ಹೈನದ ಕಾರಖಾನೆ, ಸಹಕಾರಿ ಕಟುಕರ ಸಂಸ್ಥೆ, ಉಪಕರಣಗಳ ಸಂಘ ಈ ಮೊದಲಾದ ಸ್ಥಾನಿಕ ಒಕ್ಕಲಿಗರ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಸಾಲವನ್ನು ಪೂರೈಸುತ್ತವೆ. ಒಕ್ಕಲುತನದ ಬೆಳೆಗಳ ಹುಟ್ಟುವಳಿಯ ರಾಶಿಯಾದ ಮೇಲೆ ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವಳಿಯ ಅತಿಪೂರೈಕೆಯ ಗಜಿಜಿಯನ್ನು ತಡೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಯೋಗ್ಯ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಒಕ್ಕಲಿಗರೂ, ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳೂ ಕೂಡಿಯೇ ಹುಟ್ಟುವಳಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವರು. ಈ ಹುಟ್ಟುವಳಿಯ ಮೇಲೆ ಸ್ಥಾನಿಕ ಒಕ್ಕಲುತನದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಸಾಲ ಕೊಡುವವು. ನೀರಿನ ಕಾಲುವೆ, ಭೂಸುಧಾರಣೆ, ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಹೊಲವನ್ನು ತಿರುಗಿ ಸಂಪಾದಿಸುವುದು ಸಾಗುವಳಿಯಾಗಬಹುದಾದ ಜಮೀನಿಗೆ ಯುವುದಿಂದುಂಟಾದ ನಷ್ಟದ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಈ ಮೊದಲಾದ ಬಹುದೊಡ್ಡ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ತಗಲುವ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದವರ ಧನಸಹಾಯವನ್ನುಳಿದು ಇತರ ಹಣಕ್ಕಾಗಿ ಒಕ್ಕಲುತನದ ಸಾಲದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಸಾಲ ಪೂರೈಸುವವು.

ಸಾಲದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಇಂದು ಸಾಲದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಾಗದೆ ಉತ್ತಮತೆಯದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿವೆ. ಯುವಕಾಲದಿಂದ ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಒಕ್ಕಲಿಗರು ಮತ್ತು ಶೋಷಿತರು ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಮೀರಿ ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡಿರುವರು. ಇಂಥ ಹಳ್ಳಿಗರ ಮಿತಿಯಿಂದ ಉಳಿತಾಯದ ಹಣವನ್ನು ಕೂಡಹಾಕುವಲ್ಲಿ, ಕಾಯ್ದಿಡುವಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನಿಕ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಬಹು ಮಹತ್ವದ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸಿವೆ. ೧೯೪೫ ಇ. ಕೊನೆಗೆ, ಒಕ್ಕಲಿಗ ತನದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ ಉಳಿತಾಯದ ಹಣವೆಂದು ಜಮೆಯಾದ ಹಣವು ೨, ೫೦೦, ೦೦೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೂ ಮೀರಿತದೆ. ಈ ಮೇಲೆಗೆ ಈ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಉಳಿತಾಯದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಪಡೆದಿವೆ. ಈ ರೀತಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಉಳಿತಾಯದ ಹಣವನ್ನು ಡುವವರು ಬರಿ ಒಕ್ಕಲಿಗ ರಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಇತರ ಸಭಾಸವರೂ ಇರುವರು. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಉಳಿಸಿ ಸ್ಥಾನಿಕ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಉಳಿತಾಯದ ಹಣವನ್ನು ಇಡಲಿಕ್ಕೆ ಜನರಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹನಕೊಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಕೇಂದ್ರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಒಳಹೊರಗೂ ಕೂಡಿಯೇ ಕಲ್ಪನೆ ಮೀರಿ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ನಮ್ಮ ಮುಂಬಯಿ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಯ ಸಣ್ಣ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿಯ ಮಧ್ಯಮ ತರಗತಿಯ ಅರ್ಬನ್ ಕೋಲೇಜರೇಟಿವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಅಂದರೆ ಪಟ್ಟಣ ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಪ್ರಮಾಣದಷ್ಟು ಈ ಸ್ಥಾನಿಕ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಈ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ತಮ್ಮ ದುಡಿಯುವ ಬಂಡವಾಳದಲ್ಲಿ ನೂರಕ್ಕೆ ೨೫ ರಿಂದ ೩೦ರ ವರೆಗೆ ಹಣವನ್ನು ಒಕ್ಕಲಿಗರಿಗೂ, ಸ್ಥಾನಿಕ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳಿಗೂ ಸಾಲ ಕೊಡುತ್ತವೆ. ಇನ್ನುಳಿದ ಒಳರಿಂದ ೭೦ರ ವರೆಗಿನ ಹಣವನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ತೇವು (ಇಡುಗಂಟು) ಗಳ ರೂಪದಿಂದ ಇಡುವಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿ (ಜಿಮ್ಮಿ)ಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ವಿನಿಯೋಗಿಸುತ್ತವೆ. ಇಂದೊವ್ವೆನ್ನಿ ನಲ್ಲದುವ ಕೇಂದ್ರ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ಥಾನಿಕ ಸಾಲದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಇಟ್ಟ ತೇವಿನ ಹಣವು ೧೯೫೦ ರಲ್ಲಿ ೫೭೦, ೦೦೦, ೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೂ ಮೀರಿದ್ದಿತು. ಅವರಂತೆಯೇ ಯು.ಪಿ.ಜಿ.ಪಿ. ಕೇಂದ್ರ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ೭೨೭ ಸಾಲದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಇಟ್ಟ ಹಣವು ೨೭೦, ೦೦೦, ೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಮೀರಿತು.

ಬಡ್ಡಿಯ ದರ

ಒಕ್ಕಲುತನದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಉಳಿತಾಯದ ಖಾತೆಯ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿಯ ದರವು ಸದಸ್ಯರಿಗಾಗಿ ನೂರಕ್ಕೆ ೨ ರಂತೆ ಇದ್ದರೆ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲದ ಜನರಿಗೆ ನೂರಕ್ಕೆ ೨.೫ ರಂತಿರುವುದು. ಕೇಂದ್ರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಸ್ಥಾನಿಕ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವ ಬಡ್ಡಿಯು ಆಡಳಿತೀಯ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ನೀಗಿಸಿ ಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಹಾಗೆ ತುಸು ಹೆಚ್ಚಿನ ದರದ್ದಿರುವುದು. ಕೇಂದ್ರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಸರಕಾರಿ-ಆರ್ಥಿಕ ಸರಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಕಿಸಿದ ಹಣದಿಂದ ಇಟ್ಟು ಠೇವಣಿಗಳ ಮೇಲೆ ಬರುವ ಬಡ್ಡಿಯಿಂದ, ಸ್ಥಾನಿಕ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ತಮ್ಮ ಸಭಾಸದರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಸಾಲದ ಮೇಲೆ ಬರುವ ಬಡ್ಡಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ಆಭವವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತವೆ. ಈ ಠೇವಣಿಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಸ್ಥಾನಿಕ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದಾದ ಹೆಚ್ಚಿನ ನಿಧಿಗಳನ್ನು ಜಾಲತಿ ರೇವಣುಗಳನ್ನೂ ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತವೆ. ಕೇಂದ್ರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಕೂಡಬೀಳುವ ನಿಧಿಗಳಿಂದ, ಹಣದ ಮತ್ತು ಬಂಡವಾಳದ ವೇಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವು ಬಹು ಮಹತ್ವದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೆಂದು ಪರಿಗಣಿತವಾಗಿವೆ.

ಕೇಂದ್ರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ನಂತರ ಸರಕಾರದ ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ (ಜಿಮ್ಮಿಗಳಲ್ಲಿ) ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೂಡಬಿದ್ದ ನಿಧಿಗಳನ್ನು ತೊಡಕಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತವೆ.

ಆರ್ಥಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಸಮ ಅಥವಾ ವಿಷಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಿಂದ ಒಂದೂ ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಯಿಲ್ಲ. ಯಾವವೇ ಒಂದು ಸಾಲದ ಬ್ಯಾಂಕು ಈ ರೀತಿ ನಿಶ್ಚಿಷ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಿದ್ದುದಾದರೆ, ಅದನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಇನ್ನೊಂದು ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಕೂಡಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲಾಗುವುದು.

ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕ ಪವ್ವತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಸಾಲದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ಸರಪಳಿಯಾಗಿ ಬಹು ಮಹತ್ವದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿವೆ.

ನಮ್ಮ ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪತ್ತಿನ ಸಂಘಗಳು ತಮ್ಮ ಸಾಲದ ಸಹಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ, ನೆದರ್ಲೆಂಡ್‌ನಲ್ಲಿಯ ಸಾಲದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು, ತಮ್ಮ ಠೇವಣಿಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿಟ್ಟು ಅವುಗಳ ಪೋಷಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿವೆ.

ಇಷ್ಟು ಪರಿಷ್ಕಾರವಾಗಿ ರಚಿತವಾದ ಈ ಪದ್ಧತಿಯು ಸಹಕಾರದ ಮಿಶ್ರವ್ಯಯದ ಮುಖಾಂತರ ಬಹು ಘನವಾದ ಸಿದ್ಧಿಗೆ ದಿಕ್ಕು ಸೂಚಿಯಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ಭಾರತದಲ್ಲಿಯ ಒಕ್ಕಲಿಗರಿಗೂ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳಿಗೂ ಒಂದು ಅನುಲಯವಾದ ವಾರವಾಗಿದೆ.

‘ ಕ್ಲೀಆರಿಂಗ್ ’ ಕಾರ್ಯ

ಜೈನದ್ವ ಕಾರಖಾನೆಗಳು, ಖರೀದಿ ವಿಕ್ರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಹಣ್ಣುಮಾ-
ರಾಟದ ಸಂಘಗಳು-ಈ ಮೊದಲಾದ ಸ್ಥಾನಿಕ ಸಂಘಗಳ ನಡುವೆ ಸ್ಥಾನಿಕ
ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ‘ಕ್ಲೀಆರಿಂಗ್’ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಂತೆ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸು-
ವವು. ಹಾಲು ಹೈನದಿಂದ ತಯಾರಾಗುವ ಸಾಮಾನು, ತತ್ತಿ ಮೊದಲಾ-
ದವುಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡು ನೂರಕ್ಕೆ ಒಂದರಷ್ಟು ಒಕ್ಕಲುತನದ ಹುಟ್ಟುವಳಿಯು
ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಮಾರಾಟಾಗುವದು. ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘ-
ಗಳು ಒಕ್ಕಲಿಗರಿಗೆ ಜೀಸಾಯಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಉಪಕರಣ, ಸಾಮಾನು
ಮೆಣ್ಣು, ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯ, ಈ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುತ್ತವೆ. ಪ್ರತಿ
ಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಬಸಕಕಡೆಗೆ, ಸುಮಾರು ಆರೇಳು ಒಕ್ಕಲಿಗರ ಸಂಸ್ಥೆ
ಗಳಿವೆ. ಇವೆಲ್ಲವೂ ಒಂದೊಂದು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯದಿಂದ ಕೂಡಿವೆ. ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ
ಒಕ್ಕಲಿಗನು ಈ ಎಲ್ಲ ಸಂಘಗಳ ಸಂಗಡ ವ್ಯವಹಾರ ಸಾಗಿಸುವನು. ಈ
ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವನು ಹಣವನ್ನಿಡುವ ಸಾಹುಕಾರನಾಗಿರಬಹುದು. ಅಥವಾ
ಇವುಗಳಿಂದ ಹಣಪಡೆಯುವ ಸಾಲಗಾರನಾಗಿರಬಹುದು. ಅಂತೂ ಇವುಗಳ
ಕೊಡನೆ ಒಂದಿಲ್ಲೊಂದು ಬಗೆಯ ಸಂಬಂಧವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡೇ ಇರುವನು.

ಒಕ್ಕಲಿಗರ ಲೆಕ್ಕವೂ ಹಣದ ವ್ಯವಹಾರವೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸ್ಥಾನಿಕ
ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಮುಖಾಂತರವಾಗಿಯೇ ಮೇಳಗೂಡಿಸಲ್ಪಡುವವು, ಸರಿ-
ಪಡಿಸಲ್ಪಡುವವು. ಅವರ ಹುಟ್ಟುವಳಿಯ ಮಾರಾಟದ ಮೇಲೆ ಕೂಡಲ್ಪ-
ಡತಕ್ಕ ಹಣದ ಬಾಕಿಯು ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಅವರ ಚಾಲತಿರ್ಪೆ ಖಾತೆಗೆ
ಜಮೆ ಮಾಡಲ್ಪಡುವದು. ಈ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಸ್ಥಾನಿಕ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಉಳಿ-
ತಾಯದ ಹಣಕ್ಕೆ ಸರ್ವಾಯದಿಂದ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹನ ಕೊಟ್ಟಂತಾಗುವದು.
ಒಕ್ಕಲಿಗರ ಸಾಲ ಮಾರಾಟದ ಮೇಲಿನ ಕರ ಮತ್ತಿತರ ಕೊಡತಕ್ಕ ಬಾಕಿ-
ಗಳನ್ನು, ಸಾಲದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಒಕ್ಕಲಿಗರ ಚಾಲತಿ ಲೇವುಖಾತೆಗೆ ಜಮೆ
ಯಾಗಿರುವ ಹಣದೊಳಗಿಂದ ಕೊಡಲಾಗುವದು.

ಈ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಕೇಂದ್ರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಹಳ್ಳಿಗರಿಗೆ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ವ್ಯವಹಾರದ ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವವು. ಈ ಕೇಂದ್ರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳೋ, ಸ್ಟಾಕ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜ ಅಸೋಸಿಯೇಶನ್ನಿನ ಮತ್ತು ನೆದರ್‌ಲಂಡ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಸಭಾಸದತ್ವವನ್ನು ವಹಿಸಿರುವವು.

೧೯೪೬ ಡಿಸೆಂಬರ ೩೧ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ, ನೆದರ್‌ಲಂಡ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿಯ ೧೩೨೦ ಸ್ಥಾನಿಕ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಒಟ್ಟು ಸಭಾಸದರ ಸಂಖ್ಯೆ ೨,೬೦,೫೨೨ ಇದ್ದಿತು. ನಮ್ಮ ಮುಂಬಯಿ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಸಭಾಸದರ ಸರಾಸರಿಯು ೬೫ ಇದ್ದರೆ, ಇಲ್ಲಿಯ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಸಭಾಸದರ ಸರಾಸರಿಯು ೨೦೦ ಇರುವುದು. ಸಾಲದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಶೇವು ಮತ್ತು ಚಾಲತಿ ಶೇವು ಖಾತೆಗಳಿಗೆ ಜಮೆಯಾದ ಉಳಿತಾಯದ ಹಣವು ೨,೪೩೨೦೦೦೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಯ ವರೆಗೆ ತಲುಪಿತು. ಶೇವಿಟ್ಟವರ ಸಂಖ್ಯೆ ೧೨೨೦೮೦೨ ಇದ್ದಿತು. ಸಭಾಸದರ ಹಡೆಯಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಸಾಲಬಾಕಿಯು ೧೦೮೦೯೫೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಇನ್ನಿತರ ಬಾಕಿಯು ೧೨೮೪೨೬೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಇದ್ದಿತು. ಅವರ ಸಾಲದ ಮತ್ತು ಶೇವಿನ ಪ್ರಮಾಣವು ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ಒಂದಕ್ಕೆ ಹತ್ತು ಇದೆ.

ಸಾಲದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಕೇಂದ್ರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿರುವವು. ಕೇಂದ್ರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಈ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯ ಸಫಲತೆಗಾಗಿ ಇನ್ನಪೇಕ್ಷೆರಹ ವರ್ಗವನ್ನು ಸಂಬಳ ಕೊಟ್ಟು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವವು. ಅಲ್ಲದೆ ಪ್ರಸಂಗಬಿದ್ದಾಗ ಅವಕ್ಕೆ ಕಂಡಾಗ, ಸಾಲದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ ಇವು ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ತಮ್ಮ ಸಹಾಯವನ್ನು ನೀಡುವವು. ನಮ್ಮ ಮುಂಬಯಿ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಯ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಯೂ (ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್) ಮತ್ತು ಸಹಕಾರಿ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೂ (ಸುಪಾರವಾಯಿಬ್ಲಿಂಗ್ ಯುನಿಯನ್) ಕೈಕೊಳ್ಳಬಹುದಾದ ಅನೇಕ ಹಟುವಟಕೆಗಳನ್ನು ಈ ಕೇಂದ್ರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಕೇಂದ್ರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಸಮಸ್ಯತ್ವವನ್ನು ವಹಿಸಿದ ಸಾಲದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧವು ತೀರ ನಿಕಟವೂ ಗೌರವಪೂರ್ಣವೂ ಆಗಿರುವುದು.

ಕೇಂದ್ರ (ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಂದ) ಸಾಲ ಪೂರೈಕೆ

ಬೇಡಿದಾಗ ಕೊಡುವ ಸಿದ್ಧತೆಯಿಂದ ಕಾಯ್ದಿಟ್ಟ ಹಣದ ಜವಾಬುದಾರಿಯುಳ್ಳ ಎರಡೂ ಕೇಂದ್ರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ನಿಯಮಿತ ಜವಾಬುದಾರಿಯುಳ್ಳವಿವೆ. ತಮ್ಮ ಸದಸ್ಯತ್ವವನ್ನು ವಹಿಸಿದ ಎಲ್ಲ ಒಕ್ಕಲುತನದ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಸಾಲಪೂರೈಸುವ ಕೇಂದ್ರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಾಗಿವೆ. ಈ ಕೇಂದ್ರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಈ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಸಮಾವೇಶವಾದ ಎಲ್ಲ ಒಕ್ಕಲುತನದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕ್ಯಾಶ್ ಅಫೀಸು ಅಂದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಹಣಪಡೆಯುವ ಕಚೇರಿಗಳಾಗಿವೆ. ಒಕ್ಕಲುತನದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ತಮ್ಮಲ್ಲಿಯ ಹೆಚ್ಚಿನ ನಿಧಿಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿಟ್ಟು, ತಮ್ಮ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ದೀರ್ಘಾವಧಿಯ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಂದ ಸಾಲ ಪಡೆಯುತ್ತವೆ.

ಕೇಂದ್ರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಇನ್ನುಳಿದ ಒಕ್ಕಲಿಗರ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳಿಗೂ ಸಾಲ ಪೂರೈಸುವವಲ್ಲದೆ, ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುವವು. ಎರಡೂ ಕೇಂದ್ರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಉತ್ಪಾದಕ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಸಣ್ಣ ಮುದ್ದತಿನ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುವವಲ್ಲದೆ, ಈ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಅಂದರೆ ತೂಡುಕಿಸಿದ ಹಣದ ಮೇಲೆ ಪತ್ತನ್ನು ಪೂರೈಸುವವು. ಈ ವಿಧಿಯ ಸಾಲ ಪೂರೈಕೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹಾರಿಕ ಮತ್ತು ತಾಂತ್ರಿಕ ಅನುಪುಗನು ಸಾಕಷ್ಟು ಇವೆ. ಅದುದರಿಂದ ಈ ಎರಡೂ ಕೇಂದ್ರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಹಗ್ಗ ಪಟ್ಟಿಗಲ್ಲದಂತೆ ಗೆರಡಕ್ಕೂ ಕೊಡಿಯೇ ಒಂದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಬ್ಯಾಂಕಾಗಿ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿರುವವು. ಸರ್ಕಾರಿಯ ಕಾರಖಾನೆಗಳು, ಫಸ್ಟ್ ಕ್ಲಾಸ್ ತಾಲಿನ ಕಾರಖಾನೆಗಳು ಪ್ರವೇಶಿಕ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಸಂಘಗಳು ಈ ವಿದ್ಯಮಾನದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕಾರಖಾನೆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಎರಡೂ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಪೂರೈಕೆಯೇ ಸಾಲ ಪೂರೈಸುವವು. ಒಟ್ಟಾಗಿ ಈ ಎರಡೂ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧವು ಏಕೀಭವ್ಯ ಸ್ವರೂಪವಾಗಿ ಬೆಳೆದಿದೆ. ಸದ್ದಿನ ತತ್ವಗಳ ಅಧಾರದ ಮೇಲೆ ಒಟ್ಟಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮೂರ್ಛವಾದ ಸಹಕಾರದ ಒಂದು ವಿಧವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರಕಾರದ ಸ್ಥಾನಿಕ ಸಂಘಗಳ ಅಳವಡಿಕೆಗಳು

ವಿಕಾಸಕ್ಕೂ ಎಷ್ಟೋ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಈ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಪೂರ್ಣವಾದ ಸಹಕಾರ ಪದ್ಧತಿಯೇ ಹೊಣೆಯಾಗಿದೆ. ದೆಕ್ಕೆಯಲ್ಲಿಯ ಸ್ಥಾನಿಕ ಬ್ಯಾಂಕು ಒಕ್ಕಲಿಗರ ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯ ಆರ್ಥಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸ್ಥಾನವಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲ ಸ್ಥಾನಿಕ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೊಡನೆ ಒಳ್ಳೆ ಆಂತರಿಕ ಸಂಬಂಧವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವದು. ವಿವಿಧಪ್ರಕಾರದ, ವಿಶಿಷ್ಟಪ್ರಕಾರದ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳ ಪ್ರಗತಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಬಡಗಿಗಳಿಂದಲೂ ಹರಿದು ಬಂದುಕೊಂಡಿರುವ ನರಗಳ ಕೇಂದ್ರವಂತೆ ಬಲಿಷ್ಠವೂ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯೂ ಆದ ಮಹತ್ವದ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿಯ ಸ್ಥಾನಿಕ ಬ್ಯಾಂಕು ವಹಿಸಿರುವದೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವಷ್ಟೆ?

೪ ನೆದರ್ಲಾಂಡಿನಲ್ಲಿ ಹೈನದ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳು

ಆರ್ನೇಕ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯ ಬಹು ಸಂಖ್ಯಾಕರಾವ ಒಕ್ಕಲಿಗರಲ್ಲಿ ಒಂದು ತೀರ ಸಣ್ಣ ವಿಭಾಗವಾದ ನೆದರ್ಲಾಂಡಿನ ಒಕ್ಕಲಿಗರು ಸಹಕಾರದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಆರ್ನೇಕ ಅಪತ್ತುಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡರು. ಹೈನದ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯ ಒಕ್ಕಲಿಗರು ಸಂಘಟಿಸಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆಯಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವದ್ಯಷ್ಟಾಂತವು ನಮ್ಮ ಭಾರತದ ಒಕ್ಕಲಿಗರ ಕಣ್ಣನ್ನು ತೆರೆಯದಿರದು.

ನೆದರ್ಲಾಂಡಿನಲ್ಲಿಯ ಒಕ್ಕಲಿಗರು ಸಾಧಿಸಿದ ಉನ್ನತ ಪ್ರಮಾಣದ ವಿಕಾಸಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳೇನು ಬಲ್ಲಿರಾ? ಸರಕಾರದ ಸಹಾಯ ಮತ್ತು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹನ, ಸಹಕಾರದ ಮುಖಾಂತರ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಪರಿಹಾರ, ಫಲಪ್ರಾದ ಭೂಮಿ, ಅನುಕೂಲವಾದ ಹವೆಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ-ಇವೆಲ್ಲವೂ ಒಕ್ಕಲಿಗರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಹೊಣೆಯಾಗಿವೆಯೆಂದು ಬೇರೆ ಹೇಳಬೇಕೆ? ದನಗಳ ಸಂಗೋಪನೆಗೂ ಹೈನದ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೂ ಇಲ್ಲಿಯ ಭೂಗುಣವು ಸಾಕಷ್ಟು ಅನುಕೂಲವಾಗಿದ್ದು ನಿರಂತರವೂ ಹುಲ್ಲುಗಾವಲಿನ ಬೆಂಬಲವಿದೆ. ಸ್ಪ್ರಿಜಲಂಡ, ಉತ್ತರ ಹಾಲಂಡ, ದಕ್ಷಿಣ ಹಾಲಂಡ ಮತ್ತು ಯುಟ್ರಿಚಿಟ್ಟ್-ಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಾಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಹುಲ್ಲುಗಾವಲಿನ ರಮಣೀಯ ದೃಶ್ಯವು ನಿರಂತರವೂ ಕಂಗೊಳಿಸುವದು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ದೇಶದ ಅರ್ಥಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಭಾಗವು ಹುಲ್ಲುಗಾವಲಿನಿಂದಾವ್ಯತವಾಗಿದ್ದು ಬಹುಸಂಖ್ಯಾಕರ ದನಕರುಗಳು ಇದರ ಅಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಸಂರಕ್ಷಿತವಾಗುವವು. ದೇಶದ ಉಳಿದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ, ವಿತೇಷವಾಗಿ ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿ, ಒಕ್ಕಲಿಗರು ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ತುಂಡು ಭೂಮಿಗಳನ್ನು ಧಾರಣಮಾಡಿರುವದರಿಂದ, ಒಕ್ಕಲಿತನದ ಜೊತೆಗೆ ಹೈನದ ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನು ಉಪೋದ್ಯೋಗವೆಂದು ಕೈಕೊಂಡಿದ್ದು, ಇದರ ಮುಖಾಂತರ ತಮ್ಮ ಉತ್ಪನ್ನದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವರು. ಧಾರಣ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಜಮೀನುಗಳು ಅರ್ಥಿಕ ವೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಿಷಮ ಪರಿ-

ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವೆಡೆಯಲ್ಲಿ ಹೈನದ ವ್ಯವಸಾಯವು ಹೊಲದ ಸಾಗುವಳಿಯ ಜೊತೆಗೆ ಹೆಗಲಿಗೆ ಹೆಗಲು ಕೊಟ್ಟು ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತದೆ.

ನೆದರ್ಲೆಂಡ್‌ನಲ್ಲಿಯ ಹವೆಯ ಗುಣವು ಹುಲ್ಲುಗಾವಲಿನ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅನುಕೂಲವಿರುವುದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯ ಹುಲ್ಲುಗಾವಲುಗಳು ನೀರಿನ ಕೊರತೆಯಿಂದಾಗಲಿ, ಮಂಜಿನಿಂದಾಗಲಿ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಕೆಡುವ ಭಯವು ಕಡಿಮೆ. ಈ ಹುಲ್ಲುಗಾವಲುಗಳಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಗೊಬ್ಬರ ಹಾಕಿ, ಉತ್ತಮಪ್ರಕಾರದ ಹುಲ್ಲು ಬೆಳೆಯುವಂತೆ ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ದಕ್ಷತೆ ವಹಿಸಲಾಗುವುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಫಲವಾಗಿ ಇವು ದನಕರುಗಳಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಪ್ರಕಾರದ ಹುಲ್ಲನ್ನು ಪೂರೈಸಿ, ಅವುಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಭರವಸೆಯನ್ನು ವಹಿಸುತ್ತವೆ.

ಇಲ್ಲಿಯ ಬೇಸಗೆಯೋ ಅರು ತಿಂಗಳ ಅವಧಿಯದು. ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ದನಕರುಗಳು ಹೆಗಲಿರುಳು ಹುಲ್ಲುಗಾವಲುಗಳಲ್ಲಿಯೇ ವಾಸಮಾಡುತ್ತ ಸತ್ಯವುಳ್ಳ ಹುಲ್ಲನ್ನು ತಿಂದು ತೇಗಿ ಡುರಕಿಹಾಕುವವು. ಚಳಿಗಾಲದಲ್ಲಿಯ ಕಟಗುಟ್ಟುವ ಕುಳಿಗಳಿಯ ಮೂಲಕವಾಗಿ ಈ ದನಕರುಗಳನ್ನು ಬಿಚ್ಚನೆಯ ಕೊಟ್ಟಿಗಗಳಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿ, ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತವಾಗಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ ಹುಲ್ಲಿನ ಸತ್ಪದಿಂದ ಸಂರಕ್ಷಿಸುವರು.

ಸರಕಾರದ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹನೆ.

ಹೋರಿಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಮತ್ತು ಸಂಗೋಪನೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದ ನಿಯಂತ್ರಣವಿದ್ದು, ಜಾತಿವಂತ ಹೋರಿಗಳ ಪೀಳಿಗೆಯನ್ನು ಕಾಯುವಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಿಸುವಲ್ಲಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹನ ಕೊಡುವ ವೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಒಕ್ಕಲಿಗರಿಗೆ ಸರಕಾರದವರು ಧನಸಹಾಯವನ್ನೊದಗಿಸುವರು. ಸರಕಾರದವರೂ ಕೂಡ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಮಿಲ್ಕ ರಿಕಾರ್ಡಿಂಗ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿರುವರು.

ದನಗಳ ಬೇನೆಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವಲ್ಲಿ, ಪ್ರತಿಬಂಧಿಸುವಲ್ಲಿ, ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಮೊದಲು ಉಪಾಯಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಂಡವೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನೆದರ್ಲೆಂಡ್‌ನೂ ಒಂದು. ಸರಕಾರದ ಪಶುವೈದ್ಯಕೀಶಾತೆಯು ದನಕರುಗಳ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಕಾಯುವಲ್ಲಿ ಅವುಗಳ ಬೇನೆಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿಬಂಧಕ ಉಪಾಯಗಳನ್ನು

ಕೈಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ, ಯೋಜಿಸಬೇಕಾದ ಉಪಾಯಗಳ ಮೇಲ್ನಿಚಾರಣೆಯ ಹೊಣೆಯನ್ನೂ ಹೊರೆಯನ್ನೂ ಹೊತ್ತಿರುವುದು. ಸ್ವಸಂತೋಷದಿಂದ ಸಂಘಟಿತರಾದ ಒಕ್ಕಲಿಗರಿಗೆ, ಸರಕಾರದ 'ನವಕರಣ' ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಪಶುವೈದ್ಯಕೀಶಾತೆಯ ಉಪವೇಶವೂ ಸಹಾಯವೂ ದೊರೆಯುವವು. ಕ್ಷಯರೋಗವಂತಹ ಮಹಾ ಮಹಾ ರೋಗಗಳಿಂದ ದನಕರುಗಳು ಅಲಿಪ್ತವಾಗಿರುವುದಾಗಿ ಕ್ರಮಗಳು ಕೈಕೊಳ್ಳಲ್ಪಟ್ಟವೆ. ದನಗಳ ಕಾಲುಬೇನೆ, ಬಾಯಿಬೇನೆ, ಮತ್ತಿತರ ಬೇನೆಗಳ ಮೇಲೆ ಪಶುವೈದ್ಯಕೀ ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಸಂಶೋಧನೆಯನ್ನು ನಡೆಯಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತನ್ನ ಲಕ್ಷ್ಯವನ್ನೆಲ್ಲ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಿರುವುದು. ದನಗಳ ನಿಯೋಗವನ್ನು ಸರಕಾರದ ಸರ್ವೀಸ್‌ಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿರುವುದು. ಯಾಕಂದರೆ, ಬೇನೆಗಳಿಂದ ಅಲಿಪ್ತವಾದ ಮುಕ್ತವಾದ ದನಗಳನ್ನಷ್ಟೇ ನಿಯೋಗ ಮಾಡುವ ಬಗೆಗೆ, ಸರಕಾರವು ಪರಿಶ್ರಮಿಸಿ ಭರವಸೆಕೊಡುವುದು. "ಹರ್ಡಬುಕ್ ಅಸೋಸಿಯೇಶನ್" ಅಂದರೆ ದನಗಳ ಹಿಂಡಿನ ಲೆಕ್ಕವಿಡುವ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸಹಾಯದಿಂದ ನೆವರ್ಲೆಂಡ್ ಸರಕಾರವು ಹಾಲಿನ ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ಶ್ರೇಷ್ಠ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಚ್ಚಿಸುವಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಉತ್ತಮ ಜಾತಿಯವನಗಳನ್ನು ಸಂಗೋಪನೆ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ವಹಿಸುವುದು. ೧೮೭೪ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿತವಾದ ನೆವರ್ಲೆಂಡ್ ಹರ್ಡಬುಕ್ ಅಸೋಸಿಯೇಶನ್ ದನಗಳ ಸಂಗೋಪನೆಯ, ಸುಧಾರಣೆಯ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಗ್ರತೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿದೆ. ಈ ಅಸೋಸಿಯೇಶನ್ನಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರವು, ಫ್ರೀಜಲ್ಯಾಂಡನ್ನು ಳಿದು, ಇಡೀ ದೇಶವನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸಿದೆ! ಫ್ರೀಜಲ್ಯಾಂಡಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ, ಅದರ ಸಲುವಾಗಿಯೇ "ಫ್ರೀಜಸಿಯಸ್ ಕ್ಯಾಟಲ್ ಹರ್ಡಬುಕ್ ಅಸೋಸಿಯೇಶನ್" ಎಂಬ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗಿದೆ.

ಹರ್ಡಬುಕ್ ಅಸೋಸಿಯೇಶನ್ ಅಂದರೆ ದನಗಳ ಹಿಂಡಿನ ಲೆಕ್ಕವನ್ನಿಡುವ ಸಂಸ್ಥೆಯು. ದನಗಳು ಹುಟ್ಟಿದ ತಾರೀಖು, ಅವುಗಳ ವಂಶಾವಳಿಯ ವಿವರ, ಕರುಗಳ ಸಂಗೋಪನೆ, ಸುಳುಪು ಪೋಷಣೆ, ಉತ್ಪಾದನೆಯ ವಿಷಯ, ಈ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ಬಗೆಗೆ ಒಂದು ನೋಂದಣಿ-ಡುವುದು. ಮಿಲ್ಕರಿಕಾರ್ಡ್‌ಗಳ ಸೊಸಾಯೆಟಿಗಳು ಹಾಲಿನ ನಿಷಯದಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕವನ್ನಿಡುವವು. ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಜೈನದ ಕಾರಲಾನೆ ಅಥವಾ

ಘ್ಯಾಕ್ಟರಿಯು ಕೇಂದ್ರಬಿಂದುವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುವದು. ಸಮರ್ಥರಾದ ನಮೂನಾ ತಜ್ಞರ (ಸ್ಯಾಂಪ್ಲರ್ಸ್) ಸಹಾಯ ಸಹಕಾರಗಳಲ್ಲಿ, ವಿಶಿಷ್ಟ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿಯೊಂದಿವ ಇನ್ನೆಷ್ಟರರು ಹಾಲಿನ ಉತ್ಪತ್ತಿಯ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು, ಅದರಲ್ಲಿಯ ಬಿಣ್ಣೆ ಹೆಡಸುಗಳ ಪರಿಮಾಣವನ್ನೂ ಕಂಡು ಹಿಡಿದು ನೋಂದಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುವರು. ಪೀಳಿಗೆ, ಜನ್ಮತಾರೀಖು, ಆರು ವಂಶ ಅಥವಾ ತಲೆಗಳ ವರೆಗೆ ಪ್ರಾಣಿಯ ತಾಯಿ ತಂದೆಗಳ ವಿವರ, ಹಾಲಿನ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಆದರಲ್ಲಿಯ ಬಿಣ್ಣೆ ಹೆಡಸುಗಳ ಪ್ರಮಾಣ, ಈ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನಿಡುವರು.

ನೆದರ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ದನಗಳ ಮೂರು ಪ್ರಕಾರದ ಪಿಳಿಗೆಗಳಿರು ವವು (೧) ಫ್ರಿಜಿಯನ್ ಬ್ಯಾಕ್ ಆಂಡ್ ವ್ಲಾಯಿಟ್, (ಫ್ರಿಜಲ್ಯಾಂಡಿನ ಕರೆ ಮತ್ತು ಬಿಳಿ ಜಾತಿ) (೨) 'ರೆಡ್ ಆಂಡ್ ವ್ಲಾಯಿಟ್' (ಕೆಂಪು ಮತ್ತು ಬಿಳಿಯ ಜಾತಿ) (೩) ವ್ಲಾಯಿಟ್ ಫೇಸೆ ಬ್ಯಾಕ್ (ಬಿಳಿ ಮೊಗದ ಕರೆ-ಜಾತಿ). ಕರಿ ಬಿಳಿ ಹೆಂಡುಂಡ ಆಕಳುಗಳ ಜಾತಿಯ ಇಡೀ ದೇಶದ ತುಂಬೆಲ್ಲ ಕಾಣುವದು. ಇವುಗಳಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ಉತ್ಪತ್ತಿಯಿದೆ. ಹಾಲು ಮತ್ತು ಮಾಂಸಗಳ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಮೇಲಿನ ಮೂರು ಪ್ರಕಾರದ ಆಕಳು-ಗಳು ಹೆಸರಾಗಿವೆ. ಆದರೂ ಹಾಲಿನ ಉತ್ಪತ್ತಿಗೆನೇ ಪ್ರಥಮ ಸ್ಥಾನವು ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದು, ಮಾಂಸದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯ ವಿಷಯವು ತದನಂತರವು.

ಉತ್ಪತ್ತಿ (ಹುಟ್ಟುವಳಿ)

ನೆದರ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ೧೫,೪೩೦೦೦ ಹಿಂಡುವ ಆಕಳುಗಳಿವೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಆಕಳಿನ ಹಾಲಿನ ವಾರ್ಷಿಕ ಸರಾಸರಿ ಉತ್ಪನ್ನವು ೩೬೦೦ ಕೆಲೋಗ್ರಾಮು ಗಳಷ್ಟು (ಒಂದು ಕೆಲೋಗ್ರಾಮು ಅಂದರೆ ೨.೨ ಪೌಂಡುಗಳು) ಆಗುವದು. ಮತ್ತು ಈ ಹಾಲಿನಲ್ಲಿಯ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣವು ನೂರಕ್ಕೆ ೩.೬ರಷ್ಟು ಅಗುವದು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಆಕಳಿನ ಪ್ರತಿ ದಿನದ ಹಾಲಿನ ಉತ್ಪತ್ತಿಯ ಪ್ರಮಾಣವು ಇಷ್ಟತ್ತು ಪೌಂಡುಗಳಿಗಿಂತ ತುಸು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಆಗುವದು. ಆಕಳು ಈವ ತಾರೀಖಿನಿಂದ ವಾಲುಕೊಡುವದನ್ನು ಅಂದರೆ ಹಿಂಡುವದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವ ಅವಧಿಯವರೆಗೆ ಅಂದರೆ ಸುಮಾರು ೩೩೦ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಯೊಂದು ಆಕಳು ಕೊಟ್ಟ ಹಾಲಿನ ಪ್ರಮಾಣವು ತುಸು ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ

೭೦೦೦ ಕಿಲೋಗ್ರಾಢ್ಢುಗಲಕ್ಷಗುವದೂ, ಅದರಲ್ಲಿಯ ಹೆಡಸು ನೂರಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕರಷ್ಟಾಗುವದೂ ಇಲ್ಲಿ ದಿನದ ಮಾತಾಗಿದೆ.

ಹೈನದ ದನಗಲು ನಿಲ್ಲುವದಕ್ಕಾಗಿ ತಯಾರಿಸಿದ ಹೆಕ್ಕೆಯ ಉದ್ದಗಲ ಆಳತೆಯು ಉತ್ತರ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸರಾಸರಿ ೩೭ ರಿಂದ ೭೫ ಯುಕರೆಗಳವರೆ ಗಿರುವದು. ಉಳಿದ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಅದರ ಆಳತೆಯು ೫ ರಿಂದ ೩೦ ಯುಕರೆಗಳವರೆಗಿರುವದು. ಬಿಳೇ ಮತ್ತು ಕೆಂಪು ಜಾತಿಯ ದನಗಳು ಸಿಗುವೆಡೆಯಲ್ಲಿ ಹೈನದ ಹೆಕ್ಕೆಗಳು ತೀರ ಚಿಕ್ಕವಿರುವವು. ಭೂಮಿಯ ಚಿಕ್ಕ ತುಂಡನ್ನು ಧಾರಣಮಾಡಿದ ಒಕ್ಕಲಿಗನ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಿಂದವೆ ಮೂರು ಆಕಳುಗಳಿರುವವು. ಅವರೆ ಅವೇ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಹೈನದ ವ್ಯವ ಸಾಯವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡ ಒಕ್ಕಲಿಗನ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಿಂದವೆ, ಸರಾಸರಿ ಇಪ್ಪತ್ತು ಆಕಳುಗಳಿರುವವು.

೧೯೫೦ ರಲ್ಲಿ ೫೦,೦,೦೦೦, ೦೦೦೦ ಕಿಲೋಗ್ರಾಢ್ಢುಗಲಕ್ಷ ಹಾಲಿನ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಯಿತು. ಅದರಲ್ಲಿ ನೂರಕ್ಕೆ ೪೫ ಪ್ರಮಾಣವಷ್ಟು ಹಾಲು, ಗಿಣ್ಣು, ಬೆಣ್ಣೆ, ಹಾಲಿನ ಪುಡಿ, ಘನೀ ಭೂತ ಸ್ವೀರ ಈ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ ನಿಯಾತನಾದವು. ಉಳಿದ ಹಾಲು ಸ್ಥಾನಿಕ ಜನರಿಂದ ಬಳಸಲ್ಪಟ್ಟವು. ಒಟ್ಟು ನಿಯಾತದಲ್ಲಿ ನೂರಕ್ಕೆ ೭೫ ರಷ್ಟು ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದ ಪದಾರ್ಥಗಳಿವೆ.

ನೆವರ್ಲಂಡಿನ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯು ಸುಮಾರು ಒಂದು ಕೋಟಿಯಿದೆ. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿ ಒಬ್ಬನ ಹಾಲಿನ ಉಪಯೋಗವು ೭೦೦ ಪೌಂಡುಗಳಷ್ಟಾಗುವದು. ಅಥವಾ ಪ್ರತಿ ದಿನಕ್ಕೆ ಸರಾಸರಿ ಎರಡು ಪೌಂಡು ಗಳಷ್ಟಾಗುವದು. ೧೯೪೯ ರಲ್ಲಿ ನಿಯಾತಗಳ ಬೆಲೆಯು ೩೭೯೪೦೦೦೦೦೦-ಗಿಲ್ಲರಗಳಷ್ಟು (ಅವರೆ ೪೭೪೫೦೦೦,೦೦೦, ರೂಪಾಯಿ) ಆಯಿತು. ಇವುಗಳಲ್ಲ ಹೈನದ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಬೆಲೆಯು ೫೫೫೦೦೦,೦೦೦, ಗಿಲ್ಲರಗಲಕ್ಷಷ್ಟು ಅವರ ೭೯೭೫೦೦೦, ೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟಾಯಿತು.

ದೇಶದ ವಿಸ್ತಾರವು ಸುಮಾರು ೧೭೦೦೦ ಚೌರಸ ಮೈಲುಗಳಷ್ಟು ಅವರೆ ಮುಂಬಯಿ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಯ ಎರಡು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಷ್ಟಿದೆ. ಈ ವಿಸ್ತಾರದ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಹೈನದ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಂದ

ಬರುವ ಉತ್ಪನ್ನವು ಕಲ್ಪನಾರ್ಥವಾಗಿ ಪ್ರಚಂಡವಾಗಿದೆ. ಹಾಲಿನ ಹುಟ್ಟು-
ವಳಿಯ ಬಹುಭಾಗವು ಯಂತ್ರದ ಕಾರಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಣ್ಣೆ, ಗಿಣ್ಣು, ಹಾಲಿನ
ವುಡಿ, ಗಟ್ಟಿ ಹಾಲು, ಈ ಮೊದಲಾದವುಗಳಲ್ಲಿ ರೂಪಾಂತರ ಹೊಂದುವದು.
ಕರುಗಳನ್ನು ಹಂದಿಗಳನ್ನು ಪೋಷಿಸಲು ಕೆನೆ ತೆಗೆದ ಹಾಲಿನ ಬಹುಭಾಗವು
ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಡುವದು. ಒಕ್ಕಲಿಗರು ಜಾತಿನಂತ ಜೋರಿಗಳನ್ನು ಆಕಳು
ಗಳನ್ನು ಪರವೇಳಗಳಿಗೆ ಮಾಡುವರು. ಆಕಳುಗಳು ಹಾಲು ಕೊಡುವವನ್ನು
ನಿಲ್ಲಿಸಿದ ಮೇಲೆ, ಅವುಗಳನ್ನು ಪುಷ್ಟಗೊಳಿಸಿ, ಕಟುಕರ ಮನೆಗಳಿಗೆ
ಮಾಡುವರು. ದನಗಳ ಸಂಹಾರ ಮಾಡಿ, ಅವುಗಳ ಮಾಂಸವನ್ನು ಪರವೇಶ
ಗಳಿಗೆ ಕಳಿಸುವ ಸಹಕಾರಿ ಕಟುಕರ ಮನೆಗಳೂ ಉಂಟು.

ನೆವರ್ಲಂಡ್‌ನಲ್ಲಿಯ ಜೈನದ ವ್ಯವಸಾಯದ ಯಶಸ್ಸಿಗೆ ಸಹಕಾರವೇ
ಬಹು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಗಲಗ ರ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ, ಬೆಣ್ಣೆ ಗಿಣ್ಣುಗಳನ್ನು
ಒಕ್ಕಲಿಗರು ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿಯೇ ತಯಾರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವುಗಳನ್ನು
ತಯಾರಿಸುವ ರೀತಿಯು ತೀರ ಹಳೆಯದೂ ಮತ್ತು ಬಹು ಖರ್ಚಿನದೂ
ಇದ್ದಿತು. ಅಲ್ಲದೆ ನೆರೆಹೊರೆಯ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಇವು ಮಾರಾಟಾಗುವ ಭರ-
ವಸೆಯೂ ಇತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಮಾರಾಟಾಗದೇ ಉಳಿದು ತಿರುಗಿ ಬಂದವುಗಳೂ
ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ವ್ಯಾವಾಹರಿಕರು ಲಾಭದ
ಬಹು ಭಾಗವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟರು. ಗಲಗ ರಲ್ಲಿ ಕೆನೆ ಅಥವಾ ಬೆಣ್ಣೆ-
ಯನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸುವ ಕ್ರೀಮ ಸೆಪರೇಟರ ಎಂಬ ಯಂತ್ರದ ಶೋಧನೆ-
ಯಿಂದ, ಪಟ್ಟಣಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಿಂದ ಹಾಲಿನಿಂದ ತಯಾರಾಗುವ
ಪದಾರ್ಥಗಳಿಗೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಬೆಡಿಕೆಯು ಹೆಚ್ಚಿ ಒಕ್ಕಲಿಗರ ಜೈನದ ವೈಯ-
ಕ್ತಿಕ ಉದ್ಯೋಗವು ಜೈನದ ಯಾಂತ್ರಿಕ ಉದ್ಯೋಗಕ್ಕೆ ಮೆಲು ಮೆಲನೆ
ಮಾರ್ಪಟ್ಟಿತು. ಒಕ್ಕಲಿಗರ, ಖಾಸಗಿ ವ್ಯವಹಾರದೊಡನೆ ಸ್ಪರ್ಧೆಯನ್ನು
ವಹಿಸಲಾರದೆ, ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಕಾರಖಾನೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವಲಾರದೆ,
ಒಂದೇ ಒಂದು ಉಪಾಯವಾದ ಸಹಕಾರವೆಡೆಗೆ ಹೊರಳಿದರು.

ಗಲಗ ರಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಜಲಾಂಡಿನ ೨೨ ಜನ ಒಕ್ಕಲಿಗರು ಕೂಡಿ, ಮೊದಲು
ಒಂದು ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು. ಈ ಮೊದಲೇ ಸಹಕಾರಿ
ವಿಮೆಯ ಸಂಘಗಳು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆದಿದ್ದವು. ಮತ್ತು ಜನತೆಗೆ ಸಹ-
ಕಾರದ ಹಿತವೂ ಗೊತ್ತಾಗಿತ್ತು. ಈ ಒಕ್ಕಲಿಗರು ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘದ

ಸಂಘಟನೆಯ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತೀಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾದಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದ್ದರು. ಹೈನದ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಒಕ್ಕಲಿಗನು ಅಂದರೆ ಸಭಾಸದನು ತನ್ನ ಹಾಲನ್ನೆಲ್ಲ ಮಾರುವ ಹೊಣೆಯನ್ನು ಹೊತ್ತಿದ್ದನು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನು ಸಂಘಕ್ಕೆ ಮಾರಿದ ಒಟ್ಟು ಹಾಲಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಲಾಭ ಹಂಚಬೇಕೆಂದು ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ್ದರು.

ಉಳಿದ ಒಕ್ಕಲಿಗರೂ ಅವರ ಹೆಜ್ಜೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಜ್ಜೆ ಜಿಲ್ಲಿದರು. ೧೯೦೧ ರ ಸುಮಾರಿಗೆ ೪೦೨ ಹೈನದ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳು ಆಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಬಂದವು.

ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ದೇಶದ ತುಂಬ ತಮ್ಮ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಹರಡಿದ ೪೫೦ ಹೈನದ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳಿವೆ. ಸ್ಥಾನಿಕ ಹೈನದ ಸಂಘಗಳ ಸಭಾಸದರು ಬಹುತರವಾಗಿ ಒಕ್ಕಲಿಗರೇ ಇದ್ದು, ಈ ಸಂಘಗಳು ಅನಿಯಮಿತ ಜವಾಬುದಾರಿಯ ಮೇಲೆ ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ಕೆಲವೊಂದು ಪ್ರಸಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನಿಕ ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಈ ಹೈನದ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಸಾಲ ಪೂರೈಸುತ್ತವೆ. ತಮ್ಮಲ್ಲಿಯ ಹಾಲಿನ ಸಂಪೂರ್ಣ ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನೆಲ್ಲ ಹಾಲಿನ ಕಾರಖಾನೆಗಳಿಗೆ ಪೂರೈಸುವ ಬಗೆಗೆ, ಸದಸ್ಯರು ಬದ್ಧರಾಗಿರುವರು.

ವೈಯಕ್ತಿಕ ಹೈನದ ಅಂದರೆ ಹಿಂಡುವ ದನಗಳ ಹಕ್ಕಿಗಳಿವೆ ಕಾರಖಾನೆಗಳು ಹಾಲನ್ನು ಕೂಡ ಹಾಕುತ್ತವೆ. ಕಾರಖಾನೆಗಳು ಹಾಲನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲು ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಹಾಲಿನ ಪರೀಕ್ಷೆಯಾಗಿ, ತೂಕವಾಗಿ, ಅದರ ತೂಕದ ಮತ್ತು ಹೆಡಸಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಅದರ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಒಕ್ಕಲಿಗನ ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ಜಮೆ ಮಾಡಲಾಗುವುದು. ಪ್ರತಿ ಹದಿನಾಲ್ಕು ದಿನಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಸ್ಥಾನಿಕ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಮುಖಾಂತರ ಅಥವಾ ನಗದಾಗಿ ಹಾಲಿನ ಹಣದ ಬಾಕಿಯನ್ನೆಲ್ಲ ತೀರಿಸಲಾಗುವುದು.

ಸಂಗ್ರಹಿತವಾದ ಹಾಲನ್ನು ಕಾರಖಾನೆಗಳು, ಬೆಣ್ಣೆ, ಗಿಣ್ಣು, ಹಾಲಿನ ಪುಡಿ ಈ ಮೊದಲಾದವುಗಳಿಗೆ ರೂಪಾಂತರಿಸುತ್ತವೆ. ಈ ಕಾರಖಾನೆಗಳು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳನ್ನು ಪ್ರಯೋಗ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿ, ಅಲ್ಲಿ ತಾಂತ್ರಿಕ ಮತ್ತು ಯಾಂತ್ರಿಕ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಉಚ್ಚ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದ ಅನುಭವಿಕ ಜನರನ್ನು ನೇಮಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವು. ಹಾಲನ್ನು ಗಟ್ಟಿಗೊಳಿಸಿ, ತೆಳ್ಳನ್ನ ಹಾಲನ್ನು ಸ್ಥಾನಿಕ ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ಪೂರೈಸುವ ಕಾರಖಾನೆಗಳು ಕೆಲವೊಂದು ಉಂಟು.

ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ತತ್ವದ ಮೇಲೆ, ಸಹಕಾರಿ ಹೈನದ ಸಂಘಗಳು ತಮ್ಮ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಅಡಳಿತೆಯನ್ನು ನಡೆಯಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಅನೇಕ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ, ಅಲ್ಲಿಯ ಸಭಾಸದರು ಎಷ್ಟೇ ಆಕಳುಗಳನ್ನು ಸಾಕಿರಲಿ, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸಭಾಸದನಿಗೆ ಒಂದು ಮತವಿರುವುದು. ಹಾಲಿನ ಉತ್ಪತ್ತಿಯ ಮೂರು ನಾಲ್ಕುಂಶಭಾಗವು ಸಹಕಾರಿ ಹೈನದ ಸಂಘಗಳ ಮುಖಾಂತರ ವಿನಿಯೋಗಿಸಲ್ಪಡುವುದು. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕಂಪನಿಗಳು ಸುಮಾರು ಒಂದುವರೆನೂರು ಪಾಸಗಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಇದೇ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ, ಕೆಲವೊಂದು ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಜಾಯಿಂಟ್ ಸ್ಟಾಕ್ ಕಂಪನಿಗಳಿಂದ ಅಂದರೆ ಬಂಡವಾಳ ಶಾಹೀ ಕಂಪನಿಗಳಿಂದ ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗಿವೆ.

ನೆದರ್ಲೆಂಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಂದಿಗೆ ಕಂಡು ಬರುವ ೪೨೦ ಹೈನದ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ೨೩೫ ಸಂಘಗಳು ಬೆಣ್ಣೆ, ಗಿಣ್ಣುಗಳನ್ನು ೪೩ ಸಂಘಗಳು ಗಿಣ್ಣು, ಮತ್ತು ಹಾಲಿನ ಪುಡಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸುತ್ತವೆ. ಬೆಣ್ಣೆಯ ಒಟ್ಟು ಉತ್ಪತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ನೂರಕ್ಕೆ ೮೨ ರಷ್ಟು, ಗಿಣ್ಣುವ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ನೂರಕ್ಕೆ ೮೧ ರಷ್ಟು, ಕೆನೆ ತೆಗೆದ ಹಾಲಿನ ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನೂರಕ್ಕೆ ೮೩ ರಷ್ಟು, ಗಿಣ್ಣುವ ಸತ್ವದಲ್ಲಿ ನೂರಕ್ಕೆ ೮೩ ರಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣವು, ಸಹಕಾರಿ ಹೈನದ ವ್ಯವಸಾಯದ ಮುಖಾಂತರ ವಿನಿಯೋಗಿಸಲ್ಪಡುವುದು. ಸ್ಥಾನಿಕ ಹೈನದ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಸಗಳೆಲ್ಲವೂ ಹಾಲನ್ನು, ಬೆಣ್ಣೆ, ಗಿಣ್ಣು, ಗಟ್ಟಿ ಹಾಲು, ನೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವಲ್ಲಿ ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಹೈನದ ಅಂಗಡಿಗಳು ಸ್ಥಾನಿಕ ಜನರ ಬಳಕೆಗಾಗಿ ಹಾಲನ್ನು ಪೂರೈಸುವ ಹಂಚುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಕೆನೆ ತೆಗೆದ, ಉಳಿದ ಹಾಲನ್ನು ತಿರುಗಿ ಒಕ್ಕಲಿಗರಿಗೆ ಕೊಡಲಾಗುವುದು. ಬೆಣ್ಣೆ, ಗಿಣ್ಣು ನೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಯೋಗ್ಯ ಪೇಟಿಯಲ್ಲಿ, ಯೋಗ್ಯ ದರದಿಂದ ಮಾರುವ ಜೊಣೆಯಲ್ಲ, ಅನೇಕ ಕಾರವಾನೆಗಳ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಮಾಲು ಮಾರುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ (ಅಂದರೆ ರೀಜನಲ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಅರ್ಗನಾಯಜ್ಜೀಶನ್) ಕಡೆಗೆನೇ ಒಪ್ಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದು. ಕೆಲವೊಂದು ಕಾರವಾನೆಗಳು ತಮ್ಮ ಮಾಲಿನ ಮಾರಾಟದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ತಾವೇ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ.

ಹಾಲು ಮಾರುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು.

(ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಆರ್ಗನೈಸಿಯಂಸ್)

ಸ್ಥಾನಿಕ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಅಥವಾ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಸಲುವಾಗಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿಕೊಂಡು, ಅವುಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಬೆಣ್ಣೆ, ಗಿಣ್ಣು, ಹಾಲು, ಗಟ್ಟಿ ಹಾಲು ಅಥವಾ ಹಾಲಿನ ಒಡೆಗಳನ್ನು ಮಾರುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಸ್ಥಾನಿಕ ಕಾರಖಾನೆಗಳು ಇವುಗಳ ಸದಸ್ಯತ್ವವನ್ನು ವಹಿಸಿ ಇವುಗಳ ಶೇಖರು (ಪಾಲು) ಗಳನ್ನು ಕೊಂಡು, ಶೇಖರ ಬಂಡವಲವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ನೆರವಾಗುತ್ತವೆ. ಈ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಅಥವಾ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯು ನಿಯಮಿತವಿರುವುದು. ಆದರೆ ಇವುಗಳ ಸದಸ್ಯತ್ವವನ್ನು ವಹಿಸಿದ ಕಾರಖಾನೆಗಳ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯು ಕಾಯ್ದುಟ್ಟ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ (Reserved liability) ಯಿದೆ. ವಾರ್ಷಿಕ ಸರ್ವಸಾಧಾರಣ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ನಿರ್ದೇಶಕ ಮಂಡಲವು ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ತೀಕ್ಷ್ಣ ನಿಷ್ಣಾತ ಅನುಭವಿಕರಾದ, ಬಲ್ಲಿದರೂ ಬಲ್ಲವರೂ ಆದ ಜೊತೆಗೆ ಸಂಬಳ ಪಡೆದ ಛಾಕರದಾರರೂ ಇವುಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಳ್ಳುವರು. ಕಾರಖಾನೆಗಳಿಂದ ಕಳಿಸಲ್ಪಡುವ, ಹಾಲಿನಿಂದ ತಯಾರಾಗುವ ಎಲ್ಲ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಬದ್ಧವಾಗಿವೆ. ಮತ್ತು ಇವುಗಳ ಸಲುವಾಗಿ ಪರದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯ ಪೇಟೆಗಳನ್ನು ಹುಡುಕುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯ ಬಗೆಗೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಸಾಹಸವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುವವು. ಪರದೇಶಗಳ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ಅನುಸರಿಸಿ ಹಾಲಿನಿಂದ ತಯಾರಾಗುವ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಕಲಾಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹೇಗೆ ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂಬ ಬಗೆಗೆ, ಇವು ಕಾರಖಾನೆಗಳಿಗೆ ಸಲಹೆ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ನೀಡುವವು.

ನೆವರ್ಲಂಡಿನಲ್ಲಿಯ ದನ್ನೊಂದು ಪ್ರಾಂತಗಳ ಸಲುವಾಗಿ, ಸಹಕಾರಿ ಹೈನವ ಕಾರಖಾನೆಗಳ ಎಂಟು ಪ್ರಾಂತಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿವೆ. ಒಂದುತರವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಸಹಕಾರಿ ಹೈನವ ಕಾರಖಾನೆಗಳು ತಮ್ಮ ಸ್ವೇಚ್ಛಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿರುವ ಈ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸದಸ್ಯತ್ವವನ್ನು ವಹಿಸಿದೆ. ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಅಂದರೆ

ಅಸೋಸಿಯೇಶನ್ನ ಗಳು ಬೆಣ್ಣೆ, ಗಿಣ್ಣುಗಳ ತಪಾಸಣೆ ಮಾಡಿ, ಹೈನದ ವ್ಯವ-
ಸಾಯದಲ್ಲಿ ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಲಹೆ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವವು. ಅಲ್ಲದೆ ತರ-
ಬೇತಿ ವರ್ಗಗಳ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿ, ಕಾರಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ದುಡಿಯುವ ಜಾಣ
ನೋಕರದಾರರ ಸಲುವಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಣದ ಅನುಕೂಲತೆಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಡು-
ವದಲ್ಲದೆ, ಪ್ರಯೋಗ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಿಕೆಗಳನ್ನು ನಡೆಯಿಸುವವು. ಹೊಸ ಹೊಸ
ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ, ಅವು ಸಲಹೆ-
ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಯಂತ್ರಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಮಗಿರುವ ಜ್ಞಾನವ
ಸೇವೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುವವು. ಸಮಾವೇಶವಾದ ಸಂಘಗಳ ಲೆಕ್ಕ ಪರಿಶೋಧ-
ನೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡುವವು. ಅವು (ಯುನಿಯನ್ ಗಳು)
ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟು ಕಟ್ಟಲೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಕಾಯದೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ
ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಉಪದೇಶವನ್ನು ಕೊಡುವವು. ಮತ್ತು ತಮ
ತಮಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಹೈನದ ಕಾರಖಾನೆಗಳ ಮತ್ತು ಹೈನದ-
ವ್ಯವಸಾಯದ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮತ್ತು ಸುಧಾರಣೆಗಳು ಘಟಿಸುವ ಹಾಗೆ ಯತ್ನ
ಸುವವು. ಹೈನದ ಕಾರಖಾನೆಗಳು ತಾವು ಮಾಡಿದ ವ್ಯವಹಾರದ ಪ್ರಮಾ-
ಣದ ಮೇಲೆ, ಈ ಅಸೋಸಿಯೇಶನ್ನ ಗಳ ವೆಚ್ಚದ ಸಲುವಾಗಿ ಕೆಲವೊಂದು
ಹಣವನ್ನು ವರ್ಗಣೆ ರೂಪದಿಂದ ಸಲ್ಲಿಸುವವು. ಈ ಅಸೋಸಿಯೇಶನ್ನ ಗಳು,
ವಾರ್ಷಿಕ ಸರ್ವಸಾಧಾರಣ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅರಿಸಲ್ಪಟ್ಟು, ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ಸಮಿ-
ತಿಯ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು, ತಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗ-
ಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಲುವಾಗಿ ಸಮರ್ಥರಾದ ನೋಕರದಾರರನ್ನು
ನೇಮಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವು.

ಅಸೋಸಿಯೇಶನ್ನ ಗಳ ಪ್ರಧಾನ ಕರ್ತವ್ಯಕ್ಕೆ ಕಾರ-
ಖಾನೆಗಳ ಮ್ಯಾನೇಜರರನ್ನು ಪ್ರತಿ ವಾರಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಕರೆಯಿಸಿಕೊಂಡ
ಹಾಲಿನ ಪೂರೈಕೆಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ, ಹಾಲಿನಿಂದ ತಯಾರಾಗುವ ವಸ್ತುಗಳ
ಸಂಗ್ರಹದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ, ಈ ನೋವಲಾದವುಗಳ ಬಗೆಗೆ, ಅವರ ಸಂಗಡ
ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ, ವಿಚಾರ ವಿಧಾನವು ಮಾಡಿ, ಅಸೋಸಿಯೇಶನ್ನ ಗಳ ಅಧಿ-
ಕಾರಿಗಳು ಹಾಲನ್ನು ವಸ್ತುಗಳಿಗೆ ರೂಪಾಂತರಿಸುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ, ಕಾರಖಾ-
ನೆಗಳ ಈ ಎಲ್ಲ ಮ್ಯಾನೇಜರರಿಗೆ ನಿಶ್ಚಿತವಾದ ಮತ್ತು ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಸಲಹೆ
ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವರು, ಈ ಮೇರೆಗೆ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು

ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಾರಖಾನೆಗಳ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳೊಡನೆ ಸಂಬಂಧ ಬೆಳೆಯಿಸಿ ಪೂರೈಕೆಯನ್ನು ಬೇಡಿಕೆಗೆ ಮೇಳಗೂಡಿಸುತ್ತವೆ. ವರ್ಷಾಂತ್ಯಕ್ಕೆ ನಿವಳ ಲಾಭದೊಳಗಿಂದ ಕೆಲವೊಂದು ಭಾಗವನ್ನು ಕಾಯ್ದಿಟ್ಟು ನಿಧಿಗೆ ಒಯ್ದು, ಉಳಿದವನ್ನು ಸದಸ್ಯತ್ವವನ್ನು ವಹಿಸಿದ ಕಾರಖಾನೆಗಳಿಗೆ ಹಂಚಿ ಕೊಡಲಾಗುವುದು. ಈ ಕಾರಖಾನೆಗಳೂ, ಈ ರೀತಿಯಿಂದ ಸಂಪಾದಿಸಿದ ಲಾಭವನ್ನು ತಿರುಗಿ ತಮ್ಮ ಒಕ್ಕಲಿಗರಲ್ಲಿ ಹಂಚುವವು.

‘ ಸ್ಪ್ರಿ ಕೋ ’ ಎಂಬ ಸಂಸ್ಥೆ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಿರುವ ಸ್ಪ್ರಿಂಜಿ ಸಿಯನ್ ಕೋ ಆಪರೇಟಿವ್ ಡೇಆರಿ ಎಕ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಅಸೋಸಿಯೇಶನ್

ನೆರಲಂಡಿನಲ್ಲಿಯೇ ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ಸಹಕಾರಿ ನಿಯೂತ ಸಂಸ್ಥೆಯು. ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯ ೧೦೪೦೦೦,೦೦೦, ಗಿಲ್ಡರುಗಳ (ಅಂದರೆ ೧೩,೦೦೦೦೦೦-ರೂಪಾಯಿಗಳ) ಜೆಲೆಯ ೩೯೦೦೦೦೦ ಕಿಲೋಗ್ರಾಮಗಳಷ್ಟು ಹಾಲಿನಿಂದ ಸಿವ್ವನಾಗುವ ಪದಾರ್ಥಗಳ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಇದು ಜೆಣ್ಣೆ, ಗಿಣ್ಣು, ಹಾಲಿನಪುಡಿ, ಹಾಲಿನ ಸುಟ್ಟು ಅಂದರೆ ಖವೆ ಈ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ನಿಯೂತ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಇಂದಿನವರೆಗೂ ನವ ನವ ಪ್ರಯೋಗ ಶೋಧಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿದು ಗಟ್ಟಿಗೊಂಡ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು, ಮಾಲು ಗಾಡಿ (ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟು) ಗಳನ್ನು, ಅಸಂಖ್ಯಾತ ವ್ಯಾನು(ದೊಡ್ಡ ಗಾಡಿ) ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದೆ. ಈ ಕಾರಖಾನೆಯ ಆಸ್ತಿಯ ೮೦೦೦೦೦ ಗಿಲ್ಡರುಗಳ (ಅಥವಾ ೧೦೦,೦೦೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ) ಜೆಲೆಯದಿದೆ.

ಹೇಗೆ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ, ತನ್ನ ಪ್ರಧಾನ ಕಚೇರಿಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವ ನ್ಯಾಶನಲ್ ಫೇಡರೇಶನ್ ಆಫ್ ಕೋ ಆಪರೇಟಿವ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಆರ್ಗನಾಯಜ್ಞೇಶನ್ನಿಗೆ ಅಂದರೆ ಸಹಕಾರಿ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ, ಏಳು ಸಹಕಾರಿ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸಮಾವೇಶವಾಗಿವೆ. ಇದು ಜಿನ್ ವ್ಯಾಪಾರೀ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಇದು ತನ್ನ ಸಭಾಸದರ ಸರ್ವಸಾಮಾನ್ಯ ಹಿತವ ಕಡೆಗೆ ಲಕ್ಷ ಪೂರೈಸುವವಲ್ಲದೆ, ನಿಯೂತ ವ್ಯವಹಾರದಿಂದಂಟಾಗುವ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದೆ. ಕೃತಿ ಎರ್ಷಕೊಮ್ಮೆ ಸರ್ವಸಾಧಾರಣ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಆರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ

ನಿರ್ದೇಶಕ ಮಂಡಳವು ಇದರ ವ್ಯವಹಾರದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಮಾವೇಶವಾದ ಏಳು ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ತಾವು ಮಾಡಿದ ಒಟ್ಟು ವ್ಯವಹಾರದ ಪ್ರಮಾಣದ ಮೇಲೆ, ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ, ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಆಡಳಿತೀಯ ಖರ್ಚಿಗಾಗಿ ವರ್ಗಣೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತವೆ.

ಪ್ರೀಚ್‌ಲಂಡ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿಯ ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಕಂಡೆನ್ಸಡ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯು ಅಂದರೆ ಹಾಲನ್ನು ಗಟ್ಟಿಗೊಳಿಸುವ ಸಹಕಾರಿ ಕಾರಖಾನೆಯೂ ಬಹು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದುದು. ಎಪ್ಪತ್ತೊಂದು ಸಹಕಾರಿ ಹೈನದ ಕಾರಖಾನೆಗಳು ಇದರ ಸಹಸೃತ್ಪನ್ನವನ್ನು ವಹಿಸಿವೆ. ಯುದ್ಧಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಈ ಕಾರಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ೭೦೦೦೦೦೦೦ ಲೀಟ್ರೋಗ್ರಾಮುಗಳಷ್ಟು ಹಾಲು ವ್ಯತಿವರ್ಷ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗುತ್ತಿದ್ದಿತು. ವೇಶದಲ್ಲೆಯ ಆತಿ ದೊಡ್ಡ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಕಾರಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ಇದೊಂದಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾರಖಾನೆಯ ಒಟ್ಟು ಆಸ್ತಿಯು ೧೦,೦೦೦೦೦೦ ಗಿಲ್ಲರಗಳ ಅಂದರೆ ೧,೫೫,೦೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬೆಲೆಯದಾಗುವುದು.

ನ್ಯಾಶನಲ್ ಡೇಅರಿ ಯುನಿಯನ್ (ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೈನದ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಂಸ್ಥೆ)

‘ ರಾಯಲ್ ನೆವರ್ಲಂಡ್ಸ್ ಡೇಅರಿ ಫೇಡರೇಶನ್ ’ ಎಂಬ ಹೈನರಿನಿಂದ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಿರುವ ನೆವರ್ಲಂಡ್‌ನ ಹೈನದ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಂಸ್ಥೆ (ಯುನಿಯನ್) ಎಂಟು ಅಸೋಸಿಯೇಶನ್‌ಗಳು ಸಮಾವೇಶವಾಗಿವೆ. ಇದರ ಪ್ರಧಾನ ಕಚೇರಿಯು ಹೇಗ್ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿದ್ದು, ೧೯೦೧ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗಿದೆ. ಕೆಳಗಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಂಡು ನೆವರ್ಲಂಡ್‌ನಲ್ಲಿಯ ಸಹಕಾರಿ ಹೈನದ ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನು ಬೆಳೆಯಿಸುವದೇ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

(೧) ಫೆಡರಲ್ ಅಸೋಸಿಯೇಶನ್‌ನ ಅಂದರೆ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಪರ ಸಲಹೆ ಮತ್ತು ಸಂಯುಕ್ತ ಸಂಸ್ಥೆಯ ತತ್ವಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಿರ್ಮಿತವಾದ ಸಹಕಾರ.

(೨) ಹೈನದ ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನೂ, ಹೈನದ ಕಾರಖಾನೆಗಳನ್ನೂ ಸರ್ವಾಂಗೀಣ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಿಸಲು, ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಒತ್ತಾಯ.

(೩) ಹೈನದ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ, ಅವುಗಳನ್ನು ಮಾರುವ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಘಟಿಸಬಹುದಾದ ತಗಲು ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಕಪಟಿತನದ ರೀತಿಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದು, ಅವುಗಳ ನಿವಾರಣೆಗೆ ಹೋರಾಡುವುದು.

(೪) ಹೈನದ ಕಾರಖಾನೆಯ ವಿವಿಧ ಶಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ದುಡಿಯುವವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಕರ್ತೃತ್ವಶಕ್ತಿಯಿಂದ, ಸ್ಪರ್ಧೆವಹಿಸಿ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರ ಪಡೆಯಲು ಸಂಧಿಯನ್ನೊದಗಿಸಿ ಕೊಡುವುದು.

(೫) ಹೈನದ ವ್ಯವಹಾರ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅಂಕಿಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಕಲೆಹಾಕಿ, ಪ್ರಕಟಿಸುವುದು.

(೬) ಹೈನದ ಉದ್ಯೋಗಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಾರಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನೂ ಮತ್ತಿತರ ಪ್ರಕಟನೆಗಳನ್ನೂ ಪ್ರಚಾರಗೊಳಿಸುವುದು.

ನ್ಯಾಶನಲ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ಸ್ ಆರ್ಗನೈಸಿಯೇಶನ್ ಅಂದರೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಯೂ ಮತ್ತು ನೆದರ್ಲೆಂಡ್ಸ್ ಡೇಆರಿ ಫೇಡರೇಶನ್ ಅಂದರೆ ನೆದರ್ಲೆಂಡ್ಸ್ ಹೈನದ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಂಸ್ಥೆಯೂ ನ್ಯಾಶನಲ್ ಕೌನ್ಸಿಲಿಗೆ ಸಮಾವೇಶವಾಗಿವೆ. ಈ ಎರಡೂ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಪರ ಸ್ನೇಹ ಸಂಬಂಧವಿದೆ. ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟಿಗೆ ಅಂದರೆ ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ವಿಚಾರವನ್ನು ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆಯು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಇನ್ನೊಂದು ಅಡಳಿತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಮಿಲ್ಕು ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡ್

(ಹಾಲು ಮಾರುವ ಮಂಡಳಿ)

ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಿಲ್ಕು ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡ್‌ನ್ನು ಸಂಸ್ಥಾಪಿಸಿದುದು ಅದಕ್ಕೆ ಸಹಕಾರಿ ಹೈನದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೂ ಅದರಂತೆಯೇ ಬಾಸಗಿ ಹೈನದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಕಳಿಸುತ್ತವೆ. ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಸರ್ಕಾರದವರು, ಹಾಲಿನಿಂದ ತಯಾರಾಗುವ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಗೆ ತಗಲುವ

ವಿಜ್ಞಾನವನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಯಕ್ಕೆ ತಂದು, ಹಾಲಿನ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಅದರಂತೆಯೇ ಸ್ಥಾನಿಕ ಜನರ ಒಳಕೆಗಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಡುವ ಹಾಲಿನ ಮಾರಾಟದ ತೀರ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಯಿಂದರೆ ಎಷ್ಟಿರಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಸರಕಾರವು ನಿರ್ಧರಿಸುವುದು. ಪರದೇಶದ ಪೇಟೆಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಲ್ಪಡುವ ಹಾಲಿನ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಮಾರಾಟದ ಬೆಲೆಗಿಂತ ಸ್ವಲ್ಪಕ ಜನತೆಯು ಬಳಸುವ ಹಾಲಿನ ಮಾರಾಟದ ಬೆಲೆಯು ವಾಡಿಕೆಯಾಗಿ ಕಡಿಮೆಯಿರುವುದು. ನೋವಲು ಸ್ವಲ್ಪಕ ಜನರ ಕೊರತೆಯು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಲ್ಪಡುವ ಹಾಗೆ ಸರಕಾರವು ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಸರಕಾರವು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ ತೀರ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಯ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ವರದಿಂದ ಪರದೇಶಗಳಿಗೆ ಹಾಲಿನ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಮಾರುವ ಒಕ್ಕಲಿಗನ ಮೇಲೆ ಕರಹೇರಿ, ಪರ್ಯಾಯದಿಂದ ಪರದೇಶಗಳಿಗೆ ಅನೇಕ ರೂಪವಲ್ಲಿ ಹರಿದು ಹೋಗುವ ಹಾಲಿನ ಪ್ರವಾಹವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪಕ ಜನತೆಯು ಬಳಕೆಗಾಗಿ ತಿರುಗಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಈ ದೇಶದ ಸರಕಾರವು, ಹಾಲಿನ ವ್ಯವಹಾರದ ಪ್ರಮಾಣದ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಒಕ್ಕಲಿಗನಿಂದಲೂ ವರ್ಗಣಿಯನ್ನು ವಸೂಲ ಮಾಡಲಾಗುವುದು. ಮಿಲ್ಕು ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಬೋರ್ಡು ಈ ರೀತಿ ಕಲೆಹಾಕಲ್ಪಟ್ಟ ವರ್ಗಣಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು. ಈ ವರ್ಗಣಿ ನಿಧಿಯ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವು, ಹಾಲಿನ ಮತ್ತು ಅದರಿಂದ ತಯಾರಾಗುವ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಬೆಲೆಗೆ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಸ್ಥಿರತೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಾಗಿದೆ. ಹಾಲಿನಿಂದ ತಯಾರಾಗುವ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಸರಕಾರದವರು ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ತೀರ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯ ಬೆಲೆಗೆ ಮಾರಲ್ಪಟ್ಟರೆ, ಒಕ್ಕಲಿಗರಿಗೆ ಈ ವರ್ಗಣಿ ನಿಧಿಯೊಳಗಿಂದ, ಹಾನಿಯನ್ನು ತುಂಬಿಕೊಡಲಾಗುವುದು. ಹಾಲಿನಿಂದ ಸಿದ್ಧವಾಗುವ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಮೂಲಬೆಲೆಗೆ ಮಾರಲ್ಪಡದಿದ್ದಾಗ, ಸರಕಾರದವರು ಈ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ವಶಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪರದೇಶದ ಪೇಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಗಾವರೂ ಮಾರಿ, ಕಾರಖಾನೆಗಳಿಗುಂಟಾದ ಹಾನಿಯನ್ನು ಈ ವರ್ಗಣಿ ನಿಧಿಯೊಳಗಿಂದ ಭರತೆ ಮಾಡುವುದು. ಈ ನಿಧಿಯೆಲ್ಲ ತೀರಿಹೋದರೆ, ಸರಕಾರದವರು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ನಿಧಿಯೊಳಗಿಂದ ಹಾನಿಯನ್ನು ತುಂಬಿಕೊಡುವರು. ಒಕ್ಕಲಿಗನೇ ಆಗಲಿ, ಕಾರಖಾನೆಯೇ ಆಗಲಿ ಸರಕಾರದವರು ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ತೀರ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಯ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆಯ

ಬೆಲೆಗೆ ಪರದೇಶಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಮಾಲನ್ನು ಮಾರಲಿಕ್ಕೆ ಸರಕಾರದವರು ಆಪ್ಪಣೆ ಯನ್ನು ಕೊಡುವದಿಲ್ಲ.

ಅಧೀನ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆ

ಈ ಮೊದಲೇ ವಿವರಿಸಿದಂತೆ ಇಲ್ಲಿ ದನಗಳನ್ನು ದನಗಳ ಮಾಂಸವನ್ನು ಮಾರುವ ಸಹಕಾರಿ ಕುಟಕರ ಮನೆಗಳು ಉಂಟು. ದನಗಳಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ವೈದ್ಯಕ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವ ಸಹಕಾರಿ ಕಾರಖಾನೆಗಳೂ ಉಂಟು. ಹಾನಿಯನ್ನು ತುಂಬಿಕೊಡುವ ವೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ದನಗಳ ನಿಮಿ ಇಳಿಸುವ ಸಹಕಾರಿ ವಿಮಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೂ ಉಂಟು. ದನಗಳ ಸಂಗೋಪನ ಸಂಘಗಳು ದನಗಳ ಸಂಗೋಪನೆಯನ್ನು ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಿಂದ ನಿರ್ವಹಿಸುವಲ್ಲಿ ಒಕ್ಕಲಿಗರಿಗೆ ನೆರವಾಗುತ್ತವೆ. ವಾಡಿಕೆಯಾಗಿ ಒಕ್ಕಲಿಗರು ಆಕಳುಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳದೇ ಅವುಗಳ ತಳಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಯಿಸುವರು. ದನಕರುಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದಾಗ ಸ್ಥಾನಿಕ ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಒಕ್ಕಲಿಗರಿಗೆ ಧನ ಸಹಾಯವನ್ನೊದಗಿಸುತ್ತವೆ.

ದನಕರುಗಳ ಜೀವಣಿಗೆಯ ಸಂಗೋಪನೆಯ ಸಂವರ್ಧನೆಯ ಮತ್ತು ಹೈನದ ವ್ಯವಸಾಯದ ವಿಕಾಸದ ಉದ್ಯೋಗಗಳೆಲ್ಲವೂ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಸಹಕಾರ ತತ್ವಗಳ ಮೇಲೆ ರಚಿತವಾಗಿ ಸಹಕಾರದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆಯೇ ಸಾಗುತ್ತವೆ. ಉತ್ಪತ್ತಿಯಿಂದ ಮಾರಾಟದವರಿಗೆ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಬಲುಮೆ ಜುಲಮೆಗಳಿಲ್ಲದೆ, ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಸಂತೋಷದಿಂದ ನಿರ್ಮಿತವಾಗಿದ್ದು ಒಕ್ಕಲಿಗರ ನಡವಲ್ಲಿರುವವು. ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ತತ್ವದ ಮೇಲೆ ಅವುಗಳ ಅಡಳಿತೆಯು ಸಾಗುವದು. ಹೈನದ ವ್ಯವಸಾಯದ ವಿಕಾಸಕ್ಕೂ ಡಚ್ಚ ಒಕ್ಕಲಿಗನ ಉತ್ಕರ್ಷಕ್ಕೂ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಸಹಕಾರ ತತ್ವಗಳ ಮೇಲೆ ಸ್ವಸಂತೋಷದಿಂದ ರಚಿತವಾಗುವ ಒಕ್ಕಲಿಗರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸಂಸ್ಥಾಪನೆಯೇ ಕಾರಣವಾಗಿವೆ. ಈ ಮೇರೆಗೆ, ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಉತ್ತಮ ಬೇಸಾಯವೂ, ಉತ್ತಮ ಬೇಸಾಯದ ಮುಖಾಂತರವಾಗಿ ಉತ್ತಮ ಜೀವನವೂ ನೆವರ್ಲಿಂಡಿನಲ್ಲಿ ಸಾಧಿಸಿದೆ.

ಬರಿ ಒಂದೆರಡು ಆಕಳುಗಳನ್ನು ಸಾಕಿದ ಒಬ್ಬ ಸಣ್ಣ ಒಕ್ಕಲಿಗನಿಗೂ ವೇಳೆಯ ಭರವಸೆಯಿದ್ದು, ವೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಪರ್ಯಾಯದಿಂದ ದೊರೆ-

ಯುವ ಉತ್ತಮ ಜಿಲೆಯ ಭರವಸೆಯೂ ಇರುವುದು. ದನಕರುಗಳ ಮಾರಾಟದ ದನಕರುಗಳಿಂದ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಹೈನದಿಂದ ತಯಾರಾಗುವ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಮಾರಾಟದ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುವ ದಲಾಲಿಗಳ ಸರಪಳಿಯು ಹರಿದು ಹೋಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಈ ವಿಲ್ಲ ವ್ಯವಹಾರಗಳಿಂದ ದಲಾಲಿಗಳು ತಿನ್ನುವ ಲಾಭಗಳಿಗೆ ಒಕ್ಕಲಿಗರು ಪಾಲುದಾರರಾಗಿರುವರು. ಇದರಿಂದ ಸಾಂಘಿಕ ಭಾವನೆಯೂ, ಸಾಂಘಿಕ ಜೀವನವೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ವಿಕಾಸಗೊಂಡಿವೆ. ತಮ್ಮ ಕರ್ತೃತ್ವ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ತಮ್ಮ ಹಣೆಯಬರಹವನ್ನು ತಾವೇ ಬರೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಮರ್ಥರಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಒಕ್ಕಲಿಗರಿಗೆ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಅಭಿಮಾನವೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಈ ಒಕ್ಕಲಿಗರು ಕೊಟ್ಟಾವಧಿ ರೂಪಾಯಿ ಜಿಲೆಬಾಳುವ ಕಾರಖಾನೆಗಳ ಒಡೆಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಮಿತವ್ಯಯವು ಅವರ ಜೀವನದ ಧಾಟಿಯಾಗಿದೆ. ತಾವು ತಯಾರಿಸಿದ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಮೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಮಾರಾಟವಾಗಬಹುದೆಂಬ, ಜುಡಿಯಿಂದ ಮತ್ತು ಯಾಂತ್ರಿಕ ಮತ್ತು ತಾಂತ್ರಿಕ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕಾಳಜಿಯಿಂದ ಅವರು ಮುಕ್ತರಾಗಿರುವರು. ಅವರಿಗಿರುವ ಒಂದೇ ಒಂದು ಚಿಂತೆಯೆಂದರೆ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಹೆಚ್ಚಳ, ಶ್ರೇಷ್ಠತೆ ಅಷ್ಟೇ! ಉತ್ತಮವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಲಿನ ಉತ್ಪತ್ತಿಯು ಹೆಚ್ಚಾಗುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯವು. ಅವರ ಇತರ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಬದಿಗಳನ್ನು ಸಹಕಾರ ತತ್ವಗಳ ಮೇಲೆ ರಚಿತವಾದ ಅವರ ಸ್ವಂತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

ನಮ್ಮ ಭಾರತದಲ್ಲಿಯೇ, ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳ ಮೂಲಕ ಒಕ್ಕಲುತನದ ಉತ್ಪನ್ನವು ತೀರ ಕೆಳಮಟ್ಟದಲ್ಲಿದೆ. ಮೇಲೆ ವಿವರಿಸಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಯೂ ದನಕರುಗಳ ಸಂಗೋಪನೆ ಸಂವರ್ಧನೆಯ ಮತ್ತು ಹೈನದ ವ್ಯವಸಾಯ ವಿಕಾಸದ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ, ಒಕ್ಕಲಿಗನ ಸಾಂಪತ್ತಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯು ಸುಧಾರಿಸಿ, ಅವನಿಗೆ ನಿಶ್ಚಿತ ಉತ್ಪನ್ನದ ಭರವಸೆಯಾಗಿ, ದೇಶದ ಗೋ ಸಂಪತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುವುದಲ್ಲದೆ, ಹಳ್ಳಿ ಪಟ್ಟಣಗಳೆರಡಕ್ಕೂ ಜನತೆಯ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೂ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕೂ ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾದ, ಉತ್ತಮ ಹಾಲಿನ, ಮತ್ತು ಹಾಲಿನಿಂದ ಸಿದ್ಧವಾದ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಪೂರೈಕೆಯ ಭರವಸೆಯಾಗಿ, ಶುಷ್ಕ, ವೃಷ್ಟಿಗಳು ನಲಿದಾಡದಿರುವವೇ !

೫ ಒಕ್ಕಲಿಗರ ಹುಟ್ಟುವಳಿಯ ಮಾರಾಟಕ್ಕಾಗಿ

ಡಚ್ಚರ ಲಿಲಾವಿನ ಪೇಟೆಯ ಸ್ಥಳ (ವಳಿಗೆ)

(ಡಚ್ಚ ಆ್ಯಕ್ಟನ ಟಾರ್ಪಿ)

ನೆವರ್ಲಂಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೩೬೦೦೦ ತೋಟಗಾರರು, ಸುಮಾರು ೧, ೧೬, ೪೭೭ ಎಕರೆಗಳ ಭೂಮಿಯು ತೋಟವ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿವೆ. ಅವರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿಯ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಲ್ಪಡಬಹುದಾದ ಒಟ್ಟು ಭೂಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನೂರಕ್ಕೆ ೩೦೭ ರಷ್ಟು ಭೂಮಿಯು ತೋಟವ ವ್ಯವಸಾಯದಿಂದ ಹಸಿರು ಮುರಿಯುತ್ತಿದೆ. ಹಣ್ಣು-ಹಂಪಲ, ಕಾಯಿಪಲ್ಲೆ, ಹೂಮಗ್ಗಿಗಳಂತಹ ತೋಟದ ಹುಟ್ಟುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಸುಮಾರು ೪೦೦,೦೦೦೦೦ ಗಿಲ್ಲರುಗಳ ಬೆಲೆಯಷ್ಟು (ಅವರೆ ೫೦೦,೦೦೦೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬೆಲೆಯಷ್ಟು) ಹುಟ್ಟುವಳಿಯು ನಿಯೂತನಾಗುತ್ತದೆ. ಬುರಡಿ ಹೂವೊಂವರ (Bulb flower) ವಾರ್ಷಿಕ ನಿಯೂತನೇ ೧೨೫೦೦೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗಾಗುತ್ತದೆ.

ಹಣ್ಣು-ಹಂಪಲ, ಕಾಯಿಪಲ್ಲೆ, ಬುರಡಿ ಹೂವುಗಳಂತಹ, ಬೇಗನೇ ಕೆಟ್ಟು ಹೋಗುವ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಮಾರುವ ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಪದ್ಧತಿಯು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗೊಂಡಿದೆ. ಇವುಗಳ ವ್ಯಾಪಾರವೊಂದರಿಂದಲೇ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ಐವತ್ತು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಉತ್ಪನ್ನವು ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಪದ್ಧತಿಯು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸಹಕಾರ ತತ್ವಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ರಚಿತವಾಗಿದೆ. ೧೮೮೯ರ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪೇಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಈಬಗೆಯ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಮಾರಾಟವಾಗುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಅಂದಿನಿಂದ ಲಿಲಾವು ಮಾಡುವ ಪದ್ಧತಿಯು ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿದೆ ! ಮಾಲನ್ನು ಗುತ್ತಿಗೆಯಿಂದ (ಅವರೆ ತೋಕಗಟ್ಟಲೆ) ಕೊಳ್ಳುವವರು, ಚಿಲ್ಲರೆ ಕೊಳ್ಳುವವರು, ಕೊಂಡು ಪರದೇಶಕ್ಕೆ ಕಳಪುವವರು-ಎಲ್ಲರೂ ಈ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಲಿಲಾವಿನ ಸಮಯಕ್ಕೆ “ಹಣ್ಣು-ಹಂಪಲ,

ಕಾಯಿಪಲ್ಲಿ, ಹೂ ವೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವವರ ಸಲುವಾಗಿ ಲಿಲಾವಿನ ಪೇಟೆಗಳೆಂದು ” ಹೆಸರು ಪಡೆದ ಉತ್ಪಾದಕರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗುವರು. ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ೧೬ ಲಿಲಾವಿನ ಪೇಟೆ (ಸ್ಥಳ)ಗಳಿವೆ. ಕೇವಲ ಏಳು ಲಿಲಾವಿನ (ಪೇಟೆಗಳು) ಖಾಸಗಿಯವಿರುವವು. ಒಟ್ಟು ಹುಟ್ಟುವಳಿ ಯಲ್ಲಿ ನೂರಕ್ಕೆ ೯೦ರಷ್ಟು ಸಹಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಲಿಲಾವಾಗುತ್ತದೆ.

ಲಿಲಾವಿನ ಪೇಟೆಗಳು

ಹುಟ್ಟುವಳಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಯುವವರಿಂದ ಸಹಕಾರಿ ಲಿಲಾವಿನ ಪೇಟೆಯು ಅಪರಿಮಿತ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ರಚಿತವಾಗಿರುವುದು. ಸಭಾಸದರು ಚಿಕ್ಕ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ವಾರ್ಷಿಕ ವರ್ಗಣೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುವರು. ವಾರ್ಷಿಕ ಸರ್ವಸಾಧಾರಣ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಆರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಸಮಿತಿಯು ಲಿಲಾವಿನ ವ್ಯವಹಾರದ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಲಿಲಾವಿನ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಶಾಲವಾದ ಜಾಗೆ, ಕಟ್ಟಡ, ನೋಕರ ವರ್ಗ, ಮತ್ತು ಹುಟ್ಟುವಳಿಯನ್ನು ಪರಿಕ್ಷಿಸುವ ಅಥವಾ ತಪಾಸಿಸುವ, ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ, ಮತ್ತು ಮಾರುವ ಸನ್ನಾಹ ಈ ವೊದಲಾದವುಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿರುವುದು. ಮಾಲನ್ನು ಕೂಡ ಹಾಕಿಡಲು ಉಗ್ರಾಣದ ಸೌಕರ್ಯವೂ ಮತ್ತು ದನ ಮಾರುವ ಅನುಕೂಲತೆಯೂ ಮಾಲನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಒದಗಿಸಲ್ಪಡುವವು. ಲಿಲಾವಿನ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಸಹಕಾರಿ ಪತ್ತಿನ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದಲೂ ಅದರಂತೆಯೇ ಕೇಂದ್ರ ಸಾಲ ಪೂರೈಸುವ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದಲೂ ಹಣವನ್ನು ಸಾಲವಾಗಿ ಪಡೆಯುವುದು. ಲಿಲಾವಿನ ಸಂಸ್ಥೆಯು ತನ್ನ ಕಟ್ಟಡಗಳ ಮತ್ತು ಉಗ್ರಾಣಗಳ ರಚನೆಗಾಗಿ, ವಾಡಿಕೆಯಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದಲೇ ಸಾಲ ಪಡೆಯುವುದು. ಹುಟ್ಟುವಳಿಯ ಮಾರಾಟದ ಮೇಲೆ ನೂರಕ್ಕೆ ಕೆಲವೊಂದು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆಯನ್ನೆತ್ತಿ ಅದರಿಂದ ಲಿಲಾವಿನ ಆಡಳಿತವು ವೆಚ್ಚವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಈ ತೆರಿಗೆಯ ಪ್ರಮಾಣವು ಪ್ರತಿ ವರುಷಕ್ಕೆ ವಾರ್ಷಿಕ ಸರ್ವಸಾಧಾರಣ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಧರಿಸಲ್ಪಡುವುದು. ಬಹುತರವಾಗಿ ನೂರಕ್ಕೆ ಮೂರರಷ್ಟಿರುವುದು. ಸಭಾಸದರು ತಾವು ಬೆಳೆದ ಹುಟ್ಟುವಳಿಯನ್ನೆಲ್ಲ ಈ ಲಿಲಾವಿನ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮುಖಾಂತರವಾಗಿಯೇ ಮಾಡಲು

ಬದ್ಧರಾಗಿರುವರು. ವಾಡಿಕೆಯಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಲಿಲಾವುಗಳನ್ನು ಜರುಗಿಸಲಾಗುವುದು. ತಮಗೆ ಸಮೀಪವಾಗಿರುವ ಲಿಲಾವಿನ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಹುಟ್ಟುವಳಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಯುವವರು ಸಭಾಸದರಾಗುವರು. ತಮಗೆ ಅನುಕೂಲವಾದ ಲಿಲಾವಿನ ಪೇಟೆಯು ಯಾವುದೆಂಬುದನ್ನು ಮೊದಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿ ನಂತರ ಅಂಥ ಲಿಲಾವಿನ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಸಭಾಸದರಾಗುವರು. ಒಮ್ಮೆ ಈ ಪ್ರಕಾರ ನಿರ್ಧರಿಸಿ ಸಭಾಸದರಾದ ನಂತರ, ಮುಂದೆ ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ಅವರು ಅದೇ ಸಂಸ್ಥೆಗೆನೇ ತಮ್ಮ ಹುಟ್ಟುವಳಿಯನ್ನು ಅಥವಾ ಮೂಲನ್ನು ಲಿಲಾವಿಗಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಬೇಕಾಗುವುದು. ಅವರು ಮರಣಪಟ್ಟರೆ, ಅಥವಾ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲದಷ್ಟು ಅವಧಿಯ ನೋಟೀಸು ಕೊಟ್ಟು ಸಭಾಸದತ್ವವನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಅಥವಾ ಸಂಸ್ಥೆಯವರು ಅವರನ್ನು ತಳ್ಳಿವರೆ ಅವರ ಸಭಾಸದತ್ವವು ನಿಂತು ಹೋಗುವುದು. ಕೆಲವೊಂದು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಅನುಕೂಲತೆಯಿದ್ದರೆ, ಒಂದೊಂದು ವಸ್ತುವಿನ ಮಾರಾಟಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಲಿಲಾವಿನ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೂ ಇರುವುದುಂಟು. ಅಂದರೆ ಹಣ್ಣು-ಹಂಪಲಗಳ ಲಿಲಾವಿಗಾಗಿ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸಂಸ್ಥೆ, ಕಾಯಿವಲ್ಲೆಗಳ ಮಾರಾಟಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಸಂಸ್ಥೆ, ಹೂಗಳ ಲಿಲಾವಿಗಾಗಿಯೇ ಬೇರೆಯೊಂದು ಸಂಸ್ಥೆ ಹೀಗೂ ಇರುವುದುಂಟು. ಆಯಾವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುವವರು ಅವುಗಳ ಲಿಲಾವಿನ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಸಭಾಸದರಾಗುವರು.

ಒಕ್ಕಲಿಗನು ಬೆಳಗಿನಲ್ಲಿ ಲಿಲಾವು ಆರಂಭವಾಗುವ ಕೆಲವೊಂದು ಅವಧಿಯ ಮೊದಲು, ತನ್ನ ಹುಟ್ಟುವಳಿಯನ್ನು ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ತರುವನು. ಅದನ್ನು ವಿಂಗಡಿಸಿ, ತೂಗಿ, ವರ್ಗೀಕರಿಸಲಾಗುವುದು. ಲಿಲಾವಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮೂಲನ್ನು ತಪಾಸಿಸಿ, ಅವರ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸುವರು. ಸರಕಾರೀ ಪರೀಕ್ಷಕರೂ ಆ ಹುಟ್ಟುವಳಿಯನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸುವರು. ಹೀಗೆ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ಮಾಲಿನ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯ ಮೇರೆಗೆ ತರಗತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ, ಎಲ್ಲ ಮೂಲನ್ನು ಅಥವಾ ಮಾಲಿನ ನಮೂನೆಗಳನ್ನು (ಸ್ಯಾಂಪಲು) ಲಿಲಾವಿನ ಚಾವಡಿಗೆ ಅಥವಾ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ತರುವರು. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಎತ್ತರವಾದ ಮೇಲಟ್ಟು (ಗ್ಯಾಲರಿ) ಯಿರುವುದು. ಉಪನ್ಯಾಸ ಗೃಹದಲ್ಲಿ ರಂಗ-

ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ದರ್ಶನ ಕಾಲೆಯಲ್ಲಿ, ಸುತ್ತುವರಿದು ಮೆಟ್ಟು ಮೆಟ್ಟಿ-
 ಲಾಗಿ ಮೇಲಕ್ಕೇರಿದ ಅಟ್ಟವಲ್ಲಿ, ಆ ಅಟ್ಟದ ಮೆಟ್ಟು ಮೆಟ್ಟಿಲುಗಳಲ್ಲಿ,
 ಕುಳಿತುಕೊಂಡವರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿಯ ವ್ಯವಹಾರದ ಸರ್ವದರ್ಶನವಾಗುವಂತೆ,
 ಸಮಗ್ರದರ್ಶನವಾಗುವಂತೆ, ಈ ಲಿಲಾವಿನ ಗ್ಯಾಲರಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಳ್ಳುವವರ
 ಆಸನಗಳನ್ನೇರ್ಪಡಿಸಿರುವರು. ಅಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು, ಲಿಲಾವಿನ ಎಲ್ಲ
 ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಅವರು ಸುಲಭವಾಗಿ ನೋಡಬಲ್ಲರು. ಕೊಳ್ಳುವವರು
 ಕೂಡುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಆಸನಕ್ಕೂ ಒಂದೊಂದು ಅಂಕೆ (ನಂಬರ)
 ಗಳಿದ್ದು ಒಂದೊಂದು ಒತ್ತುಗುಂಡಿಯೂ (Press Button) ಇರು-
 ವದು. ಇದನ್ನೊತ್ತಿಕೊಳ್ಳುವವರು ಲಿಲಾವು ಮಾಡುವ ಯಂತ್ರದ ಜೊತೆಗೆ
 ನಿಕಟ ಸಂಬಂಧವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಬೇಕಾದುದನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಅನು-
 ಕೂಲವಾಗುವದು. ' ಗ್ಯಾಲರಿ ' ಯ ಎದುರಿಗೆ ಒಂದು ಎತ್ತರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ
 ಸಪಾಟಾದ ಕಟ್ಟೆ (Platform) ಯಿದ್ದು ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿದ್ಯುತ್ತಿನ
 ಗಡಿಯಾರವಿರುವದು. ವಿದ್ಯುತ್ತಿನ ಲಿಲಾವು ಮಾಡುವ ಯಂತ್ರವು ತನ್ನ-
 ಷ್ಣಕ್ಕೆ ತಾನೇ ಲಿಲಾವುಗಾರನು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸು-
 ವದು. ವಿದ್ಯುತ್ತಿನ ಗಡಿಯಾರವಿರುವ ಆ ಎತ್ತರವಾದ ಕಟ್ಟೆಯ ಮೇಲೆ,
 ಲಿಲಾವಿನ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಲಿಲಾವಿನ ಒಡೆಯನೂ, ಒಬ್ಬ ಕಾರಕೂನ
 (ಲೆಕ್ಕಿಗೆ) ನೂ ಕೂಡುವರು. ಗ್ಯಾಲರಿ ಮತ್ತು ಎತ್ತರವಾದ ಕಟ್ಟೆಯ
 ನಡುವೆ ಒಂದು ಮೊಡ್ಡ ಪಟಾಂಗಣವಿರುವದು. ಒಂದುಒತ್ತುವ ಗಾಡಿಯು
 ಅಥವಾ ನಾವೆಯು ಕಾಯಿಪಲ್ಲೆ ಪಣ್ಣು ಹಂಪಲ ಹೂ ಮೊವಲಾದವುಗಳನ್ನು
 ಆ ಕಟ್ಟೆಯ ಎದುರಿಗೆ ತರುವದು. ಲಿಲಾವಿನ ಒಡೆಯನು ಮಾರಾಟಾಗತಕ್ಕ
 ಆ ಪುಟ್ಟುವಳಿಯನ್ನು ಬೆಳೆವವನ ಹೆಸರು, ಆದರ ಗುಣ, ಪ್ರಮಾಣ ಈ
 ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುವನು. ಅವನ ಸಹಾಯಕನು ಅದರ
 ನಮೂನೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದು, ಕೊಳ್ಳುವ ಗಿರಾಕಿಗಳಿಗೆ ತೋರಿಸಿ
 ಅವರಲ್ಲೇನಾವರೂ ಕುಂದು ಕೊರತೆಗಳವೆಯೇ ಹೇಗೆ ಎಂಬುದನ್ನು,
 ವಿಚಾರಿಸುವನು. ಲಿಲಾವಿನ ಯಂತ್ರದ ಅಂದರೆ ಆ ವಿದ್ಯುತ್ತಿನ ಗಡಿಯಾ-
 ರವ ಕೈಯು, ಆದರ ವಿಶೋಧ ಗತಿಯಲ್ಲಿ ಚಲಿಸತಕ್ಕವದು. ಆ ಗಡಿಯಾ-
 ರವ ಮುಖ ಪಟದ ವಂಡೆಗುಂಟಿ ೧ ರಿಂದ ೧೦೦ ಅಂಕೆಗಳಿರುವವು
 ಕೊಳ್ಳುವವನು ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದಿರುವ ದರದ ಅಂಕೆಗೆ ಗಡಿಯಾರದ ಕೈಯು

ಬಂದೊಡನೆಯೇ, ತನ್ನ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿಯೆ ಅಂದರೆ ಅಸನದಲ್ಲಿಯೆ ಒತ್ತು ಗುಂಡಿಯನ್ನೊತ್ತುವನು. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಲಿಲಾವು ಮುಗಿದಂತಾಯಿತು. ಗಡಿಯಾರದ ಮುಖವ ಮೇಲೆ, ಗುಂಡಿಯನ್ನೊತ್ತಿದವನ ಅಸನವ ನಂಬರು ಹೊಳೆಯತೊಡಗುವದರಿಂದ, ಲಿಲಾವಿನಲ್ಲಿ ಬೇಡಿದವನು ಯಾವನೆಂಬುದು ಕೂಡಲೇ ಗೊತ್ತಾಗುವದು. ಎತ್ತರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಕಟ್ಟಿಯ ಮೇಲೆ, ಲಿಲಾವಿನ ಒಡೆಯನ ಜೊತೆಗೆ ವಿದ್ಯುದ್ಧಡಿಯಾರದ ಬಳಿ ಕುಳಿತು ಕಾರಕೂನನು ಲಿಲಾವಿನ ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹಾರದ ವಿವರಗಳನ್ನು ಒಲಿಯುವನು. ಮಾರಾಟದ ವ್ಯವಹಾರವು ಮುಗಿದೊಡನೆ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಹಣ ಕೊಡುವ ಕಚೇರಿಗೆ ಕಳಿಸುವರು. ಮಾಲು ಕೊಂಡವರು, ಹಣವನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಕೊಡುವರು. ಅಥವಾ ಕಚೇರಿಯ ಸಮ್ಮತಿ ಪಡೆದು ಹಣ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಒಂದು ವಾರದ ಅವಧಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವರು. ಲಿಲಾವು ಮಾಡಿದವರೇ ಹುಟ್ಟುವಳಿಯನ್ನು ಬೆಳೆದವರಿಗೆ ಅವರ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಣೆ ಗಾರರಾಗಿರುವರು. ವಾಡಿಕೆಯಾಗಿ ಲಿಲಾವು ಮುಗಿದೊಡನೆಯೇ ಅದರಿಂದ ಬರುವ ಬೆಲೆ ಅಂದರೆ ಹಣವನ್ನು ಬೆಳೆದವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಬಿಡುವದರಿಂದ, ಕೊಡತಕ್ಕ ಬಾಕಿಗಳೇನೂ ಉಳಿಯುವದಿಲ್ಲ. ಈ ಮೇರೆಗೆ ಒಕ್ಕಲಿಗರ ಹುಟ್ಟುವಳಿಯನ್ನು ಪರಿಕ್ಷಿಸಿ, ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ಲಿಲಾವನಾಡಿ, ಕೊಳ್ಳುವದರಿಂದ ಹಣವನ್ನು ವಸೂಲ ಮಾಡಿ, ತನ್ನ ಯೋಗ್ಯ ಕರ್ಮಿಗಳನ್ನು ಅಂದರೆ ದಲಾಲಿಯನ್ನು ಮುರಿದುಕೊಂಡು ಬೆಳೆಯುವವರಿಗೆ ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡುವ ಲಿಲಾವಿನ ವ್ಯವಹಾರದ ಕ್ರಮವಿರುತ್ತದೆ. ಮೇಲೆ ವಿವರಿಸಿದ ಹಾಗೆ, ಇದು ಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒವಗಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಅಂತೆಯೇ ಮಾಲನ್ನು ಮಾರುವವರಿಗೂ ಶಕ್ಯವಿದ್ದಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೆಲೆಯ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಲಿಲಾವಿನ ವ್ಯವಹಾರವು, ಗೊಣಗಾಟ, ಅಣಕಾಟ, ಕರಾರುಗಳೆಲ್ಲದೆ, ಬರಿ ಎರಡು ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ ಮುಗಿದು ಹೋಗುವದು. ಬೇಡಿಕೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಲಿನ ಪೂರೈಕೆಯನ್ನು ನಿಯಮನಗೊಳಿಸಿ, ಸಂಪಡಿಸುವ ಪ್ರಸಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಳ್ಳುವ ಗಿರಾಕಿಗಳಲ್ಲಿ ತೀವ್ರವಾದ ಸ್ಪರ್ಧೆಯಿರುವದು. ಕೊಳ್ಳುವವರು ಕೊಡುವ ಬೆಲೆಯು, ನಿರ್ಧರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ತೀರ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಿರುವಾಗ, ಹುಟ್ಟುವಳಿಯನ್ನು ಮಾರಲಾಗುವದಿಲ್ಲ

ಹೀಗೆ ಬೆಳೆಯುವವರ ಹಿತದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಲಾಭದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಬೆಲೆಯು ಬರುವವರೆಗೂ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ತಡೆ ಹಾಕಲಾಗುವುದರಿಂದ, ಅವರನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವವರು ಸುಲಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಆಸ್ಪದವೇ ಉಳಿಯುವದಿಲ್ಲ. ರೇಲ್ವೆ ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಲುವೆಗಳು ಹರಿಯುತ್ತಿರುವ ಪ್ರದೇಶದ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಲಿಲಾವಿನ ಪೇಟೆಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಮಳಿಗೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಲಾಗುವುದು. ಇದರಿಂದ ಇವಕ್ಕೂ ರೇಲ್ವೆ ಮತ್ತು ಕಾಲುವೆಯ ಮಾರ್ಗಗಳಿಗೆ ನಿಕಟವಾದ, ಸುಸಂಬಂಧ ಸಂಬಂಧವಿರುವುದು. ರೇಲ್ವೆಯ ಮಾರ್ಗಗಳು ತಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹಾಯ್ದು ಹೋಗುವ ಹಾಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಲಿಲಾವಿನ ಪೇಟೆಗಳು ನಿಯೋಜಿತವಾಗಿವೆ. ಇದರಿಂದ ಮಾಲಿನ ಸಾರಿಗೆಯು ಸುಲಭವೂ ಶೀಘ್ರವೂ ಆಗುವುದು. ವಾಡಿಕೆಯಾಗಿ ಹಾಲಂಡಿನಲ್ಲಿಯು ಬಾಗಾಯತ ಅಥವಾ ತೋಟದ ಎಲ್ಲ ಹುಟ್ಟುವಳಿಯೂ ಸ್ವದೇಶ ಪರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಯೇ ಕೀರ್ತಿವೆತ್ತ ಸಹಕಾರಿ ಲಿಲಾವಿನ ಸಂಸ್ಥೆ ಅಥವಾ ಪೇಟೆಗಳ ಮುಖಾಂತರವೇ ಮಾರಾಟಾಗುವುದು. ಇಲ್ಲಿ ೬೦,೦೦೦ ಸದಸ್ಯರನ್ನೊಳಗೊಂಡ ೧೬ ಸಹಕಾರಿ ಲಿಲಾವಿನ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿವೆ. ತೋಟಗರ ಸಂಖ್ಯೆಗಿಂತಲೂ ಸಭಾಸದರ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಿಗಿವೆ. ಇವಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣವೆಂದರೆ ಕೆಲ ಕೆಲ ತೋಟಗರು ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸಭಾಸದರಾಗಿರುವರು. ೧೯೫೦ ರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೨೦೦,೦೦೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ (೪೦ದರೆ ೨೦೦೦೦೦೦ ಪೌಂಡುಗಳ) ಲಿಲಾವಿನ ಒಟ್ಟು ವ್ಯವಹಾರವಾಗಿದೆ. ೧೯೫೨ ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿತವಾದ ತೋಟಗರ ಲಿಲಾವಿನ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಬ್ಯೂರೋ ಅಂದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಲಿಲಾವಿನ ಕಚೇರಿಗೆ ಎಲ್ಲ ಲಿಲಾವಿನ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸಮಾವೇಶವಾಗಿವೆ. ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಟನ್ ವ್ಯಾಪಾರೀ ಘಟಕವಾಗಿದೆ. ಇದು ತನಗೆ ಸಮಾವೇಶವಾದ ಲಿಲಾವಿನ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಸಹಕಾರ ತತ್ವದ ಮೇಲೆ ಹಣ್ಣು ಹಂಪಲ, ಹೂವು, ಕಾಯಿಪಲ್ಲೆ ಈ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಮಾರುವ ಮತ್ತು ಹಂಚುವ ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹನ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಒಕ್ಕಲುತನ, ಆದಾರ ಮೀನಿನ ದ್ಯವಸಾಯಗಳ ಮಿನಿಸ್ಟ್ರಿಯೊಡನೆ ಅಂದರೆ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದೊಡನೆ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯು ನಿಕಟ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಟ್ಟುಕೊಂಡು, ತೋಟದ ಹುಟ್ಟುವಳಿಯು ದರವನ್ನು ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿ ಅದನ್ನು ಮಾರುವಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಸರ್ವಸಾಧಾರಣ ಸಭೆ

ಯಲ್ಲಿ ಆರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಸಮಿತಿಯು ಎಲ್ಲ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಬ್ಯೂರೋ ಅಂದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಲಿಲಾವಿನ ಕಚೇರಿಗೆ ಕಾಯಿದೆಯಿಂದ ಕೆಲವೊಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ದೊರೆತಿದ್ದು ಇವರ ಸಲಹೆ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನನುಸರಿಸಿಯೇ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಲಿಲಾವಿನ ವ್ಯವಹಾರವು ಜರುಗುವದು. ಇದು ಸಹಕಾರಿ ಲಿಲಾವಿನ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಸಂಬಂಧವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಅವು ಒಂದು ಇದ್ದರೂ ಘಟಕದ ಬಿಡಿ ಬಿಡಿ ಅಂಗಗಳಂತೆ ವರ್ತಿಸುವ ಹಾಗೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಇದರ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕೆಳಗಿನಂತಿವೆ.

(೧) ಪರದೇಶಕ್ಕೆ ಕಳುಹಲ್ಪಡಬೇಕಾದ ಎಲ್ಲ ದುಟ್ಟುವಳಿಯನ್ನು ಬ್ಯೂರೋವಿನ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರು ತಪಾಸಿಸುವರು. ತೀಕ್ಷ್ಣ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯ ಮೂಲಕ, ಹುಟ್ಟುವಳಿಯ ತರಗತಿ, ತಾರತಮ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿ ಅದರಂತೆ ಮಾಲಿನ ಗಂಟುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವರು. (ಟಿಪ್ಪಣಿ:— ಆಯಾ ಲಿಲಾವಿನ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅವುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಈ ಬಗೆಯ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರಿರುವರು.)

(೨) 'ಟೆಲಿಫೋನ್' ಮತ್ತು 'ಟೆಲಿಗ್ರಾಫಿಕ್' ಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ತನ್ನ ಬುದ್ಧಿ ಕೌಶಲ್ಯವನ್ನು ಪಯೋಗಿಸಿ, ಸೇವೆಯ ವ್ಯವಹಾರದ ಪರಿಚಯವನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಮಾಡಿ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ನಿಮಿಷ ನಿಮಿಷವೆನಿಸುವ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಪರಿಚಯವನ್ನು ಲಿಲಾವಿನ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕರಿಗೆ ಮಾಡಿ ಕೊಡುವದು. ದರಗಳು ತೀರ ಕೆಳಮಟ್ಟಕ್ಕೆಳೆದಿವೆಯೆಂದು ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕರಿಗೆ ಸಂಶಯ ಬಂದಾಗ, ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಬ್ಯೂರೋವಿನಿಂದ ಸಲಹೆ ಪಡೆಯುವರು.

(೩) ಮಿಸ್ಟ್ರಿ ಆಫ್ ಆಗ್ರಿಕಲ್ಚರ ಅಂದರೆ ಒಕ್ಕಲುತನದ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲವೊಡನೆ ಸಂಬಂಧವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಬ್ಯೂರೋ ಅಂದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಕಚೇರಿಯು ಮಾಲನ್ನು ಕಳಸುವ ಬಗೆಗೆ ಅಗತ್ಯಪಿರುವ ಮೇಲ್ಮಟ್ಟದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಬಗೆಗೆ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯ ಬಗೆಗೆ ಪರದೇಶಗಳೊಡನೆ ಪತ್ರ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡುತ್ತದೆ. (ಮಾಲನ್ನು ಪರದೇಶಕ್ಕೆ ಒಯ್ಯುವ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರ ಮೇಲೆಯೇ ಹಾದಿಮುಲ್ಲಂಟಾಗುವ ಹಾನಿಯ ಅಥವಾ ಅಪಘಾತದ ಹೊಣೆ ಇರುವದು ಲಿಲಾವಿನ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ

ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ್ದ ಮಾಲಿನ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಕಚೇರಿಗೆ ಪ್ರಾಯ್ವೇ ಸು
ವರು. ಅದರಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ಕಚೇರಿಯು ಪರದೇಶಗಳಿಗೆ ಮಾಲಿನ ಅಗತ್ಯ
ವಿದ್ಯಾಗ ಇಂಥ ಸವಸ್ಯರನ್ನು ಕರೆಯಿಸಿ, ಅದರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವದು.

(೪) ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಬ್ಯೂರೋದ ಪರವಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಸಭಾಸದನು, ಸರ-
ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಸಭಾಸದನು, ಮಾಲನ್ನು ಪರದೇಶಕ್ಕೆ ಕಳಿಸು-
ವವರ ಪರವಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಸಭಾಸದನು ಹೀಗೆ ಮೂವರನ್ನೊಳಗೊಂಡ
ಒಂದು ಸಮಿತಿಯು ಪರದೇಶಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಲ್ಪಡುವ ಮಾಲಿನ ತೀರ ಕಡಿಮೆಯ
ದರಗಳನ್ನು ಗೊತ್ತುಪಡಿಸುವದು.

(೫) ೧೯೪೮ ರಿಂದ, ಕಾಯಿಪಲ್ಲೆಗಳಿಗಾಗಿ ತೀರ ಕಡಿಮೆಯ ಬೆಲೆ-
ಯನ್ನು ಬಾಯಿಗೂಡಿಸುವ ಅಥವಾ ಸರಿಪಡಿಸುವ ನಿಧಿಯ ಏರ್ಪಾಟನ್ನು
ಈ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಬ್ಯೂರೋ ಮಾಡಿದೆ. ಎಲ್ಲ ಲಿಲಾವಿನ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ತಾವು
ಮಾರುವ ಕೆಲವೊಂದು ಕಾಯಿಪಲ್ಲೆಗಳ ಬೆಲೆಯೊಳಗಿಂದ ಕೆಲವೊಂದು ಹಣ
ವನ್ನು ಕಡಿಮೆ (ನಜಾ) ಮಾಡಿ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಬ್ಯೂರೋದ ಕಡೆಗೆ ಕಳುಹು
ವವು. ಈ ಬ್ಯೂರೋ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕಾಯಿಪಲ್ಲೆಯ ನಿಧಿಗೆ ಆ ಹಣವನ್ನು
ಜಮೆ ಮಾಡಿ, ಪೇಟಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಲಿನ ವಿಪುಲತೆಯಿದ್ದಾಗ, ಅಥವಾ
ದರಗಳು ತೀರ ಕೆಳಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಇಳಿದಾಗ, ಕಾಯಿಪಲ್ಲೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯುವವ-
ರಿಗೆ ಈ ನಿಧಿಯೊಳಗಿಂದ ಕೊರತೆಯ ಹಣವನ್ನು ಭರತಿ ಮಾಡಿ ಕೊಡು-
ವದು.

(೬) ಈ ಬ್ಯೂರೋ ಲಿಲಾವಿನ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ವ್ಯಾಪಾರದ ಚಟುವ
ಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸಲಹೆ ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡು
ವದು. ಅಲ್ಲದೆ, ಹಣ್ಣು ಹಂಪಲ ಕಾಯಿಪಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವ್ಯವಹಾ-
ರದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪರದೇಶಗಳೊಡನೆ ವಿಚಾರ ವಿನಿಮಯ ಮಾಡಿ, ಪರಸ್ಪ-
ರರಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿಕೆಯಾಗುವ ಕರಾರುಗಳನ್ನು ಮಾಡುವದು. ಮತ್ತು ರಾಜ-
ಮಾರ್ಗ ಉಗಿಬಂಡಿ ಹಡಗು, ವಿಮಾನ, ಈ ಮೊದಲಾದ ಸಾರಿಗೆಯ
ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಿ ಅವುಗಳ ಸುಧಾರ
ಣೆಯ ಬಗೆಗೆ, ಸಾರಿಗೆಯ ಹಾಸಲನ್ನು (ದರವನ್ನು) ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ
ಬಗೆಗೆ, ಮತ್ತು ಸ್ವಪರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹಣ್ಣು ಕಾಯಿಪಲ್ಲೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ

ಮಾರಾಟಾಗುವಂತೆ, ಬಳಸಲ್ಪಡುವಂತೆ ಪ್ರಕಟಣೆ (ಜಾರ್ಜಿಂಗ್) ಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸುವ ಬಗೆಗೆ ಯತ್ನಿಸುತ್ತದೆ.

ಈ ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲು, ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಬ್ಯೂರೋ ಆಂದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಲಿಲಾವಿನ ಕಛೇರಿಯು ಕೆಳಗಿನ ಖಾತೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ.

- (೧) ಸರ್ವಸಾಧಾರಣ ಆಡಳಿತಿಯ ಖಾತೆ.
- (೨) ವ್ಯವಹಾರ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರ ಖಾತೆ.
- (೩) ಲೆಕ್ಕ ಪರಿಶೋಧನೆಯ ಖಾತೆ.
- (೪) ಆರ್ಥಿಕ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಖಾತೆ.
- (೫) ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯ ಅಥವಾ ಪ್ರಕಟಣೆಯ ಖಾತೆ.

ಈ ಕೇಂದ್ರ ಲಿಲಾವಿನ ಕಛೇರಿ (ಬ್ಯೂರೋ) ಗೆ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಹಣವ ಸಹಾಯ ದೊರೆಯುವದು.

ಅಃ—ಸಮಾವೇಶವಾದ ಲಿಲಾವಿನ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಘಟಿಸುವ ಒಟ್ಟು ವ್ಯವಹಾರದ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನೂರಕ್ಕೆ ೧೬ ದಷ್ಟು ತೆರಿಗೆಯ ರೂಪದಿಂದ

ಬಃ—ವ್ಯಾಪಾರದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಪ್ರಕಟಣೆಗಾಗಿ ತಗಲುವ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಬಾಯಿಗೂಡಿಸಲು ಸಮಾವೇಶವಾದ ಲಿಲಾವಿನ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಡೀ ವರುಷದಲ್ಲಿ ಆಗುವ ಒಟ್ಟು ವ್ಯವಹಾರದ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನೂರಕ್ಕೆ ಒಂದರಷ್ಟು ತೆರಿಗೆಯ ರೂಪದಿಂದ

ಕಃ—ಮಾರಾಟವಾಗದೇ ಉಳಿದ ಹುಟ್ಟುವಳಿಗೆ ಅಥವಾ ಮಾಲಿಗೆ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕೊಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೆಲವೊಂದು ಹುಟ್ಟುವಳಿಗಳ ಮಾರಾಟದ ಬೆಲೆಯ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆಯ ರೂಪದಿಂದ

ಡಃ—ಲಿಲಾವಿನ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯ ರೂಪದ ಸಲ್ಲಿಸುವ ಸೇವೆಗೆ ತಗಲುವ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಕೊಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹಣದಿಂದ

ಈ:—“ ಲಿಲಾವಿನ ಕೇಂದ್ರ ಕಚೇರಿಯಿಂದ ಪ್ರಕಟವಾಗುವ
 “ ಘೋಯಿಂಫೆನ್ ” (Ghonten) ಅವರಿ “ ಕಾಯಿಪಲ್ಯೆ ಮತ್ತು
 ಹಣ್ಣು ಹಂಪಲ ” ಎಂಬ ವಾರಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಲಭಿಸುವ ವರ್ಗಣಿಯಿಂದ

ತೀರ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಯ ಯೋಜನೆ

ಗೃಹಗಳಿಂದ ತೀರ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಯ ಯೋಜನೆಯು ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿ-
 ರುವದು. ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೆಲ ಹುಟ್ಟುವಳಿಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸಲಾಯಿತು. ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಈ ಯೋಜನೆಯು ಮೂವತ್ತಮೂರು (೩೩)
 ಅತಿ ಮಹತ್ವದ ಹುಟ್ಟುವಳಿಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯ
 ಮುಖ್ಯ ರೂಪರೇಖೆಗಳು ಕೆಳಗಿನಂತಿವೆ.

ಸುಗ್ಗಿಯು ಅಥವಾ ಹಂಗಾಮು ಆರಂಭವಾಗುವ ಕೆಲ ವಾರಗಳ
 ನೊಡಲು ಬ್ಯೂರೋದ ಪರವಾಗಿ ತೀರ ಕಡಿಮೆಯ ಬೆಲೆಯು ನಿರ್ಧರಿಸ
 ಲ್ಪಡುವದು. ಈ ಕಡಿಮೆಯ ಬೆಲೆಯನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವ ಕಾಲಕ್ಕೇನೇ
 ‘ ಈಡು ’ ಅಥವಾ ಪ್ರತಿಫಲದ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಬೆಲೆಯುವವರು ಕೆಲವೊಂದು
 ಹುಟ್ಟುವಳಿಗಳ ಮೇಲೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಗೊತ್ತುಪಡಿಸುವರು.
 ಹೀಗೆ ನಿರ್ಧರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಕಡಿಮೆಯ ಬೆಲೆಯು ಪ್ರತಿ ಕೆಲ ವಾರಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ
 ತಿದ್ದುಪಡಿಗೆ, ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶೆಗೆ ಅಥವಾ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗುವದು.
 ಕೇಂದ್ರ ಲಿಲಾವಿನ ಕಚೇರಿಯವರು (ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಬ್ಯೂರೋ) ಗೊತ್ತು
 ಪಡಿಸಿದ ತೀರ ಕಡಿಮೆಯ ಬೆಲೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಅಥವಾ ಅವಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ
 ಯಾವಜೀ ಹುಟ್ಟುವಳಿಯು ಮಾರಲ್ಪಟ್ಟರೆ ಬೆಲೆಯುವವರು, ತಲಾ ಅಥವಾ
 ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರು ತುಸು ಹಣವನ್ನು ಅವರಿ ಒಂದು ಕಿಲೋ (ಅವರಿ
 ೨.೨ ಪೌಂಡು) ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಾರಾಟದ ಮೇಲೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗುವದು.
 ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸರಕಿನ ಮೇಲೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ನಿಧಿಯು ಕೂಡಿಸಲ್ಪಡುವದು.
 ಈ ನಿಧಿಯ ಎಲ್ಲ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಲಿಲಾವಿನ
 ಕಚೇರಿ (ಬ್ಯೂರೋ)ಯು ಮಾಡುವದು.

ನಿಧಿಯ ವಿನಿಯೋಗದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ

ಕೇಂದ್ರ ಲಿಲಾವಿನ ಕರ್ಜೀರಿಯಿಂದ ನಿರ್ಧರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ತೀರ ಕಡಿಮೆಯ ಬೆಲೆಗಿಂತಲೂ ದರಗಳು ಇಳಿದಾಗ, ಲಿಲಾವಿನ ಸಂಸ್ಥೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕನು ಮಾರುವದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಹುಟ್ಟುವಳಿಯನ್ನು ಮಾರಬೇಕೇ ಹೇಗೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಲಿಲಾವಿನ ಕರ್ಜೀರಿಯಿಂದ ಸಲಹೆ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವನು. ಹೀಗೆ ಮಾರಲ್ಪಡದಿದ್ದ ಹುಟ್ಟುವಳಿಯನ್ನು ಅಥವಾ ಮಾಲನ್ನು ಮರಳಿ ಲಿಲಾವಿನ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಒಯ್ದು, ಬೆಲೆಯುವವನಿಗೆ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿಯ ಕೊರತೆಯ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಲಾಗುವದು. ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸರಕಿನ ನಿಧಿಯು ತೀರಿದ ಮೇಲೆ ಇದೇ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ತೆಗೆದಿಡಲ್ಪಟ್ಟ ವಿಶೇಷ ನಿಧಿಯೊಳಗಿಂದ ಬೆಲೆಯುವವನಿಗೆ ಕೊಡಲಾಗುವದು. ಈ ವಿಶೇಷ ನಿಧಿಯು, ಈ ಮೊದಲೇ ವಿವರಿಸಿದಂತೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಲಿಲಾವಿನ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಪರವಾಗಿ ಅದ ಒಟ್ಟು ವ್ಯವಹಾರದ ಮೇಲೆ ನೂರಕ್ಕೆ ೧ ರಂತೆ ತೆರಿಗೆಯ ರೂಪದಿಂದ ಕೂಡಿಸಲ್ಪಡುವದು. ೧೯೫೦ ರಲ್ಲಿ ಲಿಲಾವಿನ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ತರಲ್ಪಟ್ಟ ಎಲ್ಲ ಚಪ್ಪರ ಬದನೆ (ನೋಬದನೆ ಅಥವಾ ಟೋಮ್ಯಾಟೋ) ಗಳ ಮೇಲಿನ ತೆರಿಗೆಯು ಒಂದು ಕಿಲೋ ಗ್ರಾಮಿಗೆ ಒಂದು ಸೆಂಟಿನಂತಿದ್ದಿತು. ಸುಗ್ಗಿಯ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆಯ ಬೆಲೆಯು ಒಂದು ಕಿಲೋಗ್ರಾಮಿಗೆ ಇಪ್ಪತ್ತು ಸೆಂಟುಗಳಷ್ಟಿದ್ದಿತು. ಪ್ರತಿಫಲದ ಬೆಲೆಯು ಒಳ್ಳೇ ಉತ್ತಮ ತರಗತಿಯ ಚಪ್ಪರ ಬದನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಕಿಲೋ ಗ್ರಾಮಿಗೆ ಹದಿನಾರು ಸೆಂಟು, ಮತ್ತು ಎರಡನೆಯ ತರಗತಿಯ ಚಪ್ಪರ ಬದನೆಗಳಿಗೆ ಹನ್ನೆರಡು ಸೆಂಟು ಇದ್ದಿತು. ನಂತರ ಅವುಗಳನ್ನು ಮಾರುವ ಬೆಲೆಯು ೧೨ ಸೆಂಟುಗಳಿಗಿಳಿಯಿತು. ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಫಲದ ಬೆಲೆಯು ಮೊದಲನೆಯ ತರಗತಿಯ ಚಪ್ಪರ ಬದನೆಗಳಿಗೆ ಹತ್ತು ಸೆಂಟು, ಎರಡನೆಯ ತರಗತಿಯವುಗಳಿಗೆ ಹತ್ತು ಸೆಂಟು, ಮತ್ತು ಮೂರನೆಯ ತರಗತಿಯವುಗಳಿಗೆ ಎಂಟು ಸೆಂಟುಗಳಷ್ಟಾಯಿತು.

(ಒಂದು ಗಿಲ್ಲರ = ೧೦೦ ಸೆಂಟು)

ಅವಧಿ	ಮಾರಾಟದ ತೀರ ಕಡಿಮೆಯ ಬೆಲೆಯು	ತೆರಿಗೆ	ಈಡಿನ ಅಥವಾ ಪ್ರತಿಫಲದ ಜಿಲೆ ೧ ನೇ ೨ ನೇ ೩ ನೇ ತರಗತಿಯ ತರಗತಿಯ ತರಗತಿಯ ಮಾಲಿಗೆ ಮಾಲಿಗೆ ಮಾಲಿಗೆ ೧೦ ಸೆಂಟು ೧೨ ಸೆಂಟು ೧೦ ಸೆಂಟು
೯ ೭-೨೨ ೭	೧ ಕಿಲೋಗ್ರಾಫಿಮಿಗೆ ೨೦ ಸೆಂಟು	ಒಂದು ಕಿಲೋಗ್ರಾಫಿಮಿಗೆ ಒಂದು ಸೆಂಟು	೧೭ ಸೆಂಟು
೨೩/೭-೧೮ ೧೧	೧ ಕಿಲೋಗ್ರಾಫಿಮಿಗೆ ೧೨ ಸೆಂಟು	”	೧೦ ೧೦ ಸೆಂಟು ೮ ”

೧೯೫೦ ರಲ್ಲಿ ಕಲೆ ಹಾಕಲ್ಪಟ್ಟ ಒಟ್ಟು ತೆರಿಗೆಯು ₹ ೭೪೦,೦೦೦ ಆಯಿತು. ಇದರೊಳಗಿಂದ ಮಾರಲ್ಪಡದ ಹುಟ್ಟುವಳಿಗಾಗಿ, ಬೆಳೆಯುವವರಿಗೆ ₹ ೫೭೩೦೦೦ ಈಡಿನ ಬೆಲೆಯೆಂದು ಕೊಡಲಾಯಿತು. ೧೯೫೦ ಡಿಸೆಂಬರ ೩೧ ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ಉಳಿದ ₹ ೧೭೭೦೦೦ ಗಳನ್ನು ಮರುಮಾಡದ ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆಳೆಯಲಾಯಿತು.

ಕಾಯಿಪಟ್ಟಿ ಹಣ್ಣು ಹಂಪಲುಗಳಿಗಾಗಿ ವ್ಯಾಪಾರೀ ಮಂಡಲವು.

(ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡು)

೧೯೩೩ರಲ್ಲಿ 'ಎಕರೆ ನಿಯಂತ್ರಣ' ಪದ್ಧತಿಯು ಬಳಕೆಗೆ ಬರಲು ಸರಕಾರದವರು ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡನ್ನು ಅಂದರೆ ವ್ಯಾಪಾರೀ ಮಂಡಲವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು. ಸಹಕಾರಿ ಲಿಲಾವಿನ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಒಟ್ಟು ವ್ಯವಹಾರದ ಮೇಲೆ ನೂರಕ್ಕಿಂತಿರಷ್ಟು ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುವದು. ಇನ್ನೊಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೆ ಇದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ, ಒಕ್ಕಲುತನ, ಆಚಾರ ಮತ್ತು ಮೀನಿನ ವ್ಯವಸಾಯದ ಒಂದು ಖಾತೆಯೇ ಸರಿ. ಈ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿರುವರು.

೪ ಜನರು ಬೆಳೆಯುವವರು	}	ಮಂತ್ರಿಯ ಸಮ್ಮತಿ
೧ ' ತೋಕ ' (ಗುತ್ತಿಗೆಯ)		ಗೊಳಪಟ್ಟು ಈ
ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು	}	ನೇಮಣೀಕಿಗಳಾ
೧ ' ಕಿರಕಳ ' (ಚಿಲ್ಲರೆ) ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು		
೧ ' ಪ್ರೊಸೆಸರ್ ' (ಅಂದರೆ ಮಾಲನ್ನು ರೂಪಾಂತರಗೊಳಿಸುವರು)	}	
೧ ಕೂಲಿಕಾರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯು		

ಬೆಳೆಯುವವನೇ ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಚೀಅರಮನ್ ನಾಗತಕ್ಕದ್ದು. ಅಥವಾ ಇರತಕ್ಕದ್ದು. ಚೀಅರಮನ್ ನಿಗೆ ನಿಷೇಧಾಜ್ಞೆಯ (Veto) ಅಧಿಕಾರವಿದೆ ಮಂತ್ರಿಗೆ ತೆಗೆದು ಹಾಕುವ ಅಥವಾ ರದ್ದುಗೊಳಿಸುವ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ. ಹುಟ್ಟುವಳಿಯ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಎಲ್ಲ ನಿಷಯಗಳನ್ನು ನಡೆಯಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಮೂಲತಃ ವ್ಯಾಪಾರೀ ಮಂಡಲವು ಸ್ಥಾಪಿತವಾಯಿತು. ಬೆಳೆಯುವವರಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ನೋಂದಿಸಬೇಕಾಯಿತಲ್ಲದೆ, ಸಾಗುವಳಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲ್ಪಟ್ಟ ಭೂಮಿಯ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಬಗ್ಗೆ ಎಕರೆಗಳ ಅಂಕೆ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಬೇಕಾಯಿತು. ಬೆಳೆಯುವವರಿಗೆ ಲೈಸೆನ್ಸುಗಳನ್ನು (ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಯಿಸಲು ಹುಕುಮು ಅಥವಾ ಸನಮ) ಕೊಡಲಾಯಿತು. ಈ ಪದ್ಧತಿಯು ಇನ್ನೂ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಬೆಳೆಯುವವರು ತಮ್ಮ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ನೋಂದಿಸಿ ಲೈಸೆನ್ಸುಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕಾಗುವದು. ಅವರಿಗೆ ಹಣ್ಣು ಹಂಪಲು ಕಾಯಿಪಟ್ಟಿ

ಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯಲು, ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಏಕರೆಗಳ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಿ ಕೊಡಲಾಗುವುದು. ಹಣ್ಣು ಹಂಪಲ ಕಾಯಿಪಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುವವರು ತಮ್ಮ ಇಷ್ಟದಂತೆ ಬೇಕಾದವನ್ನು ಬೆಳೆಯಬಹುದು. ಅವರೆ ಹೀಗೆ ಬೆಳೆಯುವ ಬೆಳೆಯು ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ಏಕರೆಗಳನ್ನು ಮೀರಕೊಡದು. ಬೆಳೆಯುವವರು ಸರಕಾರದ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಅಮಲಿನಲ್ಲಿ ತರಲು ತಪ್ಪಿದರೆ, ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೆಳೆಯನ್ನು ನಷ್ಟಪಡಿಸಿ, ಅವರಿಂದ ವಂಡ ವಸೂಲ ಮಾಡಲಾಗುವುದು. ಬಾಗಾಯತ ಬೇಸಾಯವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುವವರು ಕನಿಷ್ಠ ೨೬ ವರ್ಷದವರಾದರೂ ಇರಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸುಶಿಸ್ತೆಕರಾಗಿ ಯೋಗ್ಯತಾ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿರಬೇಕು. ಕೆಲವೊಂದು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಜಿಕ ಸಮಿತಿಯವರು (ಕಮಿಟಿಯವರು) ಇಂಥವರ ಯೋಗ್ಯತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕ್ಷೀಪತ್ರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ, ಆಯಾ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯ ಯೋಗ್ಯತಾ ಪತ್ರಿಕೆಯಿಲ್ಲದೇನೇ ಬಾಗಾಯತ ಬೇಸಾಯವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಇಂಥ ಬೇಸಾಯಗಾರರಿಗೆ ಅಥವಾ ಬೆಳೆಯುವವರಿಗೆ ಸರಕಾರವರು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡುವರು.

೧೯೪೮ ರ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರೀ ಮಂಡಲವು ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ತೀರ ಕಡಿಮೆಯ ಬೆಲೆಗೆ ಸರಕಾರವು ಹುಟ್ಟುವಳಿಯನ್ನು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಹುಟ್ಟುವಳಿಯು ನಿರ್ಧರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ತೀರ ಕಡಿಮೆಯ ಬೆಲೆಗಿಂತಲೂ ಕಡಿಮೆಯ ಬೆಲೆಗೆ ಮಾರಾಟವಾಗುವದಾದರೆ ದನಗಳ ಮೇವಿಗಾಗಿ ಸರಕಾರವು ಅವನ್ನು ತೀರ ಕಡಿಮೆಯ ದರದಿಂದ ಮಾರುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಅಥವಾ ಆ ಹುಟ್ಟುವಳಿಯನ್ನೇ ನಾಶಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಿತು. ೧೯೪೮ ರಿಂದ ಸರಕಾರವು ಈಡಿನ ಅಥವಾ ಪ್ರತಿಫಲದ ನಿಧಿಯ ವಿನಿಯೋಗವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಬ್ಯೂರೋ ಆಂವೆ ಕೇಂದ್ರ ಲಿಲಾವಿನ ಕಚೇರಿಗೆ, ಅದರ ಅಡಚಣೆಯ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ನೀರವ ನೀಡುವ ಭರವಸೆಯಿಂದ, ಒಪ್ಪಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ವ್ಯಾಪಾರೀ ಮಂಡಲವು ಕೇಂದ್ರ ಲಿಲಾವಿನ ಕಚೇರಿಯ (ಬ್ಯೂರೋದ) ಸಂಗಡ ವಿಚಾರ ವಿನಿಮಯ ಮಾಡಿ ಹುಟ್ಟುವಳಿಯ ನಿಯಾತಕ್ಕಾಗಿ, ಪರದೇಶಗಳೊಡನೆ ಕರಾರುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತದೆ.

೬ ಖರೀದಿ-ವಿಕ್ರಿ ಸಂಘಗಳು

ಕಳೆದ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ೧೮೭೦ ರಲ್ಲಿ ಕೃತ್ರಿಮ ಮೇವಿನ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಮತ್ತು ಸುಪೀಕತೆಯ ಸಾಧನಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದವು. ಆದರೆ ಯೋಗ್ಯ ದರಕ್ಕೆ ಉತ್ತಮ ತರಗತಿಯ ಮೇವಿನ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸುವದು ಒಕ್ಕಲಿಗನಿಗೆ ಬಹಳೇ ದುಸ್ತರವೆನಿಸಹತ್ತಿತು. ಅದುದರಿಂದ ಮೇವಿನ ಅಥವಾ ಪೋಷಕ ವಸ್ತುಗಳ ಮತ್ತು ಸುಪೀಕತೆಯ ಸಾಧನಗಳ ಪೂರೈಕೆಗಾಗಿ, ಖರೀದಿಗಾಗಿ ಒಕ್ಕಲಿಗರೆಲ್ಲರೂ ಸಹಕಾರ ತತ್ವದ ಮೇಲೆ ಸಂಘಟಿತರಾದರು. ಇಂಥ ಮೊದಲನೇ ಸಂಘವು ಸ್ಥಾಪಿತವಾದುದು ೧೮೭೭ ರಲ್ಲಿ. ಇಂಥ ಸಂಘಗಳ ಸದಸ್ಯರು ಬಹುತರವಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಒಕ್ಕಲಿಗರೇ ! ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯೇ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅಪರಿಮಿತವಾದುದು ಅಥವಾ ಅನಿಯಮಿತವಾದುದು. ಸ್ಥಾನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಸ್ಥಾನಿಕ ಪತ್ತಿನ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಂದಲೂ ಕೇಂದ್ರ ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಂದಲೂ ಹಣವನ್ನು ಸಾಲವಾಗಿ ಎತ್ತುವವು. ಯಾವನಾದರೊಬ್ಬನು ಸದಸ್ಯತ್ವಕ್ಕೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಅನಿಯಮಿತ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ, ತಾನು ತುಂಬಬಹುದಾದ ತನ್ನ ಪಾಲಿನ ಹಣಕ್ಕಾಗಿ, ಕೆಲವೊಂದು ಹಣವನ್ನು ವರ್ಗಣೆ ರೂವದಿಂದ ಕೊಡಬೇಕಾಗುವದು. ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಒಕ್ಕಲಿಗರಿಗೂ ಒಕ್ಕಲುತನಕ್ಕೂ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವವು. ಅವರಂತೆಯೇ ಒಕ್ಕಲುತನದ ಹುಟ್ಟುವಳಿಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಮಾಡುವವು. ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ತತ್ವದ ಮೇಲೆ ಇವುಗಳ ಆಡಳಿತೆಯು ನಿರ್ವಹಿಸಲ್ಪಡುವದು. ಸರ್ವಸಾಧಾರಣ ಸಭೆಯ ಕಡೆಗೇನೇ ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮತ್ತು ಮೇಲಿನ ಅಧಿಕಾರವಿರುವದು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯನಿಗೆ, ಒಂದೇ ಒಂದು ಮತವು. ೧೫೦,೦೦೦ ಸದಸ್ಯರನ್ನೊಳಗೊಂಡ ೧೫೧ ಸ್ಥಾನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿವೆ. ಇವು ತಮ್ಮ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಮೇವಿನ ವಸ್ತು, ಸುಪೀಕತೆಯ ಸಾಧನ, ದೀಜದ ಅಲುಗಡ್ಡೆ, ಉರುವಲು, ಯಂತ್ರ ಒಕ್ಕಲುತನಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಮತ್ತಿತರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುತ್ತವೆ.

ಅಂತೆಯೇ ಸದಸ್ಯರ ಒಕ್ಕಲುತನದ ಹುಟ್ಟುವಳಿಯನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಬಹುತರವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಯೋಗ್ಯವಾದ ' ಗುದಾಮು ' (ಉಗ್ರಾಣ) ಗಳ ಮತ್ತು ಆಹಾರವನ್ನು ರೂಪಾಂತರಿಸುವ ಯಾಂತ್ರಿಕ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿದೆ. ಸ್ಥಾನಿಕ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಒಟ್ಟು ವಾರ್ಷಿಕ ವ್ಯವಹಾರವು ಸುಮಾರು ೨,೦೦೦೫೨ ಟನ್ನಗಳಷ್ಟಾಗುವುದಲ್ಲದೆ, ಇದರ ಜಿಲ್ಲೆಯು ೧೨೦೦,೦೦೦೦ ಗಿಲ್ಲರಗಳಷ್ಟಾಗುವದು. ಮೇವು ಮಿಡಿಚೆಗಳ ಮತ್ತು ಕೃತ್ರಿಮ ಸುಷೀಕತೆಯ ಸಾಧನೆಗಳ ಒಟ್ಟು ಪೂರೈಕೆಯಲ್ಲಿ ನೂರಕ್ಕೆ ಅನಂತರಷ್ಟು ಸಹಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಪೂರೈಸಲ್ಪಡುವದಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಐದು ಕೇಂದ್ರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿವೆ. ಸ್ಥಾನಿಕ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಎಲ್ಲ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮೇಲಿನ ಐದು ಕೇಂದ್ರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಿಲ್ಲೊಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಜೋಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಸ್ಥಾನಿಕ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೇ ಈ ಕೇಂದ್ರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸದಸ್ಯರು. ಈ ಕೇಂದ್ರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯು ಪರಿಮಿತ ಅಥವಾ ನಿಯಮಿತವಾದುದು ಈ ಕೇಂದ್ರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಪಾಲು (ಶೇತರು) ಬಂಡವಾಳವ ಸುಲುವಾಗಿ ಸ್ಥಾನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ತುಂಬಬೇಕಾಗುವದು. ಕೇಂದ್ರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ತಮಗಾದ ನಿವಳ ಲಾಭವಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ನೂರಕ್ಕೆ ೨೫ ರಷ್ಟು ಕಾಯಿಟ್ಟು ನಿಧಿಗೆ ತೆಗೆಯುವವು. ಉಳಿದ ಲಾಭವೂಳಗಿಂದ ವಸೂಲಾದ ಶೇತರ ಅಂದರೆ ಪಾಲು ಬಂಡವಾಳವ ಮೇಲೆ ನೂರಕ್ಕೆ ಆರರಂತೆ ಡಿವಿಡೆಂಡನ್ನು ಹಂಚುವವು. ಉಳಿದವನ್ನು ಸದಸ್ಯರಿಗ್ಲ ಗಿರಾಕಿಗಳ ನಡುವೆ ಅವರು ಖರೀದಿ ಮಾಡಿದ ಮಾಲಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹಂಚುವವು. ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿಕಾರವು ಸರ್ವ ಸಾಧಾರಣ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಆರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಸಮಿತಿಯು (ಈ ಕೇಂದ್ರ ಸಂಸ್ಥೆಯ) ಅಡಳಿತೆಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವದು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯನಿಗೆ ಒಂದು ಮತವಿರುವದು. ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ದೊಡ್ಡ ಕೇಂದ್ರ ಸಂಸ್ಥೆಯು ರಾಟೆ ರಚ್ಯಾಮಿನಲ್ಲಿರುವದು. ದೇಶದ ಉತ್ತರ ಮತ್ತು ಪೂರ್ವ ಭಾಗಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲ, ಇದು ತನ್ನ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಹರಡಿದೆ. ಸುಮಾರು ೭೦೦೦ ಸದಸ್ಯರನ್ನೊಳಗೊಂಡ ೪೭೫ ಸ್ಥಾನಿಕ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಇದಕ್ಕೆ ಸಮಾವೇಶವಾಗಿವೆ. ೧೯೫೦-೫೧ ರಲ್ಲಿ ಇವರ ಒಟ್ಟು ವ್ಯವಹಾರವು ೨೧೪೦೦,೦೦೦೦ ಗಿಲ್ಲರುಗಳಷ್ಟಾಯಿತು. ಈ ದೊಡ್ಡ ಸಂಸ್ಥೆ

ಯಲ್ಲದೆ, ಇನ್ನುಳಿದ ನಾಲ್ಕು ಕೇಂದ್ರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ವೇಗಹೆಣ್ಣಿನಲ್ಲಿಯ ನಾರ್ಥ ಬ್ರಾಬಂಟಿ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಫಾರ್ಮರ್ಸ್ ಯುನಿಯನ್ನಿನ ಸಹಕಾರೀ ಕೇಂದ್ರ ವ್ಯಾಪಾರೀ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಜೋಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಈ ನಾಲ್ಕು ಕೇಂದ್ರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ರೋಮನ್ ಕ್ಯಾಥೋಲಿಕ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಾಗಿವೆ. ಈ ನಾಲ್ಕು ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ೧೯೩೯ ರಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಕೊಂಡು ರಾಬೆರ್ಟ್‌ಡ್ಯಾಮಿನಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಪ್ರಧಾನ ಕಚೇರಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿವೆ. ೧೯೪೮ ರಲ್ಲಿ ಈ ನಾಲ್ಕು ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಒಟ್ಟು ವ್ಯವಹಾರವು ೧೪೦,೦೦೦,೦೦೦ ಗಿಲ್ಲರಗಳಷ್ಟು ಅಂದರೆ ೧೭೫,೦೦೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟಾಯಿತು.

ಈ ಕೇಂದ್ರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮೇವು ಮಿಡಿಡಿ, ಕೃತ್ರಿಮ ಗೊಬ್ಬರ, ಬೀಜ, ಬೀಜದ ಅಲುಗಡ್ಡೆ, ಕ್ರಿಮಿನಾಶಕ ಟಿಷಧ, ಒಕ್ಕಲುತನದ ಬುಪಕ-ರಣ ಈ ಮೊಸಲಾದವುಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರವಾಗಿ ಕೊಳ್ಳುವವು. ಆದರಂತೆಯೇ ಕಾಳು-ಕಡಿ, ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯ, ಅಲುಗಡ್ಡೆ ಒಣ ಹುಲ್ಲು, ವನಸ್ಪತಿ ಈ ಮೊದಲಾದ ಒಕ್ಕಲುತನದ ಹುಟ್ಟುವಳಿಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರವಾಗಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವವು. ಕೇಂದ್ರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಪ್ರಧಾನ ಕಚೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ಖರೀದಿ ಮಾಡಲ್ಪಡತಕ್ಕ ವಸ್ತುಗಳು ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗಲು, ಪ್ರಧಾನ ಕಚೇರಿಗಳೇ ಅವುಗಳನ್ನು ಖರೀದಿ ಮಾಡುವವು. ಆದರೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲ್ಪಡತಕ್ಕ ವಸ್ತುಗಳು ಕೆಲಮಟ್ಟಿಗೆ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗುವವು. ಈ ಕೇಂದ್ರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಶಾಖೆಗಳೂ, ಮಾಲನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಡಲು, ಕೇಂದ್ರ ಉಗ್ರಾಣಗಳೂ (ವತಾರಗಳೂ) ಉಂಟು. ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಮಾಲಿನ ಮಾರಾಟವೂ ಒಪ್ಪಿಸುವಿಕೆಯೂ (ಬಲನಡೆ) ಪ್ರಧಾನ ಕಚೇರಿಗಳಿಂದ ಶಾಖಾ ಕಚೇರಿಗಳಿಂದ, ಕೇಂದ್ರ ಉಗ್ರಾಣಗಳಿಂದ ಆಗುವದು. ವೇಳೆಹೆಣ್ಣಿನಲ್ಲಿಯ ದಿ ಕೋ ಆಪರೇಟಿವ್ ಪ್ರೀಡಿಂಗ್ ಕಂಪನಿಯ (ಸಹಕಾರಿ ವ್ಯಾಪಾರೀ ಮಂಡಲದ) ವ್ಯವಹಾರದ ಕೆಳಗಿನ ಅಂಕೆ ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಮೇಲಿಂದ ಈ ಕೇಂದ್ರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ವ್ಯವಹಾರದ ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ವರ್ಷ	ವಿಧಾನಸಭೆ ಸಂಖ್ಯೆ	ಮಳಿಗೆ ಅಥವಾ ವಯಾರು ಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ಒಂದು ಸಾವಿರ ಕಿಲೋಗ್ರಾಂ ಗಳ ಹಿನ್ನೆಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹಾರವು	ಗಾಂಧಿಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹಾರವು
೧೯೧೨	೩೨	೫	೬೧೦೦	೧೬೧,೯೯೦
೧೯೧೫	೩೯	೧೨	೯೮೧೦	೯೦೩೪೦೨
೧೯೧೯	೧೫೫	೧೦೫	೪೭೨೬೦	೬೫೫೦೪೮೯
೧೯೨೩	೧೯೬	೧೩೨	೧೬೦೮೩೦	೧೦೯೮೭೪೬೨
೧೯೨೭	೨೦೮	೧೪೫	೨೪೩೧೭೦	೧೬೫೭೯೭೬೮
೧೯೩೧	೨೫೦	೨೦೭	೩೩೦೭೩೦	೧೯೦೪೫೭೧೮
೧೯೩೫	೨೬೫	೨೨೩	೩೬೬೧೮೦	೧೪೨೮೬೦೮೨
೧೯೩೮	೨೬೮	೨೩೭	೪೭೭೧೮೯	೨೨೧೩೫೬೯೦
೧೯೪೪	೨೪೭	೨೩೯	೬೯೧೫೭	೫೮೮೬೨೩೬
೧೯೪೮	೨೪೭	೨೩೯	೨೫೮೦೦೯	೩೭೧೪೨೬೪

೨ ತತ್ತ್ವಿಮಾರಾಟದ ಸಂಘಗಳು

ಡಚ್ಚು ಒಕ್ಕಲಿಗನು ತನ್ನ ತತ್ತ್ವಿಗಳನ್ನು ಕಲೆಹಾಕಿ, ಗಂಟುಕಟ್ಟಿ, ಸಹ ಕಾರಿ ಸಂಘಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಜಡಗಿಗೆ ಹಾಕಿ, ನೂರುವ ನೈವಸ್ಥಿ ಮಾಡುವನು. ೬೦೦೦ ಸದಸ್ಯರನ್ನೊಳಗೊಂಡ, ತತ್ತ್ವಿಗಳನ್ನು ಕಲೆಹಾಕಿ ಪ್ಯಾಕು ಮಾಡಿ ಅಂದರೆ ಗಂಟುಕಟ್ಟಿ ಕಳುಹುವ ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡುವ ೮೦೦ ಸ್ಥಾನಿಕ ಸ್ವೀಕರಣಗಳಿವೆ. ಇಂಥ ಸ್ವೀಕರಣಗಳು ಸಂಘಟಿತವಾಗಿ ಒಂದೊಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗುವವು. ಇಂಥ ಕೇಂದ್ರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ೪೪ ಇವೆ. ಈ ಕೇಂದ್ರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಕೂಡಿ ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗುವದು. ಈ ಎಲ್ಲ ಸಂಘಗಳ ವಾರ್ಷಿಕ ಒಟ್ಟು ವ್ಯವಹಾರದ ಸರಾಸರಿಯು ೨೯೦೦೦೦೦ ಗಿಲ್ಲರುಗಳಷ್ಟು (ಅಂದರೆ ೩೬೨೫೦೦೦/- ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು) ಆಗುವದು.

೧೯ ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ನೆವರ್ಲಂಡಿನಲ್ಲಿಯ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಒಕ್ಕಲಿಗರು ಸಹಾಯಕ ಉದ್ಯೋಗವೆಂದು ಕೋಳಿಗಳನ್ನು ಸಾಕುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ತಮ್ಮ ಕೋಳಿಗಳ ಮರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಜೆಚ್ಚು ಲಕ್ಷ ಪೂರೈಸುತ್ತಿದ್ದರಲ್ಲ. ಈ ಮರಿಗಳು ಹೊಲಗಳಲ್ಲಿಯ ಹೊಲಗಳ ಸತ್ತ ಮುತ್ತಲಿನ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಆಹಾರವನ್ನು ಅರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಈ ಮರಿಗಳ ಜಾತಿಗಳನ್ನು ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಸಹ ಅವರು ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾಳಜಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರಲ್ಲ. ಪ್ರತಿವಾರವೂ ತಮ ತಮ್ಮ ತತ್ತ್ವಿಗಳನ್ನು ಸಮೀಪದ ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ ಒಯ್ದು ಅಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಕುಟುಂಬದ ಜನರಿಗೆ ಆಗತ್ಯವಿರುವ ಅರಿವೆಯನ್ನೊ ಕಿರಾಣಿಯ ಸಾಮಾನನ್ನೊ ಕೊಳ್ಳುವ ಸಲುವಾಗಿ ಜವಳಿ ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿಯೋ ಕಿರಾಣಿ ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿಯೋ ವಿನಿಮಯ ರೂಪದಿಂದ ಕೊಟ್ಟು ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದರು. ತತ್ತಿಯ ಬೆಲೆಯು ಆದು ಉತ್ತಮ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲದವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಇರುವವರಿಂದ ಅವುಗಳಿಗೆ ಕಡಿಮೆಯ ಬೆಲೆ ಬಂದರೂ ಕೂಡ ಒಕ್ಕಲಿಗರು ಅವುಗಳನ್ನು ತಿರುಗಿ ಮನೆಗೆ ತರುತ್ತಿ

ದ್ವಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ತತ್ತಿ ಮಾಡುವ ಒಕ್ಕಲಿಗನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕೊಳ್ಳುವ ವಾವ್ಯಾರಸ್ಥರ ಕೃಪಾಭಕ್ತದಲ್ಲುಳಿದು, ವಿನಿಯಯಕ್ಕೆ ಅವರು ಕೊಟ್ಟಷ್ಟನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗದೇಕಾಗುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಹೀಗಾಗಿ ತತ್ತಿಗಳ ಮತ್ತು ಕೋಳಿಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣವೆಲ್ಲ ನಡುವಿನ ದಲಾಲರ ಕೈಯಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿದಿದ್ದಿತು. ಹೀಗಾಗಿ ಒಕ್ಕಲಿಗನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸುಲಿಯಲ್ಪಡುತ್ತಿದ್ದನು. ತತ್ತಿಗಳ ಹುಟ್ಟುವಳಿಯ ಪ್ರಮಾಣವೂ ತೀರ ಕಡಿಮೆಯಿದ್ದಿತು. ಅಲ್ಲವೆ ಅವುಗಳ ತರಗತಿಯೂ ತೀರ ಕೆಳಮಟ್ಟದ್ದಿದ್ದಿತು. ಈ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಒಕ್ಕಲಿಗರಲ್ಲಿ ತನ್ಮುಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಾವೇ ಇದರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಒಂದು ತೀವ್ರ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸಿತು. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಅವರು ತತ್ತಿಗಳನ್ನು ಕಲೆಹಾಕಿ, ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಹಂಚುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು. ನವ್ರವಾಗಿ ಇದರ ಅರಂಭವಾದರೂ ವಿಕಾಸವು ಸಾತ್ಯ ತೀವ್ರಗತಿಯುಳ್ಳದ್ದಾಯಿತು. ತತ್ತಿಗಳನ್ನು ಕಲೆಹಾಕುವ ಸಂಘಗಳು ದೇಶದ ತುಂಬೆಲ್ಲ ಸ್ಥಾಪಿತವಾದವು. ತತ್ತಿಗಳನ್ನು ಕಲೆಹಾಕಿ ಕಳುಹುವ ಕೇಂದ್ರಗಳ ಸದಸ್ಯರು ಒಕ್ಕಲಿಗರೇ ಇರುವರು. ಈ ಕೇಂದ್ರಗಳ ಅಥವಾ ಸ್ಥೀರವಾದವುಗಳ ಯುಟ್ಟು ಹೊಣೆಯೆಂದರೆ ತತ್ತಿಗಳನ್ನು ಕಲೆಹಾಕಿ, ಅವುಗಳ ತರಗತಿಗಳ ಪ್ರಕಾರ ವಿಂಗಡಿಸಿ, ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಕಳುಹುವದೇ ಸರಿ. ಈ ಸ್ಥೀರವಾದವುಗಳು ಏಕೆಂದರೆ ಕೆಲಸ ಸಾಗಿಸುತ್ತವೆ. ಅರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ಸಮಿತಿಯು ಈ ಸ್ಥೀರವಾದವುಗಳ ಅಡಳಿತವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸ್ಥೀರವಾದವುಗಳಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಮಡಿಯುತ್ತಿರುವರು. ಈ ಇಬ್ಬರೂ ಹಣ, ಲೆಕ್ಕಪತ್ರ, ಒಕ್ಕಲಿಗರಿಗೆ ತತ್ತಿಗಳ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕೊಡುವದು, ತತ್ತಿಗಳನ್ನು ಕಲೆಹಾಕುವದು, ಅವುಗಳ ತರಗತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ವಿಂಗಡಿಸುವದು ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ರವಾನಿಸುವದು ಈ ಮೊದಲಾದ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಣೆಗಾರರಾಗಿರುವರು. ಇವರ ನೇಮಣಾಕಿಯನ್ನು ಸಂಘವು ಕೇಂದ್ರ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸಮ್ಮತಿಯೊಳಪಟ್ಟು ಮಾಡುವದು ಈ ಇಬ್ಬರೂ ಕೇಂದ್ರ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಕಳುಹುವ ತತ್ತಿಗಳ ತರಗತಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಮಾಣಗಳ ಮೇಲಿಂದ ನಿಲ್ಲಕಟ್ಟಿ ಮೇಲಿನ ಸಂಸ್ಥೆಯಿಂದ (ಅಂದರೆ ಈ ಕೇಂದ್ರ ಸಂಸ್ಥೆಯಿಂದ) ಇವರಿಗೆ ಸಂಬಳ ಸಿಗುವದು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಒಕ್ಕಲಿಗನೂ

ತತ್ತ್ವೀಕಳುಹುವ ಬಂಜೊಂದು ಸ್ವೇಶನ್ನಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರು ವನು. ಅವನು ಇಂಥ ಒಂದು ಸ್ವೇಶನ್ನನ್ನು ಆರಿಸಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಸವಸ್ಯನಾದ ನಂತರ, ತನ್ನ ಎಲ್ಲ ತತ್ತ್ವಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೇನೇ ತರಬೇಕಾಗುವದು. ಈ ಸ್ವೇಶನ್ನಿನಲ್ಲಿ (ತತ್ತ್ವಮಾರುವ ಕೊಟವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ) ಅತ್ತ್ವಗಳು ಬಂದ ಕೂಡಲೇ ತರಗತಿಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಅವುಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಿ, ಕೇಂದ್ರ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಕಳುಹುವ ಸಿದ್ಧತೆಯಿಂದ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಡುವರು. ಕೇಂದ್ರ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಬಂಡಿ ಅಥವಾ ಮೇಲ್ಮನು ವಾರಕ್ಕೆವ್ಯಕ್ತಿ ಈ ಎಲ್ಲ ತತ್ತ್ವಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಒಯ್ಯುವನು. ಕೇಂದ್ರ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಮತ್ತೆ ಈ ಎಲ್ಲ ತತ್ತ್ವಗಳ ತರಗತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ, ಇವುಗಳ ತಾತ್ಪರ್ಯಾರ್ಥಕ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿ ನಂತರ ತತ್ತ್ವೀಕಳುಹುವ ಸ್ವೇಶನ್ನಿಗೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಒಕ್ಕಲಿಗರಿಗೆ ಅವುಗಳ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕೊಡಲು ತಿಳಿಸುವನು. ತತ್ತ್ವಗಳು ಕನ್ನಿಷ್ಟ ತರಗತಿಯವಿದ್ದರೆ, ತಿರುಗಿ ಒಕ್ಕಲಿಗನಿಗೆ ಕೊಡಲ್ಪಡುವವು. ಕೇಂದ್ರ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಗೊತ್ತು ಪಡಿಸುವ ಬೆಲೆಯು ತತ್ತ್ವಗಳ ತರಗತಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಮಾಣವನ್ನನುಲಂಬಿಸಿರುವದೆಂದು ಮತ್ತೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ತತ್ತ್ವೀಕಳುಹುವ ಸ್ವೇಶನ್ನಗಳು ಅಥವಾ ಕಂಬಗಳು ಕೂಡಿ ಕೇಂದ್ರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿವೆ. ಅಂದಬಳಿಕ ಈ ಸ್ವೇಶನ್ನಗಳು ಕೇಂದ್ರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸವಸ್ಯತ್ವವನ್ನು ಪಡಿಸಿವೆಯೆಂದು ಮೇಲೆಯೇ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸಂಸ್ಥೆಯು ತತ್ತ್ವಗಳನ್ನು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪೇಟೆಗಳಿಗೆ ಕಳುಹುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಅದುವರಿಂದ ತತ್ತ್ವಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಡಲು ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತಮವಾದ ಉಗ್ರಾಣಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿದೆ. ವರ್ಷದ ಕೊನೆಗೆ ಲೆಕ್ಕವೆಲ್ಲ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟು, ಆಫೀಸರು ಸಿದ್ಧವಾದ ಮೇಲೆ, ಕೇಂದ್ರ ಸಂಸ್ಥೆಯು ತತ್ತ್ವೀಕಳುಹುವ ಸ್ವೇಶನ್ನಗಳು ಆಯಾವರ್ಷದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಸಂಗಡ ಮಾಡಿದ ತತ್ತಿಯ ವ್ಯವಹಾರದ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಅವಕ್ಕೆ ಆ ನಿವಳ ಲಾಭದೊಳಗಿಂದ ಕೆಲವೊಂದು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬೋನಸು (ಅಥವಾ ಇನಾಮು) ರಿಜೀಟು (ದರದಲ್ಲಿ ಸವಲತ್ತನ್ನು) ಕೊಡುವದು. ತತ್ತ್ವೀಕಳುಹುವ ಸ್ವೇಶನ್ನ ಅಥವಾ ಕೂಟಗಳು ಅದರಂತೆಯೇ ತಮ್ಮ ಒಕ್ಕಲಿಗರಿಗೆ 'ರಿಜೀಟು' ನ್ನು ಹಂಚುವವು. ತತ್ತ್ವಗಳನ್ನು ಕಲೆಹಾಕುವ ಹೊಣೆಯು ಈ ಸ್ವೇಶನ್ನಗಳದಿದ್ದರೆ

ಅವುಗಳನ್ನು ಮಾರುವ ಮೊಜೆಯು ಕೇಂದ್ರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳದಿವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಈ ಸ್ವೇಚ್ಛೆಗಳಿಂದ ತತ್ತಿಗಳನ್ನು ಅನುಕೂಲವಾದ ಪೇಟೆಗಳಿಗೆ ಒಯ್ಯುವ ಸಾರಿಗೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ತತ್ತಿಗಳನ್ನು ಯೋಗ್ಯರಿತಿಯಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಜಿನ್ನಾಗಿ ಪ್ಯಾಕಿಂಗ್ (ಗಂಟು ಕಟ್ಟಿ) ಮಾಡಿ ಪರದೇಶಗಳಿಗೆ ಕಳುಹುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಉತ್ತಮ ಪ್ರಕಾರದ ಕೋಳಿಗಳನ್ನು ಆರಿಸುವಲ್ಲಿ, ಮಾರುವಲ್ಲಿ, ಆದರಿಂದ ಉತ್ತಮ ತತ್ತಿಗಳ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುವಲ್ಲಿ, ಅಲ್ಲದೆ ಉತ್ಪತ್ತಿಯು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವಲ್ಲಿ ಈ ಕೇಂದ್ರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯ ಅವಶ್ಯಕ ಪ್ರಚಾರಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುವವು. ಈ ಕೇಂದ್ರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೆಲ್ಲವೂ ಕೂಡಿ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವು. ಇಂಥ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಪರದೇಶಗಳಿಗೆ ತತ್ತಿಗಳನ್ನು ಕಳುಹುವ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ೧೯೩೩ ರಲ್ಲಿ ತತ್ತಿನಮಾರುವ ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾರದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಕೂಡಿಕೊಂಡು ರೋಅರಮಂಡಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನಕಚೇರಿಯನ್ನೂ ಆಗೊಂಡ ತತ್ತಿನಮಾರುವ ಒಂದು ಕೇಂದ್ರ ಕಚೇರಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿಕೊಂಡಿವೆ. ಈ ಕೇಂದ್ರ ಕಚೇರಿಯು ಪರದೇಶಗಳ ಪೇಟೆಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅಭ್ಯಸಿಸಿ, ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪರದೇಶಗಳಿಗೆ ತತ್ತಿಗಳನ್ನು ಕಳುಹುವ ಶಕ್ಯಾಶಕ್ಯತೆಯ ಬಗೆಗೆ ಸಂಶೋಧಿಸಿ, ಆ ಪ್ರಕಾರ ಕಾರ್ಯತತ್ಪರವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ದೇಶದಲ್ಲಿಯ ತತ್ತಿಗಳ ಪೂರೈಕೆಯ ಮೇಲೆ ನಿಯಂತ್ರಣ ಹಾಕುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುವದು. ಆದುದರಿಂದಲೇ ಇದು ಬೇಡಿಕೆಗೂ ಪೂರೈಕೆಗೂ ಬಾಯಿಗೂಡಿಸುವ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಥವಾಗಿದೆ. ಇದು ಒಳ್ಳೇ ಪ್ರಭಾವ ಶಾಲಿಯಾದ ಸಂಸ್ಥೆಯು. ಇದು ಚಳಿಗಾಲದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಘಟಕವಾದ ಸಂಘಗಳ ಸಲುವಾಗಿ ತತ್ತಿಗಳನ್ನು ತಾನೇ ಖರೀದಿಮಾಡುತ್ತದೆ. ವರ್ಷದ ಉಳಿದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದು ಎಜಂಟಿನಂತೆ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತದೆ. ಈ ಮೊದಲೇ ಮೇಲೆ ವಿವರಿಸಿದಂತೆ, ತತ್ತಿಗಳು ಕೈಸೇರಿದ ಒಂದು ವಾರದೊಳಗಾಗಿ ಅವುಗಳ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ (Interim) ಬೆಲೆಯನ್ನು ಒಕ್ಕಲಿಗರಿಗೆ ಕೊಡಲಾಗುವದು. ಪೇಟೆಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ, ತತ್ತಿಯ ಮೂಲಬೆಲೆ, ಈ ಮೊದಲಾದ

ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಯಕ್ಕೆ ತಂದುಕೊಂಡು ತಾತ್ಪರ್ಯವುಳ್ಳ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಲಾಗುವುದು. ವರ್ಷಾಂತರ ಲೆಕ್ಕವತ್ರಗಳು ತಯಾರಾಗಿ, ಮೇಳಗೂಡಿದ ಮೇಲೆ, ತತ್ತಿಗಳ ಕಟ್ಟಕಡೆಯ ಬೆಲೆಯನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಿ, ನಿವಳಲಾಭದೊಳಗಿಂದ ರಿಬೇಟಿಸ ರೂಪದಿಂದ ಕೊಡಲಾಗುವುದು. ಈ ಮೇಲೆಗೆ ತತ್ತಿಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವ (ಕೂಟ), ಕೇಂದ್ರಸಂಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಬ್ಯಾರೋ (ಅಂದರೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕೇಂದ್ರ ಕಚೇರಿ) ಇವೆಲ್ಲವುಗಳ ನಡುವೆ ಹೊಣೆಯು ಹಂಚಲ್ಪಡುವುದು. ಯಾವದೇ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಹಣದ ಹೊಣೆಯನ್ನು ಗಳಿಸಿ ಹಣದ ಹಾನಿಯ ಹೊಣೆಯನ್ನು ಗಳಿಸಿ ವಹಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಒಕ್ಕಲಿಗನಿಗೆ ಬಹಳೇ ಲಾಭವುಂಟು. ಇದರಿಂದ ಅವನಿಗೆ ತತ್ತಿಮಾರಾಟದ ಭರವಸೆಯು ವೇಬೆ, ಮತ್ತು ಉತ್ತಮ ಬೆಲೆಗಳು ಸಿಗುವವಲ್ಲದೆ, ನಡುವಿನ ದಳ್ಳಾಳಿಗಳ ಸುಲಿಗೆಯಿಂದಲೂ ಮುಕ್ತನಾಗುವನು. ಅವನೇ ತತ್ತಿಗಳ ಉತ್ಪಾದಕನು ! ಅವನೇ ತತ್ತಿಗಳ ಮಾರಾಟಗಾರನು. ಈ ಬಗೆಯ ವೇಬೆಯ ವಿಸಾರವು ನಮ್ಮ ಭಾರತದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸರಿ ಹೋಗುವುದು ಯೋಗ್ಯಕಂಡ ಬದಲಾವಣೆ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳೊಡನೆ, ಒಕ್ಕಲಿತನದ ಹುಟ್ಟುವಳಿಯನ್ನು ಮಾರಾಟಮಾಡುವ ಈ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿ ನೋಡುವುದು ವಿಹಿತವೆಂದು ಬೇರೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

೮ ಇತರ ಪ್ರಕಾರದ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು

ಜಿಲ್ಲೆ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು:— ಗಿರಾಕಿಗಳಿಗೆ ಅಥವಾ ಬಳಕೆಗಾರರಿಗೆ ದೈನಂದಿನ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಮಾರುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೂ, ಮತ್ತು ಚಿಕ್ಕ ಕಿಕ್ಕ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿಗೆ ಅರ್ಥಿಕ ಸಹಾಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಲಿಕ್ಕೂ ಚಿಕ್ಕ ಕಿಕ್ಕ ಜಿಲ್ಲೆ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು ಸಂಘಟಿತರಾಗಿ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿಕೊಂಡಿರುವರು. ಸದಸ್ಯರು ವಾಲು ಬಂಡವಳಕ್ಕಾಗಿ (ಶೇಅರು ಬಂಡವಾಳವು) ವರ್ಗಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುವರು. ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯು ನಿಯಮಿತವಿರುವುದು. ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿ ಬ್ಯಾಂಕು (ಜಾಯಿಂಟ್ ಸ್ಟಾಕ್ ಬ್ಯಾಂಕು) ಗಳಿಗಿಂತ ಸಾಲ ಪಡೆಯುತ್ತವೆ. ಮತ್ತು ರೇವುಗಳನ್ನು ಪ್ಲೀಕರಿಸುತ್ತವೆ. ನೆವರ್ಲೆಂಡ್ಸ್ ನ್ಯಾಲ್ ರಿಫಿಲಿಸ್ ಬ್ಯಾಂಕು ಅಂದರೆ ನೆವರ್ಲೆಂಡ್ಸ್ ಜಿಲ್ಲೆ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರ ಬ್ಯಾಂಕು ೧೨ ಶಾಖೆಗಳನ್ನು ತೆರೆದು ತನ್ನ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರವೆ ವಿಸ್ತಾರವನ್ನು ದೇಶದ ತುಂಬ ಹರಡಿದೆ. ೧೯೪೫ನೆಯ ವರ್ಷದ ಕೊನೆಗೆ ೨೬೬೦೦೦೦೦ ಗಿಲ್ಲರುಗಳ ರೇವು ಕೂಡಿದ್ದಿತು. ೨೦೦೦೦೦೦ ಗಿಲ್ಲರುಗಳ ಹಣವು ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿಂದ ಬರತಕ್ಕದ್ದಿತ್ತು. ಈ ಕೇಂದ್ರ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಜೊತೆಗೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೫೦ ಸ್ವತಂತ್ರ ಜಿಲ್ಲೆ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿವೆ. ಇವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಮರ್ಷಿಯಲ್ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳನ್ನು ಅಂದರೆ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳನ್ನು ಹೋಲುತ್ತವೆ. ಕಟ್ಟ ಕಡೆಯ ಗಿರಾಕಿಗೆ ಅಥವಾ ಬಳಕೆಗಾರನಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಕೊಂಡು ಪೂರೈಸುವ ಅಥವಾ ಮಾರುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಇಸ್ಪತ್ತನೆಯ ಶತಮಾನದ ಆಂಭದಿಂದ ಇಂಥ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗತೊಡಗಿದವು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕಿರಾಣಿ ಮತ್ತು ಜವಳಿಯ ಸರಕುಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೇ ವಿಶೇಷ ಮಹತ್ವದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಇಂಥ

ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ದೊಡ್ಡ ಸಂಸ್ಥೆಯೆಂದರೆ ರೋಮನ್ ಕ್ಯಾಥೋಲಿಕ್ ಆಂಗ್ಲಿಕಾ ರರ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರ ಸಹಕಾರಿ ಖರೀದಿ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಅಂದರೆ ಕೋ ಆಪರೇಟಿವ್ ಬಾಯಿಂಗ್ ಯುನಿಯನ್ನು. ಇದರಲ್ಲಿ ೫೦೦ ಸದಸ್ಯರಿರುವರು. ೫೦೩ ಅಂಗಡಿಗಳಿವೆ. ಮತ್ತು ೧೯೪೬ ರಲ್ಲಿ ೩೦೦೦೦೦೦ ಗಿಲ್ಲರುಗಳಷ್ಟು ವ್ಯವಹಾರವಾಯಿತು. ಇಲ್ಲಿಯ ಚಿಲ್ಲರೆ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಹಿಂದು ಸ್ತಾನದಲ್ಲಿಯ ಸಣ್ಣ ನಗರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳನ್ನು ಹೋಲುತ್ತವೆ.

ಗೃಹ ನಿರ್ಮಾಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು:— ಇಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೧೦೦೦ ಗೃಹ-ನಿರ್ಮಾಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಮನೆಗಳ ಬಾಡಿಗೆದಾರರೇ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸದಸ್ಯರಾಗಿರುವರು. ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಸರಕಾರದಿಂದ ಸಾಲ ಪಡೆದು, ಮತ್ತು ವಿಮಾ ಕಂಪನಿ, ಒತ್ತೇ ಬ್ಯಾಂಕು, ಮತ್ತು ಟ್ರೇಡ್ ಯುನಿಯನ್ನುಗಳಿಂದ ಪತ್ತನ್ನು ಪಡೆದು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಈ ೧೦೦೦ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಸುಮಾರು ೧,೩೦,೦೦೦ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿವೆ.

ಅಂತ್ಯ ಕ್ರಿಯೆಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು:— ೫೮೦೦೦ ಸದಸ್ಯರನ್ನೊಳಗೊಂಡ ೧೦೦೫ ಅಂತ್ಯ ಕ್ರಿಯೆಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿವೆ. ವಾಡಿಕೆಯಾಗಿ ಕುಟುಂಬದ ಮುಖ್ಯಸ್ತನೇ ಇಂಥ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸಭಾಸದನಿದ್ದು, ಕುಟುಂಬದ ಎಲ್ಲ ಜನರೂ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸೇವೆಯನ್ನು ಲಾಭವನ್ನು ಹೊಂದುವರು. ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಲಾಭ ಪಡೆದ ಜನರ ಸಂಖ್ಯೆ ಸುಮಾರು ೧೬೩೦೦೦ ಇದೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸತ್ತವರ ಸುಮಾರು ಒಂದು ನಾಲ್ಕಾಂಶವಷ್ಟು ಜನರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮಾಡುತ್ತವೆ.

ಅಗ್ನಿ ವಿಮಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು:— ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ೩೦೦೦,೦೦೦ ಸದಸ್ಯರನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಸುಮಾರು ೨೫೧ ಸರಸ್ವರ ಅಗ್ನಿ ವಿಮಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿವೆ. ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ಬಹುತರವಾಗಿ ಒಕ್ಕಲಿಗರಿರ ವರು. ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯು ಅನಿಯಮಿತವಾಗಿರುವದು. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಸಂಘಗಳು ತಮ್ಮ ಸಲುವಾಗಿ ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ರಚಿಸಿಕೊಂಡಿವೆ; ಇವರ ಜೊತೆಗೆ ದನಗಳ ವಿಮೆ ಇಳಿಸುವ ಸುಮಾರು ೧೯೦೦ ಸಹಾಯಕ ವಿಮಾ ಕಂಪನಿಗಳಿವೆ.

ಇದ್ದು ಇವುಗಳ ಒಟ್ಟು ಸದಸ್ಯರ ಸಂಖ್ಯೆ ೨೦೨೦೦ ಇದೆ. ಮತ್ತು ಪುನರ್-ವಿಮೆಯಿಳಿಸುವ ಕಂಪನಿಗಳು ೧೩೦ ಇದ್ದು, ಪುನರ್ವಿಮೆ ಇಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಬಂಡವಾಳವು ಸುಮಾರು, ೧೯೫೧೬೫ ಗಿಲ್ಟರುಗಳಷ್ಟಿದೆ. ಆಣೆಕಟ್ಟು ವಿಮೆ ಇಳಿಸುವ ಕಂಪನಿಗಳೂ ಉಂಟು ೧೯೪೮ ರಲ್ಲಿ ವಿಮೆ ಇಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಬಂಡವಾಳವು ೨೨೦೦೦೦೦ ಗಿಲ್ಟರುಗಳಷ್ಟಿದ್ದಿತು. ಅಪಾಯದ, ಗಂಡಾಂತರದ, ಹಾನಿಯ ಹೊಣೆಯು, ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಪುನರ್ವಿಮೆ ಇಳಿಸುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿಭಾಗಿಸಲ್ಪಡುವದು. ಹಂಚಲ್ಪಡುವದು. ಈ ಯೋಜನೆಯು ತೀರ ಸುಲಭವಿರುವದು. ಒಕ್ಕಲಿಗರು ಪ್ರತಿ ವರುಷ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಿಮಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಕೆಲವೊಂದು ಹಣವನ್ನು ವರ್ಗಣೆ ರೂಪವಾಗಿ ಸಲ್ಲಿಸುವರು ಈ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಿಮಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ತಾವು ಒಕ್ಕಲಿಗರಿಂದ ವರ್ಗಣೆರೂಪದಿಂದ ಪಡೆದ ಹಣದಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಂದು ಭಾಗವನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸುವವು. ಕೇಂದ್ರ ವಿಮಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ತಾವು ಮೊರಕೆಸಿದ ವರ್ಗಣೆ ಹಣದಲ್ಲಿಯ ಕೆಲವೊಂದು ಭಾಗವನ್ನು ಪುನರ್ವಿಮೆ ಇಳಿಸುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಅವು ಗಂಡಾಂತರದ ಹಾನಿಯ ಹೊಣೆಯನ್ನು ವಹಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಡುವವು.

ಸಹಕಾರಿ ಕಾಳುಕಡಿಗಳನ್ನು ಒಕ್ಕುವ ಅಥವಾ ತಳಿಸುವ ಮತ್ತು ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳ ಸಂಘಗಳು:— ಈ ಬಗೆಯ ಸಂಘಗಳು ಬಹಳೇ ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿವೆ. ೧೯೪೮ರಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಕಾರದ ಸಂಘಗಳು ಒಟ್ಟಿಗೆ ೩೨೩ ಇದ್ದವು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ೧೮೫ ಕಾಳುಕಡಿಗಳನ್ನು ಒಕ್ಕುವ ಅಥವಾ ತಳಿಸುವ ಸಂಘಗಳೂ ೧೩೮ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳ ಸಂಘಗಳೂ ಉಳಿದವೂ ಇತರ ಪ್ರಕಾರದ ಸಂಘಗಳೂ ಇದ್ದವು. 'ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್' ಬುಲ್ ಡೋಜರು ಈ ಮೊದಲಾದ ವೆಡಂಭೂತವಂತಹ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವ ಸಲುವಾಗಿ ಒಕ್ಕಲಿಗರು ಸಂಘಟಿತರಾಗಿ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವರು. ಅರ್ಥಿಕ ಸಹಾಯವನ್ನೊದಗಿಸುವರು. ಸ್ಥಾನಿಕ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮೇಲೆ ಐದು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿವೆ. ಇವೆಲ್ಲವೂ ಕೂಡಿ ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ರಚಿಸಿಕೊಂಡಿವೆ.

ಸಹಕಾರಿ ಅಗಸೇ ಕಾರಖಾನೆಗಳು :—ಯುರೋಪಖಂಡದಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರಿ ಅಗಸೆ ಕಾರಖಾನೆಯೆಂದರೆ ಈ ವೇಶದಲ್ಲಿ ಇದೊಂದೇ? ೧೯೪೨-

೪೩ರಲ್ಲಿ ಈ ಕಾರಖಾನೆಯ ಸವಸ್ಯರಿಂದ ೮೦೦೦ ಟನ್ನುಗಳಷ್ಟು ಅಗಸೆ ಕಾಳುಗಳು ಈ ಕಾರಖಾನೆಗೆ ಬಂದವು. ಈ ಅಗಸೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಿದ ಸಭಾಸದರಿಗೆ ಒಟ್ಟು ೬,೫೦,೦೦೦ ಗಿಲ್ಡಿರುಗಳನ್ನು ಕಾರಖಾನೆಯು ಕೊಟ್ಟಿತು.

ಕೃತ್ರಿಮ ರೀತಿಯಿಂದ ಹುಲ್ಲನ್ನು ಒಣಗಿಸುವ ಸಹಕಾರಿ ಕಾರಖಾನೆಗಳು:—ಈ ಬಗೆಯ ಕಾರಖಾನೆಗಳೂ ಬಹಳೇ ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿವೆ. ಸುಮಾರು ೫೦ ಸಂಘಗಳಿದ್ದು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಂಘದ ಸವಸ್ಯರ ಸರಾಸರಿಯು ೪೦ ಇದೆ! ಒಟ್ಟು ಒಣಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಹುಲ್ಲಿನ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ನೂರಕ್ಕೆ ೬೦ ರಷ್ಟು ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳ ಪಾಲು ಇವೆ. ೪೧ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಬಿನ್‌ವ್ಯಾಪಾರಿ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಂಸ್ಥೆಯೊಂದನ್ನು ರಚಿಸಿಕೊಂಡಿವೆ.

ಸಹಕಾರಿ ರಟ್ಟಿನ (ಸ್ಟ್ರಾ ಬೋರ್ಡ್) ಕಾರಖಾನೆಯು:— ಇಂಥ ಕಾರಖಾನೆಗಳು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ೧೯ ಇದ್ದು ಪ್ರತಿಸದಸು ೩೪೦೦೦೦ ಟನ್ನುಗಳಷ್ಟು ರಟ್ಟುಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುತ್ತವೆ.

‘ ಬೀಟಿ ’ ಗಡ್ಡೆಯಿಂದ ಸಕ್ಕರೆ ತಯಾರಿಸುವ ಸಹಕಾರಿ ಕಾರಖಾನೆಗಳು:—ನೆದರ್‌ಲೆಂಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವ ಒಟ್ಟು ಸಕ್ಕರೆಯಲ್ಲಿ ನೂರಕ್ಕೆ ಅರವತ್ತರಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬೀಟಿಗಡ್ಡೆಯ ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನು ಸಹಕಾರಿ ಕಾರಖಾನೆಗಳು ತಯಾರಿಸುತ್ತವೆ. ಈ ಸಂಘಗಳ ಅಂದರೆ ಕಾರಖಾನೆಗಳ ಸಭಾಸದರು ಒಕ್ಕಲಿಗರಿರುವರು. ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯು ಪರಿಮಿತವಿರುವದು. ಸಭಾಸದರಾದವರು ಶೇಅರು (ಪಾಲು) ಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುವದು. ಬೀಟಿಗಡ್ಡೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುವ ಪ್ರಮಾಣದ ಮೇಲೆ ಶೇಅರುಗಳನ್ನು ಅಂದರೆ ಪಾಲುಗಳನ್ನು ಧಾರಣಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒಕ್ಕಲಿಗನು ಹೆಚ್ಚು ಶೇಅರುಗಳನ್ನು ಧಾರಣಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದರೆ, ಕಾರಖಾನೆಗಳಿಗೆ ಅವರು ಆ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಬೀಟಿಗಡ್ಡೆಗಳನ್ನು ಮಾರಬೇಕಾಗುವದು. ಈ ಮೇರೆಗೆ ಬೀಟಿಗಡ್ಡೆಗಳನ್ನು ಕಾರಖಾನೆಗಳಿಗೆ ಮಾರುವದಕ್ಕೂ ಒಕ್ಕಲಿಗನು ಶೇಅರುಗಳನ್ನು ಧಾರಣಮಾಡುವದಕ್ಕೂ ಒಂದು ಕರಾರು ಒಂದು ನಿಕಟ ಸಂಬಂಧವಿರುವದಂತೆತಾಯಿತು. ವಾರ್ಷಿಕ ಸರ್ವಸಾಧಾರಣ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ಮಂಡ

ಲವೇ ಕಾರಖಾನೆಯ ಎಲ್ಲ ಆಡಳಿತೆಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವದು ಮಡಿಮೆ ಗಾರರು ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಪರವಾಗಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಕಳಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಬರುವದು ಒಕ್ಕಲಿಗನು ಕಾರಖಾನೆಗೆ ಬೀಟಿಗಡ್ಡೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಿದ ನಂತರ ಅವನಿಗೆ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕೊಡಲಾಗುವದು. ಒಕ್ಕಲಿಗನು ಪೂರೈಸಿದ ಬೀಟಿಗಡ್ಡೆಗಳ ಪ್ರಮಾಣ ಮತ್ತು ತರಗತಿಯ ಮೇಲಿಂದ ಅವುಗಳ ಬೆಲೆಯನ್ನು ವರ್ಷಾಂತ್ಯಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಲಾಗುವದು. ಮತ್ತು ನಿವಳಲಾಭವನ್ನು ಒಕ್ಕಲಿಗರ ಮತ್ತು ಕೂಲಿಕಾರರ ನಡುವೆ ಹಂಚಲಾಗುವದು. ಕೂಲಿಕಾರರಲ್ಲಿ ಅವರವರ ಕರ್ತೃತ್ವಶಕ್ತಿ, ಯೋಗ್ಯತೆಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಆರು ವರ್ಗಗಳನ್ನು ಮಾಡುವರು. ಯಾರು ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಶ್ರಮ ಪಟ್ಟು, ಹೆಚ್ಚು ದುಡಿದು ತೋರಿಸುವರೋ ಯಾರಲ್ಲಿ ಕರ್ತೃತ್ವಶಕ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಿ ಗಿರುವದೋ ಅಂಥವರಿಗೆ ಆ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಬೋನಸ್ಸು ಅಥವಾ ಸಂಭಾವನೆಯನ್ನು ಕೊಡಲಾಗುವದು. ಈ ಮೇರೆಗೆ ದುಡಿಮೆ ಮತ್ತು ಬಂಡವಾಳದ ನಡುವೆ ಒಂದು ಸ್ನೇಹದ ಮೇಳವುಂಟಾಗುವದು. ಇವರಿಂದ ಒಕ್ಕಲಿಗರು ಸುಲಿಗೆಯಿಂದ ದೂರ ಉಳಿಯುವರು ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಹುಟ್ಟು ವಳಿಗೆ ಯೋಗ್ಯ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುವರು. ಅಲ್ಲದೆ ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಹುಟ್ಟುವಳಿಯ ಮೇಲೆಯೂ ಸಿಯ ತ್ರಣವುಳಿಯುವದು. ಆಡಳಿತಗೂ ಮತ್ತಿತರ ವಿಷಯಗಳಿಗೂ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸರ್ವಸಾಧಾರಣ ಸ್ಪಷ್ಟಿಗಳನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಆರು ಸಹಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸಂಘಟಿತವಾಗಿ ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿವೆ.

ಸಹಕಾರಿ ಅಲೂಗಡ್ಡೆಯ ಹಿಟ್ಟಿನ ಕಾರಖಾನೆಗಳು:—

ಇಂಥ ಹದಿನೈದು ಸಹಕಾರಿ ಕಾರಖಾನೆಗಳಿವೆ, ಮತ್ತು ನಾಲ್ಕು ಖಾಸಗೀ ರೀತಿಯಿಂದ ನಡೆಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಈ ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರದ ಪಾಲು ನೂರಕ್ಕೆ ೯೦ ರಷ್ಟು ಇದೆ. ಹದಿನೈದು ಸಹಕಾರಿ ಕಾರಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ಹನ್ನೆರಡು ಕೂಡಿಕೊಂಡು, ತಮ್ಮ ಹುಟ್ಟುವಳಿಯ ಮಾರಾಟಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಕೇಂದ್ರ ವ್ಯಾಪಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ರಚಿಸಿಕೊಂಡಿವೆ.

‘ಕಸಾಯಿ’ ಅಥವಾ ಕಟಕರ ಅಂಗಡಿಗಳು:— ನೆದರ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ದನಕರುಗಳನ್ನು ಹಾಲು ಹೈನದ ಸಲುವಾಗಿ ಸಾಕುತ್ತಿದ್ದರು. ದನಗಳನ್ನು ದನಗಳ ಮಾಂಸ ಮತ್ತು ಮಾಂಸದಿಂದ ತಯಾರಾಗುವ

ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಮಾರುವುದು ಒಂದು ಮಹತ್ವದ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಪರವೇಶಗಳಿಗೆ ಗೋಪ್ಯವಾಂಸವು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕಳಸಲ್ಪಡುತ್ತಿರುವುದು. ಸಹಕಾರಿ ಕಟಕರ ಅಂಗಡಿಗಳೂ ದನಕರಗಳ ಮಾರಾಟದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೂ ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗಿದ್ದು ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಿಂದ ಕಾರ್ಯಪ್ರವೃತ್ತವಾಗಿವೆ. ಒಕ್ಕಲಿಗರು ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸಭಾಸದರಿರುವರು. ಮತ್ತು ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಶೀಘ್ರರುಗಳನ್ನು (ವಾಲುಗಳನ್ನು) ಧಾರಣಮಾಡಿರುವರು. ವಾರ್ಷಿಕ ಸರ್ವಸಾಧಾರಣ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ಸಮಿತಿಯು ಸಂಘಗಳ ಅಡಳಿತವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಒಕ್ಕಲಿಗನು ಕಟಕರ ಅಂಗಡಿಗೆ ಮಾರಬೇಕೆಂದಿರುವ ಹಂದಿಗಳು ಅಥವಾ ದನಕರುಗಳು ಎಷ್ಟಿರುವವೆಂಬುದನ್ನು ಸಂಘದ ಮ್ಯಾನೇಜರನಿಗೆ ಅಥವಾ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕನಿಗೆ ತಿಳಿಸುವನು. ಕೂಡಲೇ ಸಂಘವು ಅವನ ಕಡೆಗೆ ಒಂದು ಚೆಕ್ಕಡಿ (ವ್ಯಾಲ್ಯನ್) ಯನ್ನು ಕಳಹುವುದು. ಆ ಚೆಕ್ಕಡಿ ಅಥವಾ ಬಂಡಿಯಲ್ಲಿ ಒಕ್ಕಲಿಗನು ತನ್ನ ಎಲ್ಲ ಹಂದಿ ಮತ್ತು ದನಕರುಗಳನ್ನು ಹೇರಿ ಕಳಿಸಿಕೊಡುವನು. ನಂತರ ಆ ಹಂದಿಗಳನ್ನೂ ದನಕರುಗಳನ್ನು ತೂಕಮಾಡಿ ಕೊಲ್ಲುವರು ಅರ್ಥಾತ್ ಕಡಿಯುವರು. ಮಾಂಸವ ತೂಕ ಮತ್ತು ತರಗತಿಯ ಮೇಲೆ ಆದರ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಲಾಗುವುದು. ಮತ್ತು ಆ ಬೆಲೆಯ ಹಣವನ್ನು ಆ ಒಕ್ಕಲಿಗನ ಖಾತೆಗೆ ಜಮೆಮಾಡಿ ನಂತರ ಅವನಿಗೆ ನಗದು ಹಣವ ರೂಪದಲ್ಲಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಆ ಒಕ್ಕಲಿಗನು ಸದಸ್ಯನಿರುವ ಸ್ಥಾನಿಕ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಮುಖಾಂತರವಾಗಲಿ ಕೊಡಲಾಗುವುದು. ಆಕಳುಗಳು ಮುಪ್ಪಾದ ಮೇಲೆ, ಅವುಗಳನ್ನು ಚನ್ನಾಗಿ ಮೇಯಿಸಿ ಕೊಟ್ಟು ನಂತರ ಕಟಕರ ಅಂಗಡಿಗೆ ಮಾರಲಾಗುವುದು. ಸಹಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೂ ಇಂಥ ಆಕಳುಗಳನ್ನು ಯೋಗ್ಯಲಾಭ ಬರುವಂತೆ ಮಾರಾಟಮಾಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಸಹಕಾರದ ಈ ಶಾಖೆಯು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗಿರುವ ಬಹಳೇ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದೆ. ಇಂಥ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಒಟ್ಟು ಸಭಾಸದರ ಸಂಖ್ಯೆ ೪೦,೦೦೦ ಇದೆ. ರಾಟರ್ ಡ್ಯಾಮಿನಲ್ಲಿರುವ ಕೇಂದ್ರ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಐದು ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರಿ ಕಟಕರ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ತೆರೆದಿದೆ. ಎಲ್ಲ ಸಹಕಾರಿ ಕಟಕರ ಅಂಗಡಿಗಳೂ ಮತ್ತು ದನಕರುಗಳನ್ನು ಮಾರುವ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೂ ರಾಟರ್ ಡ್ಯಾಮಿನಲ್ಲಿ, ಒಂದು ಬೆನ್‌ವ್ಯಾಪಾರೀ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿವೆ. ಹಂದಿಮಾಂಸವ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರದ ಪಾಲು ನೂರಕ್ಕೆ ೪೦ ರಷ್ಟು ಇದೆ.

ಸಹಕಾರಿ ಗ್ರಾಹಕ ಸಂಘಗಳು:-ಸುಮಾರು ೨೦೦೦೦೦ ಸದಸ್ಯರ ನೆನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಅಥವಾ ದೇಶದ ಒಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ನೂರಕ್ಕೆ ೧೨ ರಷ್ಟು ಜನರನ್ನೊಳಗೊಂಡ ೩೦೮ ಗ್ರಾಹಕ ಸಂಘಗಳು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿವೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಸಂಘಗಳ ಒಟ್ಟು ವ್ಯವಹಾರವು ೨೦೦೦೦೦೦೦ ಗಿಲ್ಲರುಗಳಷ್ಟು (೨೬,೫೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ) ಆಗಿದೆ. ಈ ಗ್ರಾಹಕ ಸಂಘಗಳು ಕಿರಾಣಿಯ ಸಾಮಾನು, ಮಾಂಸ, ಜವಳಿ, ಕಡಾವಿಗೆ, ವಾದತ್ರಾಣ, ಮನೆತನಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಸಾಮಾನು ಕಟ್ಟಿಗೆಯ ಸಾಮಾನು, ತಂಬಾಕು ಮತ್ತಿತರ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುತ್ತವೆ! ಕೆಲವೊಂದು ಗ್ರಾಹಕಸಂಘಗಳು 'ಬೀಕರಿ' ಗಳನ್ನು (ಅಂದರೆ ಬ್ರೆಡ್ಡು ಅಥವಾ ರೊಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ತಯಾರಿ ಸುವ ಕಾರಖಾನೆಗಳನ್ನು) ಒಕ್ಕೇ ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಿಂದ ನಡೆಯಿಸುತ್ತವೆ! ಈ ಚಳವಳಿಯು ಸಾಕಷ್ಟು ಮುಂದುವರಿದಿದ್ದರೂ ಇವುಗಳಿಗೆ ಸಾಲ ಪೂರೈಸುವ ಕೇಂದ್ರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಅಭಾವವು ಎಷ್ಟು ಕಾಣುವದು. ಈ ಸಂಘಗಳು ಬಂಡವಾಳ ಶಾಖೆ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಂದ ಸಾಲಪಡೆಯುತ್ತವೆ. ಗ್ರೀಟಿ ಬ್ರಿಟನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯನ ಜನ್ಮದಿಂದ ಮರಣವ ವರೆಗೂ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಎಲ್ಲ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಗ್ರಾಹಕ ಸಂಘಗಳು ಪೂರೈಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಇಲ್ಲಿಯ ಗ್ರಾಹಕಸಂಘಗಳು ಮನುಷ್ಯನ ಅಥವಾ ಗ್ರಾಹಕನ ಮಾರ್ಯಾದಿತ ಅಡಚಣೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುತ್ತವೆ! ಡೆನ್ಮಾರ್ಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ಗ್ರಾಹಕ ಸಂಘಗಳು ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಇಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಅವು ಇರುವವು. ಖಾಸಗಿ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು ಬಹು ತರವಾಗಿ ಒಕ್ಕಲಿಗನ ಮನೆತನದ ಅಡಚಣೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಿಕೊಡುವರು. ರಾಬರ್ಟ್ ಡ್ಯಾಮಿನ್‌ನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನಿಕ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಪರವಾಗಿ ಒಂದು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಹೋಲರ್ಸ್‌ನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೊಡನೆ ಮ್ಯಾನ್ಯುಫ್ಯಾಕ್ಚರಿಂಗ್ ಅರ್ಗನಾಯ ರ್‌ಪ್ರೆಸೆಂಟೇಷನ್ ಅಂದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಠೋಕ ಮಾರುವ ಮತ್ತು ಪಳುಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗಿದೆ. ಅದರ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಇನ್ನೂ ಪರಿ ಪೂರ್ಣತೆಯು ವ್ಯಾಪ್ತವಾಗಿಲ್ಲ. ಗ್ರಾಹಕ ಚಳವಳಿಯ ಪ್ರಕಟನಾಶಾಖೆಯ ವತಿಯಿಂದ ಗ್ರಾಹಕ ಸಂಘಗಳ ಸದಸ್ಯರಾಗುವ ಬಗ್ಗೆ ಜನರಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೂ ಉಪದೇಶಮಾಡಲಿಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಚಾರಕಾರ್ಯ ನಡೆದಿರುವದು. ಪ್ರಕಟನೆಗಳು ಹೊರಡುತ್ತವೆ. ಈ ಪ್ರಯತ್ನದ ಫಲವಾಗಿ ಈ ಚಳವಳಿಯು ಜನಪ್ರಿಯವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಗೆಗೆ ಈಗ ಕುತೂಹಲವೂ ಆಸಕ್ತಿಯೂ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿವೆ.

ನ್ಯಾಶನಲ್ ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಕಾನ್ಸಿಲ್ಸ್— (ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಹಕಾರಿ ನ್ಯಾಯ ಸಭೆ) ೧೯೩೪ ರಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಕಟ್ಟಿರುವಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಸ್ಥಿತ್ವವಾದ ನ್ಯಾಶನಲ್ ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಹೆಡ್ ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುತ್ತಿರುವ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಹಕಾರಿ ನ್ಯಾಯಮಂಡಲವೊಂದಿದೆ. ಕೆಳಗಿನ ೨೦ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಅದರ ಸದಸ್ಯತ್ವವನ್ನು ವಹಿಸಿವೆ.

೧) ನ್ಯಾಶನಲ್ ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಪರ್ಚೇಸಿಂಗ್ ಅಂಡ್ ಸೆಲಿಂಗ್ ಸೊಸಾಯಟಿ ಫಾರ್ ಆಗ್ರಿಕಲ್ಚರ ರಾಟರಡ್ಯಾಮ್.

೨) ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಪರ್ಚೇಸಿಂಗ್ ಅಂಡ್ ಸೆಲಿಂಗ್ ಸೊಸಾಯಟಿ ಫಾರ್ ರಿಜನಲ್ ಪರ್ಚೇಸಿಂಗ್ ಅಂಡ್ ಸೆಲಿಂಗ್ ಸೊಸಾಯಟೀಜ್ (೪) ರಾಟರಡ್ಯಾಮ್.

೩) ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಆರ್ಗನಯ್‌ಮೆಂಟ್ಸ್ ಫಾರ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಅಂಡ್ ಪ್ರೊಸೆಸಿಂಗ್ ಆಫ್ ಕ್ಯಾಟಲ್ ರಾಟರಡ್ಯಾಮ್.

೪) ಫೇಡರೇಶನ್ ಫಾರ್ ದಿ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಆಫ್ ಕ್ಯಾಟಲ್ ಆಫ್ ದಿ ಕ್ಯಾಥೋಲಿಕ್ ನೆದರ್‌ಲೆಂಡ್ಸ್ ಫಾರ್ಮರ್ಸ್ ಅಂಡ್ ಹಾರ್ಟಿಕಲ್ಚರಲ್ ಆರ್ಗನಯ್‌ಮೆಂಟ್ಸ್ ಬಾಕ್ಸೆಟ್ಸ್.

೫) ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಆರ್ಗನಯ್‌ಮೆಂಟ್ಸ್ ಆಫ್ ದಿ ನೆದರ್‌ಲೆಂಡ್ಸ್ ಕಂಜ್ಯೂಮರ್ಸ್ ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ಸ್ ಜ, ರಾಟರಡ್ಯಾಮ್.

೬) ಫರ್ಸ್ಟ್ ನೆದರ್‌ಲೆಂಡ್ಸ್ ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಫಾರ್ ಆರ್ಟಿಫಿಸಿಯಲ್ ಫೆರ್ಟಿಲಯಿಝರ್ಸ್ ವ್ಹಾಲ್ ಡೆಂಜನ್.

೭) ರಾಯಲ್ ನೆದರ್‌ಲೆಂಡ್ಸ್ ಡೇಆರಿ ಯುನಿಯನ್, ಡೆನ್‌ಹಾಗ್

೮) ಫೇಡರೇಶನ್ ಆಫ್ ಮ್ಯೂಚ್‌ಅಲ್ ಫಾಯರ್ ಇನ್ಸುರನ್ಸ್ ಕಂಪನೀಜ್, ಡೆನ್ ಹಾಗ್.

೯) ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಬ್ಯೂರೋ ಆಫ್ ಹಾರ್ಟಿಕಲ್ಚರಲ್ ಆಕ್ಟಿವ್ಸ್ ಇನ್ ದಿ ನೆದರ್‌ಲೆಂಡ್ಸ್, ಡೆನ್ ಹಾಗ್.

೧೦) ಫೇಡರೇಶನ್ ಆಫ್ ಆಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಅಂಡ್ ಹಾರ್ಟಿಕಲ್ಚರಲ್ ಮತೀನರಿ ಸೊಸಾಯಟೀಜ್, ಅಲ್‌ಮೆನ್.

೧೧) ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ವ ನೆದರ್ಲಂಡ್ಸ್ ವೂಲ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಸೊಸಾಯಟಿ ಬರ್ಗನ್.

೧೨) ಫೇಡರೇಶನ್ ಆಫ್ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ವ ಬೇಟಿ ಶ್ಯೂಗರ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಜ ಬರ್ಗನ್ ಅಥವಾ ಯೂಮಾ.

೧೩) ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಆರ್ಗನಯರ್ನೀಶನ್ ಆಫ್ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ವ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಆರ್ಗನಯರ್ನೀಶನ್ಸ್ ಫಾರ್ ಸೀಡ್ಸ್ ಅಂಡ್ ಪೊಟ್ಯಾಷಿಯೋಜ ಇನ್ ದಿ ನೆದರ್ಲಂಡ್ಸ್ ಗ್ರೋನಿಂಗನ್.

೧೪) ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ವ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಸೊಸಾಯಟಿ ಫಾರ್ ಎಗ್ಜ್ ಲೋಅರಮಂಡ

೧೫) ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ವ ಪೊಟ್ಯಾಷಿಯೋ ಫ್ಲೋಅರ ಸೆಲಿಂಗ್ ಬ್ಯೂರೋ ಆಫ್ ಯುನಾಯಿಟೆಡ್ ಫಾರ್ಮರ್ಸ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಜ, ನೀನ್ ಡ್ಯಾಮ್

೧೬) ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ವ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ರೈಫೀಜನ್ ಬ್ಯಾಂಕ್, ಯೆಪ್ರಿ ಜೆಟ್

೧೭) ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ವ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಫಾರ್ಮರ್ಸ್ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಐಂಡೋವ್ಡೆನ್

೧೮) ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ವ ಫ್ಲ್ಯಾಕ್ಸ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ " ಡಿಂಟಿಲೂಡ್ " ಸ್ಟೀನ್ ಬರ್ಗನ್.

೧೯) ಮ್ಯೂಚೆಲ್ ಫಾರ್ಮರ್ಸ್ ಇನ್ಸೂಅರನ್ಸ್ ಸೊಸಾಯಟಿ (ಲಾಯಿಫ ಇನ್ಶೂಅರನ್ಸ್) ಲೀಯೂ ವಾರ್ಡನ್.

೨೦) ಫೇಡರೇಶನ್ ಆಫ್ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ವ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಫಾರ್ ಡೇಅರಿ ಪ್ರೊಡಕ್ಟ್ಸ್ ಹೇಗ.

ನೆದರ್ಲಂಡ್ಸಿನಲ್ಲಿಯ ಎಲ್ಲ ಸಹಕಾರಾಂದೋಲನದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಕ ಘಟಕ ವಾಗಿದೆ. ಇದು ಈ ಸಹಕಾರಿ ನ್ಯಾಯಮಂಡಲದ ಉದ್ದೇಶಗಳು ಕೆಳಗಿ ನಂತಿವೆ.

ಸಹಕಾರ ವಿಚಾರಗಳ ಪ್ರಸಾರಣೆ ಮತ್ತು ಸಂರಕ್ಷಣೆ, ಸಹಕಾರ ಚಳುವಳಿಯ ಸಮರ್ಥನೆ, ಸಂವರ್ಧನೆ, ಮತ್ತು ಸಂರಕ್ಷಣೆ, ಸಹ-

ಕಾರ ಚಳುವಳಿಯ ಸ್ವತಂತ್ರ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಮತ್ತು ಸ್ವತಂತ್ರ ಪ್ರಗತಿಗಳಿಗೋಸು
ಗವಾಗಿ ಇರತಕ್ಕ ಹಕ್ಕಿನ ಸಂರಕ್ಷಣೆ, ಈ ಹಕ್ಕು ಈ ಪ್ರಗತಿಗಳಿಗೆ ತಡೆ
ಹಾಕುವ, ಅಡ್ಡ ಬರುವ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಿಗೂ ಪ್ರತಿರೋಧ ವಿರೋಧ !

ಈ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಹಕಾರೀ ನ್ಯಾಯ ಸಭೆಯು ಒಂದು ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆ
ಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಲಿತ ಸಹಕಾರವ ವಿಷಯಕ್ಕೆ
ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳೂ ಸಮಸ್ಯೆಗಳೂ ಮತ್ತು ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳ
ವಿವಿಧ ಶಾಖೆಗಳ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಲೇಖಗಳೂ ಇರುವವು ಸಹ-
ಕಾರ ಚಳುವಳಿಯ ವಿವಿಧ ಕೋನಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಸಹ-
ಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ನೋಕರ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಸಹಕಾರ
ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ದುಡಿಯುವ ಸಹಕಾರಿ ನೋಕರ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಷ-
ಯಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಎಲ್ಲ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯು ಪೂರೈಸುವದು.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಈ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಹಕಾರ ನ್ಯಾಯ ಮಂಡಲವು
ಉಚ್ಚ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಟುಗಳೊಡನೆ ವಿಶೇಷ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವದು.
(ಈ ನ್ಯಾಯಮಂಡಳವ) ಮತ್ತಿದರ ದಿಗ್ದರ್ಶಕನು (ಡಾಯರೆಕ್ಟರನು)
ಆಮಸ್ವರ್ಡಮ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ, ನೇಮದಿಂದ ಸಹಕಾರ ಚಳುವ-
ಳಿಯ ಇತಿಹಾಸ, ತತ್ವ, ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಬಗೆಗೆ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ
ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವನು.

೯ ಉಪಸಂಹಾರ

ಸಹಕಾರ ಚಳವಳಿಯು ಇಂದಿಗೆ ನೆವಲಂಡಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿಯೂ ಸರ್ವಶಕ್ತವೂ ಆಗಿದೆ. ಅದು ಒಕ್ಕಲಿಗರ ಜೀವನದ ಹಾಸು ಹೊಕ್ಕಾಗಿದೆ. ಇತರ ವೇಶಗಳಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಸಲುವಾಗಿ ಇತರರು ಮಾಡುವ ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಅವನು ತನ್ನ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವನು ಈ ಚಳವಳಿಯಿಂದ ವೇಶದ ಆರ್ಥಿಕ ರಚನೆಯೇ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪಲ್ಲಟಿಸಿದೆ. ಉತ್ಪಾದಕನಾಗಿ, ಮಾಲನ್ನು ರೂಪಾಂತರಗೊಳಿಸುವವನಾಗಿ, ವ್ಯಾಪಾರಿಯಾಗಿ, ವಿವೇ ಇಳಿಸುವವನಾಗಿ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಹಣ ಇಡುವ ಸಾಹುಕಾರನಾಗಿ ಜೀವನವನ್ನು ಸಾಗಿಸುವ ಹಾಗೆ ಈ ಚಳವಳಿಯು ಒಕ್ಕಲಿಗನಿಗೆ ನೆರವಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಕೆಲವೊಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಜನರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ದುಡ್ಡು ಕೂಡು ಬೀಳುವದಕ್ಕೂ ಗುತ್ತಿಗೆಯ ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೂ ಈ ಚಳವಳಿಯು ತಡೆಹಾಕಿದೆ. ಬಹು ಅಸ್ತಿಯ ಧನಾಢ್ಯ ಮಾಲಕನು ಮಿತವ್ಯಯದಿಂದ ಯೋಗ್ಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾಲನ್ನು ಮೀರಿದಿ ನಿಶ್ರಿ ಮಾಡುವಾಗ ಅವನಿಗೆ ಸಿಗುವ ಆರ್ಥಿಕ ಎಲ್ಲ ಸವಲತ್ತುಗಳೂ ಈ ಚಳವಳಿಯಿಂದ ಒಕ್ಕಲಿಗನಿಗೂ ಸಿಗುವಂತಾಗಿದೆ. ಕೊಡುಕೊಳ್ಳುವ ಯಾವದೇ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಒಕ್ಕಲಿಗರು ಸಂಘಟಿತರಾಗಿ, ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳ ಮುಖಾಂತರವೇ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಬಂಡ ವಾಳದ ಗುತ್ತಿಗೆಯ ಶಕ್ತಿಯಿರುವಂತೆಯೇ ವಿಷಯ ಪರಿಚಯದ ಜ್ಞಾನದ ಗುತ್ತಿಗೆಯೂ ಇರುವದು. ಉಳಿದ ವೇಶಗಳಲ್ಲಿಯ ದಲಾಲರು ಪಡೆಯುವ ಎಲ್ಲ ಲಾಭವೂ ಇಲ್ಲಿ ಒಕ್ಕಲಿಗರಿಗೇನೇ ಹೋಗುವದು. ಒಕ್ಕಲಿಗನು ತನ್ನ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಕುಟುಂಬವಳಿಯನ್ನು ಪೇಟೆಗೆ ಸಾಗಿಸಿ ಮಾರಾ ಟಿಮಾಡುವ ತೊಂದರೆ ವೆಚ್ಚ ಹೊಣೆಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತನಾಗಿರುವನು. ಅದರಂತೆಯೇ ಹೊಲವನ್ನು ತನ್ನ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯವಿರುವ ಸಡಿ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವ ತೊಂದರೆಯಿಂದಲೂ ಭಾರದಿಂದಲೂ ಅವನು ಳಿದುಗಡಿ ಹೊಂದಿರುವನು. ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳೇ ಅವನ ಎಲ್ಲ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಅವನ ಎಲ್ಲ ಹಿತಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ, ಅವನನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವ ಹೊಣೆಯನ್ನು ಹೊರು

ತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಒಕ್ಕಲಿಗನು ತನ್ನ ಎಲ್ಲ ವೇಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯಿಸುವಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ದನಕರುಗಳ ಸಂಗೋಪನೆ ಸಂವರ್ಧನೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿರಿಯೋಗಿಸುತ್ತಿರುವನು. ಅಲ್ಲದೆ ಇದರಿಂದ ಒಕ್ಕಲಿಗನು ಸ್ವಾವಲಂಬಿಯೂ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸಿಯೂ ಆಗಿರುವನು. ಮತ್ತು ಒಕ್ಕಲಿಗನಲ್ಲಿ ಮಾನವಭಾವನೆಯೂ ಸ್ನೇಹವೂ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿವೆ. ಅವನು ತನ್ನ ಉದ್ಯೋಗಗಳ ರೀತಿ ನಿರೀತಿಗಳಲ್ಲಿ ನಿಪುಣನು ಅನುಭವಿಕನು ಆಗಿ, ಅವುಗಳನ್ನು ಸ್ವತಃ ನಿಯಂತ್ರಿಸುವಷ್ಟು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವಷ್ಟು ಸಮರ್ಥನೂ ಆಗಿರುವನು.

ಈ ಮೇರೆಗೆ ನೆದರ್ಲಂಡಿನಲ್ಲಿಯ ಒಕ್ಕಲಿಗರಿಗೆ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುವವರಿಗೆ ಸಹಕಾರವು ಅನೇಕ ರೀತಿಯಿಂದ ಕಲ್ಪಾಣವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿದೆ. ಸಹಕಾರವ ಮುಖಾಂತರವೇ ಒಕ್ಕಲಿಗನು ತನ್ನ ಬಲವನ್ನು ಬೆಳೆಯಿಸಿಕೊಂಡು ಸುಖಿಯೂ ಐಣವಂತನೂ ಆಗಿರುವನು. ಸುಲಿಗೆಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತನಾಗಿ ತನ್ನ ದೈವವನ್ನು ತಾನೇ ಬರೆಯುವಷ್ಟು ಬಲಿಷ್ಠನಾಗಿರುವನು.

ಇಂದು ನಮ್ಮ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೇ ಒಂದು ಶತಮಾನದ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ನೆದರ್ಲಂಡಿನಲ್ಲಿದ್ದಿತು. ನೆದರ್ಲಂಡಿನಲ್ಲಿಯ ಒಕ್ಕಲಿಗನು ಆಗ ಒಡವನೂ, ಸಂಘಟನಾ ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲದವನೂ ಆಗಿದ್ದನು. ಅವನ ವಶದಲ್ಲಿರುವ ಜಮೀನುಗಳು ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ತುಂಡುಗಳಾಗಿವೆವು. ಅವನ ಸಂಪಾದನೆಯ ಶಕ್ತಿಯು ತೀರ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗದಿದ್ದಿತು. ಭೂಮಿಯ ಮಣ್ಣು ಸತ್ಪ್ರೀತನಾಗಿತ್ತು. ನಡುವೆ ದಲಾಲರ ಹಾವಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕು ಸುಲಿಗೆಗೊಳಗಾಗುತ್ತಿದ್ದನು. ಅವನು ತನ್ನಲ್ಲಿಯ ಚೆತನೆ, ಕರ್ತೃತ್ವಕ್ಕೆ ಅಲೋಚನೆಗಳಿಂದ ಅಂತರಿಸಿದ್ದನು. ಅವನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಶೋಚನೀಯವೂ ಕರುಣಾಜನಕವೂ ಆಗಿದ್ದಿತು. ಆದರೆ ಉತ್ತಮ ಶಿಕ್ಷಣವೂ ಯಶಸ್ವಿಯಾದ ಸಂಘಟನೆಯೂ ಅವನ ಅಸಹಾಯ್ಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅಸಮರ್ಥತೆ ಅಡಚಣೆಗಳ ನರಕಕೂಪದಿಂದ ಅವನನ್ನೆತ್ತಿ ಶ್ರೇಷ್ಠನಾದ ಡಚ್ಚ ಒಕ್ಕಲಿಗನಾಗುವಂತೆ ಜೀವ ತುಂಬಿದವು. ಸಾವುಕಾರರ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರ ಸಾಲದ ಶೂಲದಿಂದ, ಬಡ್ಡಿಯ ಮೊಸಳೆಯ ಹಿಡಿತದಿಂದ ಸಹಕಾರವು ಅವನನ್ನು ಮುಕ್ತಗೊಳಿಸಿತು ಶ್ರೇಷ್ಠತರಗತಿಯ ಕೃಷಿಯ ರಚನೆಗೆ ಸಹಕಾರವು ನೆರವಾಯಿತು.

ನೆವಲಂಢಿನ ಮತ್ತು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನವ ಪರಿಷ್ಠಿತಿಯು ಬೇರೆ ಬೇರೆ
 ಒಂಬ ನೂತು ನಿಜವಿವೆ. ಆ ದೇಶವಲ್ಲಿ ಒಕ್ಕಲುತನವು ಪ್ರಬಲವಾಗಿದೆ.
 ಪ್ರಗತಿಪರವಾಗಿದೆ. ಡಚ್ಚ ಒಕ್ಕಲಿಗನು ಸುಶಿಕ್ಷಿತನಿದ್ದು ಪ್ರಗತಿ ಪಥದಲ್ಲಿ
 ಸುವನು. ಸಹಕಾರವ ಉಚ್ಚ ತತ್ವಗಳಿಂದ ಪ್ರೇರಿತನಾಗಿ ಸುಧಾರಣೆಯ
 ಸಿಕ್ಕಿಸಿಲ್ಲವನು. ಅಲ್ಲವೆ ಸಂಸ್ಥಾನಿಷ್ಠೆಯು ಅವನ ಅಂಗಗುಣವಾಗಿದೆ.
 ಈ ಎಲ್ಲ ತಾರತಮ್ಯಗಳ ಅಂತರವನ್ನು ಬದಿಗಿರಿಸಿದರೂ, ಡಚ್ಚ ಒಕ್ಕಲಿಗ
 ನಿಂದ ಕೆಲಿಯಬಹುವಾದ ವಿಷಯಗಳು ಅನೇಕವಿವೆ.

೧) ಸಹಕಾರ ಚಳವಳಿಯು ಸ್ವಾವಲಂಬಿಯೂ ಸ್ವಯಂಪುಷ್ಪವೂ
 ಆಗಬೇಕು.

೨) ಸದಸ್ಯತ್ವವ ಮರ್ಯಾದೆಯು ಹೆಚ್ಚಾಗಬೇಕು. ಸಂಘವು
 ಉತ್ತಮ ಆರ್ಥಿಕ ರಚನೆಯ ಮೇಲೆ ನಡೆಯಬೇಕು.

೩) ದೋಷ ದೌರ್ಬಲ್ಯಗಳನ್ನು ತೊಡೆದು ಹಾಕಬೇಕು.

೪) ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಬಗೆಗೆ ನಿಷ್ಠಾಭಾವನೆಯು
 ಕ್ಷಮರಾಗಬೇಕು. ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಸಂಘಗಳ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ
 ಭಾಗವಹಿಸಬೇಕು. ಮತ್ತು ಸಂಘಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಆತ್ಮೀಯ ಭಾವನೆಯುಳ್ಳ
 ವರಾಗಬೇಕು. ಸಂಘಗಳ ಸುಖ ದುಃಖ ಲಾಭಹಾನಿ ಪ್ರಗತಿ ಅವನತಿ
 ಎಲ್ಲವೂ ತನ್ನದೇ ಎಂದು ಭಾವಿಸಬೇಕು.

೫) ಸಹಕಾರಾಂದೋಲನದ ತಳಹದಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ
 ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಸಂಘಗಳ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಚಲನೆ ಕೊಡಲು ಮಾರ್ಗ
 ಸರ್ಕನ ಮಾಡಲು ವಿಕಾಸಗೊಳಿಸಲು ವ್ಯಾಪಾರೀ ಅವರಂತೆಯೇ ಬಿನ್
 ವ್ಯಾಪಾರೀ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗಬೇಕು.

೬) ಸಹಕಾರದ ಕೆಲವೊಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಅಂಗವಾಗಿ ಈ ಮೊದಲೇ
 ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಬೆಳೆಯುವಂತೆ ಬೆಳಗುವಂತೆ
 ಬಲವಂತವಾಗುವಂತೆ ಸುಶಿಕ್ಷಿತ ಮತ್ತು ಕರ್ತೃತ್ವಶಾಲಿಯಾದ ನೋಕರ
 ನರ್ಗದ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು.

೭) ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ಮಂಡಲವೂ ಅವರಂತೆ ನೋಕರನರ್ಗವೂ
 ಕರ್ತೃತ್ವಶಾಲಿಯೂ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವೂ, ಸಹಕಾರ ತತ್ವ ವ್ಯವಹಾರ
 ತಜ್ಞವೂ ಇರಬೇಕು.

೮) ವ್ಯಾಪಾರಿ ವರ್ಗದವರ ಸ್ಪರ್ಧೆಗೆ ಎದುರಾಲಿಯಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣವಕಾರಖಾನೆ, ಗಿರಣಿ, ಉದ್ಯೋಗ, ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಸಹಾಯ ಸೌಕರ್ಯ ಲಾಭಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಆರ್ಥಿಕ ದುರ್ಬಲತೆಯ ಮೂಲಕ, ಹಣದ ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನದ ಅಭಾವವ ಮೂಲಕ, ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳು ಕೈಕೊಳ್ಳಲಾರದ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು, ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು, ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಅಗತ್ಯವೆನಿಸಿದಲ್ಲಿ, ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳ ಸಂಯೋಜನೆಯ ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು.

೯) ಅಗತ್ಯವೆನಿಸಿದಲ್ಲಿ, ಶಿಕ್ಷಣವಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳ ಪರಿಪೂರ್ಣತೆಗಾಗಿ ಯತ್ನಿಸಬೇಕು.

೧೦) ವ್ಯಕ್ತಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ತಮ್ಮ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಹಿತವನ್ನು ಲಾಭವನ್ನು ಸಮಾಜದ ಸಲುವಾಗಿ, ಸಂಘದ ಸಲುವಾಗಿ ಧಾರೆಯೆರೆಯುವಂತೆ, ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ಸಮಾಜ ಭಾವನೆಯೂ ಸ್ನೇಹ ಭಾವನೆಯೂ, ಸಹೋದರ ಭಾವನೆಯೂ ವಿಕಸಿತಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಯಾಗಬೇಕು.

೧೧) ಸಂಘಗಳು ತಮ್ಮ ಸವಸ್ಯರಲ್ಲಿರುವ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ತಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ಆಕರ್ಷಿಸುವಂತೆ ಯತ್ನಿಸಬೇಕು. ಅದರಿಂದ ಅವು ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ, ಹೊರಗಣ ಆರ್ಥಿಕ ಸಹಾಯದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಬೀಳದಂತೆ, ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಬೇಕು. ಸ್ವಾವಲಂಬಿಯಾಗಬೇಕು.

೧೨) ಸಹಕಾರವು ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸೊತ್ತಾಗದಂತೆ, ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗೂ ಹರಡುವಂತೆ, ತರುಣ ಪೀಳಿಗೆಯು ಸಹಕಾರ ಚಳವಳಿಯಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಆಸಕ್ತಿವಹಿಸುವಂತೆ ಶಿಕ್ಷಣದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

೧೩) ಒಕ್ಕಲಿಗನ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳು ಪೂರೈಸುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಡಾಗಬೇಕು. ಇವರಿಂದ ಸಂಘವೆಂದರೆ ತನ್ನ ಕಾಮ ಧೇನುವೆಂದೂ, ತನ್ನ ಸಾಮಾಜಿಕ ಆರ್ಥಿಕ ರೋಗ ರುಜಿನಗಳಿಗೆ, ತನ್ನ ಸಂಘದ ಹಿತಾಭಿವೃದ್ಧಿಗಳಲ್ಲೆಯೇ ಪರಿಹಾರೋಪಾಯವಿರುವದೆಂದೂ ಅವನು ಭಾವಿಸುವಂತಾಗಬೇಕು.

೧೪) ಸಹಕಾರ ಚಳವಳಿಗೆ ನೀತಿಯೇ ಭದ್ರವಾದ ತಳಹದಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ನಾಗರಿಕತೆಯಲ್ಲಿ ರೂಜಕಾರಣದ ಜೀವನದಲ್ಲಿ, ಜನತೆಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡಲು, ಸಹಕಾರ ಚಳವಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಶಕ್ತಿಯಿರುವುದರಿಂದ, ಈ ಸಹಕಾರ

ರದ ಮುಖಾಂತರ ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲಿಯ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಧೀರೋದಾತ್ತ ಗುಣಗಳು, ಸುಸ್ವಭಾವವೂ ವಿಕಾಸಗೊಳ್ಳುವಂತೆ, ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವಂತೆ, ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಸಾಗಬೇಕು.

ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ, ನಾನು ನೆದರ್ಲೆಂಡಿನಿಂದ ಕಲಿಯತಕ್ಕ ವಿಷಯವೇನು ಎಂದು ಕೇಳಬಹುದು. ಒಕ್ಕಲುತನದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯೂ ಪ್ರಗತಿಯೂ ಮತ್ತು ಒಕ್ಕಲಿಗನ ಹಿತವೂ ಕೇವಲ ಸಹಕಾರದ ಮುಖಾಂತರವೇ ಸಾಧ್ಯವೆಂದೂ ಮತ್ತು ಒಕ್ಕಲಿಗನು ತನಗಾಗಿ ತಾನು ತನ್ನ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ಯತ್ನಿಸಬೇಕಲ್ಲದೆ, ಎರಡನೆಯವರಿಗೆ ಸಹಾಯಕನೂ ತನ್ನ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ನಿಷ್ಠನೂ ಆಗಬೇಕೆಂದೂ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಅವನ ಅರ್ಥಿಕ ಪುನರ್ರಚನೆಯ ಮತ್ತು ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಣೆಯ ಅಶೆಯು ಬರಿ ಕನಸೆಂದೂ ಗಾಳಿಗೋಪುರವೆಂದೂ, ನೆದರ್ಲೆಂಡು ನಮಗೆ ಕೊಡುವ ಪಾಠವಿದು.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ನೆದರ್ಲೆಂಡಿನ ಸಹಕಾರ ಚಳವಳಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದ ಕೆಳಗಿನ ದೋಷಗಳೂ ಕೊರತೆಗಳೂ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿಯ ಸಹಕಾರ ಚಳವಳಿಯ ಪ್ರಗತಿ ವಿಕಾಸಗಳಲ್ಲಿ ತಲೆ ಹಾಕುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು

೧) ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸುದೃಢವಾದ ನಿರೋಗಿಯಾದ ವ್ಯಾಪಕವಾದ ಒಕ್ಕಲುತನದ ಸಹಕಾರವನ್ನು ಬೆಳೆಯಿಸಬೇಕಾದರೆ ಬೆಳಗಿಸಬೇಕಾದರೆ ಒಂದೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಬಗೆಯ ಉದ್ದೇಶವುಳ್ಳ ಒಂದೇ ಬಗೆಯ ಅಡಚಣೆ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುವ ಎರಡು ಸಂಘಗಳು ಅಥವಾ ಒಂದು ಸಂಘದ ಇನ್ನೊಂದು ನಕಲು ಇರದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

೨) ಯೋಗ್ಯ ಕರ್ತೃತ್ವಶಾಲಿ ಜನರ ಅಭಾವವಿರದಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಸಹಕಾರ ಚಳವಳಿಯ ವಿಕಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತು ಜನತೆಯ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳ ಪೂರೈಕೆಗಾಗಿ, ವಿಶಿಷ್ಟ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುವ ಆಗತ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಭದ್ರವಾದ ಅರ್ಥಿಕ ತಳಹದಿಯ ಮೇಲೆ ಸಂಘವು ನಡೆಯಬಹುದಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಒಕ್ಕಲಿಗನ ಒಂಟಿ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಪೂರೈಸಲಿಕ್ಕೆ ಒಂಟಿ ಉದ್ದೇಶದ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಗ್ರಾಮಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಬಹುದು.

೩) ಮಾನವತೆಯೇ ಧರ್ಮವಾದ ಸಹಕಾರದ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಇತರ ಧರ್ಮಗಳು ಬರಕೂಡದು.

೪) ಸಹಕಾರವು ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸೊತ್ತಾಗಿರಕೂಡದು.

ಒಮ್ಮೋಲೆ

ಪುಟ	ಸಾಲು	ತಪ್ಪು	ಒಪ್ಪು
೪	೨೨	೧೧೨	೧೧.೨
೯	೬	ಸಂಸ್ಥೆ	ಸಂಸ್ಥೆ
೧೨	೨೦	ಜನಂಪ್ಪೆ	ಜನಸಂಪ್ಪೆ
೧೮	೬	ಫತಿತ್ತೆ	ಫಲವತ್ತೆ
೧೮	೯	ಹಳೆಯದು	ಹಳೆಯದು.
೨೦	೧೮	ಪದಾರ್ಥಗಳು	ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು
೨೨	೯	ಸಲುವಾಗಿ	ಸಲುವಾಗಿ.
೨೪	೧೦	ಸಮಿತಿ	ಸಮಿತಿ
೨೪	೨೫	ಜಬಾಬುದಾರಿಯು	ಜಬಾಬುದಾರಿಯು
೨೫	೨೪	ಕೊಳ್ಳುವದು	ಕೊಳ್ಳುವದು.
೨೬	೨೩	ಮೆರೆಯುತ್ತಿರುವರು	ಮೆರೆಯುತ್ತಿರುವರು.
೨೭	೨೩, ೨೪	ಹದಿನೆಂಟನೆಯ ಮತ್ತು ಹತ್ತೊಂಬತ್ತನೇ ಶತ ಮಾನಗಳಲ್ಲಿ	೧೮೮೦ ರಲ್ಲಿ
೨೮	೨೧	ಸ್ಥಾಪಿ	ಸ್ಥಾಪಿತ
೩೨	೨೪	ಮಧ್ಯವರ್ತಿ	ಮಧ್ಯವರ್ತಿ
೩೫	೧೦	ದ್ದರು	ದ್ದರು.
೩೬	೧೬	ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ	ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು
೩೬	೨೦	ಸಭಾಸದನನ್ನಾಗಿ	ಸಭಾಸದರನ್ನಾಗಿ
೩೯	೧೬	ಮಿಗದ	ಮಿಕ್ಕದ
೪೨	೩	೨ ರಂತೆ	೨೫ ರಂತೆ
೪೨	೪	೨೧೬	೨೧೬
೪೨	೭	ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ	ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ
೪೪	೧೧	೨೪೩೭೦೦೦೦೦೦೦	೨೪೩೭೦೦೦೦೦೦೦
೪೪	೨೩	ಸುಪಾರವಾಯಿಬ್ಬಿಂಗ	ಸುಪರವಾಯಿಬ್ಬಿಂಗ
೪೫	೧	ಕೇಂದ್ರ	ಕೇಂದ್ರ

ಪುಟ	ಸಾಲು	ತಪ್ಪು	ಒಪ್ಪು
೪೫	೨೬	ಸಾಮರ್ಥ್ಯ	ಸಾಮರ್ಥ್ಯ
೫೦	೧೩	ಜಾತಿಯು	ಜಾತಿಯು
೫೧	೨೫	ಅಂದರೆ	ಅಂದರೆ
೫೫	೨೭	ವಹಿಸಿದೆ	ವಹಿಸಿವೆ.
೫೬	೨೨	ಕರೆಯಿಸಿಕೊಂಡ	ಕರೆಯಿಸಿಕೊಂಡು
೫೭	೧೮	ಆಸ್ತಿಯು	ಆಸ್ತಿಯು
೫೯	೨೪	ಸಂಸ್ಥಾಪಿಸಿದುದು	ಸಂಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದು
೬೨	೧೨	ಜಂಡಿಯಿಂದ	ಚಿಂತೆಯಿಂದ
೬೨	೧೯	ಕೊಳ್ಳುವುದು	ಕೊಳ್ಳುವವು
೬೩	೨	ವಳಿಗೆ	ಮಳಿಗೆ
೬೩	೩	ಆಕ್ಟನ್	ಆಕ್ಟನ್
೬೩	೬	ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿವೆ.	ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿದೆ
೬೩	೬	೩೦೭ ರಷ್ಟು	೩.೭ ರಷ್ಟು
೬೪	೧೬	ದನ	ಅದನ್ನು
೬೪	೨೭	ಮಾಡಲು	ಮಾರಲು
೬೬	೨೩	ತೋರಿಸಿ	ತೋರಿಸಿ
೬೬	೨೪	ಎಂಬುದನು	ಎಂಬುದನ್ನು
೬೯	೨೮	ಇರುವುದು,	ಇರುವುದು.)
೭೯	೧೮	ವಾರಗಳೂ	ವಾರಗಳೂ
೮೧	೯	ಸರಾಸರಿಯು	ಸರಾಸರಿಯು
೮೩	೧೫	ಕಂಬಗಳು	ಕೂಟಗಳು
೮೫	೧೧	ದಳ್ಳಾಳಿ	ದಲಾಲಿ
೮೮	೨೮	ಇದೊಂದೇ ?	ಇದೊಂದೇ !
೯೨	೨೨	ಪಶುಗಳನ್ನು	ವಸ್ತುಗಳನ್ನು
೯೩	೩	ಹೆಡ್	ರಾಡ್
೯೪	೯	ಲೋಆರ್‌ಮಂಡ್	ರೋಆರ್‌ಮಂಡ್
೯೪	೨೪	ನಾಗಿದೆ. ಇದು	ನಾಗಿದೆ ಇದು.

